

Bilten 116

godina xi • lipanj 2006. tromjesečno izvješće

HRVATSKA NARODNA BANKA

Hrvatska narodna banka

BILTEN

IZDAVAČ Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 4564-555
Telefon: 4565-006
Telefaks: 4564-687

WEB ADRESA <http://www.hnb.hr>

UREDNIŠTVO BILTENA HNB-a

GLAVNI UREDNIK mr. sc. Ljubinko Jankov
ČLANOVI UREDNIŠTVA mr. sc. Igor Jemrić
Vanja Jelić
Ružica Vuger

UREDNIŠTVO TROMJESEČNOG IZVJEŠĆA HNB-a

GLAVNI UREDNIK dr. sc. Boris Vujčić
ČLANOVI UREDNIŠTVA mr. sc. Ljubinko Jankov
dr. sc. Evan Kraft
Vanja Jelić

UREDNICA mr. sc. Romana Sinković

GRAFIČKI UREDNIK Slavko Križnjak

LEKTORICE Marija Grigić
Dragica Platužić

SURADNICA Ines Merkl

TISAK Kratis d.o.o.

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka obvezno navedu izvor.

Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 600 primjeraka

ISSN 1331–6036

Hrvatska narodna banka

BILTEN

Zagreb, 2006.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Površina (u km ²)	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (u mil.)	4,494	4,572	4,501	4,554	4,381	4,437	4,443	4,442	4,439	4,439
BDP (u mil. HRK, tekuće cijene)	107.981	123.811	137.604	141.579	152.519	165.639	181.231	198.422	212.827	229.031
BDP (u mil. EUR, tekuće cijene) ^a	15.869	17.790	19.281	18.679	19.976	22.177	24.468	26.234	28.395	30.949
BDP po stanovniku (u EUR)	3.531	3.891	4.284	4.102	4.560	4.998	5.507	5.906	6.397	6.972
BDP – godišnja stopa rasta (u %, stalne cijene)	5,9	6,8	2,5	-0,9	2,9	4,4	5,6	5,3	3,8	4,3
Prosječna godišnja stopa inflacije ^b	3,5	3,6	5,7	4,0	4,6	3,8	1,7	1,8	2,1	3,3
Tekući račun platne bilance (u mil. EUR) ^c	-755	-2.192	-1.305	-1.311*	-477*	-814*	-2.094*	-1.874*	-1.404*	-1.960*
Tekući račun platne bilance (u % BDP-a)	-4,8	-12,3	-6,8	-7,0	-2,4*	-3,7	-8,6	-7,1	-4,9*	-6,3
Izvoz robe i usluga (u % BDP-a) ^c	38,7	40,3	39,8	40,9	47,1	48,7	45,5	50,1	50,1	49,4
Uvoz robe i usluga (u % BDP-a) ^c	48,0	56,8	49,1	49,3	52,3	54,6	56,4	57,9	57,0*	56,4
Inozemni dug (u mil. EUR, na kraju razdoblja) ^d	4.284	6.761	9.173	10.101	12.109	13.458	15.055	19.811	22.781	25.541
Inozemni dug (u % BDP-a)	27,0	38,0	47,6	54,1	60,6	60,7	61,5	75,5	80,2	82,5
Inozemni dug (u % izvoza robe i usluga)	69,8	94,4	119,4	132,2	128,7	124,6	135,3	150,8	160,0	167,0
Otplaćeni inozemni dug (u % izvoza robe i usluga) ^{d,e}	9,0	9,8	12,3	21,1	23,6	26,2	27,4	20,1	21,3	24,0*
Bruto međunarodne pričuve (u mil. EUR, na kraju razdoblja)	1.868	2.304	2.400	3.013	3.783	5.334	5.651	6.554	6.436	7.438
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	2,9	2,7	3,0	3,9	4,3	5,3	4,9	5,2	4,8	5,1
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	6,8636	6,9472	7,3291	7,6790	7,5983	7,3700	7,4423	7,6469	7,6712	7,3756
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	5,5396	6,3031	6,2475	7,6477	8,1553	8,3560	7,1457	6,1185	5,6369	6,2336
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	6,8047	6,9597	7,1366	7,5796	7,6350	7,4690	7,4068	7,5634	7,4952	7,4002
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	5,4338	6,1571	6,3623	7,1124	8,2768	8,3391	7,8637	6,7014	6,0355	5,9480
Saldo konsolidirane središnje države (u % BDP-a) ^f	-6,5	-7,1	-6,7	-4,6*	-4,8	-4,6	-3,4
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 god.) ^g	10,0	9,9	11,4	13,6	16,1	15,8	14,8	14,3	13,8	12,7
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 god.) ^g	50,6	49,3	47,0	44,8	42,6	41,8	43,3	43,1	43,5	43,3

^a Izveden iz kunske vrijednosti uz pomoć prosječnoga godišnjega deviznog tečaja HRK/1 EUR.

^b Stopa inflacije mjerena je od 1994. do 1998. indeksom cijena na malo, a od 1999. nadalje mjeri se indeksom potrošačkih cijena.

^c Preliminarni podaci

^d Pokazatelji inozemne zaduženosti u 2002. i 2003. godini izvedeni su na bruto načelu, dok pokazatelji do 2001. ne obuhvaćaju: nepodmirene dospjele i obračunate nedospjele kamate, hibridne i podređene instrumente, repo poslove banaka i HNB-a, depozite međunarodnih financijskih institucija u HNB-u te jednostrane učinke sekundarnog tržišta obveznica.

^e Uključuje otplatu glavnice po dugoročnom dugu, bez otplate glavnice s osnove trgovinskih kredita i izravnih ulaganja, i ukupnu otplatu kamata, bez otplate kamata s osnove izravnih ulaganja.

^f Na gotovinskom načelu

^g Stope zaposlenosti i nezaposlenosti za 1996. godinu odnose se na studeni, a za 1997. godinu na lipanj.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Tromjesečno izvješće

Uvod / 3

Potražnja / 6

Inozemna potražnja / 7

Domaća potražnja / 7

Osobna potrošnja / 8

Investicijska potrošnja / 9

Državna potrošnja / 9

Okvir 1. Konačni godišnji obračun bruto domaćeg proizvoda za 2002. i 2003. godinu / 10

Proizvodnja / 11

Industrija / 12

Trgovina / 13

Građevinarstvo / 13

Turizam / 13

Prijevoz i veze / 14

Tržište rada / 14

Nezaposlenost i zapošljavanje / 14

Plaće i troškovi rada / 16

Cijene / 17

Tečaj / 20

Monetarna politika i instrumenti / 21

Monetarno okruženje / 21

Korištenje instrumenata monetarne politike / 22

Primarni novac i međunarodne pričuve / 24

Monetarna kretanja / 25

Ukupna likvidna sredstva / 25

Novčana masa / 25

Nemonetarni depoziti / 25

Plasmani / 26

Plasmani središnjoj državi / 27

Inozemna aktiva i pasiva / 27

Tržište novca / 28

Kamatne stope na tržištu novca / 28

Kamatne stope na tržištu kratkoročnih vrijednosnih papira / 29

Kamatne stope poslovnih banaka / 30

Tržište kapitala / 31

Tržište vlasničkih vrijednosnih papira / 32

Tržište dužničkih vrijednosnih papira / 33

Međunarodne transakcije / 35

Račun tekućih transakcija / 35

Robna razmjena / 37

Račun kapitalnih i financijskih transakcija / 38

Inozemni dug / 39

Likvidnost u međunarodnim plaćanjima / 40

Državne financije / 40

Ostvarenje proračuna / 40

Prihodi konsolidirane opće države / 41

Rashodi konsolidirane opće države / 41

Operativni saldo i transakcije u nefinancijskoj imovini te financijskoj imovini i obvezama / 42

Saldo konsolidirane opće države na gotovinskom načelu i modificiranome obračunskom načelu / 43

Državni dug / 43

Unutarnji dug opće države / 44

Inozemni dug opće države / 44

Statistički pregled

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati / 50

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija / 51

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija po veličini bilančne aktive / 52

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke / 53

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka / 54

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka / 55

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države / 57

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora / 57

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima / 58

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka / 58

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka / 59

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka / 59

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca / 60

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka / 60

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka / 61

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka / 61

Slika D1: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima / 62

Slika D2: Distribucija depozita kod banaka po institucionalnim sektorima / 62

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica / 63

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke / 64

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke / 65

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka / 66
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka / 67

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule / 68
Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima / 69
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule / 70
Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite / 71
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja / 72

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica / 74
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge / 75
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi / 76
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja / 77
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja / 78
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica / 79
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka / 80
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost / 81
Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke / 83
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja / 83
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune / 84

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima / 85
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor / 87
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima / 88
Tablica H15: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica / 90
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja / 91
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja / 91
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja / 92

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Ukupni prihodi i rashodi konsolidirane središnje države / 93
Tablica I2: Operacije državnog proračuna / 94
Tablica I3: Dug središnje države / 95

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima / 96
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena / 97
Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće / 97
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača / 98

Popis banaka i stambanih štedionica / 99

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke / 101

Kratice i znakovi / 102

Tromjesečno izvješće

Uvod

Prema procjeni tromjesečnog obračuna BDP-a, objavljenom krajem ožujka, godišnji rast realnog BDP-a ubrzan je s 3,8% u 2004. na 4,3% u 2005. Izvori rasta također su se promijenili, pri čemu je doprinos osobne potrošnje smanjen na 2,1 postotni bod, dok je doprinos investicija u fiksni kapital povećan na 1,4 postotna boda. Državna potrošnja te neto izvoz dali su blagi pozitivan doprinos rastu BDP-a.

Dostupni mjesečni pokazatelji za prvo tromjesečje 2006. navješćuju nastavak snažnog rasta ekonomske aktivnosti. Fizički pokazatelji rasta u industriji, trgovini i građevinarstvu te pokazatelji trgovine na malo upućuju na istodobno jačanje domaće i inozemne potražnje.

Što se tiče inozemne potražnje, Eurostatova brza procjena rasta BDP-a u prvom tromjesečju 2006. pokazuje ubrzanje njegove godišnje stope rasta u zemljama eurozone na 2,0%. Iako stope rasta ostalih značajnijih hrvatskih vanjsko-trgovinskih partnera nisu jednoznačne, pri čemu neke zemlje u posljednje vrijeme bilježe niže stope rasta (npr. Slovenija), a druge rastu brže, izgledi za cijelu godinu su pozitivni. Tome u prilog ide i kretanje sezonski prilagođenoga robnog izvoza Republike Hrvatske, koji je u prvom tromjesečju 2006. na godišnjoj razini uvećan za 20,7%.

Kad je riječ o domaćoj potražnji, pokazatelji povjerenja potrošača i trgovine na malo upućuju na rast u prvom tromjesečju 2006. godine. Godišnja stopa rasta proizvodnje netrajnih proizvoda za široku potrošnju smanjena je u odnosu na posljednje tromjesečje 2005., dok su stope rasta proizvodnje trajnih proizvoda te uvoza obiju kategorija proizvoda povećane. Istodobno je zabilježen spori rast plaća i snažan rast bankovnih plasmana. Zbog svega navedenoga, usprkos tome što je realna osobna potrošnja znatno smanjena u odnosu na svoj vrhunac zabilježen sredinom 2002., postoje naznake nastavka umjerenog rasta osobne potrošnje.

Realni rast investicija, koji je bio vrlo nizak početkom 2005., prema kraju godine počeo se ubrzavati. Glavni izvor rasta investicija više nisu javne investicije (većinom izgradnja autocesta), već privatne investicije. Rast proizvodnje intermedijarnih i kapitalnih proizvoda u prvom je tromjesečju 2006. usporen, a rast uvoza obiju kategorija proizvoda je ubrzan. Povećanje stope rasta bankovnih plasmana poduzećima navješćuje rast privatnih investicija, što bi trebalo dovesti do porasta proizvodnje i proizvodnosti u budućnosti. Ipak, jaka građevinska aktivnost te vrlo brzi rast stambenih kredita pokazuju da bi se značajan izvor očekivanog rasta investicijske aktivnosti mogao odnositi na stambenu izgradnju.

Promatrano s proizvodne strane, industrijska je proizvodnja u prva četiri mjeseca 2006. godine na godišnjoj razini prema sezonski prilagođenim podacima (kumulativno) porasla za 4,0%. Kod proizvodnosti rada u industriji zabilježen je u prvom tromjesečju 2006. godišnji rast od 6,6%, što je usporevanje u odnosu na rast od 7,1% u četvrtom tromjesečju 2005. godine, usprkos smanjenju zaposlenosti u industriji početkom godine. S druge strane, godišnji rast realnog prometa u trgovini na malo ubrzan je s 2,2% u četvrtom tromjesečju 2005. na 3,7% u prvom tromjesečju ove godine.

Rast građevinske aktivnosti također je snažno ubrzan, pri čemu je godišnji rast indeksa fizičkog obujma građevinskih radova za prva dva mjeseca 2006. iznosio 15,1%. Sveukupno gledano, brži rast trgovine i građevinarstva navješćuje snažan rast ukupne gospodarske aktivnosti, usprkos spori-m rastu industrijske proizvodnje.

Nastavak rasta gospodarske aktivnosti rezultirao je smanjenjem nezaposlenosti. Prema podacima Ankete o radnoj snazi, koja se provodi u skladu s metodološkim pravilima i načelima Međunarodne organizacije rada, stopa nezaposlenosti je u drugom polugodištu 2005. godine iznosila 12,3% što je, promatrajući 2005. godinu u cjelini, rezultiralo najnižom anketnom stopom nezaposlenosti u posljednjih šest godina (12,7%). Unatoč pozitivnim trendovima u smanjenju nezaposlenosti, stopa zaposlenosti je prema Anketi o radnoj snazi u drugom polugodištu 2005. godine smanjena na nisku razinu od 43,2%. Valja naglasiti kako smanjenje nezaposlenosti može biti posljedica povećanog otvaranja novih radnih mjesta kao i smanjenja stope aktivnosti.

Na kraju travnja ove godine bilo je registrirano 302,4 tisuće nezaposlenih osoba, što je za 17,9 tisuća osoba manje nego na kraju istog mjeseca 2005. Glavni razlog smanjenja razine registrirane nezaposlenosti bilo je smanjenje broja novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih HZZ-a. Tijekom prvog tromjesečja 2006. godine iz evidencije je zaposleno gotovo 3 tisuće osoba ili 10,4% više nego u istom razdoblju 2005. godine. Godišnja stopa rasta broja osiguranika HZMO-a dosegla je prosječnu razinu od 3,0% što je za 0,4 postotna boda više od pokazatelja za posljednje tromjesečje 2005. godine. Zaposlenost je rasla u obrazovanju, zdravstvu, poslovanju nekretninama i poslovnim uslugama, financijskom posredovanju i građevinarstvu, dok je pad zaposlenosti zabilježen u rudarstvu i vadenju, poljoprivredi i prerađivačkoj industriji.

U prvom tromjesečju 2006. godine realne bruto plaće rasle su po niskoj godišnjoj stopi od 2,0%, a realne neto plaće po godišnjoj stopi od 1,2%. Iako niske, spomenute stope rasta bile su više od stopa rasta realnih bruto i neto plaća isplaćenih u posljednjem tromjesečju 2005. godine, te od njihova rasta u cijeloj 2005. godini. Niske stope rasta realnih plaća i visok rast proizvodnosti rada pokazuju da cjenovni pritisci koji su dolazili s tržišta rada nisu bili jako izraženi.

Tijekom prva četiri mjeseca 2006. godine rast godišnje stope inflacije potrošačkih cijena blago je usporen, pa je tako s 3,6% u prosincu 2005. godine ta stopa smanjena na 3,5% u travnju 2006. Najznačajniji utjecaj na rast cijena imala je primjena administrativnih odluka, koja je prouzročila porast cijena vode i komunalnih usluga te poskupljenje pića (zbog novog sustava zbrinjavanja ambalaže). S druge strane, u navedenom je razdoblju zabilježen smanjeni doprinos cijena mesa, važnog čimbenika prošlogodišnjeg rasta inflacije potrošačkih cijena. Kao odraz dominantnog utjecaja administrativnih cijena na kretanje inflacije, godišnja stopa temeljne inflacije smanjila se s 3,0% u prosincu 2005. na 2,3% u travnju 2006.

Iako umjereni rast nominalnih plaća i proizvodnosti rada te nominalna aprecijacija domaće valute pridonose niskoj inflaciji, ipak treba imati u vidu snažan pritisak administrativnih cijena, cijena energenata i drugih sirovina na kretanje in-

flacije. Tako je prosječna dnevna cijena barela sirove nafte na svjetskom tržištu povećana za ukupno 20,5% u razdoblju od prosinca 2005. do travnja 2006. godine, dok je istodobno cijena sirovina (bez energije) porasla za 15,8%. O navedenim će pritiscima središnja banka morati voditi brigu u idućem razdoblju kako bi i nadalje osigurala nisku razinu cijena.

U kretanju tečaja kune prema euru tijekom prvih pet mjeseci 2006. godine zabilježen je trend blage aprecijacije tečaja domaće valute, koja je ojačala tijekom spomenutoga razdoblja za 1,5%. Kao odgovor na snažne pritiske za jačanjem domaće valute središnja je banka u 2006. godini nekoliko puta intervenirala na deviznom tržištu (u veljači i svibnju), otkupivši od poslovnih banaka sveukupno 303,2 mil. EUR, čime je ukupno kreirano 2,2 mlrd. kuna. Spomenute intervencije ublažile su aprecijacijske pritiske, pa su značajnije promjene tečaja izostale, a sam tečaj je na kraju svibnja bio tek nešto iznad 7,26 HRK/EUR.

Tijekom prvih pet mjeseci 2006. godine zabilježena je i aprecijacija tečaja domaće valute prema američkom dolaru od 9,3%, zatim prema švicarskom franku od 1,8% te prema slovenskom tolaru od 1,5%. Takvo je kretanje rezultiralo aprecijacijom dnevnoga nominalnoga efektivnog tečaja kune prema košarici valuta od ukupno 3,7% u tom razdoblju. Indeks realnoga efektivnog tečaja kune, koji uzima u obzir kretanje inflacije i kao takav bolje odražava promjene relativnih cijena, aprecirao je u prvom tromjesečju 2006. godine za 1,7% (deflacionirano potrošačkim cijenama) odnosno 1,3% (deflacionirano proizvođačkim cijenama).

Snažan rast kredita poslovnih banaka, koji se financirao pojačanim zaduživanjem banaka u inozemstvu, imao je ključan utjecaj na stvaranje pritisaka na jačanje tečaja domaće valute. Godišnja stopa rasta plasmana banaka, prilagođena za kretanja tečaja, ubrzala se s 19,9%, koliko je iznosila na kraju 2005. godine, na 23,4% u travnju. Važno je naglasiti da je u istom razdoblju godišnja stopa rasta plasmana odobrenih poduzećima porasla sa 16,7% na 23,9%, čime se izjednačila s godišnjom stopom rasta plasmana stanovništvu (24,1%).

Kako bi intenzivirale kretanje kredita i osigurale izvore sredstava za financiranje ubrzanoga kreditnog rasta, poslovne su se banke nastavile zaduživati u inozemstvu. Inozemna pasiva poslovnih banaka povećala se tijekom prvog tromjesečja za 6,3 mlrd. kuna (9,3%), dok je inozemna aktiva smanjena za 8,5 mlrd. kuna (23,8%). Uz to, poslovne banke su u ožujku odobrile središnjoj državi sindicirani devizni kredit u iznosu od 400 mil. EUR, a izmjenama odluke središnje banke taj devizni plasman banke mogu uključiti u minimalno potrebna devizna potraživanja u razdoblju od ožujka do listopada 2006. godine. Predviđeno je da će središnja država otplatiti ovaj kredit planiranim privatizacijskim prihodima u listopadu.

Ukupna likvidna sredstva (M4) stagnirala su tijekom prvog tromjesečja 2006. godine. Kretanje novčane mase (M1) bilo je sezonski uobičajeno te je ona blago smanjena (za 1,6%). U strukturi novčane mase, zbog snažnog pada sredstava na transakcijskim računima poduzeća (7,4%), depozitni novac smanjio se za 2,1%. Istodobno je gotov novac u optjecaju ostao nepromijenjen.

Kunski dio kvazinovca nastavio je snažno rasti i tijekom

prvog tromjesečja, ostvarivši godišnju stopu rasta od 40,0%. Najveći dio rasta kunskih depozita odnosi se na sektor poduzeća, no postojan rast ostvarili su i kunski depoziti stanovništva, dok je brži rast kunske štednje zabilježen i kod nebankarskih financijskih institucija. Potrebno je spomenuti da najveći dio porasta kunskog dijela kvazinovca otpada na kunske depozite uz valutnu klauzulu u eurima, stoga se snažan rast kunske štednje ne može primarno povezati s jačanjem povjerenja u domaću valutu.

Devizni depoziti, koji čine najznačajniju komponentu ukupnih depozita, smanjili su se tijekom prvog tromjesečja 2006. godine. Godišnja stopa rasta deviznih depozita, korigirana za kretanje tečaja, iznosila je na kraju travnja 4,3%. No devizni depoziti uobičajeno bilježe snažniji rast tijekom ljetnih mjeseci, kad se ostvaruju devizni priljevi zbog turističke sezone i radničkih doznaka iz inozemstva.

Odgovor središnje banke na snažan rast kredita poslovnih banaka, financiranih sredstvima iz inozemstva, bilo je prikupljenje inozemnih izvora putem instrumenta granične obvezne pričuve. Središnja banka povećala je u siječnju stopu granične obvezne pričuve uz proširenje osnovice na 55%, a u ožujku je uvedena i posebna obvezna pričuva na sredstva banaka prikupljena izdavanjem vrijednosnih papira. Istodobno je središnja banka osiguravala potrebnu likvidnost redovitim obratnim repo operacijama i spustivši stopu obvezne pričuve s 18% na 17% uz značajnu likvidnost kreiranu već spomenutim deviznim intervencijama.

U skladu s dobrom likvidnošću promet na obratnim repo aukcijama bio je niži nego u posljednjem tromjesečju 2005., pri čemu se granična obratna repo stopa od 3,5% nije mijenjala. Tijekom prvog tromjesečja banke su se koristile mogućnošću prekonocnog deponiranja viškova sredstava kod HNB-a, u prosječnom iznosu od 466 mil. kuna. Kako se pojačavala potražnja za kunama te smanjivala razina slobodnih novčanih sredstava u sustavu, taj se iznos smanjivao tijekom travnja i svibnja i pao je na, prosječni iznos od 206 mil. kuna.

Zahvaljujući dobroj likvidnosti bankarskog sektora, a unatoč povećanoj potražnji za kunama u veljači ove godine zbog izdanja druge tranše državne obveznice prvotno izdane u prosincu 2005. i zbog izdanja petogodišnje kunske obveznice Raiffeisen banke u vrijednosti od 600 mil. kuna, kamatne su se stope na novčanom tržištu tijekom prvog tromjesečja 2006. zadržale na relativno niskoj razini. Kamatna stopa na prekonocne kredite spustila se s 1,60% u siječnju na 0,91% u ožujku, dok je u travnju i svibnju zabilježen njezin umjereni porast te je iznosila 1,09% odnosno 1,69%.

Kako su se u prvom tromjesečju 2006. snizile i kamatne stope na trezorske zapise MF-a svih rokova dospjeća, tako se, u odnosu na prethodno tromjesečje, smanjio i njihov ukupno upisani iznos. Vagana kamatna stopa na trezorske zapise s rokom dospjeća 364 dana, koji dominiraju u ukupnoj strukturi upisanih zapisa, u ožujku je iznosila 3,68% što je značajno sniženje u odnosu na studeni kad je iznosila 4,40%. U travnju i svibnju blago je porasla, te je iznosila 3,78% odnosno 3,96%.

Međunarodne pričuve HNB-a povećale su se tijekom prvih pet mjeseci za 1.064 mil. EUR, te su na kraju svibnja dosegule 8.502 mil. EUR. Najznačajniji doprinos rastu međunarodnih pričuva dalo je povećanje granične obvezne pri-

čuve za 817 mil. EUR, dok su pričuve porasle i zbog otkupa deviza od poslovnih banaka. Neto raspoložive međunarodne pričuve, koje ne uključuju sredstva devizne i granične obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a i obveze HNB-a prema inozemstvu, povećane su za 264 mil. EUR te su na kraju svibnja iznosile 5.869 mil. EUR.

U prvom tromjesečju deficit na tekućem računu platne bilance iznosio je 1.993 mil. EUR što je za 29,1% više nego u istom razdoblju prošle godine. Glavni izvor pogoršanja na tekućem računu slabija su ostvarenja u robnoj razmjeni s inozemstvom, zajedno s rastom deficita na računu faktorskih dohodaka. Isto tako, uskrсни blagdani ove su godine bili u drugome, a prošle godine u prvom tromjesečju, što je rezultiralo nižim prihodom od usluga pruženih u turizmu u prvom tromjesečju 2006. godine.

Godišnji rast robnog izvoza u prvom tromjesečju 2006. godine iznosio je 26,3%, izraženo po stalnome tečaju, što je znatno više u odnosu na rast od 5,3% u prvom tromjesečju 2005. Glavni doprinos rastu izvoza dao je izvoz brodova, koji je na godišnjoj razini povećan za 92,8%. Također je zabilježen snažan rast izvoza nafte i naftnih derivata, potaknut višim cijenama, ali i rastom izvezene količine. Izvoz bez brodova te nafte i naftnih derivata povećan je za 17,5%, u odnosu na godišnji rast od 12,9% u istom razdoblju prošle godine, što pokazuje da poboljšanje izvoznih rezultata nije samo posljedica izvoza brodova i naftnih derivata. Izvoz ribe je udvostručen, a bilježi se i naglašeni rast izvoza zemnoga i industrijskog plina te električne energije.

Istodobno, robni je uvoz povećan na godišnjoj razini za 25,3%, izraženo po stalnome tečaju, što je znatno ubrzanje u odnosu na rast od 7,7% u prvom tromjesečju prošle godine. Rast uvoza uglavnom je posljedica naglašenog rasta uvoza nafte i naftnih derivata. Isključujući li se uvoz nafte i naftnih derivata, rast uvoza iznosio je 19,1%, što je znatno više u usporedbi s rastom od 4,4% u prvom tromjesečju 2005. godine (kad je zabilježen neuobičajeno nizak gospodarski rast). Pritom je, u prva tri mjeseca 2006., zamjetan brži rast uvoza kapitalnih dobara, koji se može povezati s rastom privatnih investicija.

Rast hrvatskoga robnog izvoza u države članice Europske unije u prvom tromjesečju 2006. godine osobito je potaknut izvozom u Italiju, Njemačku i Švedsku. Također se bilježi snažan rast izvoza u Srbiju i Crnu Goru, dok je smanjen izvoz u Rumunjsku, Bosnu i Hercegovinu, Liberiju i Siriju. Što se tiče robnog uvoza, najviše je povećan uvoz iz Rusije (energenti) i Kine, te iz Bugarske i Bosne i Hercegovine.

Na računu usluga zabilježen je snažan rast neto uvoza ostalih usluga, pri čemu se mogu izdvojiti arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge, zatim rojaliteti i licencijske naknade, kao i trgovanje i povezane usluge te pravne i računovodstvene usluge, usluge konzaltinga i odnosa s javnošću. Na računu faktorskih dohodaka ostvaren je snažan rast dividenda koje su isplaćene stranim ulagačima. Tome je u velikoj mjeri pridonijela isplata dividenda vlasnicima T-HT-a, pri čemu je stranome vlasniku pripalo 56 mil. EUR.

Na kapitalnom i financijskom računu, neto inozemna izravna ulaganja iznosila su u prvome tromjesečju 2006. godine 249 mil. EUR ili 42,3% više nego u istom razdoblju 2005. godine. Najviše inozemnih izravnih ulaganja bilo je usmjere-

no u djelatnost ostaloga novčarskog posredovanja (dokapitalizacija banaka u većinskom stranom vlasništvu), zatim u trgovinu te vađenje sirove nafte i zemnog plina. Na računu portfeljnih ulaganja ostvaren je neto odljev od 0,5 mlrd. EUR, poglavito kao posljedica otpлата države s osnove dospjele euroobveznice vrijedne 300 mil. EUR te samurajske obveznice vrijedne 25 mlrd. JPY, kao i redovite otplate duga Londonskom klubu. Istodobno, država nije izdala nove obveznice na inozemnom tržištu.

Neto obveze domaćih sektora na osnovi ostalih ulaganja povećane su za 2,4 mlrd. EUR, pri čemu su inozemna sredstva smanjena za 1,1 mlrd. EUR, a inozemne su obveze povećane za 1,4 mlrd. EUR. Smanjenje inozemnih sredstava uglavnom je posljedica povlačenja depozita koje banke imaju u inozemstvu, dok je rastu inozemnih obveza najviše pridonio rast zaduživanja s osnove dugoročnih kredita (0,8 mlrd. EUR), uglavnom banaka i poduzeća.

Platnobilančni podaci pokazuju da su u prva tri mjeseca 2006. godine bruto međunarodne pričuve HNB-a povećane za 673 mil. EUR. Pritom treba imati na umu da platnobilančni podaci ne uključuju utjecaj međuvalutnih promjena, za razliku od monetarne statistike, pa se podaci u platnoj bilanci i monetarnoj statistici potpuno ne podudaraju.

Hrvatski inozemni dug iznosio je na kraju travnja 26,8 mlrd. EUR što je za 1,3 mlrd. EUR ili 5,1% više nego na kraju 2005. Inozemni dug banaka, zajedno s hibridnim i podređenim instrumentima, povećan je za 1,3 mlrd. EUR te se među domaćim sektorima upravo banke izdvajaju kao sektor s najvećim udjelom u strukturi ukupnoga inozemnog duga. Dug ostalih domaćih sektora (poduzeća), uključujući izravna ulaganja u poduzeća, povećan je za 0,5 mlrd. EUR. Sporiji rast duga poduzeća vjerojatno se može pripisati bržem rastu plasmana koje domaće banke odobravaju poduzećima. Inozemni dug države, koja uključuje središnju državu, republičke fondove, Hrvatsku banku za obnovu i razvitak te lokalnu državu, smanjen je za 0,5 mlrd. EUR.

Indeks pritiska na devizno tržište se tijekom prvog tromjesečja 2006. godine kretao znatno ispod kritične granice koja upućuje na teškoće u međunarodnim plaćanjima. Takvim kretanjima indeksa pridonijeli su rast međunarodnih pričuva i aprecijacija tečaja kune prema euru.

Snažan rast prihoda konsolidirane opće države tijekom prvog tromjesečja doveo je do fiskalnih rezultata koji su bolji od očekivanih. Ti su prihodi iznosili 24,6 mlrd. kuna ili 11,2% više nego u prvom tromjesečju 2005. godine. Ipak, pritom treba imati na umu da je ovako visok rast djelomično odraz slabog prikupljanja prihoda i njihova sporijeg rasta u prvom tromjesečju 2005.

Porezni su prihodi na godišnjoj razini uvećani za 14,4%, pri čemu su prihodi od PDV-a narasli za 21,8%. Na početku 2006. na snagu je stupio izmijenjeni Zakon o porezu na dodanu vrijednost. Važna promjena je ukidanje odredbe o nultoj stopi poreza za usluge organiziranog boravka turista koje se plaćaju doznakama iz inozemstva i stopi od 22% na iste usluge plaćene u zemlji te uvođenje jedinstvene stope od 10% za usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i za usluge agencijske provizije za spomenute usluge. Očekuje se da će ova izmjena zakona rezultirati

smanjenjem proračunskih sredstava od oko 100 mil. kuna.

Prihodi od trošarina u promatranom su razdoblju na godišnjoj razini porasli za 8,2%, čemu je najviše pridonio rast trošarina na duhanske proizvode (ostvaren je godišnji rast od 15,6%) i trošarina na automobile (rast od 28,1%). Prihodi lokalne države na godišnjoj su razini povećani za 5,9%.

Na rashodnoj je strani u prvom tromjesečju ove godine utrošeno 25,6 mlrd. kuna, odnosno 1,3% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Smanjenje je zabilježeno kod ostalih kapitalnih rashoda, kamata plaćenih na inozemne obveze i subvencija. Istodobno je zabilježeno godišnje povećanje rashoda za naknade zaposlenima (5,9%), rashoda za socijalne naknade (2,1%) i rashoda za tuzemne kamate (31,8%). Na stavci rashoda lokalne države zabilježen je godišnji rast od 8%.

U skladu s kretanjem prihoda i rashoda te transakcija u nefinancijskoj imovini, neto zaduživanje opće države smanjeno je s 5,8 mlrd. kuna, koliko je iznosilo u prvom tromjesečju 2005., na 2,5 mlrd. kuna u prvom tromjesečju 2006. godine. Obveze konsolidirane opće države narasle su u promatranom razdoblju za 1,9 mlrd. kuna, dok je istodobno zabilježeno smanjenje financijske imovine za 0,6 mlrd. kuna.

Manjak konsolidirane opće države (na gotovinskom načelu, GFS 1986) u prvom je tromjesečju 2006. zabilježen u iznosu od 3,1 mlrd. kuna, što je za 49,5% manje nego u istom razdoblju 2005. godine. Međutim, treba imati na umu da je tri četvrtine manjka zabilježenog u 2005. ostvareno upravo u prvom tromjesečju, dok će kretanje manjka tijekom 2006. vjerojatno biti drukčije. Prema modificiranom obračunskom načelu iz *stand-by* aranžmana koji je Vlada RH sklopila s MMF-om, na osnovi kojeg se gotovinski podaci korigiraju za podatke o rashodima s osnove ugovorenih obveza HAC-a i HC-a (primjenom obračunskog načela) te za promjenu stanja dospjelih neplaćenih obveza opće države, manjak konsolidirane opće države iznosio je u prvom tromjesečju 2006. godine 3,9 mlrd. kuna.

Dug opće države, koji uključuje dug HBOR-a, iznosio je na kraju prvog tromjesečja 108,7 mlrd. kuna ili 128,7 mil. kuna više nego na kraju 2005. godine. Kad bi se uključila državna jamstva, ukupni dug opće države dosegnuo bi 121 mlrd. kuna. Unutarnji dug opće države (bez HBOR-a) iznosio je na kraju ožujka 2006. godine 59,9 mlrd. kuna, što čini rast od 3,9 mlrd. kuna u odnosu na kraj 2005. godine. Zabilježeni porast, između ostaloga, rezultat je već spomenutog kratkoročnog zajma od 400 mil. EUR koji je u ožujku sindikat poslovnih banaka odobrio državi.

Inozemni dug opće države (bez HBOR-a) iznosio je na kraju prvog tromjesečja 2006. godine 41,9 mlrd. kuna ili 3,4 mlrd. kuna manje nego na kraju prosinca 2005. Iako je u promatranom razdoblju zabilježeno korištenje sredstava Programskog zajma za prilagodbu (PAL 1) i novoga inozemnog zaduživanja republičkih fondova (poglavito HAC-a i HC-a), ukupne su otplate bile znatno veće, što je rezultiralo već spomenutim smanjenjem inozemnog duga opće države.

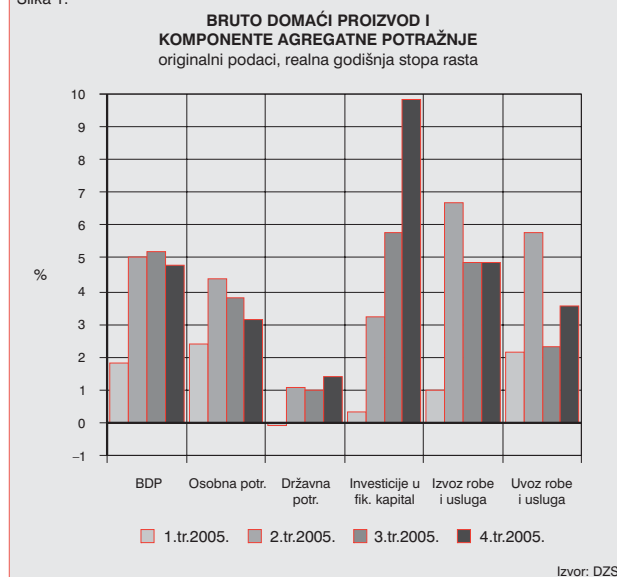
Potražnja

Prema procjeni tromjesečnog obračuna BDP-a godišnji rast realnog BDP-a ubrzan je s 3,8%, koliko je iznosio u 2004., na 4,3% u 2005. godini.¹ Najznačajniji doprinos rastu gospodarske aktivnosti u 2005. dala je osobna potrošnja: 2,1 postotni bod ili 0,3 postotna boda manje nego u prethodnoj godini. Doprinos realnom rastu od 1,4 postotna boda dale su investicije u fiksni kapital, dok je doprinos državne potrošnje rastu BDP-a u 2005. bio blago pozitivan, za razliku od blago negativnog doprinosa u 2004. godini. Slična kretanja doprinosa zabilježena su i kod promjena zalih. Doprinos neto inozemne potražnje formiranju ukupnoga bruto domaćeg proizvoda u 2005. godini bio je pozitivan (0,1 postotni bod), no znatno niži nego u 2004. godini jer je usporeni rast ukupnog izvoza u 2005. bio praćen nastavkom stabilnog rasta uvoza robe i usluga.

Ekonomski pokazatelji dostupni na mjesečnoj razini potvrđuju pozitivna kretanja i u 2006. godini. Fizički pokazatelji rasta u industriji, trgovini i građevinarstvu, kao i podaci o robnoj razmjeni u prvom tromjesečju ove godine upućuju na istodobno jačanje domaće i inozemne potražnje. Takva kretanja navješćuju nastavak snažnog rasta bruto domaćeg proizvoda u prvom tromjesečju.²

Zemlje u okružju koje su najznačajniji hrvatski vanjskotrgovinski partneri, zabilježile su tijekom 2005. godine uglavnom visoke stope rasta, a to je pogodilo rastu domaćeg izvoza. Gospodarski je rast u 2005. ubrzan u odnosu na 2004. u Bugarskoj, Češkoj, Slovačkoj te u baltičkim zemljama. S druge strane, usporavanje rasta zabilježeno je u Mađarskoj, Poljskoj, Sloveniji i zemljama eurozone, koje su ujedno imale i niže stope rasta gospodarske aktivnosti od Hrvatske.³

Slika 1.

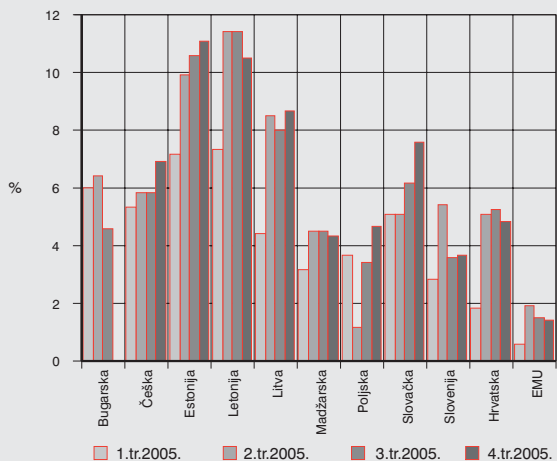

¹ Podaci DZS-a o BDP-u za 2004. i 2005. godinu privremeni su i zasnivaju se na procjeni tromjesečnog obračuna BDP-a, te nisu usklađeni s godišnjim obračunom BDP-a.

² Prema DZS-ovu kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2006. godinu, procjena tromjesečnog obračuna BDP-a za prvo tromjesečje ove godine bit će dostupna 30. lipnja 2006.

Slika 2.

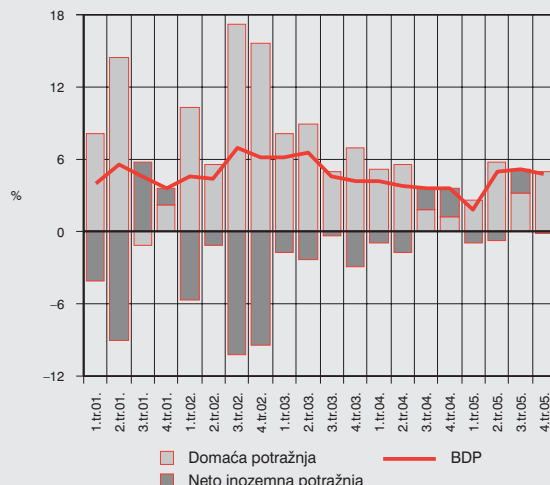
BDP U ODABRANIM ZEMLJAMA
originalni podaci, realna godišnja stopa rasta

Izvori: DZS; Eurostat; nacionalni statistički uredi

Slika 4.

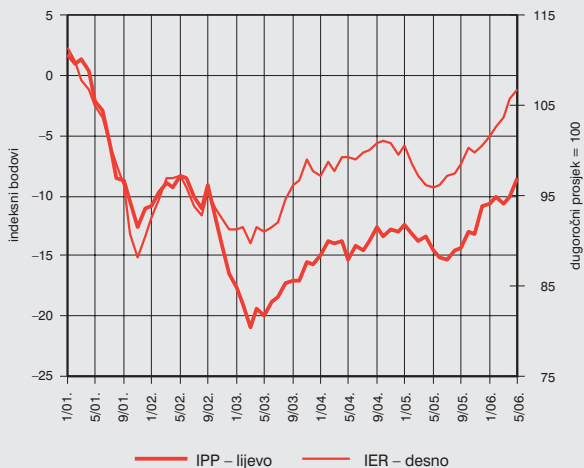
STOPE RASTA BDP-a (u %) I RELATIVNI DOPRINOSI
KATEGORIJA POTRAŽNJE (u postotnim bodovima)
originalni podaci, stalne cijene

Izvor: DZS

Slika 3.

INDEKS POUZDANJA POTROŠAČA (IPP) I INDEKS
EKONOMSKOG RASPOLOŽENJA (IER) ZA EU
desezonirano

Izvor: Europska komisija

Posljednja Eurostatova tzv. brza procjena rasta BDP-a u prvom tromjesečju 2006. pokazuje ubrzanje godišnjeg rasta u zemljama eurozone na 2,0% godišnje, prema sezonski prilagođenim podacima. Najnovije prognoze Europske komisije izdane u proljeće 2006.⁴ predviđaju ubrzanje godišnjeg rasta BDP-a u 2006. u odnosu na prethodnu godinu na 2,1%, prema sezonski prilagođenim podacima. Također, posljednji rezultati anketnih istraživanja pouzdanja potrošača i poduzeća u zemljama eurozone upućuju na nastavak rasta poslovnog optimizma, koji traje od ljeta 2005. godine. Indeks ekonomskog raspoloženja u zemljama eurozone porastao je u svibnju 2006. najviše pod utjecajem rasta optimizma u industriji i sektoru usluga, te kod potrošača. Najveći je rast optimizma u svibnju zabilježen u Njemačkoj i Španjolskoj.

3 Podaci o gospodarskim kretanjima u inozemstvu podložni su revizijama, pa se realne promjene prikazane u tromjesečnim Biltenima HNB-a ne moraju uvijek poklapati s preliminarnim podacima.

4 Izvor: European Commission: Economic Forecasts, proljeće 2006.

Inozemna potražnja

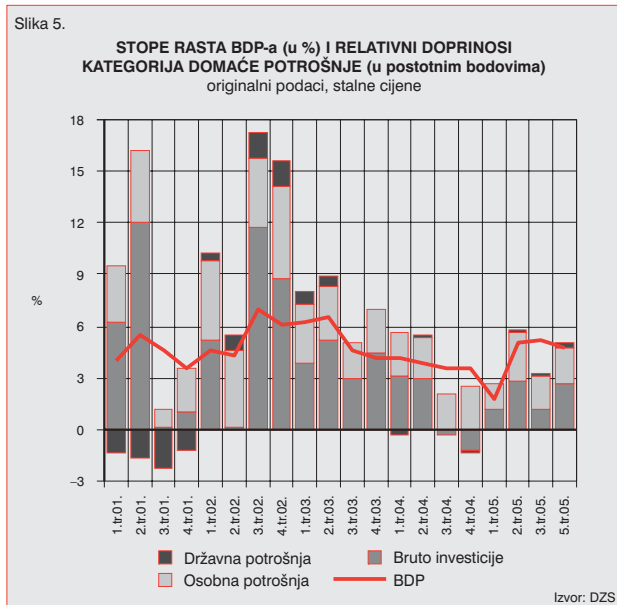
Prema tromjesečnom obračunu BDP-a rast izvoza robe i usluga u 2005. se godini usporio, dok se rast uvoza robe i usluga nastavio po jednakoj stopi kao i u prethodnoj godini. Promatrano po tromjesečjima, izvoz je tijekom prošle godine rastao sporije od uvoza samo u prvom tromjesečju, dok je u ostalim tromjesečjima rastao brže.

Nominalni podaci DZS-a o robnoj razmjeni za prvo tromjesečje ove godine upućuju na ubrzanje godišnjeg rasta robnog izvoza, s 9,6% u posljednjem tromjesečju 2005. na 20,7% u razdoblju prva tri mjeseca 2006. godine, prema sezonski prilagođenim podacima. Pri tome se ubrzanje rasta bilježi kod svih glavnih industrijskih grupacija, osim kod intermedijarnih proizvoda, kod kojih se rast izvoza usporava. Ta su kretanja bila praćena ubrzanjem godišnjeg rasta robnog uvoza s 12,6% u četvrtom tromjesečju 2005. na 24,8% u prvom tromjesečju ove godine. Uzrok tome ponajprije je snažniji rast uvoza energije, ali i kod svih ostalih industrijskih grupacija zabilježeno je u promatranom razdoblju ubrzanje rasta uvoza.

Domaća potražnja

Doprinos domaće potražnje rastu BDP-a u 2005. godini od 4,2 postotna boda bio je veći od onoga iz prethodne godine (3,4 postotna boda). Rast doprinosa te komponente u 2005. godini bio je veći ponajprije zbog većeg doprinosa bruto investicija (2,0 postotna boda 2005. naprama 1,1 postotni bod u 2004.). Ostvarenom doprinosu domaće potražnje u 2005. pogodovao je znatan porast doprinosa promjene zaliha, zajedno sa statističkom diskrepancijom, koju čini razlika između obračuna BDP-a provedenog prema proizvodnoj metodi i onoga prema rashodnoj metodi. Promatrano po tromjesečjima, najveći je doprinos rastu BDP-a u 2005. domaća potražnja dala u drugom tromjesečju, dok je u prvom tromjesečju zabilježen najniži doprinos domaće potražnje.

Što se tiče 2006. godine, dostupni fizički pokazatelji ekonomske aktivnosti upućuju na nastavak snažnog rasta gospo-

darske aktivnosti u prvom tromjesečju. Takva kretanja potvrđuju rezultati anketnih istraživanja pouzdanja poduzeća i potrošača. Prema navedenim se anketama optimizam potrošača oporavlja početkom drugog tromjesečja ove godine, dok optimizam u industriji snažno raste, praćen blagim smanjenjem optimizma u građevinarstvu (ali i nadalje na visokim razinama) te snažnim oporavkom optimizma u trgovini.

Osobna potrošnja

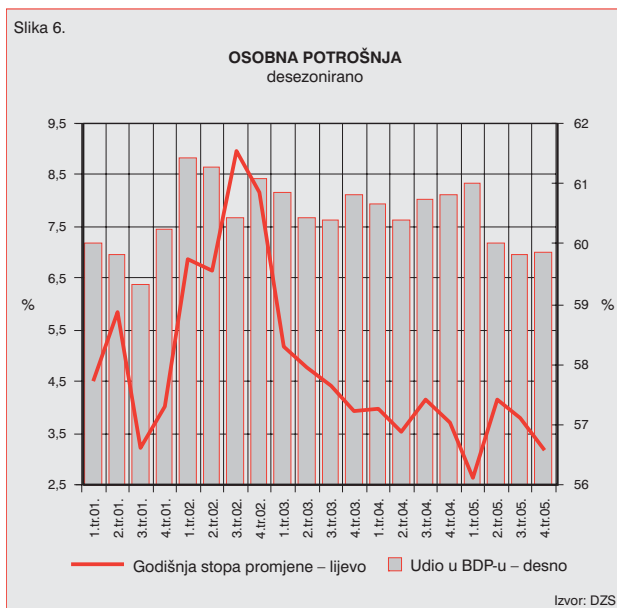
Osobna je potrošnja bila naj snažniji generator rasta BDP-a u 2005. godini, iako se njezin realni rast treću godinu zaredom usporava. Promatrano po tromjesečjima, najniža stopa rasta zabilježena je u prvom tromjesečju, dok su u ostalom dijelu godine stope rasta bile nešto više. Navedeno usporavanje rasta osobne potrošnje s 3,9% u 2004. na 3,4% u 2005. godini umanjilo je njezin doprinos formiranju BDP-a na 2,1 postotni bod.

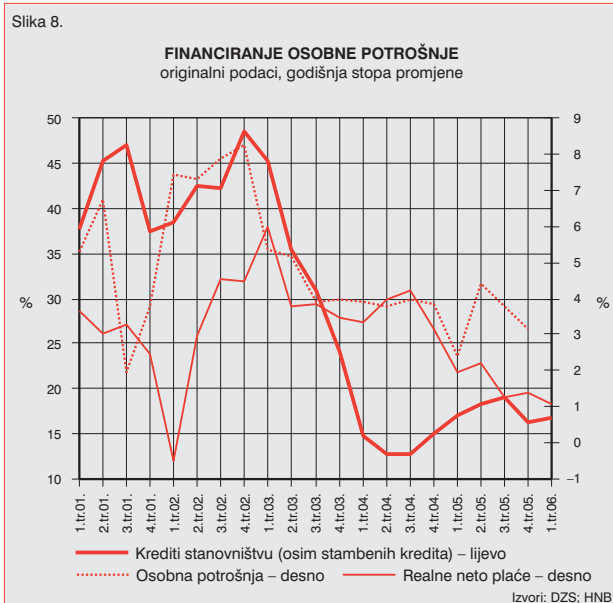
Kraj prethodne i početak ove godine obilježio je oporavak razine maloprodaje, promatrano prema sezonski prilagođe-

nim podacima. Uz to se snažno usporio rast zaliha gotovih proizvoda u industriji (s 9,5% u četvrtom tromjesečju 2005. na 1,6% u prvom tromjesečju 2006.), promatrano prema desezoniranim podacima, a i prihodi od PDV-a jako su se povećali u prva tri mjeseca ove godine.

Informacije o daljnjim namjerama potrošača, njihovim očekivanjima i mogućem budućem kretanju osobne potrošnje daje HNB-ova anketa pouzdanja potrošača. Rezultati posljednjega HNB-ova anketnog istraživanja, iz prve polovine travnja ove godine, upućuju na oporavak optimizma potrošača, prema sezonski prilagođenim podacima. Pozitivna kretanja zabilježena su kod sva tri indeksa: pouzdanja potrošača (IPP), optimizma potrošača (IOP) te raspoloženja potrošača (IRP).

Promjene u izvorima financiranja osobne potrošnje u prvom tromjesečju ove godine daju različite signale o njezinoj kratkoročnoj dinamici. Prema DZS-ovim podacima godišnja dinamika mase plaća tijekom promatranog je razdoblja bila blago negativna. Tako je blago usporavanje rasta zaposlenosti u prvom tromjesečju 2006. (prema privremenim podacima DZS-a) bilo praćeno blagim usporavanjem godišnjeg rasta prosječnih realnih neto plaća u odnosu na četvrto tromjesečje 2005., što je usporilo i godišnji rast mase plaća. S druge strane, u promatranom se razdoblju ubrzao godišnji rast broja osiguranika HZMO-a, koji se smatra pouzdanijim pokazateljem dinamike zaposlenosti od privremenih podataka DZS-a. Također, nominalni bankovni plasmani stanovništvu koji ne uključuju stambene kredite, u prvom su tromjesečju ove godine ponovo ubrzano rasli (porast od 16,7%, na godišnjoj razini), nakon usporavanja krajem prethodne godine, promatrano prema stanju kredita na kraju razdoblja. I efektivni plasmani banaka (tj. krediti kod kojih je isključen utjecaj tečajnih promjena) dani stanovništvu potvrđuju takva kretanja u prvom tromjesečju. Slične su tendencije nominalnih i efektivnih bankovnih plasmana stanovništvu nastavljene i u travnju. Osim toga, 1,6%-tno usklađenje rasta mirovina⁵ za siječanj s polugodišnjim rastom nominalnih bruto plaća, provedeno u ožujku, pozitivno će djelovati na dinamiku osobne potrošnje. S druge se strane usporio godišnji rast

nominalnih državnih transfera stanovništvu na razini konsolidirane opće države s 3,4% u četvrtom tromjesečju 2005. na 2,1% u prvom tromjesečju 2006. što će negativno utjecati na osobnu potrošnju u potonjem razdoblju.

Investicijska potrošnja

U 2005. se godini bilježi ubrzanje rasta investicija u fiksni kapital⁶, i to po godišnjoj stopi od 4,8%. Pritom je rast investicija u prvom tromjesečju bio izrazito nizak (0,3% na godišnjoj razini), a u sljedećim se tromjesečjima ubrzavao, dosegnuviši u četvrtom tromjesečju realnu godišnju stopu rasta od čak 9,9%, što je najviša stopa rasta zabilježena od četvrtog tromjesečja 2003. godine. Na važnost investicija u građevinske objekte, na koje otpada najveći dio ukupnih investicija u dugotrajnu imovinu, upućuju i usklađena kretanja investicija u fiksni kapital i dodane vrijednosti u građevinarstvu tijekom 2005. godine. Prema nominalnim podacima Ministarstva financija kapitalni rashodi konsolidirane opće države (*GFS 1986*)⁷, koji čine nešto manje od četvrtine ukupnih kapitalnih investicija, u 2005. su godini smanjeni. Za razliku od njih, rast privatnih investicija u 2005. se godini nominalno ubrzao, pa je tako kompenzirao navedeno usporavanje javnih investicija.

Indikatori investicijske aktivnosti dostupni za prvo tromjesečje ove godine naznačuju nastavak rasta investicija početkom 2006. Godišnji se rast proizvodnje intermedijarnih i kapitalnih proizvoda u prvom tromjesečju usporio u usporedbi s rastom krajem 2005. godine. S druge strane, rast

uvoza navedenih grupacija proizvoda u istom se razdoblju ubrzao, pa je moguće da se snažnija domaća potražnja za investicijskim dobrima namiruje uvozom dobara iz inozemstva, kao supstitutom domaće proizvodnje. Rast zaliha gotovih proizvoda u industriji jako je usporen početkom ove godine, pri čemu su u prva dva mjeseca najveći doprinosi rastu zaliha dala investicijska dobra, a u ožujku potrošna dobra. Istodobno, snažan rast građevinskih radova, koji su u proteklom razdoblju davali značajan impuls investicijskoj dinamici, potvrda je rasta investicija početkom godine.

Prema nominalnim podacima Ministarstva financija o ostvarenjima prihoda i rashoda na razini konsolidirane opće države (*GFS 2001*) tijekom prvog tromjesečja 2006. zabilježen je godišnji pad kapitalnih rashoda države, nakon rasta krajem 2005., no, treba uzeti u obzir i volatilnost ove kategorije. Za razliku od te kategorije, godišnji se rast nominalnih bankovnih plasmana poduzećima i početkom ove godine ubrzavao i popeo se na 22,7% u prvom tromjesečju, promatrano prema stanju kredita na kraju razdoblja. Kod efektivnih plasmana stopa rasta još je nešto veća. Slične tendencije nominalnih i efektivnih plasmana poduzećima nastavljaju se i u travnju. Ubrzavanje rasta stambenih kredita tijekom prvog tromjesečja, kao i u travnju, uz ubrzanje rasta vrijednosti neto narudžbi građevinskih radova u siječnju, upućuju na nastavak rasta ulaganja u nekretnine, što je u skladu s rezultatima HNB-ova istraživanja pouzdanja potrošača provedenog u travnju 2006., prema kojem postoji tendencija rasta planiranih investicija u nekretnine u sljedećih 12 mjeseci.

Državna potrošnja

Kod državne je potrošnje, nakon što je realno smanjena u 2004., u 2005. godini zabilježen blagi realni rast. Rast državne potrošnje je i u 2005. zaostao za rastom ostalih kategorija agregatne potražnje, te se njezin udio u BDP-u ponovno smanjio, i u 2005. je iznosio nešto više od 20%. Sam doprinos ove kategorije rastu BDP-a u 2005. bio je pozitivan i iznosio je 0,2 postotna boda, dok je u 2004. godini državna potrošnja dala negativan doprinos rastu BDP-a (0,1 postotni bod).

Prema nominalnim podacima Ministarstva financija o

⁵ Usklađivanje rasta mirovina provodi se od 2004. godine u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 30/2004.). Prema novom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 92/2005.), koji je stupio na snagu 31. prosinca 2005., polugodišnje usklađivanje mirovina vrši se prema prosječnoj polugodišnjoj stopi promjene indeksa potrošačkih cijena i prosječne bruto plaće.

⁶ Ukupne bruto investicije uključuju investicije u fiksni kapital i promjenu zaliha. Međutim, promjena zaliha uključuje i statističku diskrepanciju zbog čega nije moguće precizno procijeniti veličinu i dinamiku komponente zaliha u bruto investicijama. Kategorija promjene zaliha obuhvaća manje od 3% BDP-a i manje od jedne desetine ukupnih investicija.

⁷ Kapitalni rashodi države, kao kategorija metodologije GFS 1986, preračunati su na osnovi podataka prikazanih prema metodologiji GFS 2001.

Okvir 1. Konačni godišnji obračun bruto domaćeg proizvoda za 2002. i 2003. godinu

Državni zavod za statistiku izrađuje i objavljuje procjenu ostvarenog bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj i prema proizvodnoj metodi, i to u tekućim i stalnim cijenama. U prvom koraku objavljuje se tromjesečna procjena kretanja BDP-a, a nakon određenog vremena objavljuje se i konačni godišnji obračun BDP-a. I tromjesečni i godišnji obračun zasnivaju se na istim načelima, ali je tromjesečni obračun manje pouzdan zbog užeg obuhvata i manjeg broja podataka, pa stoga samo upućuje na trend kretanja BDP-a. Pri izradi godišnjeg obračuna BDP-a raspolaže se i s dodatnim podacima, dostupnim samo na godišnjoj osnovi (poput godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika) koji pridonose kvalitetnijoj procjeni ostvarenih gospodarskih kretanja i utvrđivanju razine BDP-a. Važnost tromjesečnog obračuna jest u tome što brže i učestalije obznanjuje procjenu ostvarenog BDP-a, dok godišnji obračun pruža pouzdanije podatke, ali s većim vremenskim odmakom.

U priopćenju DZS-a⁸ s kraja ožujka ove godine objavljeni su konačni godišnji podaci o BDP-u za 2002. i 2003. godinu. Prema godišnjem obračunu BDP-a realne stope rasta dobivene prema tromjesečnom obračunu korigirane su naviše, s 5,2% na 5,6% u 2002. te s 4,3% na 5,3% u 2003. godini⁹.

Promatrano po kategorijama BDP-a s rashodne strane godišnjim obračunom za 2002. godinu najznačajnije je revidiran doprinos državne potrošnje rastu BDP-a, s negativna 0,4 postotna boda, koliko je iznosio prema tromjesečnom obračunu, na pozitivan 1,1 postotni bod. Također

je naviše revidiran i doprinos ukupnih bruto investicija: s 5,4 postotna boda na 6,5 postotnih bodova¹⁰. Doprinos osobne potrošnje tek je blago korigiran, s 4,5 na 4,6 postotnih bodova, dok je revidiranje obračuna vanjske neravnoteže povećalo negativan doprinos neto inozemne potražnje s -4,2 postotna boda na -6,7 postotnih bodova.

Godišnja stopa promjene implicitnog deflatora BDP-a revidirana je naviše, s 2,9%, prema tromjesečnom obračunu, na 3,6%, prema godišnjem obračunu BDP-a, pri čemu je najznačajnije korigiran deflator bruto investicija, a zatim deflator izvoza robe i usluga. Nominalni BDP za 2002. godinu konačnim obračunom revidiran je naviše za 1,84 mlrd. kuna, dosegnuvši tako 181,231 mlrd. kuna.

Godišnjim obračunom za 2002. godinu korigirane su i vrijednosti za svako pojedino tromjesečje, i to naviše, pri čemu je trend ostao isti. Tako je realna godišnja stopa rasta BDP-a za prvo tromjesečje 2002. korigirana s 4,3% na 4,7%, za drugo tromjesečje s 4,0% na 4,3%, za treće tromjesečje sa 6,5% na 7,0% te za četvrto tromjesečje s 5,9% na 6,2%.

Promatrano prema proizvodnoj strani, bruto dodana vrijednost za 2002. korigirana je naviše za 0,1 postotni bod, pa stopa rasta BDV-a prema godišnjem obračunu sada iznosi 5,3%. Doprinosi pojedinih kategorija rastu BDV-a poput industrije, građevinarstva, prijevoza, financijskog posredovanja i javne uprave korigirani su naniže. Doprinos djelatnosti hotela i restorana rastu BDV-a ostao je gotovo nepromijenjen. Navise su korigirani doprinosi poljoprivrede i trgovine, dok je negativan doprinos usluga financijskog posredovanja, indirektno mjerenih, smanjen. Pritom je značajnije korigiran doprinos trgovine, s 1,6 postotnih bodova prema procjeni tromjesečnog obračuna na čak 3,1 postotni bod prema godišnjem obračunu, tako da je povećanje doprinosa te kategorije nadoknadilo većinu smanjenja doprinosa ostalih kategorija realnom rastu BDV-a.

Što se tiče 2003. godine, prema godišnjem obračunu BDP-a najviše je korigiran doprinos investicija u fiksni kapital: za 2,0 postotna boda u odnosu na tromjesečnu procjenu, pa je tako dosegnuo 6,0 postotnih bodova. Doprinos osobne potrošnje rastu BDP-a za 2003. godinu revidiran je s 2,5 na 2,8 postotnih bodova, a doprinos državne potrošnje revidiran je naviše za 0,4 postotna boda, dosegnuvši 0,3 postotna boda. Negativan doprinos neto izvoza revidiran je navise i u 2003. godini, s -1,5 na -1,8 postotnih bodova. Promjena zaliha prema godišnjem obračunu dala je također negativan doprinos rastu gospodarske aktivnosti, i to od -1,9 postotnih bodova.

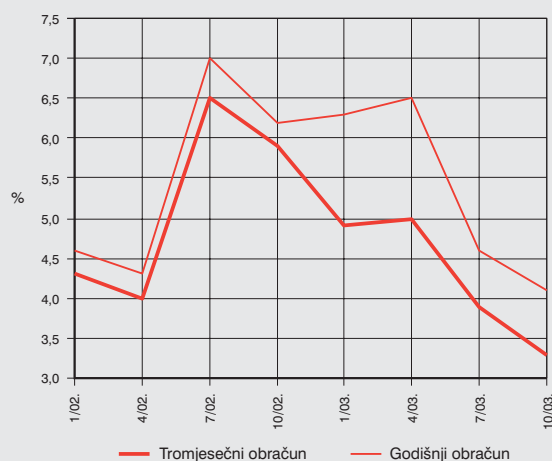
Usklađivanjem s godišnjim obračunom revidirana je navise i godišnja stopa promjene implicitnog deflatora BDP-a: na 3,9%, pa je ona za 0,7 postotnih bodova viša nego kod procjene tromjesečnog obračuna BDP-a. Tako je ukupni BDP u tekućim cijenama u 2003. godini revidiran navise za 5,36 mlrd. kuna te sada iznosi 198,422 mlrd. kuna.

I godišnjim obračunom za 2003. godinu korigirane su

¹⁰ Ukupne bruto investicije uključuju investicije u fiksni kapital i promjenu zaliha, a kategorija promjene zaliha sadrži i statističku diskrepanciju.

Slika 10.

GODIŠNJE STOPE REALNOG RASTA BDP-a

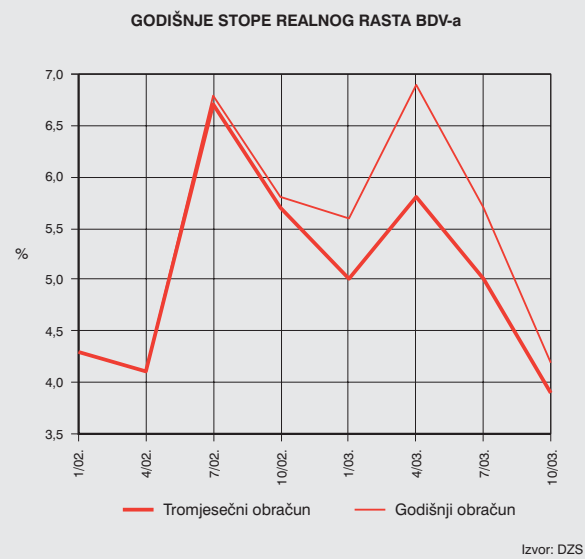

Izvor: DZS

⁸ Procjena tromjesečnog obračuna BDP-a u četvrtom tromjesečju 2005. godine

⁹ Prethodni godišnji obračun BDP-a odnosio se na 2001. godinu, a objavljen je u Statističkom ljetopisu DZS-a za 2005. godinu (Bilten HNB-a, br. 88, prosinac 2005.), dok je revizija tromjesečnim obračunom procijenjenog BDP-a za 1999. i 2000. godinu u skladu s godišnjim obračunom, objavljena u jesen 2002. godine (Bilten HNB-a, br. 75, studeni 2002.)

Slika 11.

vrijednosti za svako pojedino tromjesečje. Stope rasta BDV-a za svako su pojedino tromjesečje korigirane naviše, a trend je ostao isti. Tako je realna godišnja stopa rasta

BDV-a za prvo tromjesečje 2003. korigirana za 1,4 postotna boda, te iznosi 6,3%, za drugo tromjesečje za 1,5 postotnih bodova i iznosi 6,5%, za treće tromjesečje za 0,7 postotnih bodova i iznosi 4,6% te za četvrto tromjesečje za 0,8 postotnih bodova i iznosi 4,1%.

Kretanje BDV-a u 2003., izračunato prema proizvodnoj metodi, godišnjim obračunom također je korigirano, a godišnja stopa rasta povećana je za 0,7 postotnih bodova i iznosi 5,6%. Doprinosi poljoprivrede, prijevoza, financijskog posredovanja i javne uprave rastu BDV-a korigirani su naniže. S druge strane, naviše su korigirani doprinosi industrije, građevinarstva, trgovine te usluga financijskog posredovanja, indirektno mjerenih. Pritom je najviše korigiran doprinos trgovine, s 0,9 postotnih bodova prema tromjesečnoj procjeni na 2,1 postotni bod prema godišnjem obračunu BDV-a za 2003. godinu.

Nova vrijednost BDV-a za 2002. i 2003. izazvala je i promjene kod procjene tromjesečnog obračuna BDV-a u tromjesečjima 2004. i 2005. godine. Stope realnog godišnjeg rasta u tim tromjesečjima nisu mijenjane jer se usklađivanje podataka provodi i promjenom nominalne razine i promjenom deflatora BDV-a te promjenom doprinosa pojedinih kategorija.

Slika 12.

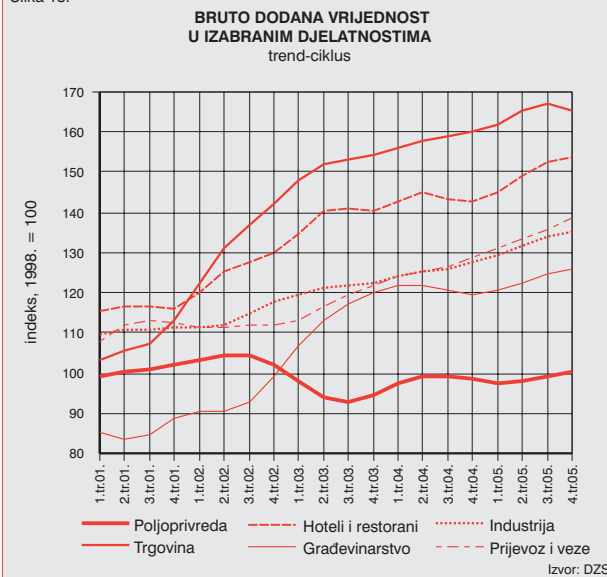

naknadama za zaposlene (uključujući otpremnine u javnoj upravi) i izdacima za korištenje dobara i usluga na razini konsolidirane opće države, u prvom je tromjesečju ove godine zabilježeno usporavanje nominalnog rasta državne potrošnje.

Proizvodnja

Procjena tromjesečnog obračuna BDV-a prema proizvodnoj metodi pokazuje da je bruto dodana vrijednost u 2005. godini bila realno za 4,1% veća nego godinu prije, a ista je stopa rasta zabilježena i u 2004. godini. Dodana vrijednost svih djelatnosti gospodarstva zajedno u 2005. je godini

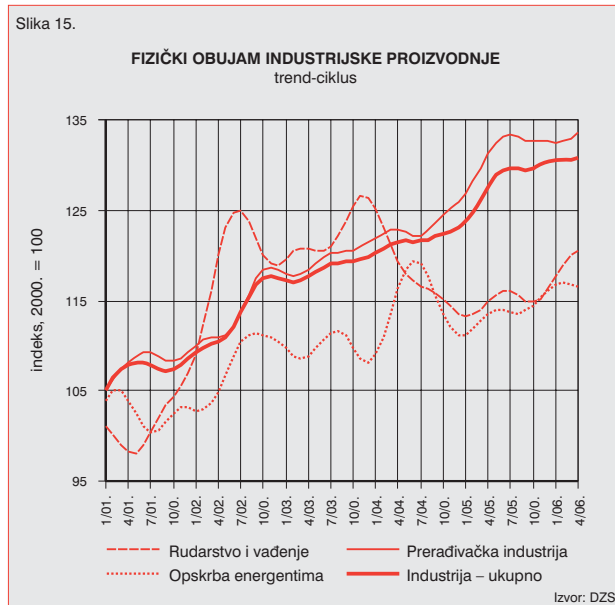
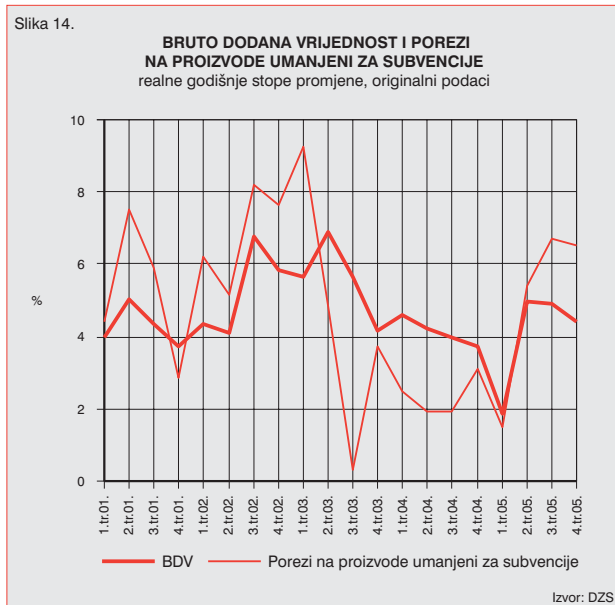
Slika 13.

rasla sporije od BDV-a za 0,2 postotna boda zbog neočekivano brzog rasta poreza na proizvode umanjnih za subvencije. Ostvareno kretanje kategorije poreza umanjnih za subvencije u 2005. godini posljedica je ubrzanog rasta poreza uz istodobno usporavanje rasta subvencija.

Fizički pokazatelji dostupni na mjesečnoj razini upućuju na ubravanje godišnjeg rasta dodane vrijednosti u prvom tromjesečju 2006., ponajprije zbog ubravanja rasta trgovine i građevinarstva. Kod noćenja turista, prema originalnim podacima DZS-a, bilježi se pad, a kod dolazaka turista snažno usporavanje rasta.

Prema nominalnim podacima Ministarstva financija za prvo tromjesečje 2006. godine na razini konsolidirane opće države (*GFS 2001*) zabilježeno je ubravanje godišnjeg rasta

prihoda od indirektnih poreza, praćeno padom rashoda za subvencije poduzećima u javnom sektoru, kao i poduzećima izvan javnog sektora. Stoga se u prvom tromjesečju može očekivati brži godišnji rast BDP-a od rasta BDV-a.

Industrija

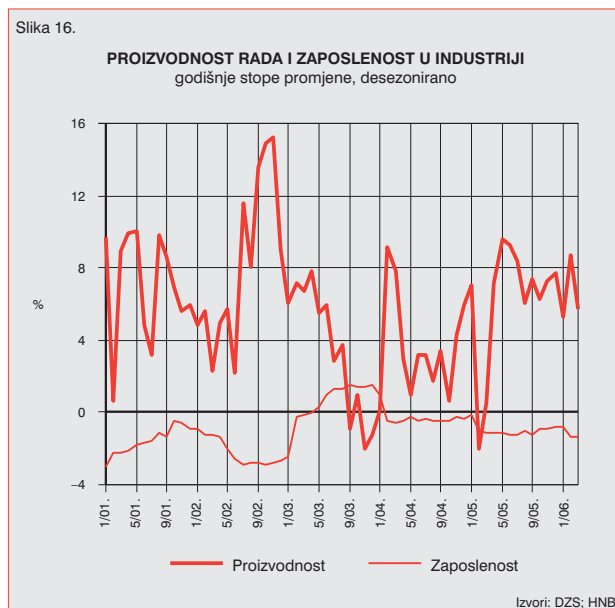
Realni rast BDV-a u djelatnosti industrije ubrzan je s 4,0% u 2004. na 5,5% u 2005. godini. Kao i u 2004. godini, ova je djelatnost dala najveći doprinos rastu BDV-a u 2005. godini, i to od 1,5 postotnih bodova.

Mjesečni pokazatelji fizičkog obujma industrijske proizvodnje za prva četiri mjeseca ove godine pokazuju da je došlo do usporavanja rasta ukupne industrijske proizvodnje, koje je bilo posebno izraženo u travnju, sudeći prema sezonski prilagođenim podacima. Stopa godišnjeg rasta industrijske proizvodnje u prvom je tromjesečju ove godine iznosila 5,2%. Desezonirani i kalendarski prilagođeni podaci za travanj pokazuju, pak, njezin blagi godišnji rast od 0,4%. Ostvarenim kretanjima u travnju smanjena je i kumulativna godišnja stopa rasta industrijske proizvodnje u prva četiri mjeseca ove godine na 4,0% (s 5,2% u prvom tromjesečju). Na usporavanje njezina rasta djelovala je proizvodnja intermedijarnih, kapitalnih i netrajnih proizvoda, koji zajedno čine više od 3/4 ukupne industrijske proizvodnje.

Nominalni podaci DZS-a o robnoj razmjeni (sezonski prilagođeni) upućuju na snažno ubrzanje godišnjeg rasta robnog izvoza i uvoza u prvom tromjesečju ove godine u odnosu na posljednje tromjesečje 2005. Tako se godišnji rast robnog izvoza ubrzao s 9,6% u posljednjem tromjesečju prošle na 20,7% u prva tri mjeseca ove godine, ponajprije zbog ubrzanja rasta izvoza energije i kapitalnih proizvoda. Također se ubrzao godišnji rast robnog uvoza u prvom tromjesečju ove godine u odnosu na četvrto tromjesečje prethodne godine (s 12,6% na 24,8%), prije svega zbog snažnog ubrzanja rasta uvoza energije i kapitalnih proizvoda. Uz to, u prvom je tromjesečju zabilježeno snažno usporavanje rasta zaliha gotovih proizvoda u industriji. To je u siječnju i veljači bilo ponajviše uzrokovano kumuliranjem za-

liha investicijskih dobara, a u ožujku se struktura promijenila u korist potrošnih dobara, prije svega hrane i pića.

Kod prerađivačke je industrije, koja čini više od 80% industrijske proizvodnje, u prva četiri mjeseca ove godine zabilježen rast od 3,5%, na godišnjoj razini, prema sezonski prilagođenim podacima, što je usporavanje njezina godišnjeg rasta u odnosu na četvrto tromjesečje 2005. kad je ostvaren godišnji rast od 7,0%. Posebno negativna kretanja zabilježena su u travnju (pad od 0,5% godišnje). Nasuprot tim kretanjima, kod djelatnosti opskrbe energijom i djelatnosti rudarstva i vađenja bilježi se znatno ubrzanje rasta početkom ove godine. Tako je opskrba energijom, nakon godišnjeg rasta od 3,5% u četvrtom tromjesečju 2005., u prva četiri mjeseca 2006. porasla za 4,4%. Kod rudarstva i vađenja, nakon stagnacije u četvrtom tromjesečju 2005., bilježi se godišnji rast od 6,2% kumulativno u razdoblju od siječnja do travnja 2006. Takva su kretanja u skladu s pozitivnim tendencijama zabilježenim u građevinarstvu početkom ove godine.

Nakon DZS-ove revizije preliminarnih podataka o zaposlenosti u industriji u travnju ove godine, godišnji porast proizvodnosti rada u 2005. korigiran je nadolje, te je iznosio 6,2% u cijeloj godini, prema sezonski prilagođenim podacima. U prva tri mjeseca 2006. nastavljeno je usporevanje rasta proizvodnosti rada u industriji, koje traje od sredine 2005. godine. Tako je njezina godišnja stopa rasta bila 6,6% u prvom tromjesečju u usporedbi sa 7,1% u posljednjem tromjesečju 2005. godine. Do usporevanja rasta proizvodnosti rada u industriji došlo je usprkos daljnjem padu zaposlenosti u industriji početkom ove godine.

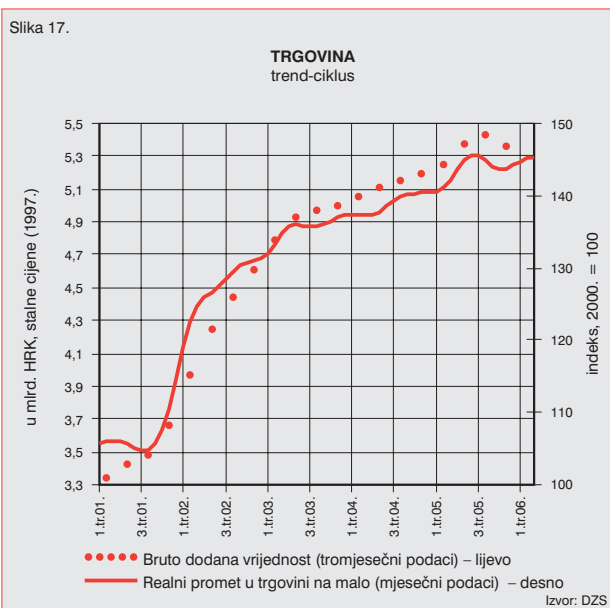
Trgovina

Dinamika bruto dodane vrijednosti u trgovini stabilizirala se u 2005. godini na 4,2%, čime je zaustavljena tendencija njezina usporevanja primjetna od 2003. godine. Njezin je doprinos rastu ukupnog BDV-a u odnosu na 2004. godinu također ostao nepromijenjen, te je iznosio 0,7 postotnih bodova. Promatrano po tromjesečjima, nakon niže stope rasta na početku godine, slijedilo je jačanje rasta u drugom i trećem te usporevanje u posljednjem tromjesečju.

Sezonski prilagođeni mjesečni pokazatelji kretanja u djelatnosti trgovine upućuju na ubrzanje rasta trgovine početkom 2006. godine. Realni promet u trgovini na malo rastao je tako po godišnjoj stopi od 3,7% u prvom tromjesečju 2006., dok je u posljednjem tromjesečju 2005. zabilježen godišnji rast od 2,2%. Pritom je u ožujku prema originalnim podacima godišnji rast bio samo 0,1% (zbog Uskrsa), ali se pri isključivanju učinka pomičnih praznika desezoniranjem stopa rasta povećava na 2,2%.

Realan promet u trgovini na malo, iz kojeg je isključen realni promet u trgovini motornim vozilima i motociklima, upućuje na sličnu dinamiku maloprodaje, no uz nešto više godišnje stope rasta u prvom tromjesečju 2006. Ovakva bi se kretanja mogla djelomično objasniti usporevanjem godišnjeg rasta realne prodaje motornih vozila u prvom tromjesečju ove godine.

Promatra li se promet od trgovine na malo po trgovačkim

strukama, u prva tri mjeseca 2006. godine visoke stope nominalnog rasta bilježe motorna goriva i maziva te motorna vozila, koji su dali i najveće pozitivne doprinose nominalnom rastu trgovine na malo. Najveći negativan doprinos rastu trgovine na malo u promatranom razdoblju dale su knjige i papirnata roba. Doprinosi svih navedenih kategorija bili su znatno veći od njihova udjela u nominalnom prometu od trgovine na malo.

Građevinarstvo

BDV djelatnosti građevinarstva u 2005. godini bio je za 2,2% veći nego godinu prije. Pritom je u prvom tromjesečju na godišnjoj razini zabilježeno smanjenje građevinske aktivnosti, dok je u idućim razdobljima došlo do njezina oporavka i ponovnog ubrzanja rasta.

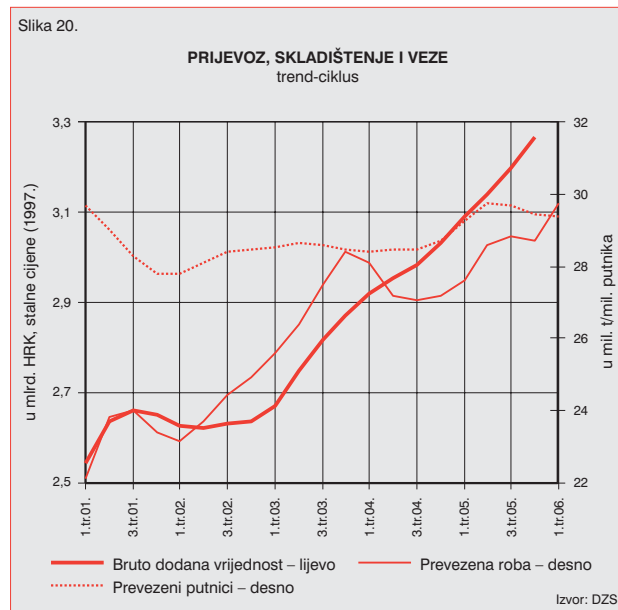
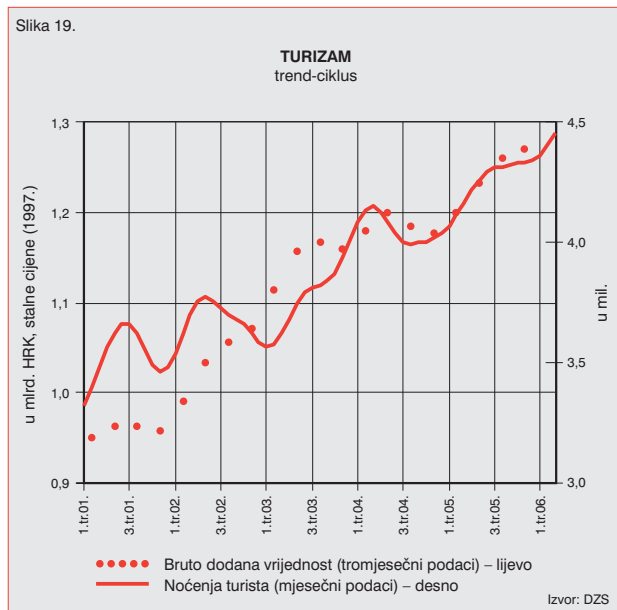
Prema mjesečnim pokazateljima, fizički obujam radova u građevinarstvu snažno je rastao u siječnju i veljači ove godine, nastavljajući tako pozitivne tendencije iz druge polovine prošle godine. Za siječanj i veljaču kumulativno zabilježena je godišnja stopa rasta građevinske djelatnosti od 15,1%, prema sezonski prilagođenim podacima. Pritom je snažnije rasla izgradnja zgrada, ali visoke godišnje stope rasta bilježe se i kod izgradnje ostalih građevina.

Navješćući pokazatelji radova u građevinarstvu (vrijednost neto narudžbi građevinskih radova i vrijednost radova prema izdanim građevnim dozvolama) upućuju na nastavak pozitivnih tendencija u građevinarstvu i u sljedećim mjesecima. Takve tendencije podupire i snažan oporavak proizvodnje, ali i ubrzanje rasta uvoza proizvoda u djelatnosti rudarstva i vađenja.

Turizam

Prema tromjesečnoj procjeni BDP-a rast bruto dodane vrijednosti u djelatnosti hotela i restorana ubrzan je s 3,2% u 2004. godini na 5,1% u 2005. To je ubrzanje ponajprije uzrokovano visokim rastom ove djelatnosti u drugoj polovini

godine – zabilježene su godišnje stope rasta od 7,6% u trećem i 7,9% u četvrtom tromjesečju 2005. Time je povećan i njezin doprinos rastu BDV-a, s 0,1 u 2004. na 0,2 postotna boda u 2005. godini. Navedena kretanja bila su u skladu s tendencijom ubrzanja rasta ukupnih nominalnih prihoda od turizma koje za 2005. godinu bilježi platna bilanca. Ostvarenim rezultatima odgovarali su i podaci o kretanju fizičkih pokazatelja dostupni na mjesečnoj razini (broj noćenja i dolazaka turista).

Prema originalnim podacima DZS-a, broj noćenja turista u prvom tromjesečju 2006. godine bilježi blagi godišnji pad, dok broj dolazaka turista bilježi blagi godišnji rast. Tome je djelomično uzrok i bazni učinak Uskrsa. Ostvarena kretanja potvrđuju i financijski pokazatelji o turizmu u platnoj bilanci (kod izvoza turističkih usluga bilježi se godišnji pad, ali neto izvoz raste na godišnjoj razini). Desezonirani fizički pokazatelji o turizmu pokazuju da je godišnji rast noćenja i dolazaka turista ubrzan na 10,1% i 11,7% (u usporedbi s rastom noćenja od 6,4% te dolazaka od 5,7% u četvrtom tromjesečju 2005.).

Prijevoz i veze

U djelatnosti prijevoza, skladištenja i veza realni se rast BDV-a, nakon ubrzanja zabilježenog u 2004., u 2005. godini usporio na 6,5% što je još iznad prosjeka ostalih djelatnosti. Doprinos te djelatnosti realnom rastu ukupnog BDV-a zadržao se u 2005. godini na 0,6 postotnih bodova.

U prvom tromjesečju 2006., prema sezonski prilagođenim podacima, godišnji je rast prijevoza putnika usporen (3,2% u četvrtom tromjesečju 2005. naprama 0,3% u prvom tromjesečju 2006.). Istodobno se godišnji rast prijevoza robe ubrzao (s 4,6% u četvrtom tromjesečju 2005. na 11,4% u prvom tromjesečju 2006.).

U prva tri mjeseca 2006. godine prijevoz putnika, mjeren njihovim brojem, u najznačajnijem, cestovnom prijevozu, u kojem se ostvaruje više od polovine ukupnog prijevoza putnika, nastavlja blago padati na godišnjoj razini. S druge strane, u cestovnom prijevozu putnika, mjerenom putničkim ki-

lometrima, bilježi se godišnji rast, nakon blagog pada krajem prethodne godine. Kod cestovnog je prijevoza robe, mjerenog tonama prevezene robe, u promatranom razdoblju zabilježena godišnja stopa rasta od 8,0% što pokazuje da je ostvaren njezin sporiji rast nego u prethodnom tromjesečnom razdoblju. Kod cestovnog prijevoza robe, mjerenog tonskim kilometrima, zabilježena je još viša godišnja stopa rasta – 18,5%.

U telekomunikacijskim uslugama tijekom prvog tromjesečja 2006. nastavljen je godišnji pad broja utrošenih minuta nepokretne mreže (12,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine), dok je broj utrošenih minuta pokretne mreže sve veći, pa je i njihov godišnji rast ubrzan na 57,1% u promatranom razdoblju. Takva su kretanja nastavak propulzivnog rasta tog segmenta djelatnosti prijevoza i veza.

Tržište rada

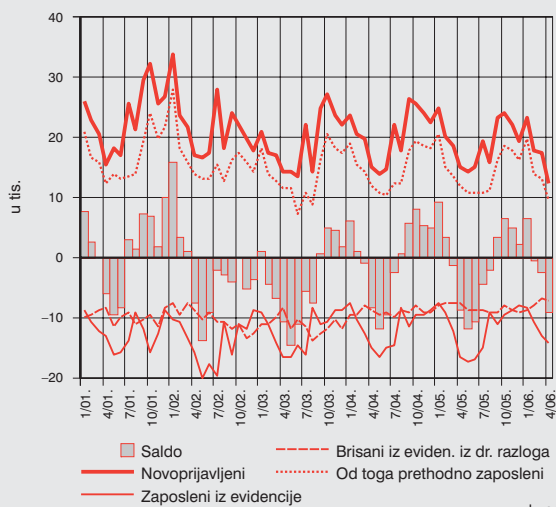
Pad registrirane nezaposlenosti, izražen tijekom cijele 2005. godine, ubrzao se u prvom tromjesečju 2006. godine zbog naglašenog smanjivanja broja novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih HZZ-a i povećanog odljeva iz te evidencije. Prema posljednjoj Anketi o radnoj snazi, objavljenoj sredinom svibnja, anketna stopa nezaposlenosti u drugom polugodištu 2005. godine iznosila je 12,3% što je, promatrajući 2005. godinu u cjelini, rezultiralo najnižom anketnom stopom nezaposlenosti u posljednjih šest godina (12,7%). Prema privremenim podacima DZS-a ukupna je zaposlenost u prvom tromjesečju 2006. godine nastavila rasti, a takve trendove potvrđuju i podaci o broju osiguranika HZMO-a. U prva tri mjeseca 2006. ubrzan je rast realnih bruto plaća, dok je, zbog djelovanja porezne progresije, rast prosječne realne neto plaće bio nešto manji od rasta prosječne realne bruto plaće.

Nezaposlenost i zapošljavanje

Na kraju travnja 2006. nezaposlenih je osoba bilo za 17,9 tisuća manje nego na kraju istog mjeseca prethodne godine,

Slika 21.

PROMJENE U REGISTRIRANOJ NEZAPOSLENOSTI

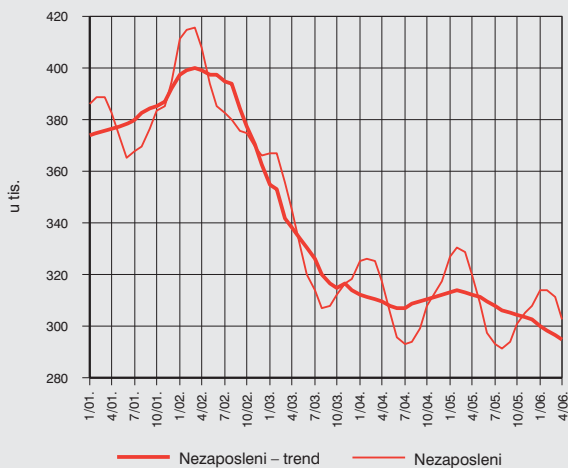
pa se njihova razina spustila na 302,4 tisuće osoba. U pozadini godišnjeg pada registrirane nezaposlenosti jest smanjenje broja novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih te povećanje odljeva iz te evidencije, pri čemu je stopa registrirane nezaposlenosti u travnju pala na 17,6% što je za 0,9 postotnih bodova manje nego u travnju 2005. godine.

U prvom tromjesečju 2006. godine mjesečni prosjek broja novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih HZZ-a iznosio je 19,6 tisuća osoba, odnosno približno 5 tisuća osoba ili 7,6% manje nego u istom razdoblju 2005. godine. Smanjenje broja novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih nastavljeno je i u travnju kad su se ukupno prijavile 12,3 tisuće osoba, što je najmanji broj novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih još od 1997. godine.

Za razliku od priljeva u evidenciju nezaposlenih, koji su početkom ove godine padali, odljevi iz te evidencije u istom su razdoblju rasli, čemu je poglavito pridonio rast potražnje na tržištu rada koji je uobičajen za kraj prvoga i početak drugog tromjesečja. U prva tri mjeseca ove godine iz evidencije

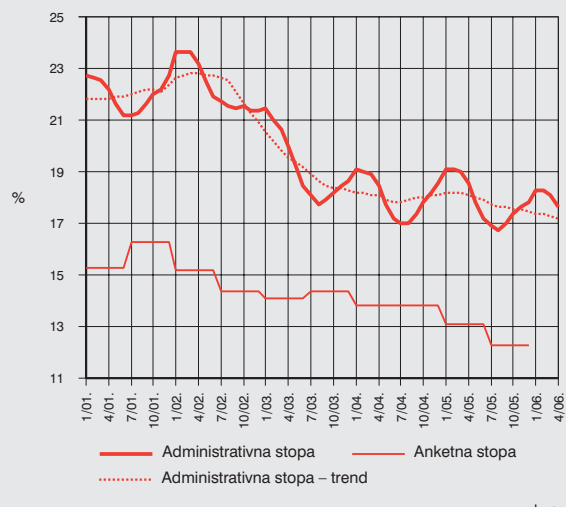
Slika 22.

NEZAPOSLENI U EVIDENCIJI HRVATSKOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Slika 23.

ADMINISTRATIVNA I ANKETNA STOPA NEZAPOSLENOSTI

su tako zaposlene gotovo 3 tisuće osoba ili 10,2% više nego u istom razdoblju 2005. godine. Broj osoba izbrisanih iz evidencije zbog drugih razloga osim zapošljavanja zadržao se i tijekom prvog tromjesečja 2006. na niskoj razini.

Sredinom svibnja objavljeni su podaci o anketnoj nezaposlenosti za drugo polugodište 2005. godine koji upućuju na nastavak trenda smanjenja nezaposlenosti. Anketna stopa nezaposlenosti u drugom je polugodištu 2005. godine iznosila 12,3%, čime je prosjek za cijelu godinu spušten na 12,7% (u prvom polugodištu stopa je iznosila 13,1%), što je najniža razina anketne stope nezaposlenosti u posljednjih šest godina. Struktura nezaposlenih obuhvaćenih anketom pokazuje da je najveće smanjenje nezaposlenih zabilježeno u skupini muškaraca srednje životne dobi (između 25 i 49 godina).

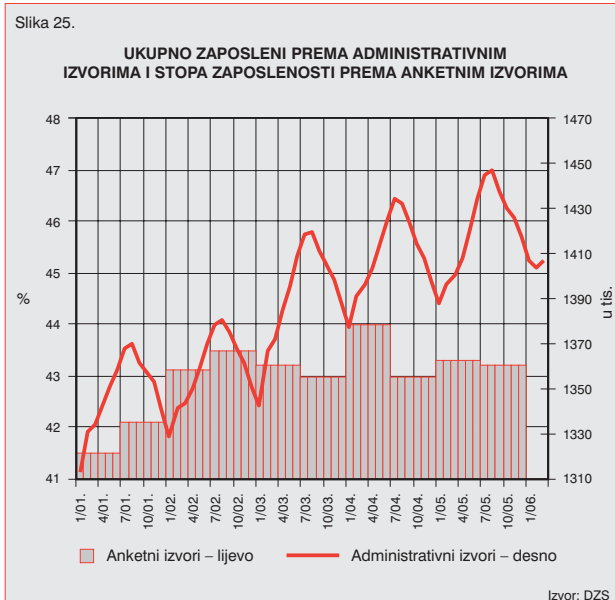
Podaci o broju osiguranika HZMO-a, koji služe kao dobar kratkoročni pokazatelj zaposlenosti, pokazuju da se ukupna zaposlenost u prvom tromjesečju 2006. godine nastavila ubrzavati. U spomenutom razdoblju godišnja stopa rasta broja osiguranika dosegla je prosječnu razinu od 3% ili za 0,4 postotna boda više od pokazatelja za posljednje tromjesečje 2005. godine. Prema privremenim podacima DZS-a godišnja stopa rasta ukupne zaposlenosti u prvom tromjesečju 2006. godine iznosila je 0,8%, što je jednako godišnjoj stopi rasta ukupne zaposlenosti u cijeloj 2005. godini. Treba istaknuti da je spomenuta godišnja stopa proizšla iz revidiranih podataka o zaposlenosti za razdoblje do siječnja 2006. godine i privremenih podataka za razdoblje nakon toga, pa je vrlo vjerojatno da će nakon revizije privremenih podataka o zaposlenosti za 2006., koja se očekuje u travnju 2007. godine, ona biti povećana.

Za razliku od dinamike na koju je upućivala anketna nezaposlenost, anketna zaposlenost je u drugom polugodištu 2005. godine bila manja za 0,1 postotni bod nego u prvom polugodištu iste godine i iznosila je 43,2%. Struktura zaposlenih obrađenih Anketom otkriva da je značajno povećanje zaposlenosti u skupini muškaraca u dobi od 50 do 64 godine najvećim dijelom poništeno smanjenjem zaposlenosti u skupinama žena u dobi od 15 do 24 te u dobi od 25 do 49 godina.

Slika 24.

Slika 25.

Slika 26.

Nakon godišnje stope rasta od 2,4%, zabilježene u drugoj polovini 2005. godine, broj zaposlenih u obrtu i djelatnosti slobodnih profesija u prvom je tromjesečju 2006. rastao po godišnjoj stopi od 2,1%. Broj individualnih poljoprivrednika koji su aktivni osiguranici HZMO-a, nastavio je padati. U prvom tromjesečju ove godine zaposlenost u pravnim osobama, koja se ocjenjuje na osnovi ankete poduzeća i naknadno značajno revidira, nastavila je rasti po godišnjoj stopi od 0,9%.

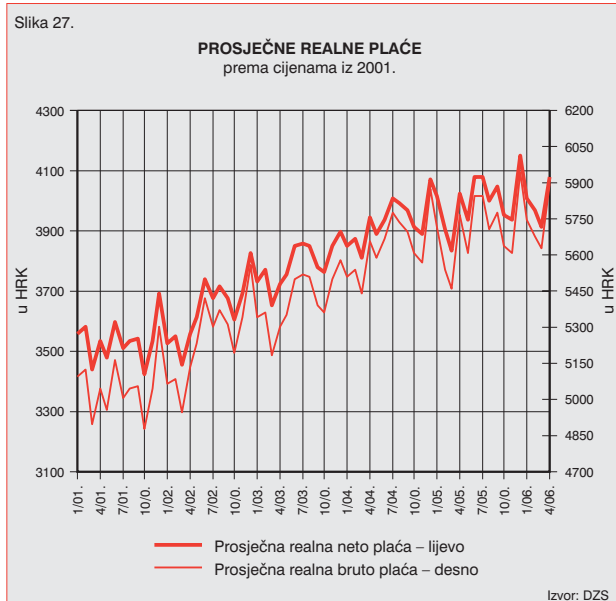
Razdioba po djelatnostima otkriva da je tijekom prvog tromjesečja 2006. godine najznačajnije smanjivanje zaposlenosti, na godišnjoj razini, ostvareno u rudarstvu i vađenju (0,1 tisuća ili 1,5%), poljoprivredi (0,4 tisuće ili 1,2%) te prerađivačkoj industriji (2,6 tisuća ili 0,9%). U usko definiranoj javnoj upravi također je zabilježeno smanjenje zaposlenosti (0,5 tisuća ili 0,5%), ali je zaposlenost istodobno porasla u obrazovanju (2,2 tisuće ili 2,4%) i zdravstvu (1,2 tisuće ili 1,4%), tako da je u ukupnoj javnoj upravi zabilježeno povećanje zaposlenosti. Najveći doprinos povećanju ukupne zaposlenosti dali su financijsko posredovanje (1,5 tisuća ili 4,8%), poslovanje nekretninama i poslovne usluge (4,1 tisuća ili 4,7%) te građevinarstvo (4,5 tisuće ili 3,8%), u kojem se nastavlja oporavak započet još početkom 2005. godine.

Plaće i troškovi rada

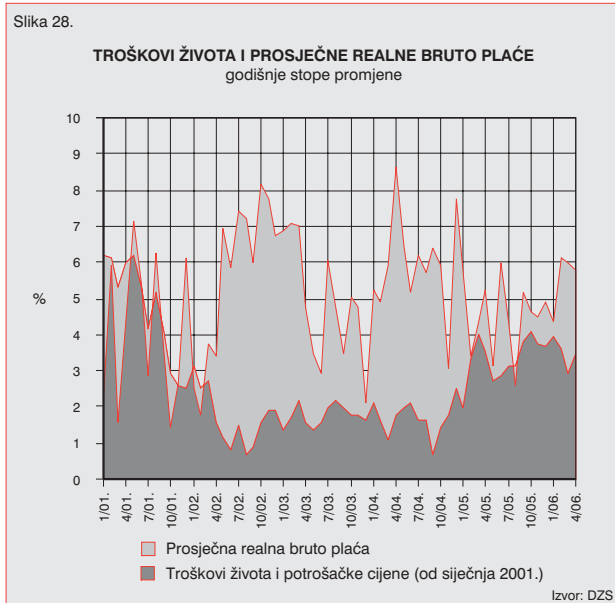
Tijekom prvog tromjesečja 2006. godišnja stopa rasta realnih bruto plaća iznosila je 2,0%, što je za 1,1 postotni bod više nego u posljednjem tromjesečju 2005. godine te za 0,8 postotnih bodova više nego u cijeloj 2005. godini. Kretanje realnih plaća u prvom tromjesečju 2006. većinom je bilo određeno kretanjem nominalnih bruto plaća, a tek manjim dijelom godišnjim rastom troškova života zabilježenim u istome razdoblju.

Zbog djelovanja porezne progresije rast prosječne realne neto plaće bio je nešto manji od rasta prosječne realne bruto plaće, a njezina je godišnja stopa rasta iznosila 1,2% što je lagano usporavanje i u odnosu na stopu za posljednje tromje-

Slika 27.

Slika 28.

sečje 2005. godine (1,5%) i u usporedbi s pokazateljem za cijelu 2005. godinu (1,7%).

Dinamika realnih plaća u većini djelatnosti ne odstupa bitno od stope rasta prosječnih realnih plaća. Nešto snažnijim godišnjim rastom realnih bruto plaća u prvom tromjesečju 2006. godine izdvojili su se poljoprivreda (3,9%) te rudarstvo i vađenje (8,4%). Kako navedene djelatnosti imaju neznatan udio u ukupnoj zaposlenosti, njihov je doprinos rastu ukupnog prosjeka vrlo mali. Najznačajniji pozitivan doprinos rastu prosječnih realnih plaća dala je prerađivačka industrija (0,7%), dok su građevinarstvo, promet i veze, poslovanje nekretninama i zdravstvo, promatrani zajedno, pridonijeli još 1%. Nakon što je tijekom 2005. godine stopa rasta realnih bruto plaća u ukupnoj javnoj upravi bila niska, u prvom tromjesečju 2006. zabilježen je njezin godišnji rast od 1,5%, čemu su pridonijele sve pojedine djelatnosti unutar ukupne javne uprave.

Prosječna realna bruto plaća u industriji u prvom je tromjesečju 2006. godine rasla po godišnjoj stopi od 2,4%, tj.

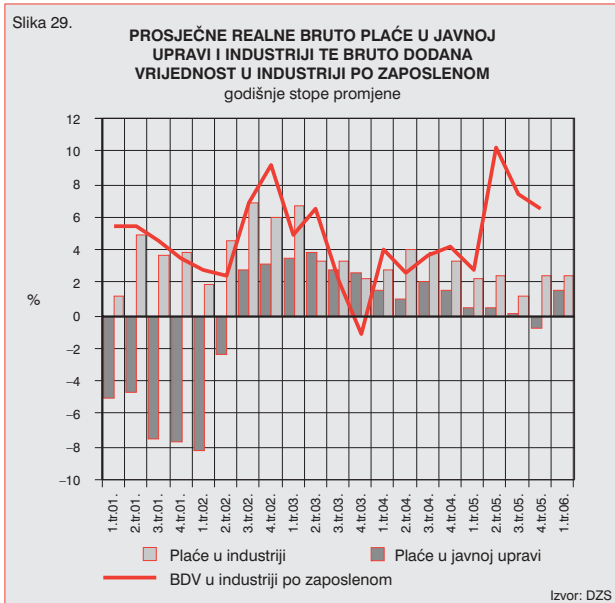
neznatno više nego u posljednjem tromjesečju 2005. godine. Rast proizvodnosti rada u industriji, mjeren dinamikom bruto dodane vrijednosti u industriji po zaposlenom, izražene u stalnim cijenama, u četvrtom je tromjesečju 2005. godine iznosio 6,5%, odnosno znatno više od rasta realne bruto plaće u istom razdoblju. Dinamika realnih plaća i proizvodnosti rada pokazuje da cjenovni pritisci koji su dolazili s tržišta rada, nisu bili izraženi.

Cijene

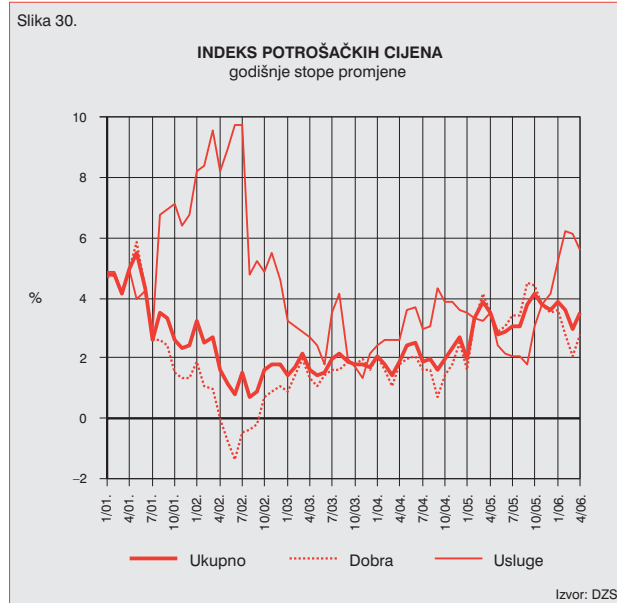
Tijekom prva četiri mjeseca 2006. godine rast godišnje stope inflacije potrošačkih cijena blago je usporen, s 3,6% zabilježenih u prosincu 2005. godine na 3,5% u travnju 2006. Godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena varirala je između maksimalnih, zabilježenih u siječnju, 3,9% i minimalnih 3,0% u ožujku. Tijekom spomenutoga četveromjesečnog razdoblja najviše se smanjio doprinos prehrane ukupnoj inflaciji (za 0,4 postotna boda, i to, prije svega, zbog smanjenja godišnje stope rasta cijena mesa), a doprinos odjeće i obuće te rekreacije i kulture smanjio se za 0,1 postotni bod (svaki). Nasuprot tome, znatno se povećao doprinos stanovanja i komunalnih usluga ukupnoj inflaciji potrošačkih cijena (za 0,5 postotnih bodova). Najznačajniji pritisci na rast cijena ostvareni su zbog primjene administrativnih odluka koje su dovele do porasta cijena vode i komunalnih usluga te do poskupljenja pića (zbog novog sustava zbrinjavanja ambalaže). Uz to, inflatorni pritisci dolazili su i iz inozemstva, zbog porasta cijena sirove nafte i drugih sirovina na svjetskom tržištu. S druge strane, aprecijacija tečaja kune prema euru, umjereni porast nominalnih plaća i rast proizvodnosti rada u domaćem gospodarstvu pogodovali su održavanju niske stope inflacije.

Uz 0,6%-tni mjesečni rast ukupnog indeksa potrošačkih cijena, povećanju godišnje stope inflacije u siječnju 2006. godine pridonio je učinak baznog razdoblja jer je u siječnju prethodne godine ostvaren blaži mjesečni rast cijena (0,3%). Rast cijena u siječnju bio je posljedica poskupljenja od-

Slika 29.

Slika 30.

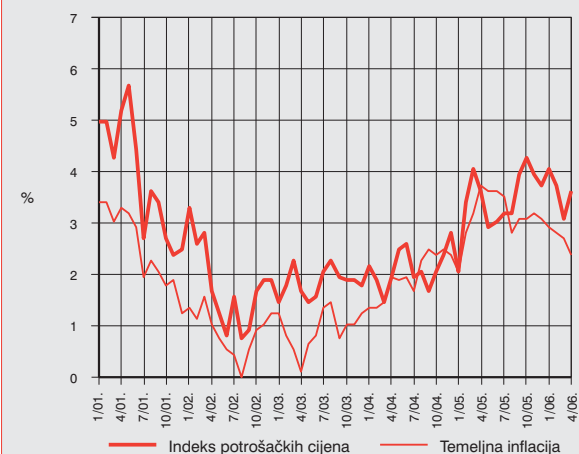
ređenih administrativno reguliranih cijena (u odnosu na prosinac opskrba vodom poskupjela je za 9,3%, odvoz otpada za 4,5% te naftni derivati za 2,1%) te sezonski uobičajenoga, snažnog porasta cijena povrća (za 14,9% u usporedbi s prethodnim mjesecom). U siječnju 2006. stupio je na snagu i Pravilnik o zbrinjavanju ambalaže i ambalažnog otpada te su neki proizvođači dodatne troškove proizašle iz primjene spomenutog pravilnika prelili na potrošače, što je rezultiralo poskupljenjem pića i mlijeka. Doprinos spomenutih poskupljenja ukupnoj stopi inflacije potrošačkih cijena na mjesečnoj razini u siječnju 2006. samo je djelomično ublažilo znatno sezonsko sniženje cijena odjeće i obuće, prosječno za 8,2% u usporedbi s prethodnim mjesecom.

Mjesečni rast potrošačkih cijena u veljači ove godine bio je snažan (0,8%), no blaži od onoga zabilježenog u veljači 2005. godine, tako da se zbog povoljnog učinka baznog razdoblja godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena smanjila s 3,9% u siječnju na 3,6% u veljači. Najveći utjecaj na mjesečni porast cijena u veljači imalo je očekivano sezonsko poskupljenje poljoprivrednih proizvoda, a doprinos te skupine proizvoda ukupnoj mjesečnoj inflaciji dosegao je 0,3 postotna boda. Značajan doprinos mjesečnom rastu potrošačkih cijena u veljači, od 0,2 postotna boda, dalo je dodatno poskupljenje komunalnih usluga opskrbe vodom (za 4,4%) i odvoza otpada (za 20,5%). Rast cijena mlijeka, te bezalkoholnih i alkoholnih pića, koji je započeo u siječnju kada je na snagu stupio Pravilnik o zbrinjavanju ambalaže i ambalažnog otpada, pridonio je mjesečnoj inflaciji i u veljači (za 0,1 postotni bod).

Tijekom ožujka 2006. došlo je do usporavanja inflacije te se godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena u tom mjesecu spustila na 3,0%, s 3,6% u veljači. U ožujku su cijene porasle samo za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, što je znatno manje nego u ožujku 2005. kad je rast bio 0,7%, tako da se u ožujku ove godine javio povoljan učinak baznog razdoblja koji je pridonio smanjenju godišnje stope inflacije potrošačkih cijena. Spomenutom mjesečnom rastu indeksa potrošačkih cijena u ožujku najviše je pridonio sezonski rast cijena odjeće i obuće (za 4,0%), a manjim dijelom i rast cijena goriva i energije (za 1,1%). Pojeftinjenje prehrambenih proizvoda (prije svega povrća za 4,7%) i turističkih aranžmana (za 23,0%) u značajnoj je mjeri ublažilo intenzitet ukupnog

Slika 31.

INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA I TEMELJNA INFLACIJA^a godišnje stope promjene

^a Temeljna inflacija izračunava se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje indeksa cijena na malo isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i cijene proizvoda koje su administrativno regulirane (među ostalim, tu su svrstane cijene električne struje i naftnih derivata).

Izvor: DZS

porasta indeksa potrošačkih cijena u ožujku u usporedbi s veljačom.

Najveći doprinos 0,2%-tnom povećanju ukupnog indeksa potrošačkih cijena u travnju u usporedbi s ožujkom dalo je 3,3%-tno poskupljenje odjeće i obuće (za 0,3 postotna boda). Nadalje, nešto manji doprinos povećanju potrošačkih cijena u travnju, za 0,1 postotni bod, dalo je 1,4%-tno poskupljenje naftnih derivata. S druge strane, najveći doprinos mjesečnom smanjenju potrošačkih cijena u travnju (-0,1 postotni bod, svaki) dalo je pojeftinjenje poljoprivrednih proizvoda za 1,2% i pojeftinjenje odvoza otpada za 9,0%.

Tijekom prva četiri mjeseca ove godine godišnja stopa temeljne inflacije kontinuirano se smanjivala (ukupno smanjenje iznosilo je 0,7 postotnih bodova) – s 3,0% ostvarenih u prosincu 2005. na 2,3% u travnju 2006. Najveći doprinos padu temeljne inflacije dalo je smanjenje godišnje stope promjene cijena mesa¹¹ sa 6,1% u prosincu na 0,6% u travnju, što upućuje na to da se situacija na tržištu mesa stabilizirala. Za razliku od toga, godišnja stopa rasta administrativno reguliranih cijena ubrzala se sa 6,1% u prosincu 2005. na 7,0% u travnju 2006., a godišnja stopa rasta cijena poljoprivrednih proizvoda tijekom istog se razdoblja povećala s 1,2% na 3,4%. Najveći doprinos rastu administrativno reguliranih cijena dalo je povećanje godišnje stope rasta cijena opskrbe vodom i cijene raznih komunalnih usluga s 0,6% zabilježenih u prosincu 2005. na 14,1% u travnju 2006. godine.

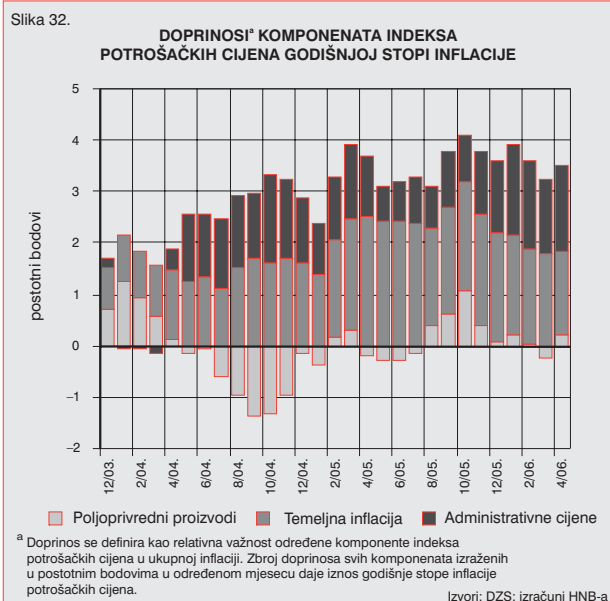
Prva četiri mjeseca 2006. godine na svjetskom tržištu obilježio je snažan rast cijena sirovina. Tako se prosječna dnevna cijena barela sirove nafte povećala za ukupno 20,5%; s 56,4 USD za barel u prosincu 2005. godine na 68,1 USD u travnju 2006., pri čemu su cijene barela sirove nafte tipa Brent i WTI u drugoj polovini travnja i početkom svibnja prelazile razinu od 73,5 USD za barel. Na takva kretanja utjecale su političke napetosti u zemljama važnim svjetskim izvoznicima sirove nafte, što se prije svega odnosi na probleme vezane uz iranski nuklearni program, političke nemire u Nigeriji i nepovoljne izgleda za oporavak proizvodnje u Iraku.

11 Koje imaju značajan udio od 14,2% u temeljnoj inflaciji.

Tablica 1. Indeks potrošačkih cijena, godišnje stope promjene

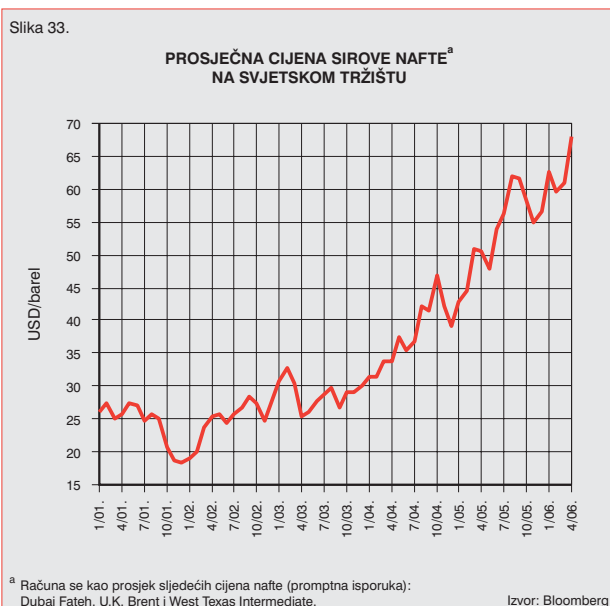
	Ponderi 06.	XII.05.	I.06.	II.06.	III.06.	IV.06.
Ukupno	100,0	3,6	3,9	3,6	3,0	3,5
Prehrana i bezalkoholna pića	32,9	3,7	4,1	2,7	0,9	2,4
Alkoholna pića i duhan	5,6	1,1	1,4	1,5	1,3	1,5
Odjeća i obuća	8,0	3,6	0,8	1,0	2,9	2,5
Stanovanje, voda, energ., plin i dr.	15,1	5,4	7,2	8,8	9,1	8,7
Pokućstvo, oprema za kuću i dr.	4,7	2,9	2,9	2,5	2,4	1,9
Zdravstvo	2,9	8,6	8,9	9,1	9,4	8,8
Promet	11,3	3,8	4,9	4,3	2,8	4,1
Komunikacije	4,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Rekreacija i kultura	5,5	2,6	2,6	1,7	0,9	0,4
Obrazovanje	0,9	6,2	6,0	5,7	5,8	5,8
Ugostiteljske usluge	3,2	3,3	3,2	3,5	3,3	2,8
Ostala dobra i usluge	5,8	2,0	2,2	2,4	2,5	2,3
Dobra	76,9	3,5	3,6	2,8	2,1	2,8
Usluge	23,1	4,1	5,2	6,2	6,1	5,6

Izvor: DZS

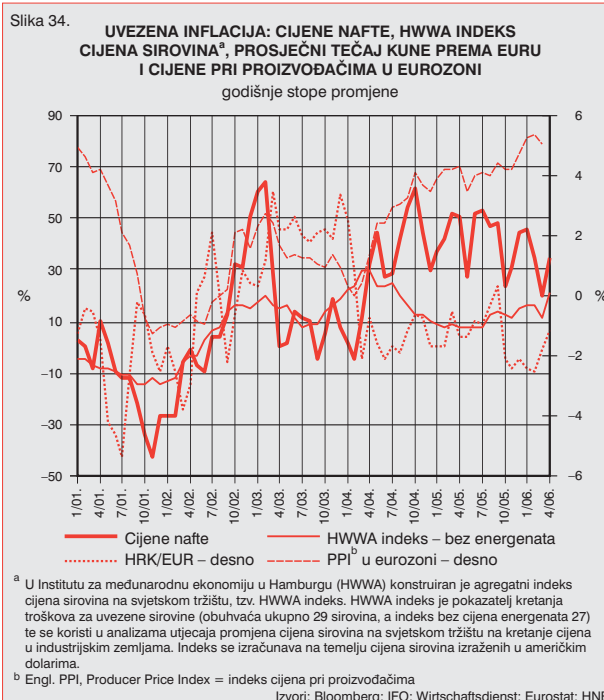
Dodatni utjecaj na rast cijena imala je pojačana zabrinutost tržišnih sudionika zbog ograničene ponude naftnih derivata uoči početka glavne turističke sezone. Cijene sirovina na svjetskom tržištu (bez energije) također su prilično porasle te su u travnju bile za 15,8% više u usporedbi sa stanjem na kraju prošle godine, a posebno izražen bio je rast cijena obojenih metala (29,5%) i željezne rude (17,0%). Rast cijena sirovina analitičari pripisuju ubrzanju gospodarske aktivnosti na svjetskoj razini te ograničenoj ponudi, ali i tome što su financijski investitori povećali svoja ulaganja u kupnju sirovina.

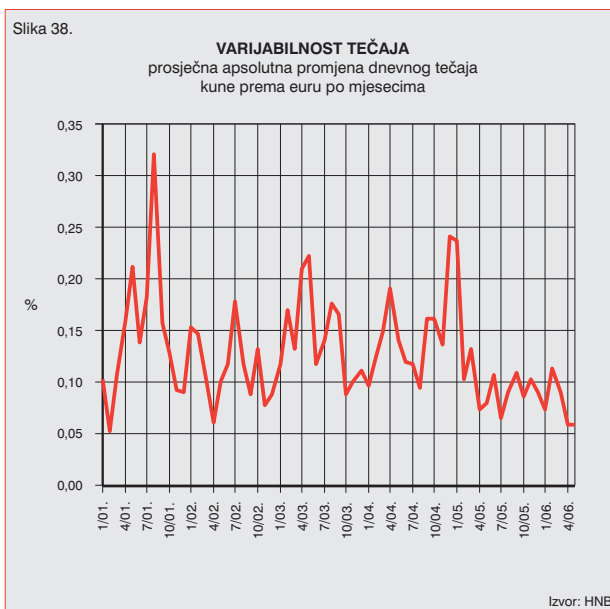
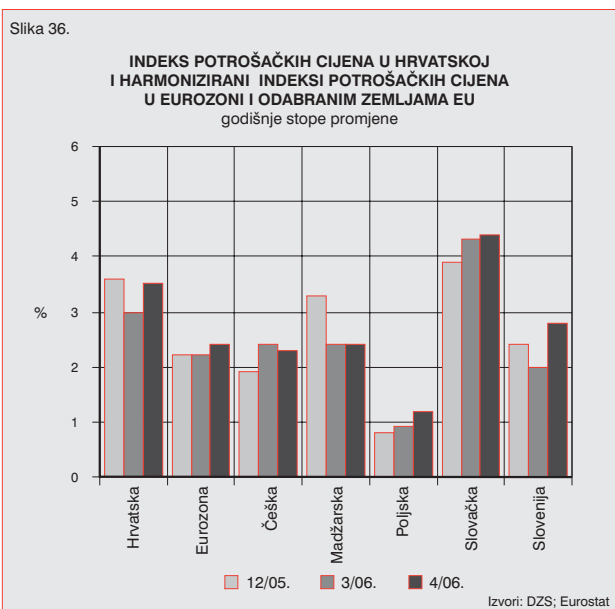
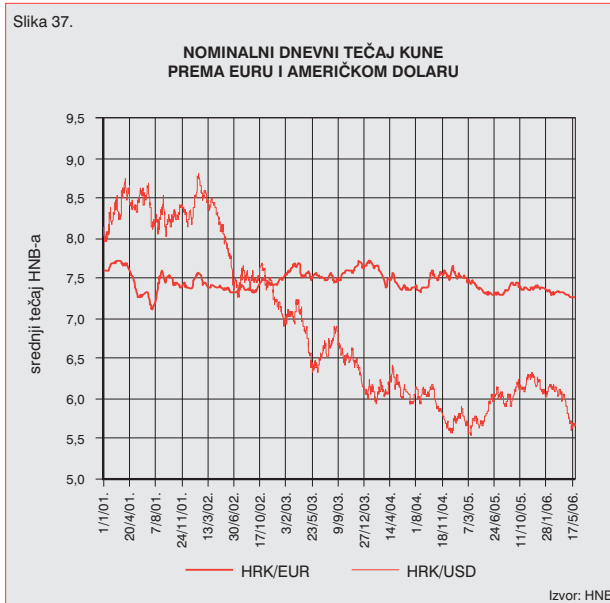
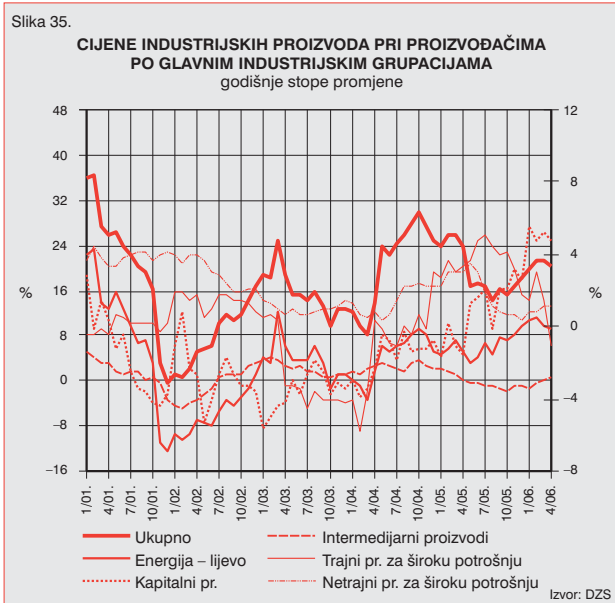
Tijekom prva četiri mjeseca ove godine cijene naftnih derivata porasle su u Hrvatskoj za 3,7% (travanj 2006. u usporedbi s prosincem 2005.), ali se zbog povoljnog učinka baznog razdoblja godišnja stopa njihova rasta smanjila s 15,2% u prosincu na 10,8% u travnju. U travnju je prosječna cijena barela sirove nafte na svjetskom tržištu izražena u kunama porasla za 9,4% u odnosu na ožujak, dok je cijena naftnih derivata na domaćem tržištu povećana samo za 1,4%. Zbog

rasta cijena naftnih derivata na svjetskom tržištu Ina je u travnju zatražila odobrenje za porast cijena u dva navrata, no dobila ga je samo za poskupljenje u prvoj polovini travnja, a Vlada je ostala pri odluci da ne odobri povećanje cijene Eurosupera 95 iznad gornje granice od 8,00 kuna. Uvažavajući porast cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, koji vrši pritisak na rast domaćih cijena naftnih derivata, Vlada RH je krajem travnja predložila izmjene Zakona o posebnom porezu na naftne derivate, u kojem se Vlada ovlašćuje za donošenje odluka o visini trošarina na naftne derivate, dok je njihova visina do sada bila propisana zakonom. Time se omogućuje promptno reagiranje Vlade glede propisivanja primjerenih visina trošarina u skladu sa situacijom na svjetskom tržištu nafte kako bi se izbjegle štetne posljedice koje pretjerani rast cijena naftnih derivata može imati na domaće gospodarstvo. Do donošenja Uredbe Vlade o promjeni visine trošarina na naftne derivate primjenjuju se iznosi posebnog poreza utvrđeni zakonom iz 2002. godine.

Promatrajući kretanje proizvođačkih cijena u Hrvatskoj, potrebno je reći da se njihova godišnja stopa rasta povećala s 2,7%, zabilježenih na kraju 2005., na 3,4% u travnju 2006. zbog rasta godišnje stope promjene cijena kapitalnih i intermedijarnih proizvoda te netrajnih proizvoda za široku potrošnju. Godišnje stope promjene cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima namijenjenih finalnoj potrošnji u travnju su bile niske te je stopa za trajne proizvode za široku potrošnju iznosila -1,1%, a za netrajne proizvode za široku potrošnju 1,1%, što upućuje na to da nije došlo do izraženijeg prelijevanja porasta cijena energije na cijene finalnih proizvoda. Slična kretanja proizvođačkih cijena prisutna su i kod naših najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera: u zemljama eurozone gdje je godišnja stopa rasta proizvođačkih cijene dobara za finalnu potrošnju stabilna i niska te se kreće oko 1,5%, što uz aprecijaciju tečaja kune prema euru djeluje na stabilnost uvoznih cijena koje izravno ulaze u košaricu za izračun domaćeg indeksa potrošačkih cijena.

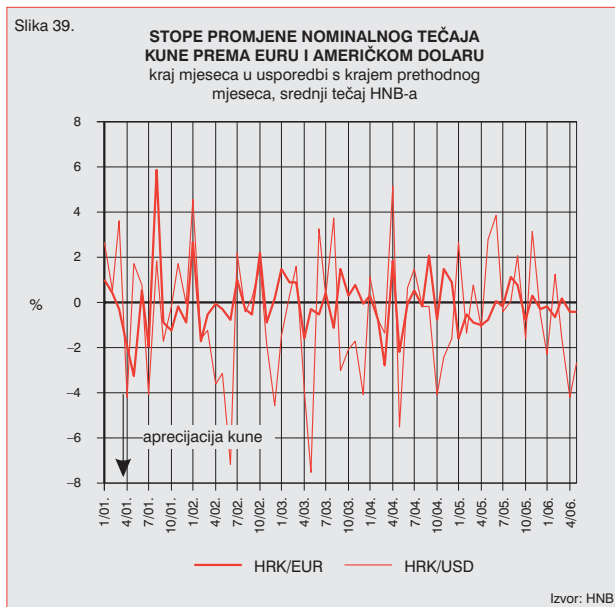
Godišnja stopa inflacije u eurozoni mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena iznosila je u travnju ove godine 2,4% te je bila za 1,1 postotni bod niža od stope inflacije zabilježene u Hrvatskoj, pri čemu su prehrana te stanovanje i druge komunalne usluge dali znatno manji doprinos inflaciji u eurozoni u odnosu na onaj zabilježen u Hrvatskoj.

Tečaj

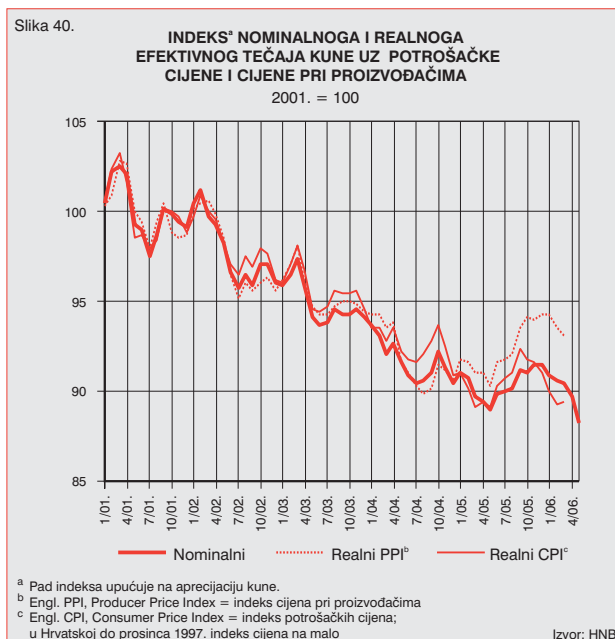
U kretanju tečaja kune prema euru tijekom prvih pet mjeseci 2006. godine bio je prisutan trend blage aprecijacije domaće valute, koja je ojačala tijekom spomenutog razdoblja za ukupno 1,5%, s razine od 7,38 HRK/EUR zabilježene na kraju 2005. godine na 7,26 HRK/EUR 31. svibnja 2006. Povećana ponuda deviza na domaćem deviznom tržištu proizšla iz inozemnog zaduživanja, poglavito banaka, izlazi za kontinuirane aprecijacijske pritiske. Intenzitet aprecijacije tečaja u prvih pet mjeseci ove godine ipak je bio nešto sla-

biji od onoga koji je zabilježen u istom razdoblju 2004. i 2005. godine kada je iznosio 3,6% odnosno 4,7%. Pritisci na aprecijaciju tečaja bili su nešto izraženiji u veljači i svibnju, pa ih je središnja banka nastojala ublažiti, otkupivši na deviznim aukcijama od banaka u veljači 118,6 mil. EUR te u svibnju još 184,6 mil. EUR, emitiravši pritom ukupno 2,2 mlrd. kuna. U svibnju su održane tri devizne aukcije: 8. svibnja od banaka je otkupljeno 44,7 mil. EUR, 9. svibnja 70,3 mil. EUR te 15. svibnja 69,6 mil. EUR, a deviznih transakcija između središnje banke i Ministarstva financija nije bilo. Uz aktivno sudjelovanje središnje banke na deviznom tržištu tijekom svibnja ostvarena je blaga aprecijacija tečaja kune prema euru od samo 0,4%, a prosječna varijabilnost dnevnog tečaja bila je vrlo niska (0,06%).

Trend izražene aprecijacije kune prema američkom dolaru započeo u ožujku 2006. godine nastavio se tijekom travnja i svibnja, u skladu sa slabljenjem dolara prema euru na svjetskom deviznom tržištu. Tečaj kune prema američkom dolaru ojačao je tijekom prvih pet mjeseci ove godine za ukupno

9,3%, s razine od 6,23 HRK/USD ostvarene krajem 2005. na 5,65 HRK/USD 31. svibnja 2006. Pritisci na slabljenje američkog dolara u odnosu na euro pripisuju se očekivanjima vezanim uz daljnje smanjenje razlike među kamatnim stopama SAD-a i eurozone i poboljšanju gospodarskih izgleda u eurozoni, na koje upućuju rezultati anketa o pouzdanju poduzeća u eurozoni. Dodatni poticaj slabljenju dolara dale su najave pojedinih središnjih banaka da će smanjiti udio američkog dolara u svojim deviznim rezervama. Uz 1,5%-tnu nominalnu aprecijaciju tečaja kune prema euru i 9,3%-tnu aprecijaciju prema američkom dolaru, tijekom prvih pet mjeseci 2005. godine zabilježena je i aprecijacija tečaja kune prema švicarskom franku za 1,8% i slovenskom tolaru za 1,5% te prema funti sterlinga za 1,4%. Takvo je kretanje tečajeva kune rezultiralo aprecijacijom indeksa dnevnoga nominalnoga efektivnog tečaja kune prema košarici valuta od ukupno 3,7% (stanje 31. svibnja 2006. u odnosu na stanje 31. prosinca 2005.).

Indeks realnoga efektivnog tečaja deflaciran potrošačkim cijenama pokazuje da je tečaj kune tijekom prvoga tromjesečja 2006. godine (ožujak 2006. u odnosu na prosinac 2005.) realno aprecirao prema košarici valuta za 1,7%, dok indeks deflaciran proizvođačkim cijenama upućuje na nešto nižu realnu aprecijaciju kune prema košarici valuta (od 1,3%). Prosječni mjesečni indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune u spomenutom je razdoblju aprecirao za 1,3%, tako da se iz razlike u ostvarenim stopama realne efektivne aprecijacije tečaja vidi brži rast domaćih potrošačkih cijena od onih inozemnih te rast domaćih cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima podjednak rastu inozemnih proizvođačkih cijena.

Monetarna politika i instrumenti

Monetarno okružje

Pojačani priljev kapitala iz inozemstva tijekom prvog i početkom drugog tromjesečja 2006. godine stvarao je aprecijacijske pritiske na koje je Hrvatska narodna banka snažno reagirala otkupom deviza od poslovnih banaka. Središnja je banka uspjela ublažiti aprecijacijske pritiske na tečaj kune, koji je u prvih pet mjeseci 2006. ojačao 1,5%, dok je u istom razdoblju 2005. godine ojačao 4,7%. Zahvaljujući visokoj likvidnosti kreiranoj otkupom deviza, smanjila se potražnja na obratnim repo aukcijama, a središnja je banka, ne želeći prekomjerno kreirati likvidnost, odbijala dio pristiglih ponuda banaka.

Najveći dio priljeva kapitala ostvaren je preko poslovnih banaka, što je rezultiralo snažnim rastom sredstava izdvojenog granične obvezne pričuve kod HNB-a. Poslovne banke nastavile su s agresivnom kreditnom politikom pod cijenu većih troškova koje stvara veće izdvajanje granične obvezne pričuve, kako bi zadržale stope rasta plasmana iz prethodne godine. Bitno je obilježje monetarnih kretanja iz prva četiri mjeseca 2006. godine to da je rast kredita odobrenih sektoru poduzeća bio brži od rasta kredita odobrenih sektoru stanovništva. Ostvarena kretanja upućuju na brži gospodarski rast i na pojačanu potražnju privrednih subjekata za novim financijskim sredstvima.

Visoka likvidnost u sustavu pogodovala je središnjoj državi u tome da ukupne potrebe za financiranjem namiri na domaćem tržištu. Osim što je iskoristila ustaljeno financiranje pomoću trezorskih zapisa MF-a, u veljači je središnja država izdala drugu tranšu kunskih državnih obveznica u iznosu od 2,0 mlrd. kuna, a u ožujku je od poslovnih banaka uzela kratkoročni sindicirani devizni kredit u iznosu od 400 mil. EUR. Središnja je banka izmjenom Odluke o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima omogućila da se ti devizni plasmani poslovnih banaka središnjoj državi uključe u minimalno potrebna devizna potraživanja u razdoblju od ožujka do listopada 2006. godine kako bi banke mogle održavati minimalnu pokrivenost svojih deviznih obveza (32%).

Korištenje instrumenata monetarne politike

Na početku 2006. godine središnja je banka slabijim iznosima obratnih repo operacija povukla dio viškova likvidnosti, čime je još jednom došla do izražaja pogodnost ovog instrumenta u upravljanju likvidnošću. Smanjena potražnja poslovnih banaka na obratnim repo aukcijama HNB-a tijekom prvog tromjesečja bila je posljedica izrazito dobre likvidnosti na samome početku godine, a koja je bila zabilježena i na kraju 2005. Dodatna likvidnost oslobodila se spuštanjem stope obvezne pričuve s 18% na 17% u siječnju. Banke su u užujku prvi put otkako se intenzivnije koriste operacije na otvorenom tržištu, na dvjema aukcijama odustale od pribavljanja sredstava. S druge strane, središnja je banka također, ne želeći prekomjerno kreiranje likvidnosti, odbijala dio pristiglih ponuda na pojedinim aukcijama. U veljači je otkupom deviza od poslovnih banaka bila kreirana značajna kunska likvidnost (0,9 mlrd. kuna) pa je to također umanjilo potrebu za plasiranjem dodatnih sredstava na ob-

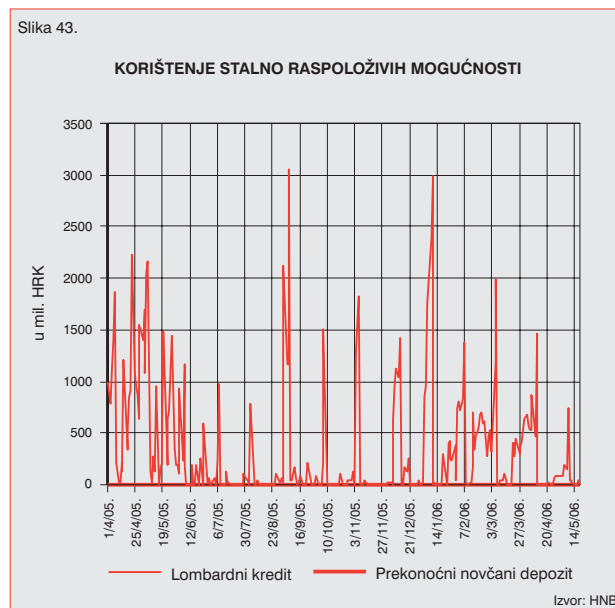
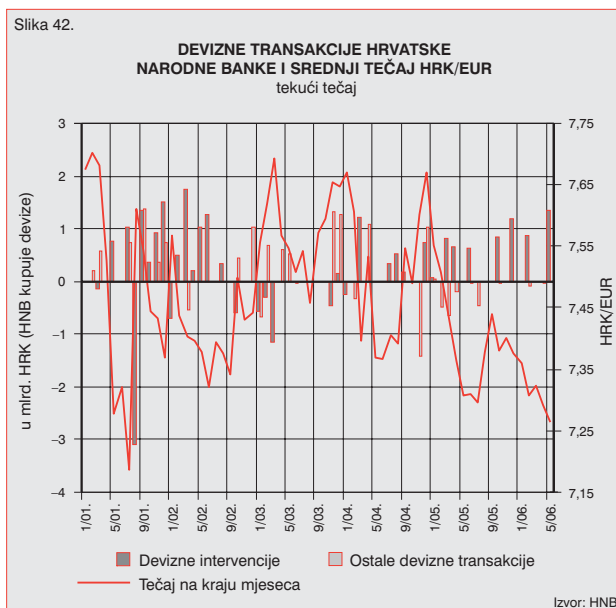
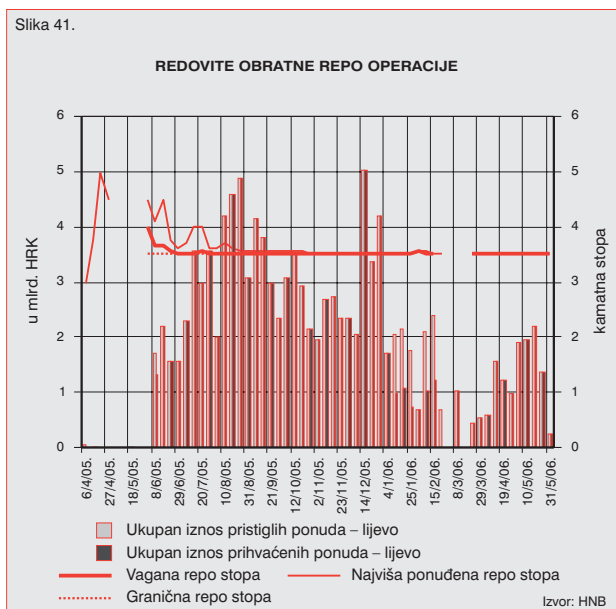
ratnim repo aukcijama.

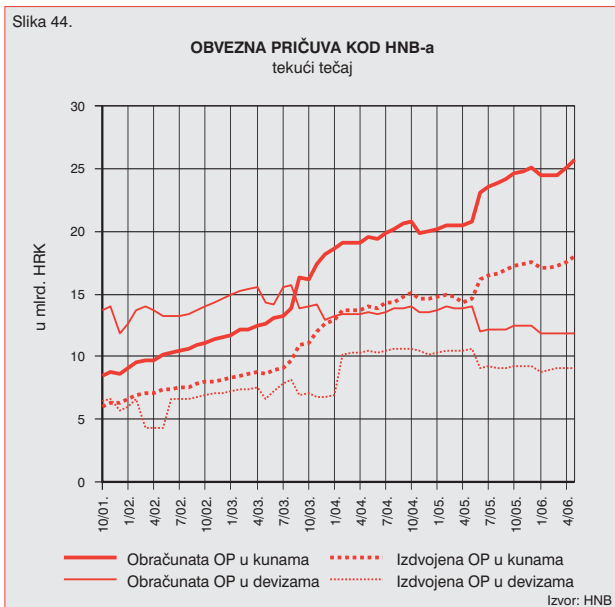
Početak drugog tromjesečja zbog sezonskog se povećanja potražnje za kunama povećao promet na redovitim obratnim repo aukcijama. Prosječna razina slobodnih novčanih sredstva smanjila se s 0,9 mlrd. kuna u prvom tromjesečju na 0,5 mlrd. kuna u travnju. Prosječan iznos prihvaćenih ponuda na obratnim repo aukcijama u prvome tromjesečju iznosio je 0,7 mlrd. kuna, s time da na tri od ukupno trinaest aukcija nije zabilježen promet. U travnju i svibnju promet se povećao na prosječno 1,3 mlrd. kuna, a HNB je prihvaćao sve pristigle ponude banaka. U tom razdoblju granična repo stopa od 3,5% nije se mijenjala.

Nakon što je u veljači središnja banka deviznim intervencijama otkupila 118,6 mil. EUR, aprecijacijski pritisci na početku drugog tromjesečja potaknuli su središnju banku da ponovo intervenira, što je povećalo kunsku likvidnost u sustavu. Krajem travnja srednji tečaj HNB-a za euro spustio se ispod 7,30, a u svibnju se nastavio snizivati do razine od 7,26 kuna. Ovakvi predsezonski pritisci na jačanje tečaja kune bili su prisutni i 2005. godine, međutim ne na razinama ispod 7,30 HRK/EUR. U samo tjedan dana, u razdoblju od 8. do 15. svibnja, HNB je intervenirao tri puta ukupno otkupivši 184,6 mil. EUR te je kreirao 1,3 mlrd. kuna.

Za razliku od prethodne godine, kad je HNB osigurao potrebne devize za otplatu inozemnih kredita države, u prvih pet mjeseci 2006. godine prodaja deviza državi bila je zanemarljiva. Tako je HNB u prvih pet mjeseci deviznim transakcijama s poslovnim bankama i Ministarstvom financija neto kreirao 2.109 mil. kuna, dok je u istom razdoblju prošle godine deviznim transakcijama neto kreirano tek 259 mil. kuna.

Viša razina slobodnih novčanih sredstava u prva tri mjeseca 2006. godine potaknula je poslovne banke na intenzivnije korištenje instrumenata prekonocnog deponiranja svojih viškova sredstava kod HNB-a. Tako je prosječno dnevno stanje prekonocnog depozita kod HNB-a u prvom tromjesečju iznosilo 466 mil. kuna, a u prva dva mjeseca drugog tromjesečja ono se smanjilo na 206 mil. kuna. Mogućnost prekonocnog deponiranja banke su najčešće koristile neposredno prije početka novog izdvajanja obvezne pričuve.

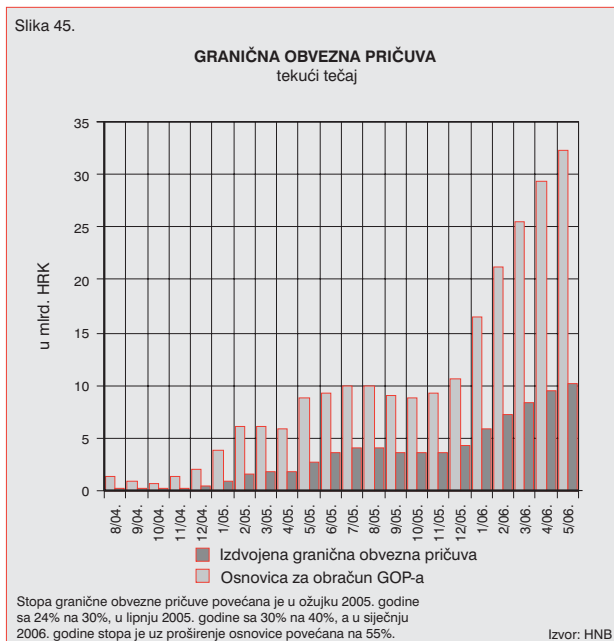

Ukupna je obračunata obvezna pričuva nakon smanjenja u prva tri mjeseca 2006. godine porasla početkom drugog tromjesečja zbog porasta kuskog dijela tog instrumenta. Na smanjenje sredstava obvezne pričuve u prvom tromjesečju utjecalo je sniženje stope obvezne pričuve s 18% na 17% kao i smanjenje osnovice za obračun obvezne pričuve zbog sezonskog smanjenja domaćih izvora sredstava, a posebice deviznih depozita. Kada se istopio učinak smanjenja stope obvezne pričuve, a trend ubrzanog rasta kunske štednje ustalio, kunska obvezna pričuva počela se povećavati pri obračunima i u travnju i u svibnju. Istodobno je obračunata devizna obvezna pričuva, nakon pada u prvom tromjesečju, stagnirala.

U prvih pet mjeseci 2006. godine obračunata kunska obvezna pričuva povećala se za 0,6 mlrd. kuna te je na kraju svibnja iznosila 25,7 mlrd. kuna. S druge strane, obračunata devizna obvezna pričuva smanjila se za 0,6 mlrd. kuna te je iznosila 11,8 mlrd. kuna. Poslovne banke morale su u svibnju izdvojiti 0,4 mlrd. kuna više kunske obvezne pričuve te 0,3 mlrd. kuna manje devizne obvezne pričuve u odnosu na kraj prošle godine. Potrebno je dodati da je smanjenju kuskog iskaza devizne obvezne pričuve pridonijela i aprecijacija tečaja kune u prvih pet mjeseci 2006. godine.

Nastavak inozemnog zaduživanja poslovnih banaka i primjena više stope izdvajanja uz proširenje osnovice za obračun rezultirali su snažnim rastom granične obvezne pričuve poslovnih banaka u 2006. godini. U prvih pet mjeseci ukupna osnovica za obračun GOP-a povećala se za 21,7 mlrd. kuna te je pri obračunu u svibnju iznosila 32,3 mlrd. kuna. U skladu s takvim povećanjem osnovice izdvojena sredstva GOP-a u istom su se razdoblju više nego udvostručila te su čak premašila iznos sredstava izdvojene devizne obvezne pričuve. Tako su poslovne banke u svibnju morale beskatmatno izdvojiti kod HNB-a 10,1 mlrd. kuna, dok je ta obveza u prosincu iznosila 4,2 mlrd. kuna. Izniman rast izdvojene granične obvezne pričuve potvrđuje kako poslovne banke, barem kratkoročno, spremno preuzimaju trošak novoga inozemnog zaduživanja ne bi li zadržale snažan rast plasmana.

Instrument posebne obvezne pričuve, prema kojemu su poslovne banke dužne izdvajati 55% sredstava prikupljenih izdavanjem vrijednosnih papira, prvi je put primijenjen u ožujku. Izdavanje kuskih obveznica jedne poslovne banke u veljači rezultiralo je izdavanjem posebne obvezne pričuve u ožujku u iznosu od 179 mil. kuna. U nastavku godine nisu zabilježena daljnja izdanja obveznica poslovnih banaka, čime je ova mjera uspješno ostvarila osnovni cilj sprječavanja poslovnih banaka: da na temelju tako prikupljenih sredstava još snažnije financiraju rast plasmana.

Stopa održavanja minimalno potrebnih deviznih potraživanja bila je na razini od oko 33,5% tijekom prvog tromjesečja 2006. godine, a na kraju travnja pokrivenost je porasla na 34,2%. Takvo kretanje rezultat je rasta inozemne aktive i deviznih potraživanja banaka na osnovi izdvojenog GOP-a, dok je na strani deviznih obveza zabilježeno smanjenje deviznih depozita nebankarskog sektora i povećanje deviznog dijela inozemne pasive poslovnih banaka.

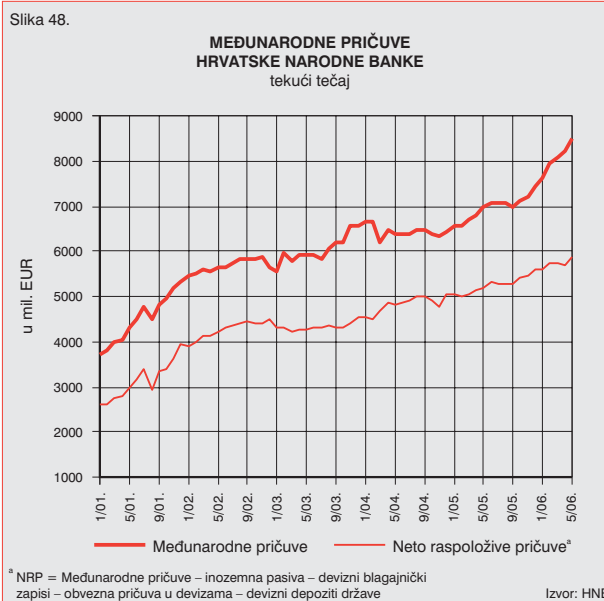
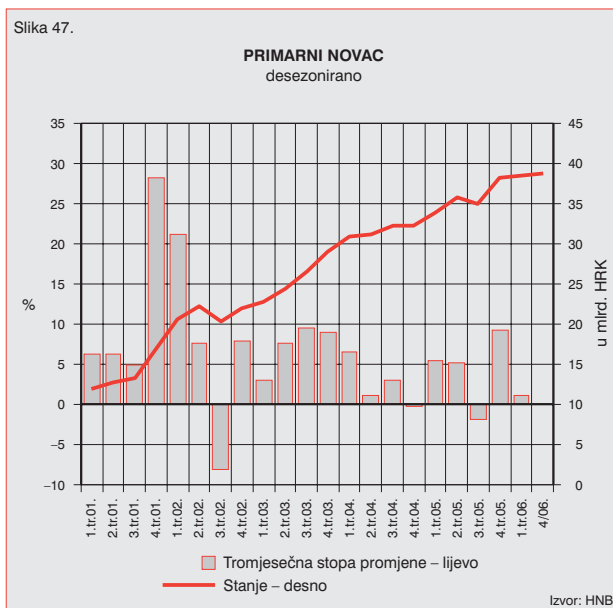

Primarni novac i međunarodne pričuve

Sezonski pad primarnog novca (M0) na samome početku 2006. godine bio je privremen pa je već krajem prvog i početkom drugog tromjesečja zabilježen oporavak ovog monetarnog agregata središnje banke. Podsjetimo, u siječnju je smanjenje stope obvezne pričuve, zajedno sa sezonskim padom gotovog novca i povlačenjem viškova likvidnosti formiranih na kraju 2005. godine, utjecalo na smanjenje primarnog novca. Taj pad nije nadoknađen u nastavku tromjesečja pa je M0 na kraju ožujka bio za 2,6 mlrd. kuna niži u odnosu na kraj 2005. godine. Ipak, ako se pogleda njegovo prosječno stanje u prvome tromjesečju 2006. godine, M0 bio je za 13,4% viši u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Potražnja za primarnim novcem intenzivirala se početkom drugog tromjesečja zbog sezonske potražnje za gotovim novcem u optjecaju u vrijeme uskrasnih blagdana i potrebe za većim izdvajanjem kunske obvezne pričuve zbog snažnog rasta kunske štednje u 2006. godini. Na kraju svibnja M0 iznosio je 38,8 mlrd. kuna, uz godišnju stopu rasta od 16,8%.

Tijekom prvog tromjesečja 2006. godine gotovo cjelokupno smanjenje primarnog novca uzrokovao je pad depozita banaka kod HNB-a u nominalnom iznosu od 2,6 mlrd. kuna, dok se prosječno stanje gotovog novca zadržalo na razini iz posljednjeg tromjesečja 2005. godine. Opisani viškovi likvidnosti s kraja prethodne godine omogućili su bankama da značajna sredstva povuku s računa za namirenje i iz blagajna (gotovo 2,7 mlrd. kuna), dok je izdvojena kunska obvezna pričuva smanjena za 0,3 mlrd. kuna. Promotrimo li strukturu primarnog novca, jedino su porasli prekonocni depoziti banaka kod HNB-a, koji su na kraju ožujka iznosili 640 mil. kuna, te novi instrument posebna obvezna pričuva, koji također ulazi u M0 (179 mil. kuna). No već u travnju povećanje gotovog novca (635 mil. kuna) i izdvojene kunske obvezne pričuve (500 mil. kuna) dovelo je do oporavka primarnog novca, dok su se sredstva na računima za namirenje i blagajnama banaka tijekom travnja i svibnja prosječno povećala za 0,4 mlrd. kuna, a iznosila su 8,2 mlrd. kuna.

* NRP = Međunarodne pričuve – inozemna pasiva – devizni blagajnički zapisi – obvezna pričuva u devizama – devizni depoziti države

Prosječno stanje kunskih depozita države u prvom tromjesečju 2006. godine iznosilo je 308 mil. kuna, što je znatno niže od njihova prosječnog stanja u posljednjem tromjesečju 2005. godine (490 mil. kuna). Pritom je zabilježeno tek jedno privremeno povećanje sredinom veljače, do kojeg je došlo nakon izdanja državne obveznice (0,9 mlrd. kuna). Istodobno su izostali i snažni porasti sredstava na računu države posljednjeg dana u mjesecu, koji su bili prisutni u prethodnim godinama. Devizni depoziti države bili su na niskoj razini, osim u siječnju, u vrijeme priljeva 150 mil. EUR sredstava od Programskog zajma za prilagodbu PAL 1. Početkom drugog tromjesečja nastavljeno je stabilno kretanje depozita države kod HNB-a. Prosječno stanje kunskih depozita države u travnju i svibnju iznosilo je 327 mil. kuna, dok su devizni depoziti u kunskoj protuvrijednosti iznosili 4 mil. kuna.

Budući da su pojačani priljev kapitala i neto povećanje deviznih sredstava iz inozemstva stvorili povoljne uvjete, rast međunarodnih pričuva HNB-a nastavio se i u 2006. godini. Kao i godinu prije, pojačani otkup deviza od poslovnih banaka i rast izdvojenih deviznih sredstava kod HNB-a bili su glavni čimbenici visokog povećanja međunarodnih pričuva. U prvih pet mjeseci ukupno je putem deviznih intervencija otkupljeno 305 mil. EUR, a u deviznim transakcijama državi je prodano tek 14 mil. EUR za plaćanje inozemnih obveza. Najznačajniji doprinos rastu međunarodnih pričuva dalo je povećanje granične obvezne pričuve od 817 mil. EUR.

U prvih pet mjeseci 2006. godine međunarodne pričuve HNB-a ukupno su povećane za milijardu EUR, što odgovara njihovu cjelokupnom porastu u 2005. godini. Na kraju svibnja ukupne međunarodne pričuve iznosile su 8.502 mil. EUR ili za 1.064 mil. EUR više nego na kraju prethodne godine. Istodobno su neto raspoložive međunarodne pričuve, koje ne uključuju sredstva devizne i granične obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a te obveze HNB-a prema inozemstvu, povećane za 264 mil. EUR pa su na kraju svibnja iznosile 5.869 mil. EUR.

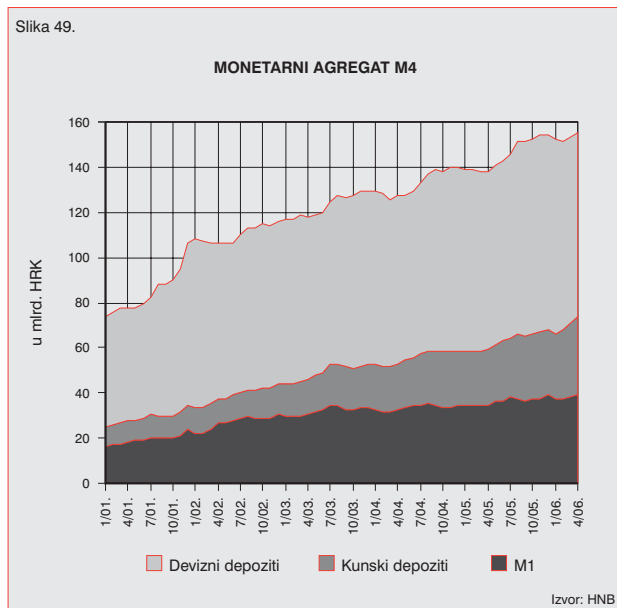
Monetarna kretanja

Monetarna kretanja u prvom tromjesečju 2006. godine obilježilo je ubrzanje rasta plasmana poduzećima zbog čega se, uz postojan rast plasmana stanovništvu, ubrzao ukupan rast plasmana banaka nebankarskom sektoru. U prva tri mjeseca ove godine, jednako kao u istom razdoblju prošle godine, povećani su i plasmani banaka središnjoj državi. Kako se sezonski smanjila novčana masa i stagnirali su ostali domaći izvori sredstava, u prvom se tromjesečju ove godine ubrzao rast inozemne pasive poslovnih banaka.

Ukupna likvidna sredstva

U prva tri mjeseca 2006. godine ukupna su likvidna sredstva (M4) stagnirala. Uz uobičajena sezonska kretanja novčane mase, kunski nemonetarni depoziti snažno su se povećali, a istodobno su se smanjili devizni depoziti pa je došlo do značajne promjene u strukturi kvazinovca. Na kraju travnja ukupna likvidna sredstva dosegla su 155,1 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta 12,5%, što je za 4,8 postotnih bodova više od godišnje stope rasta ostvarene u istom razdoblju prošle godine.

Slika 49.

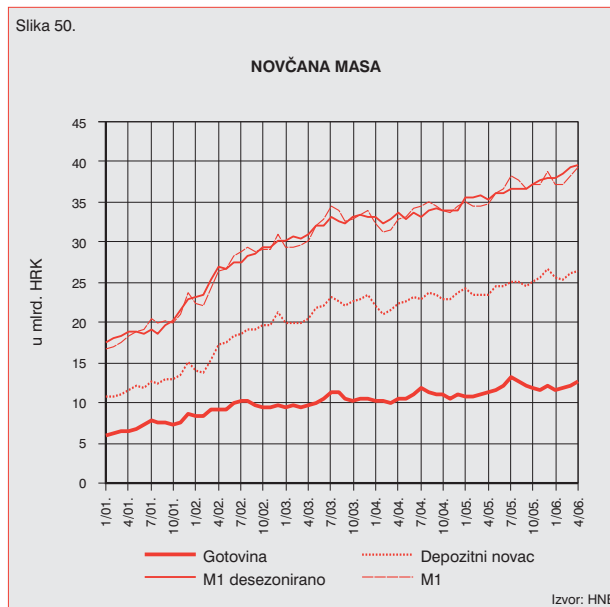

Novčana masa

U prvom tromjesečju 2006. godine zabilježeno je sezonsko smanjenje novčane mase (M1). Budući da je u istom razdoblju prošle godine takvo kretanje izostalo (novčana je masa stagnirala), godišnje stope rasta M1 smanjile su se u odnosu na kraj 2005. godine zbog utjecaja baznog razdoblja. Početkom drugog tromjesečja zabilježen je oporavak novčane mase. Na kraju travnja 2006. godine novčana je masa iznosila 39,2 mlrd. kuna, a njezina godišnja stopa rasta 12,6%.

Depozitni se novac u prva dva mjeseca ove godine smanjio za 1,3 mlrd. kuna, što je samo djelomično bilo nadoknađeno u ožujku tako da je u prvom tromjesečju depozitni novac neto smanjen za 0,6 mlrd. kuna (2,1%). Zbog snažne potražnje za transakcijskim novcem na početku drugog tromjesečja depozitni se novac ubrzano povećavao te je na

Slika 50.

kraju travnja dosegnuo razinu s kraja 2005. godine (26,5 mlrd. kuna). Njegova godišnja stopa rasta na kraju travnja iznosila je 13,2% i bila je trostruko veća od godišnje stope rasta ostvarene u istom razdoblju prošle godine (4,3%).

Na kretanje depozitnog novca u prvom tromjesečju najvećim dijelom se odrazilo smanjenje stanja tekućih računa i žiroračuna poduzeća za 1,5 mlrd. kuna u prva dva mjeseca ove godine. Smanjenje depozitnog novca poduzeća nadomjestio je postojan rast depozitnog novca stanovništva, koji je u prvom tromjesečju povećan za 0,7 mlrd. kuna. Zbog nastavka rasta u travnju stanje žiroračuna i tekućih računa stanovništva doseglo je 11,8 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta i na kraju tog mjeseca zadržala se na visini od 23,1%.

Gotov novac u optjecaju u prvom tromjesečju 2006. godine stagnirao je na razini s kraja 2005. godine, no u odnosu na isto razdoblje prethodne godine njegovo prosječno stanje u prva tri mjeseca bilo je veće za 8,3%. S početkom drugog tromjesečja potražnja za gotovim novcem snažno se povećala (0,6 mlrd. kuna), posebice tijekom uskrasnih blagdana. Na kraju travnja gotov novac u optjecaju dosegao je 12,8 mlrd. kuna, a njegova godišnja stopa rasta 11,6%.

Nemonetarni depoziti

Jedno od glavnih obilježja monetarnih kretanja u cijeloj prošloj godini bio je snažan rast kungskih nemonetarnih depozita. Iako je velik dio kungskih depozita vezan uz valutnu klauzulu (na kraju ožujka 2006. godine 46,6%), ostvarena makroekonomska stabilnost, prije svega niska inflacija i stabilan tečaj kune prema euru, jačaju povjerenje u domaću valutu tako da se povećava i iznos kungskih depozita bez valutne klauzule.

U prvom tromjesečju ove godine kunski nemonetarni depoziti povećani su za 3,6 mlrd. kuna (12,7%). Ukupno povećanje odnosilo se na oročene depozite pa je udio kungskih oročenih depozita u ukupno oročenim depozitima nastavio rasti, te se u odnosu na kraj prošle godine povećao za 3,7 postotnih bodova (s 29,4% na 33,1%). Ukupni kunski nemonetarni depoziti dosegli su na kraju travnja 32,4 mlrd.

kuna, a njihova godišnja stopa rasta čak 39,4%.

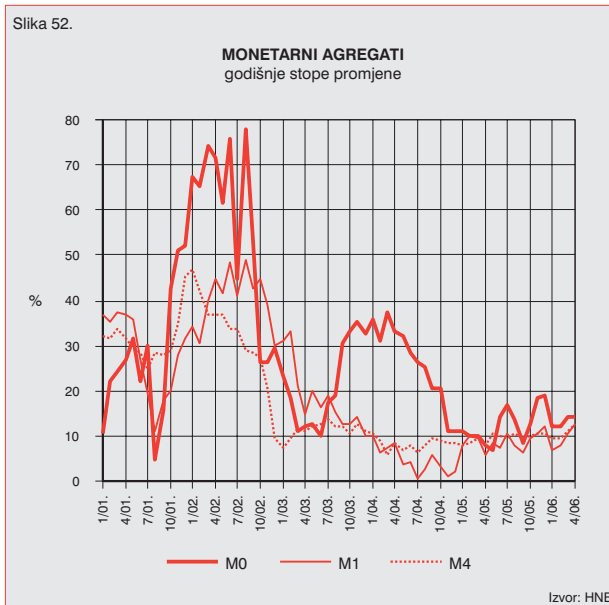
Na ubrzanje rasta kunskih nemonetarnih depozita u prvom tromjesečju najviše je utjecao sektor poduzeća, koji je u tom razdoblju povećao svoje kunske depozite za 1,7 mlrd. kuna (21,2%). Početkom drugog tromjesečja kunski depoziti poduzeća nastavili su rasti (povećanje od 0,3 mlrd. kuna) te su na kraju travnja iznosili 9,9 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta visokih 33,9%.

Nastavio se također postojan rast kunskih nemonetarnih depozita stanovništva. Kao i u istom razdoblju 2005. godine, u prvom tromjesečju ove godine štedni i oročeni depoziti stanovništva povećali su se za 1,3 mlrd. kuna (8,4%). Njihov je rast vidljiv i na početku drugog tromjesečja. Na kraju travnja kunski depoziti stanovništva iznosili su 17,4 mlrd. kuna, a godišnja stopa rasta zadržala se na razini od 34,0%.

Osim poduzeća i stanovništva znatan rast kunskih depozita u prva četiri mjeseca ove godine ostvarile su i nebankarske financijske institucije (0,6 mlrd. kuna). Na kraju travnja ove godine njihovi kunski depoziti, zajedno s kunskim depozitima ostalih bankarskih institucija, iznosili su 4,0 mlrd. kuna i zajedno su činili 12,3% ukupnih kunskih nemonetarnih depozita, što je za 4,3 postotna boda više u odnosu na travanj prošle godine.

Kretanje deviznih depozita u prvom tromjesečju ove godine obilježio je sporiji rast tijekom siječnja i veljače i na kraju smanjenje od ukupno 4,3 mlrd. kuna (5,0%) u prvom tromjesečju. Takva kretanja odrazila su se i na godišnju stopu rasta koja je na kraju ožujka 2006. više nego prepolovljena u odnosu na isti mjesec prošle godine (3,7% u odnosu na 8,2%). Ako se isključi utjecaj tečaja, devizni depoziti su tijekom travnja stagnirali te su na kraju mjeseca iznosili 81,7 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta 4,3%.

Smanjenje ukupnih deviznih depozita u prvom tromjesečju najvećim dijelom je rezultat smanjenja deviznih depozita poduzeća, koji su nakon stagnacije u 2005. u prvom tromjesečju ove godine smanjeni za 2,7 mlrd. kuna (21,3%). U tom razdoblju zabilježeno je značajno povećanje kunskih nemonetarnih depozita poduzeća što znači da su ona značajan dio svoje štednje preusmjerila u domaću valutu. Ukup-

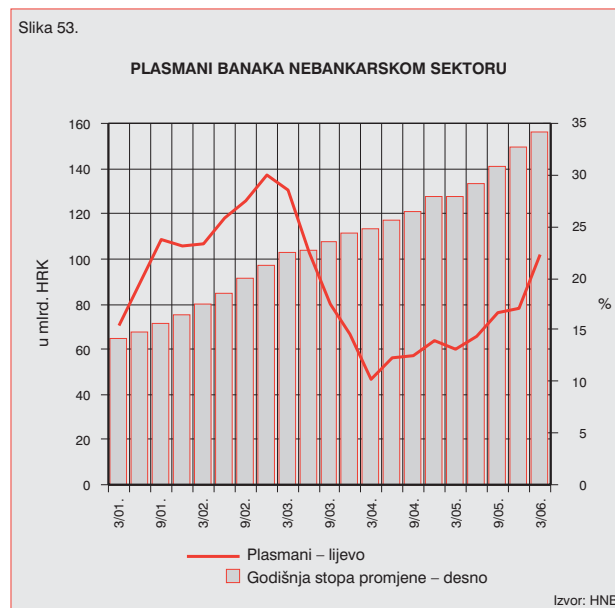
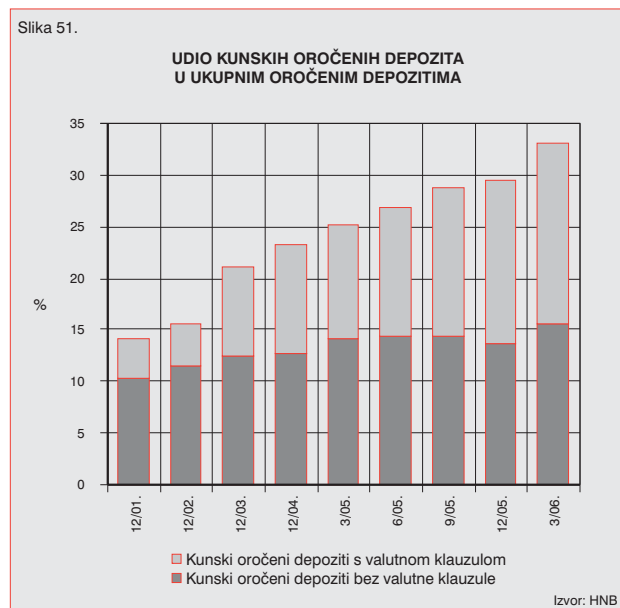

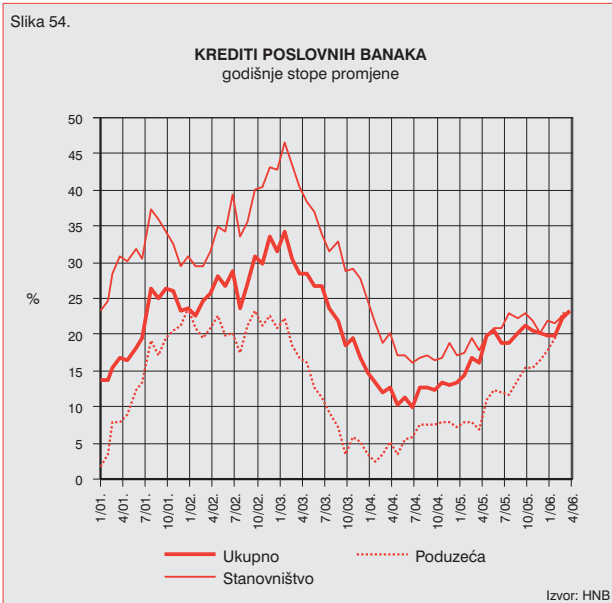
ni devizni depoziti poduzeća smanjivali su se i tijekom travnja pa su na kraju tog mjeseca iznosili 9,8 mlrd. kuna, što je za 18,1% manje nego na kraju travnja prošle godine.

Ako se isključi utjecaj tečaja, tijekom prvog i početkom drugog tromjesečja ove godine devizni su depoziti stanovništva stagnirali. Njihovo smanjenje u kunskom iskazu posljedica je aprecijacije kune u odnosu na euro. Na kraju travnja devizni depoziti stanovništva iznosili su 71,4 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta bila je jednaka kao i na kraju istog mjeseca prošle godine (7,7%).

Plasmani

Rast plasmana banaka nebankarskom sektoru, nakon snažnog rasta u 2005. godini, dodatno se ubrzao u prvom tromjesečju ove godine. Ako se isključi utjecaj tečaja, njihova godišnja stopa rasta povećana je sa 19,9%, koliko je iznosila na kraju 2005. godine, na 23,4% na kraju ožujka. Kako je rast plasmana stanovništvu bio postojan, takva kretanja ostvarena su najviše zbog ubrzanja rasta plasmana sektoru po-

dužeca. Ukupno su u prva tri mjeseca ove godine plasmani povećani za 7,4 mlrd. kuna (5,0%) od čega se više od polovice odnosilo na sektor poduzeća. Ukupni plasmani banaka nebankarskom sektoru na kraju travnja dosegli su 159,1 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta zadržala se na razini iz prethodnog mjeseca.

Plasmani banaka poduzećima povećani su u prva tri mjeseca ove godine za 4,4 mlrd. kuna (8,4%). Tako snažno povećanje odrazilo se i na godišnju stopu rasta koja je, ako se isključi utjecaj tečaja, povećana sa 16,7%, koliko je iznosila na kraju 2005. godine, na 23,7% na kraju prvog tromjesečja ove godine i time je prestigla godišnju stopu rasta plasmana stanovništvu. U strukturi plasmana najveći dio odnosi se na odobrene kredite (preko 90%), dok se zabilježeno ubrzanje rasta kredita odnosilo prije svega na kredite odobrene ostalim trgovačkim društvima. Na kraju travnja plasmani banaka poduzećima dosegli su 72,6 mlrd. kuna, uz godišnju stopu rasta od 23,2%.

Rast kredita banaka odobrenih stanovništvu također ne jenjava i u 2006. nastavlja se jednakim intenzitetom kao i u 2005. godini. S povećanjem od 2,8 mlrd. kuna u prva tri mjeseca i 1,4 mlrd. kuna u travnju ukupni krediti banaka odobreni stanovništvu dosegli su na kraju travnja 82,8 mlrd. kuna, a njihova godišnja stopa rasta, ako se isključi utjecaj tečaja, dosegla je visokih 24,1%. Promatra li se njihova struktura, najznačajnija su kategorija s najdinamičnijim rastom stambeni krediti, koji od sredine prošle godine posebno intenzivno rastu. Najveći dio ukupno odobrenih kredita stanovništvu i dalje se odnosi na ostale kredite stanovništvu (uključuju minuse na tekućim računima). Njihov udio u ukupno odobrenim kreditima stanovništvu na kraju travnja ove godine iznosio je 45,1%.

Plasmani središnjoj državi

U prvom tromjesečju 2006. godine svoje potrebe za financiranjem središnja je država nastavila podmirivati sredstvima prikupljenima na domaćem tržištu. U tom razdoblju banke su svoja potraživanja od središnje države povećale za 2,2 mlrd. kuna (7,6%). Znatno povećanje plasmana banaka

središnjoj državi ostvareno je u ožujku, kada je za potrebe financiranja dospjelih inozemnih obveza državi odobren kratkoročni sindicirani devizni kredit u iznosu od 400 mil. EUR zbog čega su potraživanja banaka na osnovi odobrenih kredita u prvom tromjesečju neto povećana za 2,8 mlrd. kuna. Iako su banke upisale nešto više od trećine izdanja vrijednosti druge tranše državnih kunskih obveznica (535,7 mil. kuna), njihova potraživanja od središnje države na osnovi obveznica ipak su smanjena u prva tri mjeseca za 0,6 mlrd. kuna, dok su potraživanja na osnovi upisanih trezorskih zapisa MF-a na kraju prvog tromjesečja bila jednaka kao i na kraju 2005. godine (7,0 mlrd. kuna). Ukupni plasmani banaka središnjoj državi na kraju travnja ove godine iznosili su 31,1 mlrd. kuna. Zbog utjecaja baznog razdoblja njihov rast na godišnjoj razini usporen je pa je godišnja stopa rasta smanjena s 37,2%, koliko je iznosila na kraju 2005., na 9,1% na kraju travnja ove godine.

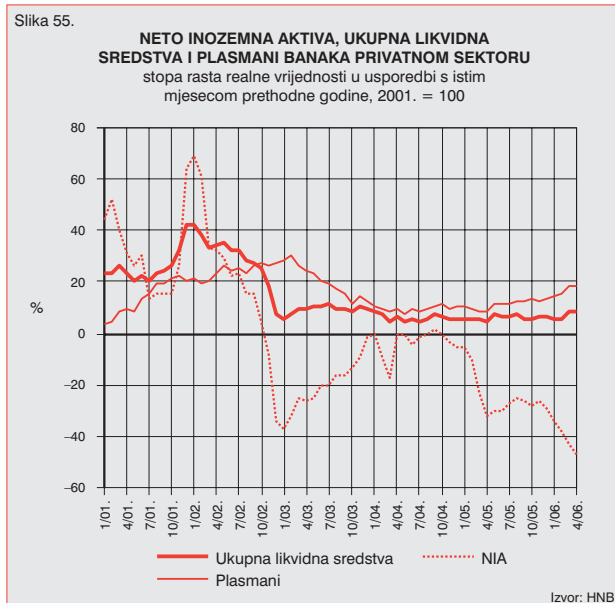
Depoziti središnje države smanjili su se u prvom tromjesečju ove godine (0,6 mlrd. kuna), ali ukupna je neto pozicija poslovnih banaka prema središnjoj državi u najvećem dijelu bila određena kretanjem plasmana. U odnosu na kraj 2005. godine neto potraživanja poslovnih banaka od središnje države povećana su u prvom tromjesečju za 2,8 mlrd. kuna (14,3%). Kako je u istom razdoblju prošle godine ostvaren znatno brži rast, godišnja stopa rasta neto potraživanja banaka od središnje države smanjena je s 37,9%, koliko je iznosila na kraju 2005. godine, na 3,5% na kraju prvog tromjesečja. Neto potraživanja banaka od središnje države na kraju travnja ove godine iznosila su 21,7 mlrd. kuna.

Inozemna aktiva i pasiva

U prva tri mjeseca ove godine inozemna aktiva poslovnih banaka smanjena je za 8,5 mlrd. kuna (23,8%). Ostvarena kretanja posljedica su činjenice da je u bilanci banaka u ovoj godini nastala promjena u strukturi aktive. Smanjila se inozemna aktiva, a značajno su povećana devizna potraživanja banaka od središnje banke na osnovi granične obvezne pričuve i devizna potraživanja od središnje države na osnovi Odluke o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima, kojom je omogućeno da se u razdoblju od ožujka do listopada sredstva plasirana u kratkoročni sindicirani devizni kredit Ministarstvu financija u iznosu od 400 mil. EUR, uključuju u minimalno potrebna devizna potraživanja banaka. S povećanjem na početku drugog tromjesečja (0,5 mlrd. kuna), inozemna aktiva poslovnih banaka na kraju travnja ove godine iznosila je 27,6 mlrd. kuna, što je u odnosu na isti mjesec prošle godine smanjenje za 17,1%.

Poslovna odluka banaka da se nastavi ubrzani rast plasmana, uz postojeće povećanje domaćih izvora sredstava, dovela je do inozemnog zaduživanja poslovnih banaka i u prvom tromjesečju 2006. godine, kad se inozemna pasiva banaka povećala za 6,3 mlrd. kuna. Nakon dodatnog povećanja u travnju od 2,4 mlrd. kuna, inozemna pasiva poslovnih banaka dosegla je 75,8 mlrd. kuna i u odnosu na isti mjesec prošle godine bila je veća za 22,2%.

Ostvarena kretanja inozemne aktive i inozemne pasive poslovnih banaka rezultirala su promjenom njihove ukupne inozemne pozicije. Neto inozemna aktiva (NIA) poslovnih banaka smanjena je u prva tri mjeseca za 14,7 mlrd. kuna

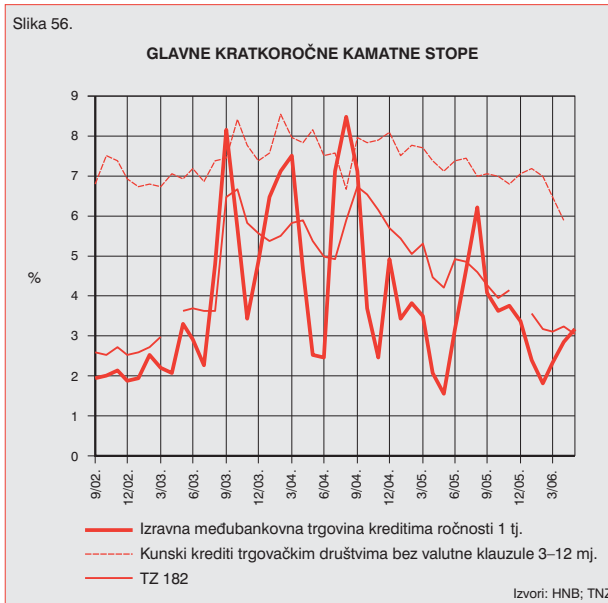
(46,6%). Kako je i na početku drugog tromjesečja povećanje inozemne pasive banaka bilo snažnije od povećanja inozemne aktive, NIA poslovnih banaka dodatno se smanjila (1,9 mlrd. kuna) te je na kraju travnja iznosila –48,2 mlrd. kuna.

Tržište novca

Prvo tromjesečje 2006. godine obilježio je nastavak razdoblja relativno visoke likvidnosti financijskog sustava s kraja 2005., a slična kretanja nastavila su se i u travnju 2006. Dobroj likvidnosti pridonijele su dvije devizne intervencije HNB-a u veljači, kojima je na tržište plasirano 868,0 mil. kuna. Osim deviznih intervencija, na visoku likvidnost pozitivno je utjecala i siječanska odluka o smanjenju stope obvezne pričuve s 18% na 17%, koja je bankama oslobodila dodatna sredstva, dok su plasmani središnje banke putem obratnih repo aukcija bili znatno manji nego u prethodna dva tromjesečja. Upravo zahvaljujući dobroj likvidnosti koja je obilježila cijelo prvo tromjesečje, kamatne stope na novčanom tržištu u tom su se razdoblju uglavnom zadržavale na niskoj razini od 1% do 3% za prekoćne pozajmice. Na takvo kretanje nije značajnije utjecala ni povećana potražnja banaka i institucionalnih ulagača za likvidnim sredstvima tijekom veljače zbog izdavanja druge tranše državne obveznice izdane u prosincu u iznosu od 2 mlrd. kuna, te zbog izdavanja petogodišnje kunske obveznice Raiffeisen banke.

Unatoč opisanim kretanjima stanje ukupno upisanih trezorskih zapisa MF-a na kraju prvog tromjesečja 2006. neznatno je smanjeno u usporedbi s krajem prethodnog tromjesečja. Istodobno je nastavljeno i smanjivanje kamatnih stopa na trezorske zapise svih rokova dospijeća, što pokazuje da ni država nije imala veće potrebe za financiranjem kratkoročne likvidnosti u navedenom razdoblju.

Visoka likvidnost na novčanom tržištu pridonijela je nastavku smanjenja aktivnih kamatnih stopa poslovnih banaka na dugoročne kredite stanovništvu te na kratkoročne kredite trgovačkim društvima, dok su se nakon smanjenja u prethodnom tromjesečju aktivne kamatne stope na kratkoročne

kredite stanovništvu i kamatne stope na dugoročne kredite trgovačkim društvima blago povećale. Kod pasivnih kamatnih stopa na oročene devizne i kunske depozite nastavljen je trend blagog rasta, a kamatne stope na kunske i devizne depozite po viđenju neznatno su se smanjile. Pojačana kreditna aktivnost banaka, koja je obilježila kraj 2005., nastavila se i u prva četiri mjeseca 2006. godine.

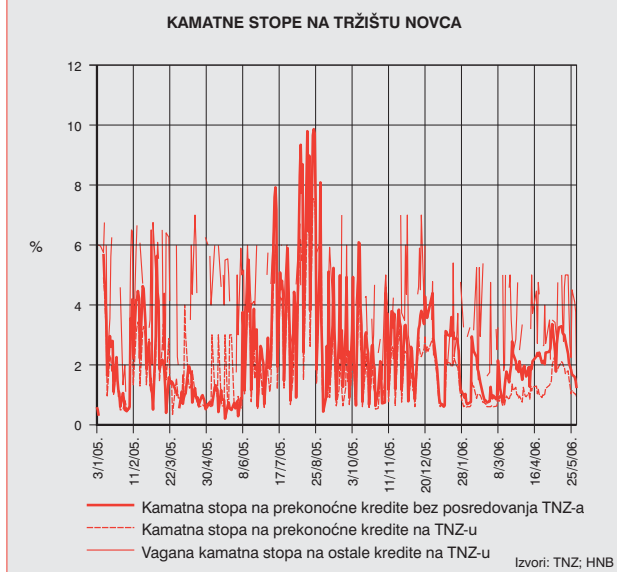
Kamatne stope na tržištu novca

Prema podacima Tržišta novca Zagreb prosječna prijavljena potražnja za kreditima u prvom tromjesečju 2006. godine smanjena je u odnosu na prethodno tromjesečje, dok je u travnju i svibnju zabilježen porast potražnje. Ponuda kredita kretala se suprotno od potražnje pa je u prvom tromjesečju 2006. bila viša nego u posljednjem tromjesečju prethodne godine, a u travnju se i svibnju smanjila. Takva kretanja dovela su do pada prometa u prvom tromjesečju, dok je promet zabilježen u travnju i svibnju bio veći.

Vagana se kamatna stopa na prekoćne kredite uz posredovanje Tržišta novca Zagreb, nakon prosinca 2005. kada je iznosila 2,29%, u siječnju 2006. smanjila na 1,60%, a nastavila je padati i u veljači, kada je iznosila 0,88%. Od ožujka do svibnja bilježi se rast, te je u ta tri mjeseca iznosila 0,91%, 1,09% i 1,69%. Vagana kamatna stopa na ostale kredite uz posredovanje Tržišta novca Zagreb također se smanjila u odnosu na prosinac, kada je iznosila 3,75%, te je u ožujku iznosila 3,23% i u travnju 3,37%, dok je u svibnju neznatno smanjena i iznosila je 3,36%.

Ukupan promet ostvaren na Tržištu novca Zagreb u prvom je tromjesečju 2006. smanjen na 6,5 mlrd. kuna, sa 7,1 mlrd. kuna u četvrtom tromjesečju 2005. Prosječni dnevni promet prekoćnih kredita u prvom je tromjesečju iznosio 73,0 mil. kuna i bio je za 19,1 mil. kuna manji nego u posljednjem tromjesečju 2005. Prosječni dnevni promet ostalih kredita u prvom se tromjesečju povećao s 21,6 mil. kuna na 27,7 mil. kuna. U travnju 2006. prosječni dnevni promet ostalih kredita porastao je na 44,7 mil. kuna, a u svibnju se smanjio na 32,5 mil. kuna.

Slika 57.

U prvom tromjesečju 2006. godine opet su prekoćni krediti prevladavali u ročnoj strukturi kredita uz posredovanje Tržišta novca Zagreb, te je njihov udio bio 78%, što je neznatno manje u odnosu na prethodno tromjesečje, kada je iznosio 81%. Među ostalim kreditima najveći je bio udio kredita odobrenih na rok od jednog mjeseca. Njihov udio u ukupnim ostalim kreditima porastao je sa 72%, koliko je iznosio u posljednjem tromjesečju 2005., na 77% u prvom tromjesečju 2006.

U prekoćnom međubankovnom kreditiranju bez posredovanja Tržišta novca Zagreb u prvom tromjesečju 2006. ostvaren je prosječni dnevni promet od 542,4 mil. kuna što čini lagano smanjenje u odnosu na 577,8 mil. kuna iz četvrtog tromjesečja 2005. U travnju 2006. prosječni dnevni promet ovih kredita povećao se na 607,3 mil. kuna, dok je porast u svibnju bio još izrazitiji, te je prosječni dnevni promet iznosio 806,4 mil. kuna. Ipak, vagana kamatna stopa na izravne međubankovne prekoćne kredite, koja je u prosincu 2005. iznosila 3,14%, do ožujka se smanjila na 1,63%, a iako

je u travnju i svibnju porasla na 2,00%, odnosno 2,41%, još uvijek se zadržala znatno ispod razine s kraja 2005.

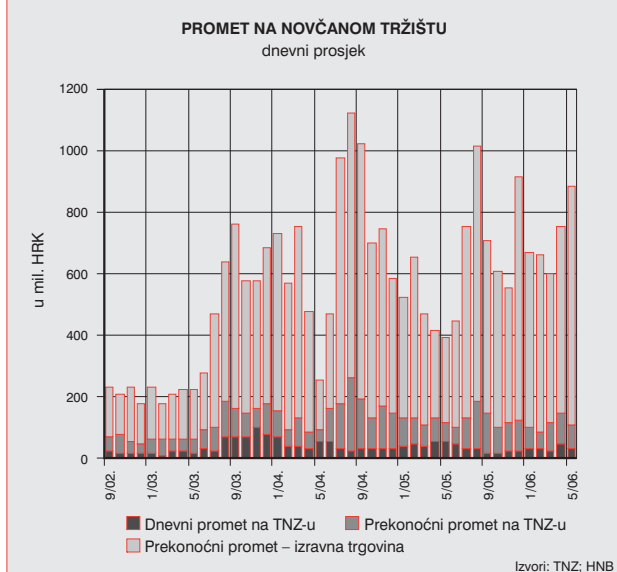
Kamatne stope na tržištu kratkoročnih vrijednosnih papira

U prvom tromjesečju 2006. nastavilo se blago smanjivanje zanimanja ulagača za trezorske zapise MF-a pa se smanjilo i stanje ukupno upisanih trezorskih zapisa. Na kraju ožujka, u kojemu su održane samo tri aukcije trezorskih zapisa, stanje ukupno upisanih trezorskih zapisa MF-a iznosilo je 11,71 mlrd. kuna, a na kraju travnja 11,57 mlrd. kuna. Tijekom svibnja iznos ukupno upisanih trezorskih zapisa povećavao se i na kraju tog mjeseca iznosio je 11,83 mlrd. kuna.

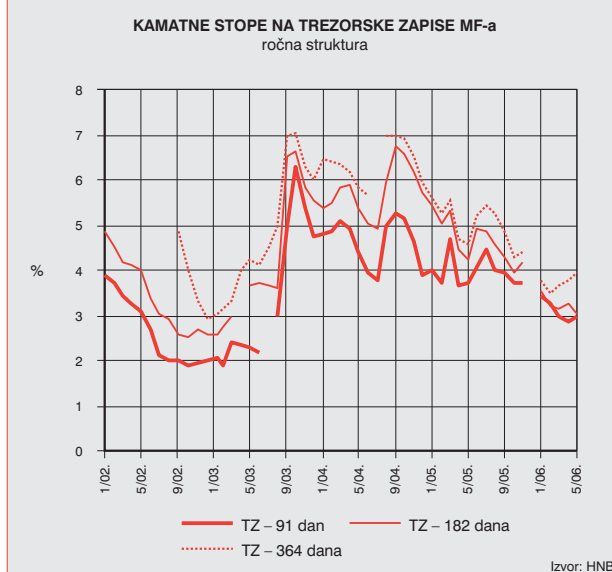
Neznatno smanjenje potražnje za trezorskim zapisima MF-a u usporedbi s prethodnim tromjesečjem prouzročile su i kamatne stope na trezorske zapise, čiji se trend smanjivanja iz posljednjeg tromjesečja 2005. nastavio. Vagane kamatne stope na trezorske zapise s rokovima dospjeća od 91, 182 i 364 dana u ožujku su iznosile 2,99%, 3,13% i 3,68%, a to znači da su se smanjile u odnosu na studeni, kada su kamatne stope za iste rokove dospjeća iznosile 3,70%, 4,15% i 4,40%. Vagana kamatna stopa na trezorske zapise s rokom dospjeća od 91 dana nastavila se smanjivati i u travnju, te je na kraju tog mjeseca iznosila 2,86%, što je njezina najniža razina od lipnja 2003., dok su se vagane kamatne stope na trezorske zapise s rokovima dospjeća od 182 i 364 dana povećale na 3,24% i 3,78%. Vagane kamatne stope na trezorske zapise s rokovima dospjeća od 91, 182 i 364 dana u svibnju su iznosile 3,00%, 3,05% i 3,96%. Svibanjska kamatna stopa za trezorske zapise s dospjećem od 182 dana nalazi se na najnižoj razini od ožujka 2003.

Kako je i uobičajeno, na kraju prvog tromjesečja 2006. u strukturi ukupno upisanih trezorskih zapisa MF-a prevladavali su zapisi s najdužim rokom dospjeća, koji su činili oko 86% ukupno upisanih zapisa. Slijede trezorski zapisi s rokom dospjeća od 182 dana, čiji je udio na kraju prvog tromjesečja 2006. iznosio 10%, dok je udio zapisa s najkraćim ro-

Slika 58.

Slika 59.

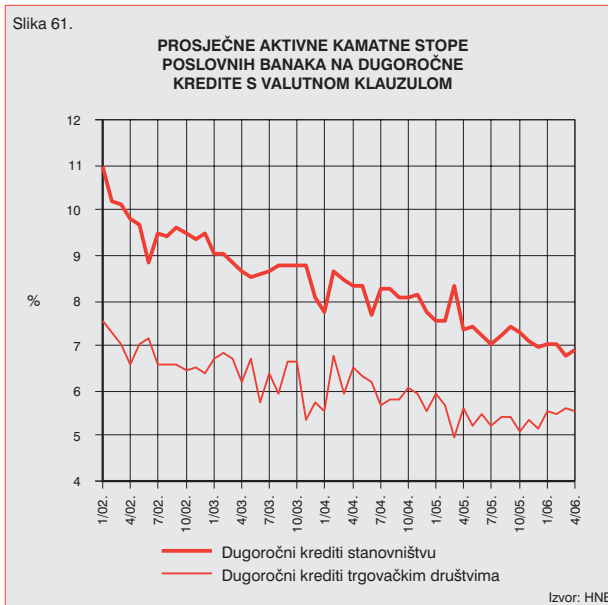
kom dospijea iznosio 4,3%. U svibnju 2006. struktura upisanih trezorskih zapisa neznatno se promijenila u korist trezorskih zapisa s rokovima dospijea od 91 dana i 364 dana, te je njihov udio porastao na 5,4% odnosno 89,1%.

Kamatne stope poslovnih banaka

Tijekom prvog tromjesečja 2006. nastavljeno je smanjivanje kamatnih stopa poslovnih banaka na kratkoročne kredite trgovačkim društvima, dok su se one na kratkoročne kredite stanovništvu povećale. Tako je vagana kamatna stopa na kratkoročne kunske kredite trgovačkim društvima bez valutne klauzule snižena sa 7,71% u prosincu na 7,16% u ožujku, dok je u travnju pala na 6,85%. Vagana kamatna stopa na kratkoročne kredite stanovništvu bez valutne klauzule, koja je u prosincu bila na najnižoj razini do tada, od 11,26%, u ožujku se povećala na 11,75%, a njezin rast nastavio se i u travnju, kada je iznosila 12,37%.

Vagana kamatna stopa na dugoročne kredite trgovačkim društvima s valutnom klauzulom, koja je u prosincu iznosila 5,18%, do ožujka se povećala na 5,64%, a na kraju travnja iznosila je 5,55%. Vagana kamatna stopa na dugoročne kredite stanovništvu s valutnom klauzulom smanjena je sa 6,95% iz prosinca na 6,78% u ožujku, što je bila najniža kamatna stopa za ovu vrstu kredita do tada. U travnju je opet narasla i približila se razini iz prosinca, te je iznosila 6,93%. Do takvih kretanja kamatnih stopa na dugoročne kredite stanovništvu došlo je zbog više razloga. Naime, nastavio se smanjivati udio ostalih dugoročnih kunskih kredita stanovništvu s valutnom klauzulom, koji imaju najvišu kamatnu stopu od svih dugoročnih kredita stanovništvu s valutnom klauzulom, a smanjena je i kamatna stopa na ove kredite, s 8,52% u prosincu na 8,34% u ožujku. Udio stambenih kredita stanovništvu, koji u ovoj skupini kredita imaju uobičajeno najnižu stopu, ostao je na prosinačkoj razini od 37%, dok je istodobno snižena njihova kamatna stopa: s 5,00% u prosincu na 4,92% u ožujku, a smanjivanje se nastavilo i u travnju kad je iznosila 4,87%.

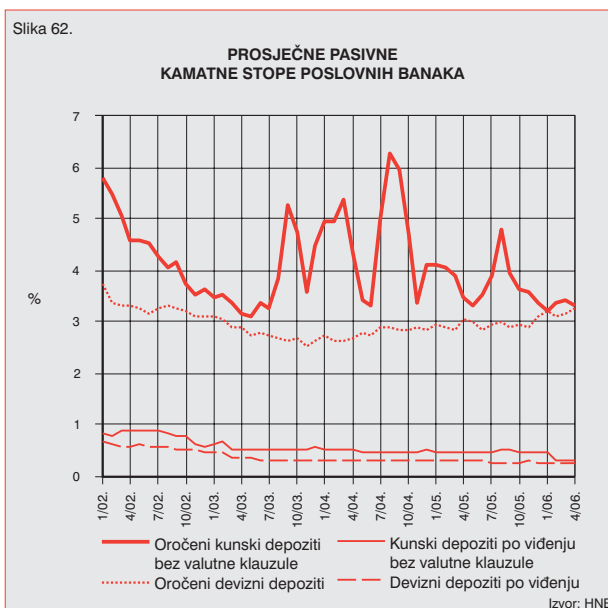
Potrebno je napomenuti da se u statistici HNB-a krediti

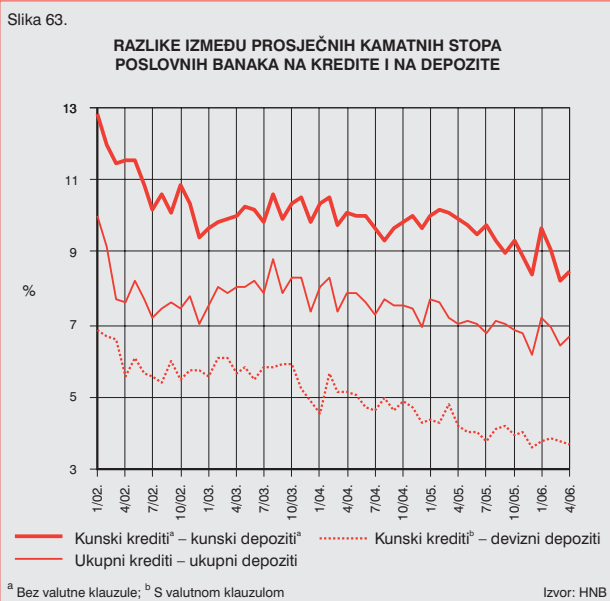

trgovačkim društvima i stanovništvu s valutnom klauzulom odnose isključivo na kredite vezane uz euro. Budući da krediti vezani uz ostale valute najčešće imaju niže nominalne kamatne stope, vagana kamatna stopa na ukupne kredite uz valutnu klauzulu u stvarnosti je još manja nego što je ovdje prikazano.

Pod utjecajem kretanja na novčanom tržištu vagana kamatna stopa na oročene kunske depozite bez valutne klauzule, koja je u prosincu iznosila 3,37%, do ožujka je neznatno povećana, na 3,42%, a u travnju se smanjila na 3,34%. Što se tiče deviznih depozita, vagana kamatna stopa na oročene devizne depozite u prvom se tromjesečju povećala s 2,87% iz prosinca, na 3,15% u ožujku odnosno na 3,25% u travnju, dok se vagana kamatna stopa na devizne depozite po viđenju, koja je u prosincu iznosila 0,27%, u veljači smanjila na 0,25%, a na kraju ožujka i travnja iznosila je 0,26%. Kamatna stopa na kunske štedne depozite pala je s 0,50% na kraju prosinca 2005. na 0,33% u ožujku i travnju 2006.

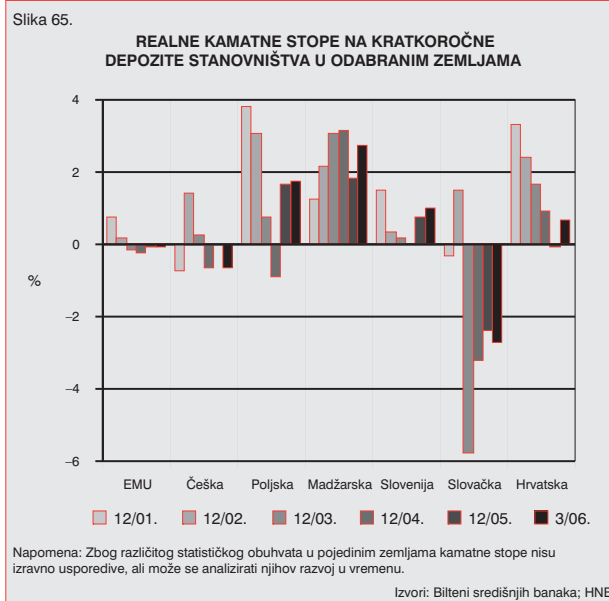
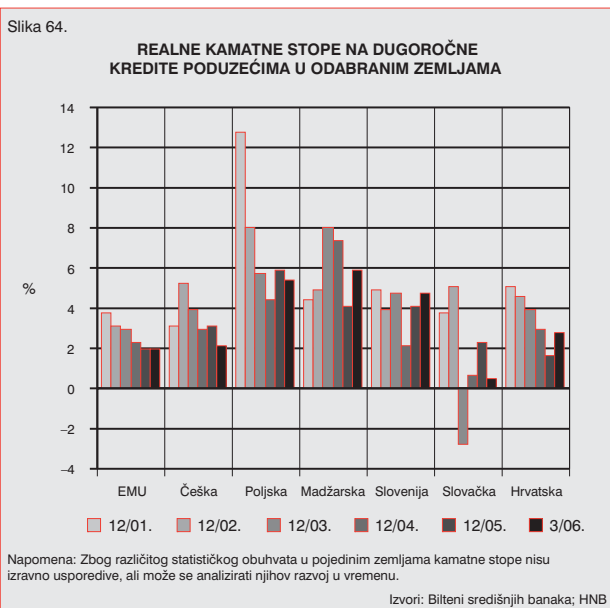
U prva četiri mjeseca 2006. povećala se razlika između

aktivnih i pasivnih kamatnih stopa banaka. Razlika između kamatnih stopa na ukupne kredite i na ukupne depozite, koja je u prosincu iznosila 6,17 postotnih bodova, u ožujku se povećala na 6,40, a u travnju na 6,63 postotna boda. Nakon što je u četvrtom tromjesečju 2005. razlika između kamatnih stopa na kunske kredite s valutnom klauzulom i kamatnih stopa na devizne depozite smanjena, u prvom je tromjesečju 2006. povećana, te je u ožujku iznosila 3,76 postotnih bodova. Za usporedbu možemo navesti da je u prosincu 2005. zabilježena njezina najniža razina do sada: 3,56 postotnih bodova. U travnju je ta razlika iznosila 3,69 postotnih bodova. U usporedbi s prosincem 2005. u ožujku 2006. godine neznatno se smanjila jedino razlika između kamatnih stopa na kunske kredite bez valutne klauzule i na kunske depozite, i to s 8,33 postotna boda na 8,23 postotna boda, što je njezina najniža razina od početka 2002. godine. U travnju se navedena razlika ipak nije uspjela zadržati na toj razini – porasla je na 8,46 postotnih bodova.

Zbog spomenutog porasta vaganih nominalnih kamatnih

stopa na dugoročne kredite poduzećima s valutnom klauzulom, koji imaju najveći udio u dugoročnim kreditima poduzećima te istodobnog smanjenja stope inflacije, u prvom tromjesečju 2006. u Hrvatskoj je zabilježeno povećanje i realnih kamatnih stopa na dugoročne kredite poduzećima. Slična su bila kretanja i u Mađarskoj i Sloveniji. Nasuprot tome, realne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima u EMU u prvom tromjesečju 2006. bile su neznatno smanjene u odnosu na prethodno tromjesečje jer je rast inflacije bio veći od rasta nominalnih kamatnih stopa. Slično kretanje realnih kamatnih stopa na dugoročne kredite zabilježeno je i u Poljskoj i Slovačkoj, gdje je pad nominalnih kamatnih stopa bio intenzivniji od pada stope inflacije, dok je jedino u Češkoj pad realnih kamatnih stopa na dugoročne kredite uzrokovan rastom inflacije.

Nakon što su u Hrvatskoj tijekom drugog polugodišta 2005. realne kamatne stope na depozite stanovništva bile negativne, pod utjecajem smanjenja stope inflacije one su u prvom tromjesečju 2006. opet dobile pozitivan predznak. Realne kamatne stope na depozite stanovništva već su dulje razdoblje negativne u EMU i Slovačkoj, a tim se zemljama u prvom tromjesečju 2006. pridružila i Češka. U ostalim promatranim zemljama one su uglavnom pozitivne, pa je tako u Poljskoj, Mađarskoj i Sloveniji zabilježen nastavak njihova rasta zbog utjecaja daljnjeg smanjenja inflacije.

Tržište kapitala

Prvo tromjesečje 2006. godine na hrvatskom tržištu kapitala obilježio je nastavak pozitivnog trenda ubrzanog prometa i rasta cijena dionica, dok je rast prometa obveznica bio praćen padom njihovih cijena zbog globalnog povećanja kamatnih stopa. U travnju se aktivnost na burzama blago usporila zbog smanjenog prometa. Zanimanje ulagača na tržištu vlasničkih vrijednosnih papira dovelo je do dosad najvećih vrijednosti indeksa obiju hrvatskih burza, a rast je zabilježen i na tržištima većine srednjoeuropskih zemalja. Trgovina obveznicama bila je još intenzivnija nego u prethodnom trom-

jeseću, a tome je najviše pridonijelo Ministarstvo financija, koje je u veljači izdalo drugu tranšu obveznica iz prosinca prošle godine u vrijednosti od 2 mlrd. kuna. Zbog gospodarskog oporavka razvijenih zemalja te zbog podizanja ključnih kamatnih stopa američke i europske središnje banke povećala se razlika prinosa na hrvatske obveznice i na referentne njemačke obveznice.

Tržište vlasničkih vrijednosnih papira

U prvom tromjesečju 2006. godine na Zagrebačkoj je burzi zabilježen najveći promet dionica dosad, koji je prvi put premašio 2 mlrd. kuna, što čini rast od visokih 76% u odnosu na prethodno tromjesečje i rast od 9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najznačajniji događaj koji je obilježio trgovinu na tržištu vlasničkih vrijednosnih papira dogodio se u ožujku, kada je islandska farmaceutska kompanija Actavis predala ponudu za preuzimanje Plive pa je promet samo u tom mjesecu premašio onaj iz cijeloga prethodnog tromjesečja, te je iznosio 1,15 mlrd. kuna. To je izrazito utjecalo na cijenu Plivine dionice, koja je na kraju prvog tromjesečja 2006. bila za 39% viša nego na kraju 2005., a njezin rast nastavio se i u travnju. U prvom tromjesečju 2006. najviše se trgovalo spomenutom Plivinom dionicom (31% ukupnog prometa dionica), a slijedile su je dionica Adris grupe (12%) i dionica Podravke (6%). U travnju se promet dionica na Zagrebačkoj burzi smanjio na 709,3 mil. kuna.

Zbog takvih događaja vrijednost indeksa CROBEX u prvom se tromjesečju 2006. povećala na 2433 boda, a njegov rast nastavio se i u travnju, kada je dosegno do sada najvišu razinu, od 2514 bodova.

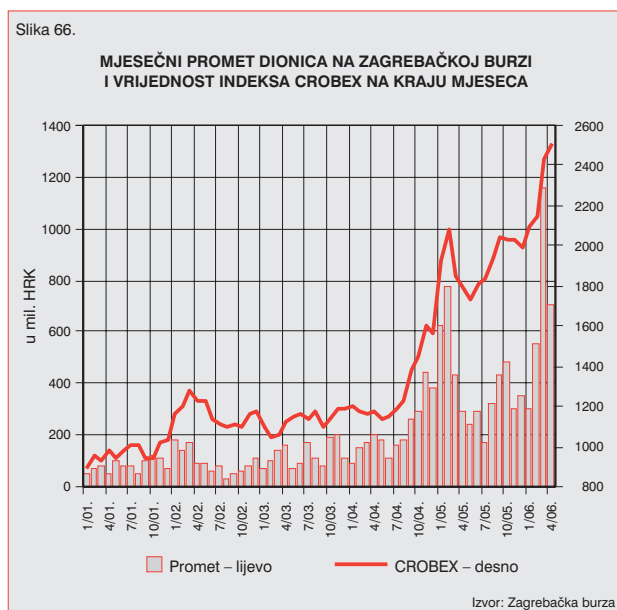
Tijekom prvog tromjesečja porasla je tržišna kapitalizacija dionica na Zagrebačkoj burzi, te je krajem ožujka premašila 101 mlrd. kuna i za 20,4 mlrd. kuna ili 25,3% bila je viša nego na kraju prosinca 2005. Takav snažan rast tržišne kapitalizacije na Zagrebačkoj burzi rezultat je značajnog porasta likvidnosti pojedinih dionica i porasta njihovih cijena.¹² Zbog porasta cijena većine dionica na Zagrebačkoj burzi tijekom travnja tržišna kapitalizacija dionica dodatno je po-

rasla i na kraju tog mjeseca iznosila je 105,1 mlrd. kuna.

Na Varaždinskoj je burzi tržišna kapitalizacija dionica na kraju prvog tromjesečja iznosila 67,7 mlrd. kuna ili za 4,4 mil. kuna više nego na kraju posljednjeg tromjesečja prethodne godine, odnosno za 32% više nego na kraju istog razdoblja prethodne godine. Povećao se i ukupan promet na Varaždinskoj burzi pa je u ožujku 2006. dosegno svoju najveću zabilježenu razinu, od 435,4 mil. kuna, dok se u travnju smanjio na 271,1 mil. kuna. Promet dionica u prvom tromjesečju iznosio je 1,0 mlrd. kuna, što je za 73% više nego u četvrtom tromjesečju 2005. i 16% više nego u istom razdoblju prethodne godine. U ukupnoj strukturi prometa oko 51% ostvareno je u trgovanju dionicama javnih dioničkih društava, dok je udio prometa u kotaciji slobodnog tržišta iznosio oko 40%. Promet u segmentu druge kotacije, u kojoj se nalazi samo jedna dionica, već je duže vrijeme vrlo malen, a u kotaciji prava, u kojoj se trguje pravima nekadašnjeg Ministarstva javnih radova, obnove i graditeljstva i pravima Ministarstva financija, promet je u prvom tromjesečju 2006. iznosio 5,7 mil. kuna ili manje od 1% vrijednosti ukupnog prometa na Varaždinskoj burzi.

Vrijednost indeksa VIN u prvom je tromjesečju porasla za 18% u odnosu na razinu s kraja prosinca 2005., te je na kraju ožujka iznosila 2355 bodova. Najveći utjecaj na porast vrijednosti indeksa imala je redovna dionica Slatinske banke, čiji je promet samo u ožujku bio veći od 87 mil. kuna, što čini više od 20% ukupnog prometa tog mjeseca. Indeks VIN nastavio je rasti i u travnju, te je na kraju mjeseca dosegno svoju najvišu zabilježenu razinu od 2431 boda.

Nakon usporavanja rasta ili smanjenja vrijednosti burzovnih indeksa na tržištima odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe u četvrtom tromjesečju 2005., u prvom tromjesečju 2006. ponovno se povećavaju njihove vrijednosti. Najveći porast u prvom tromjesečju 2006. godine, od čak 21,8% u

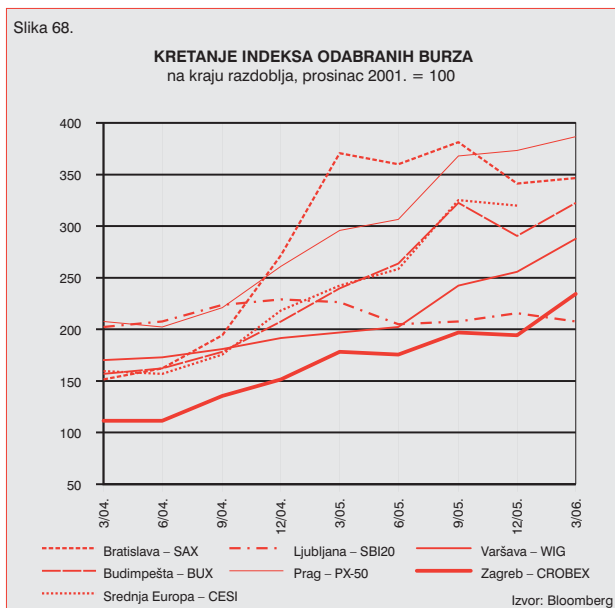

¹² Naime, u izračun tržišne kapitalizacije na Zagrebačkoj burzi uključuje se puni iznos tržišne kapitalizacije za one dionice kojima se u prethodna tri mjeseca redovno trgovalo, dok se za dionice kojima se nije trgovalo u posljednjih mjesec dana, odnosno tri mjeseca, iznos tržišne kapitalizacije umanjuje za polovicu, odnosno za tri četvrtine.

Tablica 2. Usporedba pokazatelja tržišta kapitala

Ožujak 2006.	Bratislava	Budimpešta	Ljubljana	Prag	Varšava	Zagreb
Prosječni dnevni promet, dionice (u mil. EUR)	0,1	100,9	2,1	125,1	265,7	6,8
Prosječni dnevni promet, obveznice (u mil. EUR)	49,3	4,0	0,4	90,0	7,7	20,9
Promet ^a /BDP ^c , godišnja razina (%)	0,1	31,7	2,2	35,1	30,5	6,1
Promet ^b /BDP ^c , godišnja razina (%)	36,5	1,3	0,4	25,2	0,9	18,8
Brzina prometa ^d	0,5	97,0	8,7	66,2	64,8	13,7
Tržišna kapitalizacija ^a (u mil. EUR), na kraju mjeseca	4.334	28.700	6.769	52.191	113.203	13.779
Tržišna kapitalizacija ^b (u mil. EUR), na kraju mjeseca	10.943	31.500	6.167	24.880	n.a.	4.978
Tržišna kapitalizacija ^a /BDP ^c , na kraju mjeseca (%)	11,6	32,7	24,7	53,0	47,1	44,7
Tržišna kapitalizacija ^b /BDP ^c , na kraju mjeseca (%)	29,3	35,9	22,5	25,3	n.a.	16,2
Kretanje indeksa dionica od početka godine (%)	0,9	11,0	-4,1	3,5	13,0	21,8
Kretanje indeksa dionica od početka mjeseca (%)	5,3	-0,7	-2,4	-1,5	3,5	13,3

^a Dionice; ^b Obveznice; ^c 2006.; ^d Anualizirani mjesečni promet dionica × 100/tržišna kapitalizacija dionica
Izvori: Bloomberg; izvješća sa BSSE, BSE, PSE, LJSE, WSE i Zagrebačke burze

odnosu na prethodno, imao je indeks Zagrebačke burze CROBEX, a rasli su i indeksi Varšavske (13,0%), Budimpeštanske (11,0%), Praške (3,5%) i Bratislavske burze (0,9%). Smanjio se samo indeks Ljubljanske burze (-4,1%).¹⁵

Na kraju ožujka 2006. na svim spomenutim burzama zabilježen je rast tržišne kapitalizacije dionica i obveznica u odnosu na prosinac 2005., uz iznimku Bratislavske burze gdje je došlo do blagog smanjenja tržišne kapitalizacije obveznica. U prometu dionica sve burze, osim Varšavske i Bratislavske, bilježe povećanje, dok je u prometu obveznica povećanje zabilježeno na Budimpeštanskoj i Praškoj burzi. Promet dionica u usporedbi sa Zagrebačkom burzom uobičajeno je slabiji na Bratislavskoj burzi, a u prvom tromjesečju 2006. bio je, kao i u prethodnom tromjesečju, slabiji i na Ljubljanskoj burzi. Među promatranim burzama veći promet obveznica od Zagrebačke burze u četvrtom tromjesečju bilježe samo Praška i Bratislavska burza.

Tržište dužničkih vrijednosnih papira

Na hrvatskom tržištu dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira tijekom prvog tromjesečja 2006. godine izdana je jed-

na nova korporacijska obveznica, a riječ je o petogodišnjoj kunskoj obveznici Raiffeisen banke izdanoj u veljači, nominalne kamatne stope 4,125% i nominalne vrijednosti od 600 mil. kuna. To je po iznosu najveće kunske korporacijske izdanje na domaćem tržištu. Također u veljači Ministarstvo financija izdalo je na domaćem tržištu drugu tranšu desetogodišnje kunske obveznice izdane u prosincu prethodne godine u vrijednosti od 2 mlrd. kuna, čime je ukupna vrijednost tog izdanja obveznica narasla na 5,5 mlrd. kuna. Navedeni iznos bio je namijenjen i tekućim otplatama glavnica kreditnih obveza proračuna koje dopijevaju na naplatu.

Što se tiče kratkoročnih dužničkih vrijednosnih papira, od ukupno dvanaest izdanja komercijalnih zapisa koja su na kraju travnja 2006. kotirala na Zagrebačkoj burzi, njih pet uvršteno je na tu burzu u prvom tromjesečju, a dva su uvrštena u travnju 2006. To je najveći broj komercijalnih zapisa uvrštenih na Burzu do sada. U siječnju je na redovno tržište uvršten jednogodišnji komercijalni zapis poduzeća Dalekovid d.d. u vrijednosti od 40 mil. kuna, a u veljači je uvršten jednogodišnji komercijalni zapis Magme d.d. u vrijednosti od 30 mil. kuna. U ožujku su uvršteni jednogodišnji komercijalni zapisi Ingre d.d. u vrijednosti od 30 mil. kuna i Atlantske plovidbe d.d. u vrijednosti od 40 mil. kuna te šestomjesečni komercijalni zapisi Lure d.d. u vrijednosti od 45 mil. kuna. Lura d.d. izdala je u travnju još jedan komercijalni zapis u vrijednosti od 22 mil. kuna i s rokom dospjeća od 199 dana, a u istom mjesecu jednogodišnji komercijalni zapis u vrijednosti od 85 mil. kuna izdao je PBZ Card d.o.o.

Na kraju ožujka 2006. na domaćim burzama kotiralo je devet državnih obveznica, dvije obveznice jedinica lokalne samouprave, jedna obveznica državnih agencija (HBOR-a) te devet korporacijskih obveznica.

Tržišna kapitalizacija državnih obveznica, obveznica lokalne samouprave i HBOR-a na kraju četvrtog tromjesečja 2005. iznosila je 3,7 mlrd. EUR (27,0 mlrd. kuna), što je 12,7% procijenjenog BDP-a za 2006., a korporacijskih obveznica 601,7 mil. EUR (4,4 mlrd. kuna), što čini oko 1,8% procijenjenog BDP-a za 2006. godinu.

U prvom tromjesečju 2006. na Zagrebačkoj burzi nastavilo se intenzivno trgovanje obveznicama s kraja godine, stoga je ostvaren najveći zabilježeni tromjesečni promet, u iznosu većem od 10,1 mlrd. kuna, što je za 630 mil. kuna ili 6,7% više nego u četvrtom tromjesečju 2005. No, u travnju se mjesečni promet obveznica ipak nešto smanjio, na manje od 2,6 mlrd. kuna. Kako je već uobičajeno, najveći udio u prometu imaju novija i dugoročnija izdanja obveznica. Tako se prvom trom-

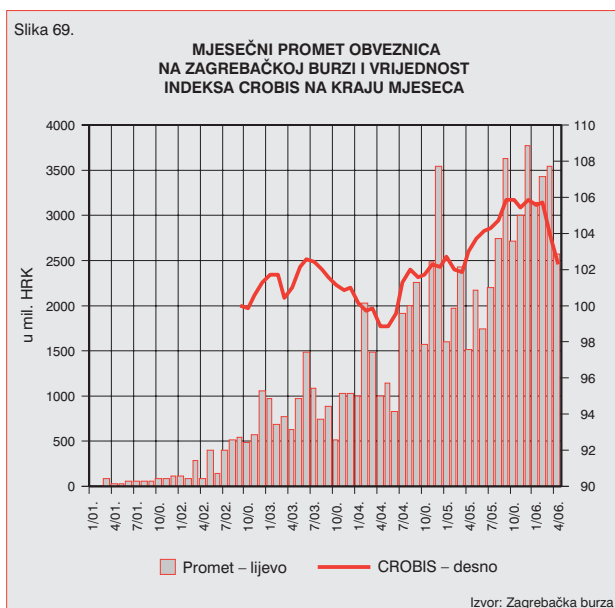
¹⁵ Od 1. siječnja 2006. vrijednost CESI-ja, kombiniranog indeksa srednjoeuropskih burza, više se ne izračunava.

Tablica 3. Izdavanja obveznica na domaćem tržištu

Simbol	Izdavatelj	Datum izdavanja	Dospijeće	Valuta	Nominalna vrijednost izdanja	Nominalna kamatna stopa	Posljednja cijena ^a	Tekući prinos 30.4.2006.
RHMF-O-08CA	Republika Hrvatska	14.12.2001.	14.12.2008.	EUR	200.000.000	6,875%	106,50	6,296%
RHMF-O-125A	Republika Hrvatska	23.5.2002.	23.5.2012.	EUR	500.000.000	6,875%	111,85	7,015%
RHMF-O-085A	Republika Hrvatska	28.5.2003	28.5.2008.	HRK	1.000.000.000	6,125%	104,50	5,861%
RHMF-O-142A	Republika Hrvatska	10.2.2004.	10.2.2014.	EUR	650.000.000	5,500%	106,00	5,189%
RHMF-O-077A	Republika Hrvatska	7.7.2004.	7.7.2007.	EUR	400.000.000	3,875%	99,90	3,879%
RHMF-O-19BA	Republika Hrvatska	29.11.2004.	29.11.2019.	EUR	200.000.000	5,375%	107,55	4,998%
RHMF-O-103A	Republika Hrvatska	8.3.2005.	8.3.2010.	HRK	3.000.000.000	6,750%	109,20	6,181%
RHMF-O-157A	Republika Hrvatska	14.7.2005.	14.7.2015.	EUR	350.000.000	4,250%	98,00	4,337%
RHMF-O-15CA	Republika Hrvatska	15.12.2005.	15.12.2015.	HRK	5.500.000.000	5,250%	107,20	4,897%
GDKC-O-116A	Grad Koprivnica	29.6.2004.	29.6.2011.	HRK	60.000.000	6,500%	101,35	6,413%
GDZD-O-119A	Grad Zadar	1.9.2004.	1.9.2011.	EUR	18.500.000	5,500%	-	-
HBOR-O-112A	Hrvatska banka za obnovu i razvitak	11.2.2004.	11.2.2011.	EUR	300.000.000	4,875%	-	-
BLSC-O-091A	Belišće d.d.	14.1.2005.	14.1.2009.	EUR	8.000.000	5,500%	101,60	5,413%
HYBA-O-086A	Hypo Alpe-Adria-Bank	6.6.2003.	6.6.2008.	HRK	150.000.000	6,500%	104,80	6,202%
BNAI-O-22CA	Bina Istra d.d.	15.12.2002.	15.12.2022.	EUR	210.000.000	8,000%	-	-
PODR-O-072A	Podravka d.d.	20.2.2004.	20.2.2007.	EUR	27.000.000	5,000%	100,80	4,960%
AGRK-O-074A	Agrokro d.d.	3.4.2002.	3.4.2007.	EUR	230.000.000	11,000%	104,45	10,531%
PLVA-O-115A	Pliva d.d.	12.5.2004.	12.5.2011.	EUR	75.000.000	5,750%	104,50	5,502%
ATGR-O-077A	Atlantic Grupa d.o.o.	15.7.2004.	15.7.2007.	EUR	15.000.000	5,750%	102,30	5,621%
MDKA-O-087A	Medika d.d.	11.07.2005.	11.07.2008.	EUR	16.500.000	4,500%	101,35	4,440%
RBA-O-112A	Raiffeisen Bank Austria d.d.	10.02.2006.	10.02.2011.	HRK	600.000.000	4,125%	101,25	4,074%

^a U redovitom prometu. Izvor: Zagrebačka burza, mjesečno izvješće za travanj 2006.

jesečju najviše trgovalo obveznicama Republike Hrvatske s dospjećima 2015. (kunska), 2014., 2015. (eurska), 2007., 2010 i 2012., čiji je udio u ukupnome tromjesečnom prometu obveznica iznosio 86%. U travnju 2006. najviše se trgovalo novom državnim obveznicom izdanom u prosincu 2005. stoga je njezin udio u mjesečnom prometu iznosio visokih 39%.

U odnosu na četvrto tromjesečje 2005. vrijednost obvezničkog indeksa Zagrebačke burze CROBIS-a počela se smanjivati pa je na kraju ožujka iznosila 103,9 bodova. Takvo kretanje nastavilo se i u travnju, te je vrijednost CROBIS-a na kraju mjeseca iznosila 102,3 boda, što je njegova najniža razina od ožujka 2005. godine. Na pad CROBIS-a vjerojatno je utjecao spomenuti porast globalnih kamatnih stopa.

Republika Hrvatska ni u prvom tromjesečju 2006. ni u travnju nije izdavala nove obveznice na inozemnim tržištima. Na kraju prvog tromjesečja 2006. na inozemnim tržištima ukupno je kotiralo devet izdanja hrvatskih obveznica, za razliku od njih 11 na kraju 2005. U veljači je dospjelo izdanje samurajske obveznice iz 2001. u vrijednosti 25 mlrd. JPY (oko 1,3 mlrd. kuna), dok je u ožujku dospjelo izdanje euroobveznica iz 1999. u vrijednosti 300 mil. EUR (oko 2,2 mlrd. kuna). Od preostalih devet međunarodnih obveznica RH dva su izdanja nominirana u američkim dolarima (riječ je o državnim obveznicama koje su zamijenile dug gospodarskih subjekata u RH prema Londonskom klubu), četiri ih je nominirano u eurima i tri u japanskim jenima. Ukupna nominalna vrijednost svih devet izdanja hrvatskih euroobveznica na kraju travnja 2006. iznosila je 29,5 mlrd. kuna, odnosno oko 4 mlrd. EUR. U srpnju dopijeva izdanje obveznice koja predstavlja dug prema Londonskom klubu u vrijednosti od 604,4 mil. USD (oko 3,5 mlrd. kuna).

Razlike prinosa između hrvatskih euroobveznica i refe-

Tablica 4. Izdavanja međunarodnih obveznica Republike Hrvatske

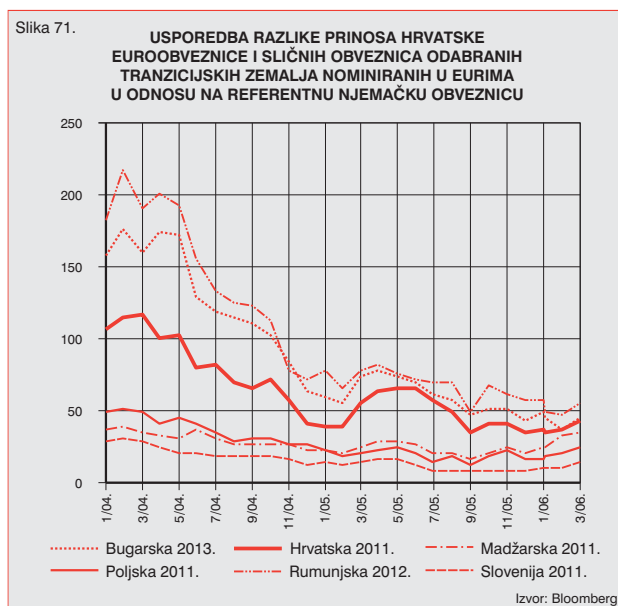
Obveznica	Datum izdavanja	Valuta	Iznos	Nominalna kamatna stopa	Prinos pri izdavanju	Razlika prinosa pri izdavanju	Razlika prinosa ^a 30.6.2005.	Razlika prinosa ^a 30.9.2005.	Razlika prinosa ^a 31.12.2005.	Razlika prinosa ^a 31.3.2006.
Londonski klub, serija A, 2006.	31.7.1996.	USD	604.426.000	6-mjesečni LIBOR + 81,25 b.b.	-	79	26	17	-	
Londonski klub, serija B, 2010.	31.7.1996.	USD	857.796.000	6-mjesečni LIBOR + 81,25 b.b.	-	111	96	105	99	
Euroobveznice, 2011.	14.3.2001.	EUR	750.000.000	6,75%	6,90%	215	67	38	39	
Euroobveznice, 2009.	11.2.2002.	EUR	500.000.000	6,25%	6,45%	158	61	35	38	
Euroobveznice, 2010.	14.2.2003.	EUR	500.000.000	4,625%	4,65%	102	62	36	40	
Euroobveznice, 2014.	15.4.2004.	EUR	500.000.000	5,000%	5,11%	101	61	32	33	
Samurajske obveznice, 2007.	11.7.2000.	JPY	40.000.000.000	3,00%	3,00%	135	33	33	32	
Samurajske obveznice, 2008.	26.6.2002.	JPY	25.000.000.000	2,15%	2,15%	144	42	35	36	
Samurajske obveznice, 2009.	26.6.2003.	JPY	25.000.000.000	1,23%	1,23%	99	49	54	62	

^a Prema usporedivoj obveznici. Izvor: Bloomberg

rentnih njemačkih obveznica tijekom prvog tromjesečja 2006. blago su se povećale. Na kraju ožujka razlike prinosa hrvatskih euroobveznica s rokovima dospijeca 2009., 2011. i 2014. iznosile su 38, 39 i 36 baznih bodova, što je za nekoliko baznih bodova više od vrijednosti s kraja prosinca, kada su se razlike za iste euroobveznice iznosile 34, 37 i 33 bazna boda. Međutim, pod utjecajem rasta američkih i europskih ključnih kamatnih stopa te bržeg rasta zahtijevanog prinosa na domaće obveznice u odnosu na one razvijenih zemalja, te su se razlike još više povećale pa su za rokove dospijeca 2009., 2011. i 2014. na kraju travnja iznosile 45, 42 i 40 baznih bodova.

U prvom tromjesečju 2006. prinosi na euroobveznice zemalja novih članica EU i zemalja koje su u procesu pregovora za punopravno članstvo u EU rasli su nešto brže od prinosa na referentne njemačke obveznice pa se malo povećala razlika između njihovih prinosa. Osim rasta kamatnih stopa na razvijenim financijskim tržištima, jedan od razloga takvog kretanja razlike prinosa jest očekivanje da će nje-

mačko gospodarstvo u ovoj godini rasti najbrže u posljednjih šest godina. Razlika prinosa za hrvatsku euroobveznicu s dospijecom 2011. u odnosu na referentnu njemačku obveznicu i dalje je manja od razlike prinosa usporedive rumunjske i bugarske euroobveznice s dospijecom 2012. odnosno 2013. godine.

Međunarodne transakcije

U prvome tromjesečju 2006. godine bilježi se naglašen godišnji rast deficita na tekućem računu platne bilance, što je najvećim dijelom rezultat daljnjeg pogoršanja salda u robnoj razmjeni s inozemstvom. Godišnja usporedba ostvarenja tekućeg računa pokazuje da je i na računu faktorskih dohoda ka povećan negativan saldo, što je ponajviše potaknuto rastom dividenda koje su isplaćene stranim vlasnicima domaćih poduzeća, pri čemu se manji dio tog rasta može objasniti metodološkim promjenama u praćenju dividenda. Kretanja u prvome tromjesečju 2006. godine obilježilo je i godišnje smanjenje neto prihoda od usluga pruženih nerezidentima, a najizraženija promjena odnosi se na rast neto uvoza ostalih usluga. Slabiji prihodi od usluga pruženih u turizmu poglavito su posljedica činjenice da su uskrсни blagdani u 2006. godini bili u drugome, a u 2005. godini u prvome tromjesečju. Učinkom baznog razdoblja može se objasniti i blago godišnje smanjenje neto prihoda od tekućih transfera.

Osim pogoršanja salda na tekućem računu, početak 2006. godine obilježio je i nastavak intenzivnog zaduživanja domaćih sektora u inozemstvu. To se poglavito odnosi na poslovne banke koje su svoje inozemne obveze, unatoč dodatnom pooštavanju mjera HNB-a, u prva četiri mjeseca 2006. u apsolutnom iznosu povećale znatno više nego u istome razdoblju prošle godine. Za razliku od toga, primjećuje se usporavanje rasta inozemnog duga ostalih domaćih sektora, uključujući i kuće za lizing, dok su otplate inozemnih obveza od strane države i dalje veće od novih korištenja. Rast međunarodnih pričuva i aprecijacija kune prema euru u prvome tromjesečju 2006. pozitivno djeluju na kretanje indeksa pritiska na devizno tržište, koji pokazuje da je likvidnost Hrvatske u međunarodnim plaćanjima i nadalje vrlo dobra.

Račun tekućih transakcija

Prema preliminarnim podacima deficit na tekućem računu platne bilance u prvome tromjesečju 2006. godine iznosi 2 mlrd. EUR, što je za 29,1% više nego u istome razdoblju prethodne godine. Pogoršanje salda zabilježeno je na svim podračunima tekućeg računa, a najizraženije u robnoj razmjeni s inozemstvom. Naime, unatoč tome što je rast robnoga izvoza bio nešto brži od rasta uvoza, u apsolutnim iznosima ostvaren je znatno veći rast uvoza, što je i rezultiralo produblivanjem neravnoteže u međunarodnoj razmjeni robe. Pritom je na ubrzanje rasta robnoga izvoza najviše utjecao snažan rast izvoza brodova, kao i rast izvoza energenata (naftnih derivata, plina, električne energije) te ribe (poglavito tune). Istodobno je rastu robnoga uvoza poglavito pridonio uvoz sirove nafte i naftnih derivata, zatim cestovnih vozila, plina te telekomunikacijske opreme. Recentna kretanja

Tablica 5. Tekući račun platne bilance Republike Hrvatske, u milijunima EUR

	2004.	2005.	I.-III.2005.	I.-III.2006.	Indeksi	
					2005./2004.	I.-III.06./I.-III.05.
TEKUĆE TRANSAKCIJE	-1.404	-1.960	-1.544	-1.993	139,6	129,1
1. Roba	-6.728	-7.483	-1.569	-1.863	111,2	118,7
1.1. Prihodi (fob)	6.603	7.244	1.523	1.984	109,7	130,2
1.2. Rashodi (fob)	-13.331	-14.727	-3.093	-3.847	110,5	124,4
2. Usluge	4.769	5.318	4	-43	111,5	-
2.1. Prihodi	7.637	8.053	653	663	105,4	101,6
2.2. Rashodi	-2.868	-2.735	-648	-706	95,4	108,9
3. Dohodak	-637	-972	-278	-378	152,5	135,6
3.1. Prihodi	657	666	132	155	101,4	117,1
3.2. Rashodi	-1.295	-1.638	-411	-532	126,5	129,7
4. Tekući transferi	1.192	1.176	300	290	98,7	96,9
4.1. Prihodi	1.585	1.625	401	401	102,5	100,0
4.2. Rashodi	-393	-448	-101	-111	114,1	109,0

Izvor: HNB

robnog izvoza i uvoza detaljnije se analiziraju u poglavlju pod naslovom Robna razmjena.

Za razliku od istog razdoblja prethodne godine, u prvom tromjesečju 2006. ostvaren je manjak na računu usluga jer je rast ukupnih rashoda bio brži od rasta ukupnih prihoda. Promatrano po pojedinim uslugama, primjećuje se naglašeni rast neto uvoza ostalih usluga, što se poglavito odnosi na arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge, zatim na rojalitete i licencijske naknade, kao i na trgovanje i povezane usluge te pravne i računovodstvene usluge, usluge konzaltinga i odnosa s javnošću. Na stavci usluga prijevoza bilježi se rast prihoda te, u nešto manjoj mjeri, rast rashoda.

Kad je riječ o neto приходima od usluga pruženih u turizmu, oni su u prvome tromjesečju 2006. godine povećani na godišnjoj razini jer je smanjenje rashoda bilo naglašenije od smanjenja prihoda. Međutim, treba imati na umu da će, zbog metodoloških promjena koje su uvedene u drugome tromjesečju 2005. godine¹⁴, radi daljnjeg poboljšanja praćenja prihoda i rashoda od usluga putovanja, ispravna godišnja usporedba financijskih pokazatelja biti moguća tek za ostvarenja u drugome tromjesečju 2006. godine.

Fizički pokazatelji u turizmu za prvo tromjesečje 2006. nešto su lošiji od pokazatelja za isto razdoblje prethodne godine, ali to se može objasniti učinkom kalendarski pomičnih uskrasnih blagdana. Naime, podaci DZS-a pokazuju da je u prvom tromjesečju 2006. godine broj dolazaka stranih gostiju u komercijalne smještajne objekte¹⁵ smanjen na godišnjoj razini za 13,4%, a broj noćenja za 18,8%, kao rezultat pada fizičkih pokazatelja u ožujku. To se poglavito može objasniti učinkom baznog razdoblja, odnosno činjenicom da su uskrasni blagdani, kojima uobičajeno započinje turistička sezona, prošle godine bili u ožujku, a ove godine u travnju, stoga se početkom drugog tromjesečja 2006. godine može očekivati oporavak fizičkih pokazatelja. Međutim, treba imati na umu da bi održavanje Svjetskoga nogometnog prvenstva u Njemačkoj moglo imati posljedice na ostvarenje prihoda od turizma u drugome tromjesečju jer bi dio potencijalnih stranih gostiju svoje godišnje odmomore mogao odgoditi ili pak djelo-

mično iskoristiti upravo u Njemačkoj. Osim toga, vjerojatno će biti zabilježen rast rashoda za turističku potrošnju hrvatskih rezidenata u inozemstvu.

Na naglašen godišnji rast negativnog salda na računu faktorskih dohodaka najviše je utjecao rast rashoda na osnovi izravnih vlasničkih ulaganja, pri čemu se bilježi smanjenje zadržane dobiti te snažan rast dividenda koje su pripale stranim ulagačima u domaća poduzeća. Rastu dividenda uvelike je pridonijela isplata dividenda telekomunikacijske kompanije T-HT, pri čemu je stranome vlasniku pripalo oko 56 mil. EUR. Samo na T-HT i još jedno veliko trgovačko društvo odnosi se oko četiri petine ukupno evidentiranih dividenda u prvome tromjesečju 2006. godine.

Godišnji rast dividenda u prvom tromjesečju 2006. godine manjim se dijelom može pripisati činjenici da su se dividende počele evidentirati u razdoblju u kojem je donesena odluka o njihovoj isplati, a ne, kao prije, u razdoblju kad su one stvarno isplaćene. Promatrano na agregatnoj razini, u prvome tromjesečju 2006. godine stvarno je isplaćeno oko 80% ukupno evidentiranih dividenda pa se učinak promjene metodologije odnosi na preostalih 30-ak mil. EUR.

Na računu tekućih transfera u prvome tromjesečju 2006. nisu zabilježene značajnije promjene na godišnjoj razini. Smanjenje prihoda države nadomjestio je rast transfera koje su primili ostali sektori te je ukupan priljev tekućih transfera stagnirao u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Pritom je godišnji pad priljeva tekućih transfera države gotovo u potpunosti rezultat prošlogodišnjeg izvanrednog prihoda na osnovi poreza koje je strani vlasnik T-HT-a platio prilikom isplate zadržane dobiti iz prethodnih godina. Rashodi na računu tekućih transfera na godišnjoj su razini blago povećani, pri čemu se podjednak rast, u apsolutnim iznosima, odnosi na državu i ostale sektore.

Opisana kretanja na podračunima tekućih transakcija upućuju na negativne trendove, odnosno na to da vrlo vjerojatno u 2006. godini možemo očekivati daljnje pogoršanje neravnoteže Hrvatske na osnovi tekućih transakcija u usporedbi s ostvarenjima za prethodnu godinu. Osim same visine manjka, posebno zabrinjava činjenica da je njegov glavni izvor rastući negativan saldo u robnoj razmjeni s inozemstvom. Unatoč dobrim ostvarenjima u turizmu u posljednjih nekoliko godina tijekom 2005. i prva tri mjeseca 2006. produbljanje deficita bilježi se i u bilanci robe i usluga. Rastući deficit na tekućem računu platne bilance i porast relativnih

¹⁴ Veći obuhvat inozemnih gostiju obrađenih anketom, šire dimenzije statističkih stratuma te nov način procjene populacije inozemnih putnika

¹⁵ Procjenom prihoda od usluga putovanja u platnoj bilanci, u skladu s međunarodnim standardima, obuhvaćeni su ne samo inozemni gosti koji su ostvarili barem jedno noćenje u plaćenom smještaju (koje registrira DZS) nego i inozemni gosti u neplaćenom smještaju te jednodnevni posjetitelji (izleti i tranzit).

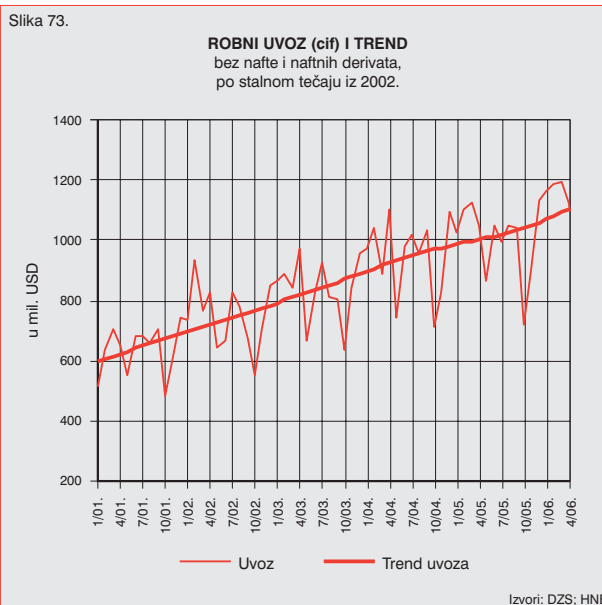
pokazatelja inozemne zaduženosti Hrvatsku sve više izlažu potencijalnim rizicima opće vanjske neravnoteže.

Robna razmjena

Robna razmjena Hrvatske s inozemstvom u prvom je tromjesečju 2006. godine bila znatno dinamičnija u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Tako je prema privremenim podacima DZS-a izvoz u prva tri mjeseca 2006. dosegao 2,3 mlrd. USD, a ukupni robni uvoz 4,7 mlrd. USD, pri čemu je zabilježen godišnji rast vanjskotrgovinskog deficita od 13,5%. Istodobno se, zahvaljujući tome što je godišnji rast robnoga izvoza bio nešto brži od rasta uvoza, poboljšao pokazatelj pokrivenosti uvoza izvozom, koji je iznosio 49,6% ili za 1,4 postotna boda više nego u prvom tromjesečju 2005. godine.

Promotrimo li ostvarenja robne razmjene u prvom tromjesečju 2006. godine prema stalnom tečaju, čime isključujemo utjecaj međuvalutnih kolebanja, vidljivo je značajno ubrzanje godišnjeg rasta ukupnoga robnog izvoza (26,3%, za usporedbu s 5,3% iz prvog tromjesečja 2005. odnosno 10,0% na razini cijele 2005. godine). Najznačajniji doprinos tom rastu dao je izvoz odsjeka SMTK ostala transportna oprema (brodovi), kod kojeg je, nakon smanjenja u 2005. godini, u prvom tromjesečju 2006. zabilježen snažan godišnji rast od 92,8%. Ipak, pri ocjeni navedenih rezultata treba uzeti u obzir ne samo slaba ostvarenja u baznom razdoblju već i činjenicu da je isporuka dijela brodova odgođena s kraja 2005. u prvo tromjesečje 2006. godine pa je stvarno poboljšanje izvoznih rezultata kod ostale transportne opreme u navedenom razdoblju znatno manje. Izniman godišnji porast zabilježen je i kod odsjeka nafta i naftni derivati, na koji se odnosi gotovo četvrtina ukupnog porasta izvoza u prvom tromjesečju 2006. godine, pri čemu je zabilježen snažan porast uvezenih količina.

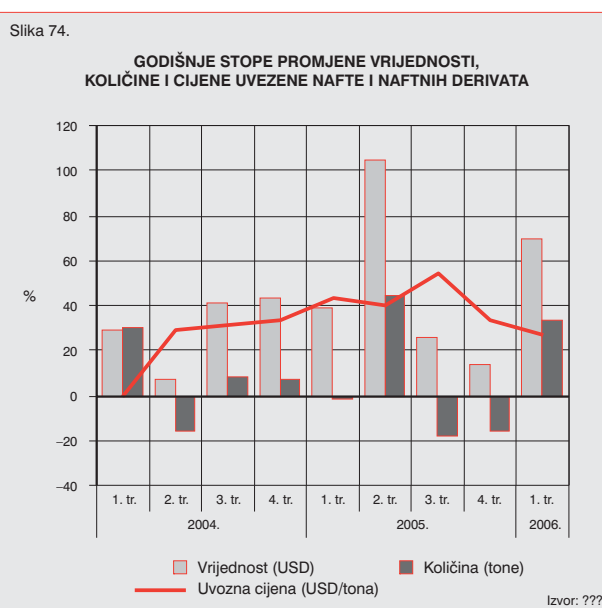
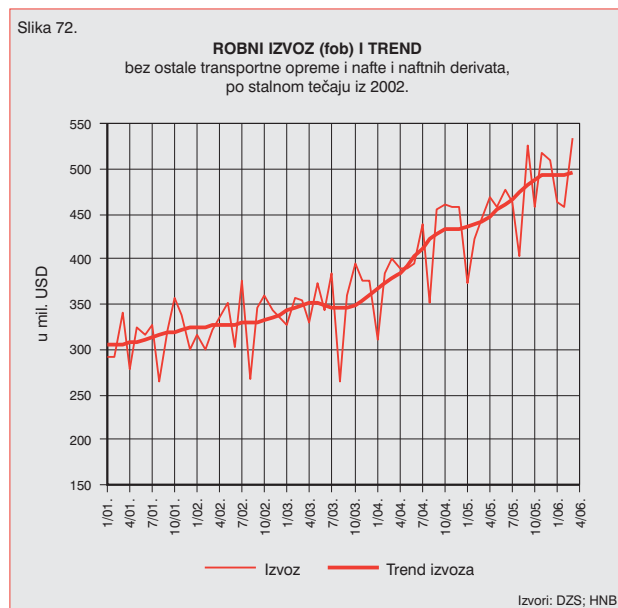
Osim izvoza brodova te nafte i naftnih derivata, i preostali su odsjeci SMTK zajedno ostvarili u prvom tromjesečju 2006. godine višu stopu rasta nego u istom razdoblju prethodne godine (17,5% naprama 12,9%). Među njima se po

najznačajnijem doprinosu rastu ukupnog robnog izvoza mogu istaknuti ribe i prerađevine, čiji je izvoz na godišnjoj razini više nego udvostručen, kao i energenti poput zemnog i industrijskog plina te električne energije.

Znatno ubrzanje rasta u prvom tromjesečju 2006. godine zabilježeno je i kod ukupnoga robnog uvoza. Tako je godišnja stopa rasta uvoza, izraženo po stalnom tečaju, dosegla 25,3%, dok je u istom razdoblju prethodne godine iznosila 7,7%, a na razini cijele 2005. godine 12,5%. Glavni čimbenik snažnog rasta uvoza bili su nafta i naftni derivati, na koje se odnosi gotovo polovina ukupnog porasta robnog uvoza. Slično kao i kod vrijednosti izvezena nafte i naftnih derivata, i porast vrijednosti uvezena nafte u prvom je tromjesečju 2006. godine poglavito rezultat godišnjeg rasta uvezena količine (33,3%).

Isključe li se nafta i naftni derivati iz podataka o ukupnom robnom uvozu, vidljivo je da se i godišnji rast uvoza ostalih odsjeka SMTK, promatranih zajedno, u prvom tromjesečju 2006. znatno ubrzao (19,1% naprama 4,4% iz prvog tromje-

sečja 2005. izraženo po stalnome tečaju). Među njima se najznačajnijim rastom izdvaja uvoz cestovnih vozila (nakon dvije godine neznatnih promjena, u prva tri mjeseca 2006. uvezeno je 25,2% više cestovnih vozila nego u istom razdoblju 2005. godine). Povećan uvoz cestovnih vozila vidljiv je i u godišnjem rastu broja novoregistriranih cestovnih vozila za 18,2% na kraju ožujka 2006. Navedeno se povećanje najvećim dijelom odnosi na povećan broj novoregistriranih osobnih automobila, ali i teretnih te priključnih vozila. Osim cestovnih vozila po značajnom doprinosu rastu ukupnoga robnog uvoza, može se izdvojiti i povećan uvoz zemnog i industrijskog plina, telekomunikacijskih aparata te proizvoda od metala.

Izrazito se ubrzao rast uvoza kapitalnih proizvoda (strojevi i transportni uređaji iz kojih su isključeni ostala transportna oprema i cestovna vozila), koji je, nakon godišnjeg rasta od 9,0% u 2005., u prvom tromjesečju 2006. godine porastao za 17,9%, izraženo po stalnom tečaju. Za razliku od prethodnih godina, kada je uvoz kapitalnih dobara velikim dijelom bio potaknut ulaganjima države u kapitalne infrastrukturne projekte, poglavito izgradnju autocesta, ponovno ubrzanje rasta uvoza kapitalnih proizvoda može se više povezati s privatnim investicijama, između ostaloga i na području stanogradnje. Intenzivniji uvoz kapitalnih proizvoda može se tumačiti kao znak daljnjeg napretka u restrukturiranju domaćih poduzeća i poboljšanju njihove tehnološke opremljenosti, što bi u idućim razdobljima trebalo pridonijeti rastu njihove produktivnosti.

Kad je riječ o strukturi robne razmjene prema ekonomskim grupacijama zemalja, u prvom tromjesečju 2006. zabilježeno je povećanje udjela razvijenih zemalja u hrvatskom robnom izvozu. Tako je udio razvijenih zemalja u izvozu ostvarenom u prvom tromjesečju 2006. godine veći za 4,5 postotnih bodova u odnosu na prvo tromjesečje 2005. godine. Najveći dio tog porasta odnosi se na povećan izvoz u zemlje Europske unije, među kojima se posebno mogu istaknuti stare članice poput Italije, Njemačke i Švedske što je uglavnom vezano uz povećan izvoz brodova, ali i prirodnog plina te šećera u slučaju Italije, kao i odjeće te pokućstva u slučaju Njemačke. Znatno se povećao i izvoz u Japan te SAD.

Smanjenje udjela zemalja u razvoju u strukturi ukupnoga hrvatskoga robnog izvoza u prvom tromjesečju 2006. godine uglavnom je odraz značajnog smanjenja izvoza u Liberiju što je pak rezultat smanjenog izvoza brodova, zatim u Rumunjsku, u koju se najviše izvoze cigarete i razni kemijski proizvodi, Bosnu i Hercegovinu (energenti i cigarete) te Siriju (industrijski strojevi i proizvodi od metala). Iako je udio izvoza u zemlje u razvoju u ukupnome hrvatskom robnom izvozu ukupno smanjen, valja naglasiti da se i dalje bilježi dinamičan rast izvoza u niz zemalja, među kojima se posebno ističe Srbija i Crna Gora, a ostvareni su i dobri rezultati kod izvoza u Libanon, što je najvećim dijelom rezultat povećanog izvoza nafte i naftnih derivata.

Na strani uvoza, pak, uočljiv je nastavak trenda porasta udjela zemalja u razvoju, koji se u prvom tromjesečju 2006. godine povećao za 4,6 postotnih bodova u odnosu na isto razdoblje 2005. godine. Gotovo dvije trećine apsolutnog rasta uvoza iz zemalja u razvoju rezultat je povećanog uvoza iz Rusije, koji se uglavnom odnosi na uvoz energenata. Osim

Tablica 6. Robni izvoz i uvoz RH prema ekonomskim grupacijama zemalja, udjeli u postocima

Izvoz	2004.	2005. ^a	I.-III.2005. ^a	I.-III.2006. ^a
Razvijene zemlje	71,7	69,2	71,0	75,4
EU-25	64,6	62,1	64,9	66,2
Slovenija	7,5	8,1	8,6	7,8
Mađarska	1,3	1,6	1,4	1,3
EU-15	51,4	48,1	53,1	52,3
Austrija	9,4	7,1	8,7	6,3
Italija	22,9	21,4	22,1	25,3
Njemačka	11,2	10,6	11,9	11,4
Efta	1,0	1,1	1,0	1,5
Zemlje u razvoju	28,3	30,8	29,0	24,6
Cefta	1,2	1,4	1,6	0,8
Bosna i Hercegovina	14,4	14,3	12,0	9,7
Srbija i Crna Gora	3,7	4,5	3,8	4,4
Rusija	1,4	1,3	1,4	0,9
Uvoz	2004.	2005. ^a	I.-III.2005. ^a	I.-III.2006. ^a
Razvijene zemlje	77,4	73,8	74,2	69,5
EU-25	69,5	65,6	65,3	62,2
Slovenija	7,1	6,8	6,9	6,2
Mađarska	3,1	3,1	2,8	3,1
EU-15	54,2	50,6	50,3	47,6
Austrija	6,8	5,7	6,0	5,2
Italija	17,0	16,0	15,5	15,8
Njemačka	15,5	14,8	14,8	13,7
Efta	1,6	1,7	1,9	1,9
Zemlje u razvoju	22,6	26,2	25,8	30,5
Cefta	1,5	2,4	2,1	2,1
Bosna i Hercegovina	2,1	2,4	2,3	2,4
Srbija i Crna Gora	0,8	0,9	0,9	0,9
Rusija	7,3	9,1	10,0	13,8

^a Privremeni podaci. Izvor: DZS

toga uočljiv je i daljnji porast uvoza iz Kine, iz koje prevladava uvoz tehničke robe, tekstila i robe široke potrošnje. Dodatan doprinos rastu uvoza iz zemalja u razvoju dao je i uvoz iz Bugarske, također vezan uz uvoz energenata, te iz Bosne i Hercegovine, iz koje se najviše uvoze obojeni metali, željezo i čelik te energenti.

Treba spomenuti i da je, unatoč smanjenju udjela u ukupnome hrvatskom robnom uvozu, rast uvoza iz razvijenih zemalja u prvom tromjesečju 2006. bio brži nego u istom razdoblju prethodne godine. Promatrano po pojedinim zemljama, uočljivo je da je najveći porast ostvaren kod starijih članica EU, posebno Italije i Njemačke, što je povezano i s pojačanim uvozom cestovnih vozila. S druge strane, u prvom tromjesečju 2006. najviše se na godišnjoj razini smanjio uvoz iz SAD-a, koji se najvećim dijelom odnosi na uvoz uredskih strojeva i opreme te medicinskih i farmaceutskih proizvoda.

Račun kapitalnih i financijskih transakcija

Prema preliminarnim podacima platne bilance neto inozemna izravna ulaganja u Hrvatsku u prvom tromjesečju 2006. godine iznosila su 249 mil. EUR, što je za 42,3% više od iznosa zabilježenog u istome razdoblju prethodne godine. Pritom su ulaganja hrvatskih rezidenata u inozemstvo smanjena, dok su inozemna izravna ulaganja u Hrvatsku povećana za otprilike jednu petinu, i to uglavnom kao rezultat znatnoga godišnjeg porasta neto obveza po ostalom kapitalu.

U strukturi izravnih vlasničkih ulaganja u Hrvatsku u prvom tromjesečju 2006. godine oko jedne četvrtine ulaganja odnosilo se na djelatnost ostaloga novčarskog posredovanja,

Tablica 7. Kapitalni i financijski račun platne bilance RH, u milijunima EUR

	2004.	2005.	I.–III.2005.	I.–III.2006.	Indeksi	
					2005./2004.	I.–III.06./I.–III.05.
KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	2.337	3.001	1.183	1.534	128,4	129,7
1. Kapitalne transakcije	23	51	2	-1	220,6	-
2. Financijske transakcije, isklj. međ. pričuve	2.357	3.772	1.368	2.207	160,0	161,3
2.1. Izravna ulaganja	704	1.198	175	249	170,2	142,3
2.1.1. U inozemstvo	-282	-183	-35	-8	64,8	21,8
2.1.2. U Hrvatsku	986	1.381	210	257	140,1	122,1
2.2. Portfeljna ulaganja	245	-1.077	-434	-479	-	110,5
2.2.1. Sredstva	-753	-513	25	-31	68,2	-
2.2.2. Obveze	997	-564	-458	-448	-	97,7
2.3. Financijski derivati	0	-88	-88	0	-	-
2.4. Ostala ulaganja	1.409	3.740	1.715	2.437	265,5	142,1
2.4.1. Sredstva	-421	984	1.005	1.076	-	107,0
2.4.2. Obveze	1.830	2.756	710	1.362	150,6	191,8
3. Međunarodne pričuve	-43	-822	-188	-673	1.909,7	357,6

Izvor: HNB

odnosno na dokapitalizaciju pojedinih banaka u inozemnom vlasništvu. Dodatnih 45% ulaganja odnosilo se na različite oblike trgovačke djelatnosti, a udjelom od 11,6% ističe se i djelatnost vađenja sirove nafte i zemnog plina.

Na računu portfeljnih ulaganja tijekom prvog tromjesečja 2006. godine zabilježen je neto odljev financijskih sredstava u vrijednosti od 0,5 mlrd. EUR, što je pretežno rezultat smanjenja obveza sektora države na osnovi obveznica izdanih u inozemstvu. Tako je država otplatila 300 mil. EUR vrijedne euroobveznice, zatim samurajske obveznice u iznosu od 25 mlrd. JPY te redovitu polugodišnju obvezu prema Londonskom klubu. S druge strane, nisu zabilježena nova izdanja obveznica od strane države i ostalih domaćih sektora na inozemnim tržištima. Neto odljev financijskih sredstava manjim je dijelom i rezultat povećanja inozemnih sredstva domaćih sektora, što se uglavnom odnosi na rast ulaganja poduzeća u vlasničke instrumente.

Kad je riječ o kretanjima na računu ostalih ulaganja, kojim su obuhvaćeni trgovinski krediti, krediti te gotovina i depoziti, povećanje neto obveza domaćih sektora prema inozemstvu u iznosu od 2,4 mlrd. EUR rezultat je smanjenja inozemne aktive (1,1 mlrd. EUR) i još izrazitijeg povećanja

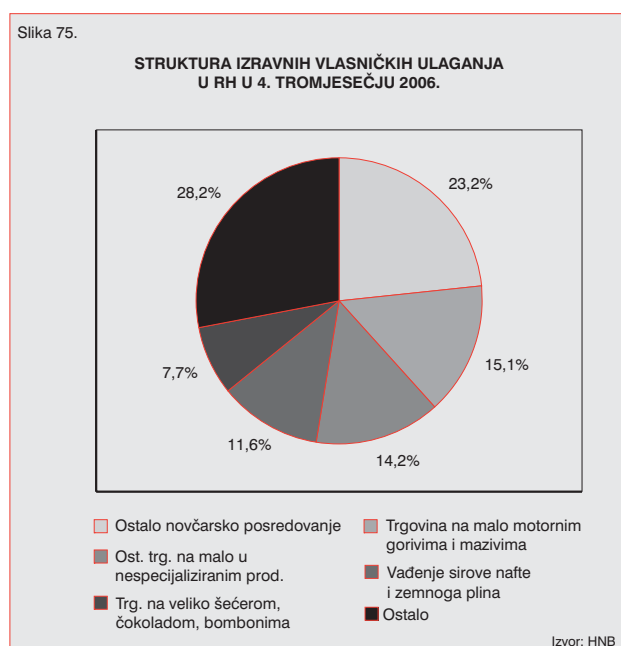
obveza domaćih sektora (1,4 mlrd. EUR). Smanjenje inozemne aktive, slično kao i u prvom tromjesečju 2005. godine, gotovo se u cijelosti odnosi na povlačenje depozita banaka. Što se tiče povećanja inozemnih obveza domaćih sektora, najveći dio novih neto korištenja ostvaren je putem dugoročnih kredita (0,8 mlrd. EUR), od čega se glavnina odnosi na banke i poduzeća. Osim na osnovi kredita, obveze banaka značajno su povećane i na osnovi depozita, na koje se odnosi trećina ukupnog porasta obveza po ostalim ulaganjima.

Podaci platne bilance pokazuju da su međunarodne pričuve tijekom prvog tromjesečja 2006. godine porasle za 673 mil. EUR (podaci ne uključuju međuvalutne promjene). Rast međunarodnih pričuva najvećim je dijelom posljedica povećanih izdvajanja poslovnih banaka na osnovi devizne obvezne pričuve, uključujući graničnu obveznu pričuvenu. Manji dio porasta rezultat je dviju intervencija središnje banke u veljači, kojima je ukupno otkupljeno 119 mil. EUR. Prema podacima monetarne statistike (uključuju međuvalutne promjene) međunarodne su pričuve na kraju ožujka 2006. iznosile 8.089 mil. EUR, odnosno za 650 mil. EUR ili 8,7% više nego na kraju 2005. godine. Tijekom travnja 2006. nastavljen je trend rasta pa su međunarodne pričuve na kraju sponenutoga mjeseca povećane za dodatnih 116 mil. EUR u usporedbi sa stanjem na kraju prvoga tromjesečja 2006.

Inozemni dug

U prva četiri mjeseca 2006. godine i dalje se bilježi intenzivan rast inozemnog duga RH. Tako je na kraju travnja 2006. inozemni dug iznosio 26,8 mlrd. EUR, što je za 1,3 mlrd. EUR ili 5,1% više u odnosu na kraj 2005. godine. Pritom su najveći doprinosi rastu ukupnoga inozemnog duga dale poslovne banke. Za razliku od toga, ostali domaći sektori (poduzeća), zajedno s izravnim ulaganjima u poduzeća, bilježe nešto sporiji rast duga u odnosu na isto razdoblje prošle godine, dok je inozemni dug države smanjen.

Podaci za kraj travnja pokazuju da je inozemni dug banaka, zajedno s hibridnim i podređenim instrumentima, povećan za 1,3 mlrd. EUR u usporedbi sa stanjem na kraju 2005. godine. Svoje inozemne obveze banke su u prva četiri mjeseca 2006. godine najviše povećale na osnovi dugoročnih kredita i kratkoročnih depozita primljenih od nerezidenata, na koje se zajedno odnosi oko četiri petine ukupnog rasta inozemnog duga banaka. Osim intenzivnog zaduživanja u

Tablica 8. Inozemni dug RH prema domaćim sektorima na kraju razdoblja, u mil. EUR i postocima

	2003.	2004.	2005.	IV. 2006.	Struktura		Indeksi	
					2005.	IV. 2006.	2005./2004.	IV. 2006./2005.
1. Država	6.601	7.252	7.047	6.524	27,6	24,3	97,2	92,6
2. Središnja banka (HNB)	366	2	3	2	0,0	0,0	111,8	67,6
3. Banke	6.512	8.015	9.207	10.503	36,0	39,1	114,9	114,1
4. Ostali domaći sektori	6.332	7.511	9.283	9.819	36,3	36,6	123,6	105,8
Ukupno (1+2+3+4)	19.811	22.781	25.541	26.847	100,0	100,0	112,1	105,1

Napomena: Inozemni dug banaka uključuje hibridne i podređene instrumente banaka. Inozemni dug ostalih domaćih sektora uključuje dug po osnovi inozemnih izravnih ulaganja umanjnih za hibridne i podređene instrumente banaka. Izvor: HNB

inozemstvu banke su u prva četiri mjeseca 2006. godine nastavile i povlačiti svoja sredstva iz inozemstva. Naime, inozemna aktiva banaka bila je na kraju travnja 2006. za 1,0 mlrd. EUR manja u odnosu na kraj 2005. godine (poglavito zbog povlačenja oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom), što je dodatno pridonijelo pogoršanju neto inozemne pozicije banaka.

Inozemni dug ostalih domaćih sektora (poduzeća), zajedno s izravnim ulaganjima u poduzeća, u prva četiri mjeseca 2006. bilježi apsolutan rast od 0,5 mlrd. EUR. Rastu inozemnoga duga poduzeća u 2006. godini najviše je pridonio rast inozemnih obveza na osnovi dugoročnih kredita, a zabilježen je i rast kašnjenja otplate glavnice i kamata te obveza po primljenim kratkoročnim kreditima. Nešto sporiji godišnji rast inozemnoga duga poduzeća u prva četiri mjeseca 2006. u usporedbi s pokazateljem za isto razdoblje prethodne godine može se objasniti, između ostaloga, naglašenim ubrzanjem rasta plasmana koje banke odobravaju poduzećima. Tako je godišnja stopa rasta plasmana poduzećima povećana s efektivnih 7,3% na kraju travnja 2005. godine na 23,9% na kraju travnja 2006. godine.

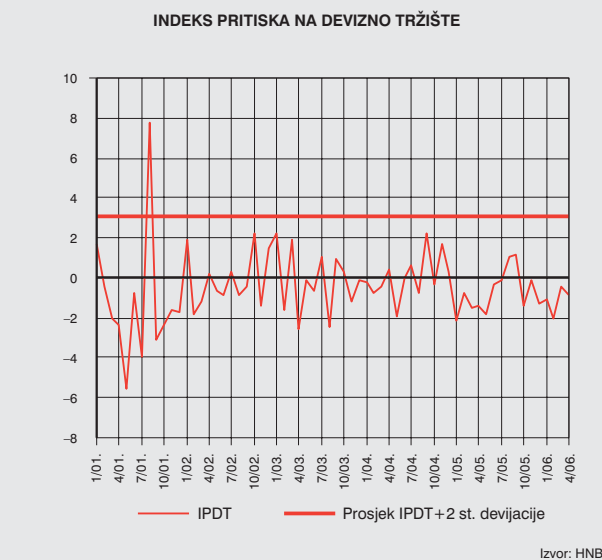
Inozemni dug države (uključuje središnju državu, republičke fondove, HBOR i lokalnu državu) smanjen je u prva četiri mjeseca 2006. godine za 0,5 mlrd. EUR u odnosu na kraj 2005. Na smanjenje inozemne zaduženosti države utjecala su dospjeća euroobveznica izdanih 1999. godine te obveznica nominiranih u japanskim jenima, izdanih 2001., kao i redovite polugodišnje otplate prema Londonskome klubu, pri čemu su nova inozemna korištenja, u skladu s odlukom države da se za pokrivanje proračunskoga manjka okrene domaćem tržištu, bila niska. Od novih korištenja države može se spomenuti siječanjsko povlačenje 150 mil. EUR vrijednog Programskog zajma za prilagodbu (PAL 1), koji je prošle godine odobrila Svjetska banka.

Likvidnost u međunarodnim plaćanjima

Tijekom prva četiri mjeseca 2006. godine vrijednost indeksa pritiska na devizno tržište (IPDT¹⁶) bila je znatno ispod granice koja bi upućivala na moguće probleme u međunarodnim plaćanjima. Takva su kretanja u najvećoj mjeri rezultat daljnjeg rasta međunarodnih pričuva, ali i aprecijacije tečaja kune prema euru tijekom većeg dijela spomenutoga razdoblja. Kretanje indeksa bilo je posebno povoljno u veljači, kada je ostvaren najizrazitiji mjesečni rast međunarodnih pričuva, potaknut ne samo rastom izdvojene

16 IPDT se računa kao ponderirani prosjek mjesečne stope rasta tečaja kune prema euru (kraj razdoblja) i mjesečne stope rasta bruto međunarodnih pričuva, izraženih u eurima, uz standardne devijacije kao pondere.

Slika 76.

devizne obvezne pričuve uključujući graničnu obveznu pričuvenu nego i dvjema deviznim intervencijama, na kojima je od poslovnih banaka ukupno otkupljeno 119 mil. EUR. U istom je razdoblju, kao rezultat povećane potražnje za kunama zbog novog izdanja državnih obveznica na domaćem tržištu u veljači te nastavka financiranja domaće kreditne aktivnosti banaka sredstvima pribavljenim u inozemstvu, zabilježena izrazita aprecijacija kune prema euru. Rast međunarodnih pričuva i aprecijacija tečaja i u sljedećim mjesecima održali su vrijednost indeksa daleko ispod kritične granice.

Državne financije

Ostvarenje proračuna

Prvo tromjesečje 2006. obilježio je nastavak povoljnih fiskalnih kretanja. Tako je u odnosu na isto razdoblje 2005. godine zabilježen iznimno snažan godišnji rast prihoda, potaknut ponajprije brzim rastom prihoda od poreza na dodanu vrijednost, i blagi pad rashoda, što je zajedno rezultiralo značajnim smanjenjem manjka konsolidirane opće države. Takva su kretanja bila u skladu s dobrim rezultatima ostvarenima u realnom sektoru gospodarstva i nastavkom državne politike kontrole rashoda na razini konsolidirane središnje države, no uvelike odražavaju i učinak baznog razdoblja, pa će se za donošenje potpunijih ocjena o karakteru fiskalne politike morati razmotriti kretanja u nastavku godine.

Ostvareno godišnje smanjenje manjka koji je djelomično

financiran smanjenjem financijske imovine rezultiralo je i manjom potrebom za zaduživanjem pa je u promatranom razdoblju dug opće države u odnosu na isto razdoblje prethodne godine rastao znatno sporije. Uz to, potrebna financijska sredstva država je uglavnom osigurala na domaćem financijskom tržištu pa se nastavio rast udjela unutarnjeg duga opće države i razmjerno smanjenje inozemnog duga.

Prihodi konsolidirane opće države

Prema posljednjim raspoloživim podacima Ministarstva financija prihodi konsolidirane opće države u prvom su tromjesečju 2006. godine iznosili 24,6 mlrd. kuna, a njihov je rast u odnosu na isto razdoblje 2005. znatno ubrzan odnosno dosegao je visoku razinu, od 11,2%. Spomenutom rastu najviše je pridonio rast prihoda od poreza na dodanu vrijednost, prihoda od socijalnih doprinosa, prihoda od poreza na dohodak te prihoda od trošarina.

Porezni prihodi, čiji se udio u ukupnim prihodima konsolidirane opće države kreće oko 60%, u promatranom su razdoblju porasli za 14,4%. Prihodi od poreza na dodanu vrijednost u razdoblju siječanj – ožujak 2006. dosegli su 7,6 mlrd. kuna, što je za 1,4 mlrd. kuna ili čak 21,8% više nego u prvom tromjesečju prethodne godine. Takva su kretanja posljedica ubrzanja nominalnog rasta prometa u trgovini na malo, znatno bržeg rasta uvoza robe i usluga te bržeg rasta potrošačkih cijena. Osim toga, u visokom godišnjem rastu ostvarenom u promatranom razdoblju 2006. ogleda se i učinak baznog razdoblja jer je u prvom tromjesečju 2005. godine bio zabilježen pad prihoda od PDV-a. Valja napomenuti da je s početkom 2006. na snagu stupio izmijenjeni Zakon o porezu na dodanu vrijednost¹⁷, kojim je ukinuta nulta stopa za usluge organiziranog boravka koje se plaćaju doznakama iz inozemstva i stopa od 22% na iste usluge plaćene u zemlji te je uvedena jedinstvena stopa od 10% za usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i za usluge agencijske provizije za spomenute usluge. Učinak ovih izmjena na ukupne prihode konsolidirane opće države u promatranom je razdoblju najvjerojatnije bio blago negativan, a prema procjenama Ministarstva financija na godišnjoj bi razini mogao rezultirati smanjenjem sredstava u proračunu od oko 100 mil. kuna.

Prihodi od poreza na dohodak u prvom su tromjesečju iznosili 2,3 mlrd. kuna ili za 9% više nego prije godinu dana. Neuobičajeno visok rast ove vrste prihoda djelomično se može objasniti relativno visokom godišnjom stopom rasta prosječnog broja osiguranika HZMO-a (3%) i istodobnim rastom prosječne mjesečne bruto plaće (5,5%).

Prihodi od trošarina u promatranom su razdoblju dosegli 2,4 mlrd. kuna, a njihov se godišnji rast ubrzao s 0,3%, koliko je iznosio u prvom tromjesečju 2005., na 8,2% u istom razdoblju ove godine. Tome je najviše pridonio rast prihoda od trošarina na duhanske proizvode, koji su u prvom tromjesečju 2006. na godišnjoj razini uvećani za 81,4 mil. kuna ili 15,6%. Ostvareni rast može se protumačiti značajnim godišnjim rastom prometa od trgovine na malo duhan-

skim proizvodima. Osim prihoda od trošarina na duhanske proizvode, značajno su porasli i prihodi od trošarina na osobne automobile, koji su u promatranom razdoblju iznosili 284,3 mil. kuna ili čak za 28,1% više nego u istom razdoblju 2005. godine. Takva su kretanja u skladu s ubrzanim rastom uvoza cestovnih vozila kao i visokim rastom broja novoregistriranih vozila. Prihodi od trošarina na naftne derivate, koji zbog usporedivosti s prijašnjim podacima uključuju i naknadu za financiranje građenja i održavanja javnih cesta¹⁸, čine više od polovine svih prihoda od trošarina, a u promatranom su razdoblju na godišnjoj razini uvećani za 43 mil. kuna ili 3,4%.

U razdoblju od siječnja do ožujka socijalnim doprinosima, koji uključuju doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za mirovinsko osiguranje, doprinos za zapošljavanje i doprinos za osiguranje od posljedica nesreće na radu, ukupno je prikupljeno 8 mlrd. kuna ili za 6,5% više nego u istom razdoblju 2005. godine. Takva kretanja mogu se objasniti već spomenutim rastom broja osiguranika HZMO-a i rastom prosječne mjesečne bruto plaće.

Ostali prihodi, koji među ostalim obuhvaćaju prihode od imovine i prihode od prodaje robe i usluga, u prvom su tromjesečju iznosili 2,3 mlrd. kuna te su na godišnjoj razini uvećani za 8,9%, pri čemu su najviše porasli prihodi od administrativnih taksa i kamata.

Prihodi lokalne države u razdoblju od siječnja do ožujka 2006. godine iznosili su 3 mlrd. kuna, tj. za 5,9% više nego u istom razdoblju 2005. U skladu sa Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prihodi od poreza na dohodak i poreza na dobit raspodjeljuju se između države, gradova, općina i županija i u promatranom su razdoblju ukupno najviše pridonijeli rastu ukupnih prihoda lokalne države. Osim ukupnih prihoda od poreza na dohodak i poreza na dobit, u prvom tromjesečju 2006. godine svojim se doprinosom rastu ukupnih prihoda lokalne države ističu prihodi od imovine, prihodi od administrativnih taksa te prihodi od poreza na financijske i kapitalne transakcije.

Rashodi konsolidirane opće države

Prema podacima Ministarstva financija na razini konsolidirane opće države u prvom je tromjesečju 2006. godine utrošeno 25,6 mlrd. kuna što je za 1,3% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Smanjenje rashoda rezultat je znatnoga godišnjeg smanjenja pomoći unutar opće države, ostalih kapitalnih rashoda, kamata plaćenih na inozemne obveze te subvencija, ali i učinka baznog razdoblja s obzirom na to da je u prvom tromjesečju 2005. godine bilo ostvareno iznimno visoko povećanje rashoda. Struktura rashoda konsolidirane opće države u promatranom razdoblju ove godine nije se bitnije promijenila pa se kao i u proteklim godinama najveći dio ukupnih rashoda odnosi na socijalne naknade, plaće i nadnice te korištenje dobara i usluga.

Rashodi za naknade zaposlenima, koji uz plaće i nadnice uključuju i socijalne doprinose koje plaća država, u prvom su

¹⁸ Naknadu za financiranje građenja i održavanja javnih cesta plaćaju proizvođači i uvoznici naftnih derivata, i to 60 lipa po litri derivata za Hrvatske ceste i isti iznos za Hrvatske autoceste.

¹⁷ NN, br. 90/2005.

tromjesečju 2006. godine iznosili 6,8 mlrd. kuna, a to je za 0,4 mlrd. kuna više nego u istom razdoblju prethodne godine. Ovakva kretanja rezultat su blagog godišnjeg rasta broja državnih službenika i namještenika (0,9%) te godišnjeg rasta bruto plaća zabilježenih u djelatnostima zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,4%), javne uprave i obrane (4,9%) te obrazovanja (3,2%).

Rashodi za socijalne naknade u promatranom su razdoblju iznosili 10,7 mlrd. kuna ili za 2,1% više nego u prvom tromjesečju 2005. godine, pri čemu su naknade za socijalnu pomoć rasle znatno brže od socijalnih naknada iz osiguranja. Rashodi za naknade za socijalnu pomoć, koje uključuju doplatka za djecu, invalidske mirovine, trajna prava hrvatskih branitelja te dodatak uz mirovinu, u promatranom su razdoblju dosegli iznos od 3,2 mlrd. kuna te su na godišnjoj razini uvećani za 5,6%. Socijalne naknade iz osiguranja, koje među ostalim uključuju najveći dio mirovina i izdataka za zdravstvo, u razdoblju od siječnja do ožujka iznosile su 7,5 mlrd. kuna ili za 1,1% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Ostvareni rast među ostalim je potaknut blagim godišnjim povećanjem broja korisnika mirovina (1,4%) i godišnjim rastom prosječne isplaćene mirovine (3,1%).

Rashodi za kamate u promatranom su razdoblju iznosili 2 mlrd. kuna ili za 2,7% manje nego u prvom tromjesečju 2005. godine. Pri tome su kao rezultat porasta udjela unutarnjeg duga u ukupnom duhu opće države rashodi za tuземne kamate uvećani za 31,8%, a istodobno su rashodi za inozemne kamate smanjeni za 16,7%.

Rashodi za subvencije u prvom su tromjesečju 2006. godine iznosili 1,8 mlrd. kuna, pri čemu su podjednaki iznosi dani trgovačkim društvima u javnom sektoru i onima izvan njega. U usporedbi s istim razdobljem 2005. zabilježeno je smanjenje danih subvencija za 160,4 mil. kuna ili 8% pri čemu su značajnije smanjene subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora.

Prema podacima Ministarstva financija na razini lokalne države u prvom je tromjesečju 2006. godini ukupno utrošeno 2,3 mlrd. kuna, što je za 169,2 mil. kuna ili 8% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Pri tome su dosta uvećani rashodi za korištenje dobara i usluga (ostvaren je godišnji rast od 21%) te rashodi za naknade za socijalnu pomoć (15,2%).

Operativni saldo i transakcije u nefinancijskoj imovini te financijskoj imovini i obvezama

Neto operativni saldo, koji čini razlika između ostvarenih prihoda i rashoda, u prvom je tromjesečju 2006. godine iznosio negativnu 1 mlrd. kuna. U istom je razdoblju zabilježeno neto povećanje nefinancijske imovine od 1,5 mlrd. kuna pa je ukupan iznos koji je država morala financirati zaduživanjem ili smanjenjem financijske imovine, dosegao 2,5 mlrd. kuna.

U skladu s metodologijom *GFS 2001* nefinancijska imovina između ostalog uključuje zgrade i građevine, zemljišta i rudna bogatstva te zalihe i pohranjene vrijednosti. Neto povećanje nefinancijske imovine zabilježeno u prvom tromjesečju 2006. rezultat je nabave nefinancijske imovine od 1,7 mlrd. kuna i istodobne prodaje u iznosu od 0,2 mlrd. kuna. U odnosu na isto razdoblje 2005. godine nabava je smanjena za 0,4 mlrd. kuna, što je neto učinak smanjenja nabave nefinancijske imovine na razini središnje države i povećanja ostvarenog na razini lokalne države. Najviše je smanjena nabava zgrada i građevina (uključuje izgradnju cesta i autocesta) na razini HAC-a i HC-a, no isti su republički fondovi uložili znatna sredstva za nabavu zemljišta koje će se koristiti u realizaciji budućih kapitalnih projekata.

Financijska imovina konsolidirane opće države u prvom je tromjesečju 2006. godine smanjena za 0,6 mlrd. kuna, a namaknuta su sredstva uglavnom iskorištena za financiranje ostvarenog manjka. Smanjenje financijske imovine u potpunosti se odnosi na tuземnu financijsku imovinu i rezultat je izrazitog smanjenja novca i depozita te smanjenja financijske imovine u obliku dionica i ostalih udjela. Istodobno je pak uvećana financijska imovina u obliku danih zajmova i vrijednosnih papira osim dionica.

Obveze konsolidirane opće države u promatranom su razdoblju narasle za 1,9 mlrd. kuna, pri čemu je nastavljen trend zaduživanja na domaćem financijskom tržištu. Tako su tuземne obveze u promatranom razdoblju uvećane za 4,8 mlrd. kuna, dok su inozemne obveze smanjene za 2,9 mlrd. kuna. Rast tužemnih obveza ostvaren je zaduživanjem putem bankovnih kredita i obveznica. S druge strane, iako su obveze po primljenim zajmovima iz inozemstva uvećane zbog povlačenja Programskog zajma za prilagodbu (PAL 1) i novih kredita HAC-a i HC-a, plaćanja dospjelih obveznica

Tablica 9. Operativni saldo i transakcije u nefinancijskoj imovini te financijskoj imovini i obvezama, prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna

	Konsolidirana opća država		
	I. – III. 2005.	I. – III. 2006.	I. – III. 2006. / I. – III. 2005.
1. Promjena neto vrijednosti (neto operativni saldo)	-3.791,2	-976,8	
1.1. Prihodi	22.141,9	24.628,9	111,2
1.2. Rashodi	25.933,2	25.605,6	98,7
2. Promjena neto nefinancijske imovine	1.956,3	1.484,5	
2.1. Nabava nefinancijske imovine	2.112,6	1.726,2	81,7
2.2. Prodaja nefinancijske imovine	156,3	241,7	154,6
3. Neto posuđivanje (+) / zaduživanje (-) (1-2)	-5.747,5	-2.461,2	
3. Financiranje (5-4) Transakcije u financijskoj imovini i obvezama (% BDP-a)	5.747,5 (2,51%)	2.461,2 (0,99%)	
4. Promjena financijske imovine	924,2	-551,8	
4.1. Domaće	933,1	-551,8	
4.2. Inozemne	-8,9	0,0	
5. Promjena obveza	6.671,8	1.909,5	
5.1. Domaćih	10.706,8	4.805,5	
5.2. Inozemnih	-4.035,0	-2.896,0	

Napomena: Na gotovinskom načelu. Izvor: MF

Tablica 10. Saldo konsolidirane opće države prema gotovinskom načelu, u milijunima kuna

	I. – III. 2006.				
	Državni proračun	Izvanproračunski korisnici	Konsolidirana središnja država	Jedinice lokalne i područne samouprave	Konsolidirana opća država
Prihodi	21.155,7	1.634,8	22.066,9	2.953,2	24.628,9
Ukupni rashodi i neto posudbe	23.820,3	1.950,1	25.046,9	3.096,4	27.751,9
Rashodi ^a	23.260,3	1.178,5	23.715,3	2.281,6	25.605,6
Nabava nefinancijske imovine ^a	235,5	674,6	910,1	816,1	1.726,2
Neto pozajmljivanje – zajmovi ^a	279,5	37,7	317,2	-4,6	312,4
Izdaci	319,8	56,7	376,5	7,4	383,7
Primici	40,3	19,0	59,3	12,0	71,3
Izdaci za dionice i ostale udjele ^a	45,0	0,0	45,0	3,4	48,4
Izdaci za vrijednosne papire osim dionica	0,0	59,3	59,3	0,0	59,3
Izdaci za ostala potraživanja ^a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Manjak/višak prema GFS-u 1986	-2.664,7	-315,3	-2.980,0	-143,2	-3.123,0

^a Napomena: GFS 2001. Izvor: MF

bila su višestruko veća pa je ukupno zabilježeno smanjenje inozemnih neto obveza konsolidirane opće države.

Saldo konsolidirane opće države na gotovinskom načelu i modificiranome obračunskom načelu

Prema posljednjim podacima Ministarstva financija manjak konsolidirane opće države iskazan na gotovinskom načelu i u skladu s metodologijom *GFS 1986* u prvom tromjesečju 2006. dosegao je 3,1 mlrd. kuna, od čega se 2,7 mlrd. kuna odnosi na manjak državnog proračuna, 0,3 mlrd. kuna na izvanproračunske korisnike (fondove socijalnog osiguranja i državne agencije), dok se preostala 0,1 mlrd. kuna manjka odnosi na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U usporedbi s istim razdobljem 2005. manjak je smanjen za 3,1 mlrd. kuna odnosno za 49,5%, što odražava pozitivna fiskalna kretanja, ali je u velikoj mjeri odraz učinka baznog razdoblja jer je prethodne godine čak tri četvrtine manjka zabilježenog u 2005. ostvareno upravo u prvom tromjesečju. Najveće godišnje smanjenje manjka ostvareno je na razini državnog proračuna (2,8 mlrd. kuna) i izvanproračunskih korisnika (0,5 mlrd. kuna). S druge strane, nakon viška ostvarenog u prvom tromjesečju 2005. u istom su razdoblju ove godine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave neočekivano ostvarile manjak, što je ponajprije rezultat ulaganja u nabavu zgrada i građevina koja su bila viša od očekivanih, a financirana su smanjenjem novca i depozita.

Za potrebe *stand-by* aranžmana koji je Vlada RH u kolovozu 2004. godine sklopila s MMF-om, manjak konsolidirane opće države definira se na modificiranom obračunskom načelu, pri čemu se gotovinski podaci korigiraju za podatke o rashodima na osnovi ugovorenih obveza (obračunsko načelo) za HAC i HC te za promjene stanja dospjelih neplaćenih obveza opće države. Prema preliminarnim podacima Ministarstva financija manjak konsolidirane opće države izražen prema modificiranome obračunskom načelu u prvom je tromjesečju 2006. godine iznosio 3,9 mlrd. kuna, pri čemu su dospjele neplaćene obveze uvećane za 114 mil. kuna.

Državni dug

U prvom tromjesečju 2006. godine dug opće države s dugom HBOR-a blago je porastao u odnosu na kraj prethodne godine, pri čemu je nastavljen rast udjela unutarnjeg duga i razmjerno smanjenje inozemnog duga. Prema podacima HNB-a dug opće države s dugom HBOR-a iznosio je na kraju ožujka 108,7 mlrd. kuna, što je za 128,7 mil. kuna više od duga zabilježenog na kraju 2005. (u istom razdoblju prethodne godine zabilježeno je povećanje od 4,4 mlrd. kuna). Pridoda li se spomenutom iznosu od 108,7 mlrd. kuna potencijalni dug države koji čine izdana državna jamstva¹⁹, ukupni dug opće države s dugom HBOR-a doseže 121 mlrd. kuna.

Stagnaciji duga opće države s dugom HBOR-a u promatranom je razdoblju pridonijelo i kretanje tečaja. Naime, kako

Tablica 11. Dug opće države, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 2005.		III. 2006.		III. 2006./XII. 2005.
	Iznos	% BDP-a	Iznos	% BDP-a	
A. Ukupno dug opće države (1+2)	101.424,3	44,3	101.838,0	41,1	0,4
1. Unutarnji dug opće države	56.046,5	24,5	59.900,7	24,2	6,9
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	50.559,5	22,1	54.563,3	22,0	7,9
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	3.935,0	1,7	3.925,3	1,6	-0,2
1.3. Unutarnji dug lokalne države	1.551,9	0,7	1.412,0	0,6	-9,0
2. Inozemni dug opće države	45.377,8	19,8	41.937,3	16,9	-7,6
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	36.433,6	15,9	32.891,9	13,3	-9,7
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	8.725,8	3,8	8.860,2	3,6	1,5
2.3. Inozemni dug lokalne države	218,5	0,1	185,2	0,1	-15,2
B. Ukupni dug HBOR-a (1+2)	7.135,5	3,1	6.850,5	2,8	-4,0
1. Unutarnji dug HBOR-a	534,2	0,2	423,1	0,2	-20,8
2. Inozemni dug HBOR-a	6.601,2	2,9	6.427,4	2,6	-2,6
Dodatak:					
C. Ukupno izdana jamstva Republike Hrvatske	12.383,8	5,4	12.311,5	5,0	-0,6
1. Domaća	5.268,5	2,3	5.646,0	2,3	7,2
2. Inozemna	7.115,3	3,1	6.665,4	2,7	-6,3

Napomena: BDP za 2006. godinu preuzet je iz posljednje službene projekcije HNB-a. Izvor: HNB

Tablica 12. Unutarnji dug opće države, na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	Stanje			Promjena	
	XII. 2004.	XII. 2005.	III. 2006.	I. – III. 2005.	I. – III. 2006.
1. Unutarnji dug opće države	42.721,0	56.046,5	59.900,7	9.967,4	3.854,2
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	37.223,7	50.559,5	54.563,3	9.152,0	4.003,8
Trezorski zapisi	9.022,5	12.533,4	12.518,7	3.998,8	-14,8
Obveznice	23.080,1	30.716,0	31.714,5	1.490,3	998,5
Instrumenti tržišta novca	-	0,9	-	-	-0,9
Krediti banaka	5.121,1	7.309,2	10.330,2	3.662,9	3.021,0
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	3.911,2	3.935,0	3.925,3	888,5	-9,7
Obveznice	1.726,0	-	-	-51,6	-
Krediti banaka	2.185,1	3.935,0	3.925,3	940,2	-9,7
1.3. Unutarnji dug lokalne države	1.586,2	1.551,9	1.412,0	-73,1	-139,9
Dodatak: Izdana jamstva	4.542,2	5.268,5	5.646,0	196,2	377,6

Izvor: HNB

Tablica 13. Inozemni dug opće države, na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	Stanje			Promjena	
	XII. 2004.	XII. 2005.	III. 2006.	I. – III. 2005.	I. – III. 2006.
1. Inozemni dug opće države	50.266,6	45.377,8	41.937,3	-5.774,5	-3.440,5
1.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	42.095,7	36.433,6	32.891,9	-5.681,5	-3.541,6
Obveznice	32.899,3	27.112,3	22.803,5	-5.640,4	-4.308,8
Krediti	9.196,4	9.321,2	10.088,4	-41,1	767,2
1.2. Inozemni dug republičkih fondova	7.925,3	8.725,8	8.860,2	-59,2	134,4
Krediti	7.925,3	8.725,8	8.860,2	-59,2	134,4
1.3. Inozemni dug lokalne države	245,7	218,5	185,2	-33,7	-33,3
Krediti	245,7	218,5	185,2	-33,7	-33,3
Dodatak: Izdana jamstva	7.592,3	7.115,3	6.665,4	-114,8	-449,9

Izvor: HNB

je tečaj kune ojačao prema euru, američkom dolaru i japanskom jenu, to se stanje duga, izraženo u kunama, statistički gledano smanjilo.

Unutarnji dug opće države

Unutarnji je dug opće države na kraju ožujka 2006. godine dosegnuo iznos od 59,9 mlrd. kuna, što je za 3,9 mlrd. kuna više nego na kraju prethodne godine. Najviše se povećao dug po kreditima primljenim od banaka i obveznicama, dok su obveze po izdanim trezorskim zapisima MF-a i instrumentima tržišta novca smanjene. Struktura unutarnjeg duga opće države zabilježena na kraju trećeg mjeseca 2006. godine pokazuje da je najveći dio duga ostvaren na razini zaduživanja Republike Hrvatske (91,1%), slijede republički fondovi (6,5%) te lokalna država (2,4%).

Cjelokupno spomenuto povećanje unutarnjeg duga opće države rezultat je nastavka zaduživanja na razini Republike Hrvatske, dok je unutarnji dug republičkih fondova i lokalne države smanjen. Tako je u veljači zabilježeno izdanje druge tranše desetogodišnjih državnih obveznica na domaćem tržištu u vrijednosti od 2 mlrd. kuna. Prema podacima Ministarstva financija prihodi prikupljeni ovim izdanjem iskoristit će se za otplate glavnica po kreditnim obvezama koje dospijevaju tijekom 2006., ali i za financiranje tekućeg manjka. Kako su se u promatranom razdoblju potraživanja banka od države po izdanim obveznicama smanjila, može se pretpostaviti da su najveći dio izdanja kupili mirovinski fondovi i drugi sudionici domaćeg tržišta kapitala. Osim što je izdala drugu tranšu spomenutih obveznica, država je u ožujku sa sindika-

tom domaćih banaka sklopila ugovor o kratkoročnom deviznom kreditu od 400 mil. EUR, koji je iskorišten za otplatu dospjelih euroobveznica. Kredit dospijeva na naplatu u listopadu ove godine, a njegovo će se vraćanje financirati prihodom od privatizacije. Odluku o kratkoročnom zaduživanju na domaćem tržištu podržala je i Hrvatska narodna banka, koja je privremeno izmijenila Odluku o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima. Izmijenjenom odlukom svakoj je banci omogućeno da iznos kojim sudjeluje u spomenutom kreditu uključujući u svoja minimalno potrebna devizna potraživanja.

Unutarnji dug lokalne države u promatranom je razdoblju smanjen za 0,1 mlrd. kuna, pretežno zbog otplate dospjelih bankovnih kredita. Istodobno je zabilježeno smanjenje depozita lokalne države kod banaka te je na taj način financiran ostvareni manjak, što bi moglo značiti da se bolje upravlja likvidnošću.

Na kraju ožujka unutarnji je dug HBOR-a iznosio 0,4 mlrd. kuna te je u odnosu na kraj 2005. smanjen za 0,1 mlrd. kuna što je posljedica smanjenja duga po izdanim obveznicama i kreditima primljenim od domaćih banaka.

Inozemni dug opće države

Inozemni dug opće države na kraju ožujka iznosio je 41,9 mlrd. kuna, što je za 3,4 mlrd. kuna manje od stanja zabilježena na kraju 2005. Promatrano prema razinama državne vlasti, u prvom je tromjesečju ove godine zabilježeno povećanje inozemnog duga republičkih fondova, ali smanjenje na razini zaduživanja Republike Hrvatske i jedinica lokalne države bilo je mnoge veće. Naime, u razdoblju siječanj – ožujak inozemni dug ostvaren na razini zaduživanja Republike Hrvatske smanjen je za 3,5 mlrd. kuna, što je rezultat velikih otplata dospjelih obveznica. Tako su u veljači na napla-

19 Prema podacima HNB-a jamstva koja je izdala Republika Hrvatska i koja se uključuju u potencijalni dug države, na kraju ožujka 2006. godine iznosila su 12,5 mlrd. kuna.

tu dospjele samurajske obveznice u vrijednosti od 25 mlrd. JPY, a sredinom ožujka dospjele su i sedmogodišnje euroobveznice u iznosu od 300 mil. EUR. Osim toga zabilježena je i otpлата prve ovogodišnje rate Londonskome klubu u iznosu od 66,7 mil. EUR. S druge strane, nastavio se rast duga po kreditima primljenim iz inozemstva, što odražava povlačenje sredstava Programskog zajma za prilagodbu (150 mil. EUR), koji je u rujnu 2005. Svjetska banka odobrila Hrvatskoj.

Inozemni dug republičkih fondova na kraju prvog tromjesečja 2006. godine iznosio je 8,9 mlrd. kuna te je u odnosu na kraj prethodne godine uvećan za 134,4 mil. kuna. Rast duga republičkih fondova rezultat je novih zaduživanja HAC-a i HC-a kod međunarodnih financijskih institucija.

Inozemni dug HBOR-a u promatranom je razdoblju smanjen za 0,2 mlrd. kuna zbog otpłata dospjelih kredita kao i utjecaja tečaja. U istom je razdoblju HBOR ostvario manjak koji je u cijelosti financiran smanjenjem inozemnih depozita.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama financijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima. Institucionalni sektori su sljedeći: financijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo. Sektor financijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnju banku, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama, uključujući i štedionice u prijelaznom razdoblju. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investicijski fondovi. Nebankarske financijske institucije su financijske institucije koje nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje, mirovinski fondovi).

Središnja država obuhvaća podsektor Republika Hrvatska i podsektor republički fondovi. Do prosinca 2003. godine podsektor Republika Hrvatska obuhvaćao je organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste, Državnu agenciju za osiguranje

štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor republički fondovi obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatske vode i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Od siječnja 2004. godine Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka reklasificirani su iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi.

Ostali domaći sektori su: organi lokalne države, državna i ostala trgovačka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu. Podsektor ostala trgovačka društva obuhvaća i banke u stečaju. U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se u sljedeće podsektore: lokalnu državu, koja obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva koja obuhvaćaju državna i ostala trgovačka društva, te stanovništvo, koje uključuje i obrtnike i neprofitne institucije.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne pozicije iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta					
								Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1994.	prosinac	4.714,2	6.642,6	6.996,7	17.679,9	16.540,1	27.661,5	11,73	2,20	3,83	2,26	11,84	3,45
1995.	prosinac	6.744,1	8.234,9	8.503,2	24.623,0	21.576,3	32.819,5	2,97	0,89	1,54	3,41	1,00	1,88
1996.	prosinac	8.770,4	11.368,9	11.494,9	36.701,1	24.960,4	33.831,2	11,35	7,83	7,67	4,88	-5,41	-11,61
1997.	prosinac	10.346,1	13.731,4	13.848,8	50.742,0	33.829,0	48.863,4	7,86	3,93	3,85	2,16	4,98	4,96
1998.	prosinac	9.954,2	13.531,4	13.615,2	57.340,3	44.626,8	59.792,0	7,24	6,92	6,59	2,51	3,73	0,25
1999.	prosinac ^a	10.310,0	13.858,9	13.965,7	56.659,3	40.003,8	55.875,8	4,53	5,46	5,48	2,28	0,35	-4,58
2000.	prosinac	11.717,3	18.030,3	18.256,4	73.061,1	44.043,9	60.883,8	7,32	10,04	9,89	3,66	10,46	2,66
2001.	prosinac	17.803,2	23.703,5	23.936,5	106.071,4	57.410,0	74.964,5	8,01	13,00	11,96	11,65	3,40	1,16
2002.	prosinac	23.027,9	30.869,8	31.876,7	116.141,8	83.324,4	97.463,7	10,72	6,11	6,79	1,65	7,92	2,15
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	34.630,9	128.893,1	96.121,7	111.661,4	8,90	1,78	1,93	0,14	3,11	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	35.186,5	139.947,7	108.205,1	127.308,6	8,69	2,86	2,68	0,23	2,15	1,99
2005.	svibanj	33.230,9	36.034,9	36.681,9	140.608,0	119.838,9	131.713,7	-0,38	3,49	3,47	1,98	2,68	1,53
	lipanj	35.529,7	36.735,0	37.395,6	142.609,9	121.230,6	133.670,3	6,92	1,94	1,95	1,42	1,16	1,49
	srpanj	37.057,8	38.304,6	39.027,4	145.578,3	122.331,7	134.993,7	4,30	4,27	4,36	2,08	0,91	0,99
	kolovoz	36.828,9	37.768,4	38.601,7	151.113,8	124.090,7	138.196,0	-0,62	-1,40	-1,09	3,80	1,44	2,37
	rujan	35.658,2	36.708,3	37.779,2	151.609,3	124.482,3	140.748,2	-3,18	-2,81	-2,13	0,33	0,32	1,85
	listopad	36.784,0	37.105,1	38.243,2	152.518,1	126.970,1	143.067,6	3,16	1,08	1,23	0,60	2,00	1,65
	studen	36.927,6	37.204,1	38.371,2	154.677,8	128.971,3	146.322,5	0,39	0,27	0,33	1,42	1,58	2,28
	prosinac	40.390,8	38.817,1	39.855,4	154.647,0	131.343,2	149.168,3	9,38	4,34	3,87	-0,02	1,84	1,94
2006.	siječanj	36.629,2	37.216,7	38.157,5	152.000,6	131.715,3	150.544,7	-9,31	-4,12	-4,26	-1,71	0,28	0,92
	veljača	36.484,1	37.169,6	38.104,0	151.719,7	134.057,4	152.635,8	-0,40	-0,13	-0,14	-0,18	1,78	1,39
	ožujak	37.767,9	38.186,4	39.118,2	153.573,5	140.596,4	156.579,7	3,52	2,74	2,66	1,22	4,88	2,58
	travanj	38.079,2	39.222,7	40.055,6	155.073,1	143.428,3	159.083,2	0,82	2,71	2,40	0,98	2,01	1,60

^a Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

U tablici se iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta. U rujnu 1999. godine provedena je revizija svih monetarnih agregata. U starijim publikacijama HNB-a podaci o potraživanjima i obvezama štedionica nisu obuhvaćeni u izračunu monetarnih agregata.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena pozicija u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan banaka, depozite ostalih bankarskih institucija i ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod banaka. Novčana masa M1a obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozitni novac kod banaka uvećan za depozitni novac središnje države kod banaka.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1)).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Plasmani su potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

U svibnju 1999. godine pokrenut je stečajni postupak nad nekoliko banaka, koje su zbog toga isključene iz monetarne statistike. Prema podacima za travanj 1999. udio tih banaka u monetarnom agregatu M1 iznosio je 259,3 mil. kuna, a u monetarnom agregatu M4 iznosio je 4.035,8 mil. kuna. Podaci za lipanj 1999. godine bit će usporedivi s podacima za srpanj 1999. godine ako se stavka Plasmani banaka poveća za iznos od 3.513,5 mil. kuna.

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII. ^a	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
AKTIVA										
1. Inozemna aktiva (neto)	48.661,3	32.817,4	32.771,4	31.742,6	27.127,0	23.303,8	20.285,29	17.662,27	12.977,12	11.644,9
2. Plasmani	87.637,6	112.518,9	126.371,6	141.278,1	160.437,4	168.427,7	169.161,68	171.789,98	178.596,65	180.793,7
2.1. Potraživanja od središnje države (neto)	12.673,1	15.055,2	14.710,1	13.969,6	19.689,2	19.259,4	18.616,98	19.154,22	22.016,95	21.710,5
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	74.513,0	96.329,0	110.467,8	125.790,7	138.938,9	147.414,3	148.678,82	150.492,20	154.491,49	157.109,0
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	170,2	219,5	431,8	624,0	702,4	592,2	587,86	574,82	493,66	519,5
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	281,4	915,3	761,8	893,9	1.106,9	1.161,8	1.278,02	1.568,74	1.594,55	1.454,7
Ukupno (1+2)	136.298,9	145.336,3	159.143,0	173.020,7	187.564,4	191.731,5	189.446,98	189.452,25	191.573,77	192.438,5
PASIVA										
1. Novčana masa	23.703,5	30.869,8	33.888,7	34.562,1	36.708,3	38.817,1	37.216,65	37.169,61	38.186,45	39.222,7
2. Štedni i oročeni depoziti	10.213,1	13.001,1	18.370,7	22.479,2	27.459,9	27.992,1	27.809,16	29.818,38	31.554,48	32.425,8
3. Devizni depoziti	71.836,9	72.054,6	76.035,3	81.742,9	86.863,8	86.760,8	85.800,55	83.282,86	82.426,51	81.700,6
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	317,8	216,3	598,4	1.163,5	577,3	1.077,0	1.174,23	1.448,81	1.406,06	1.724,0
5. Ograničeni i blokirani depoziti	1.926,2	1.729,5	1.721,6	2.067,0	2.039,8	2.092,3	2.192,13	2.392,51	2.379,25	2.283,9
6. Ostalo (neto)	28.301,4	27.465,1	28.528,2	31.006,1	33.915,3	34.992,2	35.254,26	35.340,08	35.621,01	35.081,5
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	136.298,9	145.336,3	159.143,0	173.020,7	187.564,4	191.731,5	189.446,98	189.452,25	191.573,77	192.438,5

^a U međunarodne pričuve HNB-a sa stanjem na dan 31. prosinca 2001. uključen je učinak prve revalorizacije vrijednosnica u iznosu od 165,5 milijuna kuna. U međunarodne pričuve uključene su i obračunate kamate na depozite, a čiji je učinak iznosio 63,8 milijuna kuna. Analogno, na osnovi pripisa obračunatih kamata obveze HNB-a prema inozemstvu povećane su za 6,4 milijuna kuna, a obveze na osnovi izdvajanja devizne obvezne pričuve za 8,6 milijuna kuna.

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i banaka i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i banaka.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance banaka, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod banaka.

Novčana masa zbroj je gotovog novca izvan banaka, depozita ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke, depozita ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod banaka (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance banaka, Tablica D1.).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance banaka, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite banaka kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance banaka. Ostalo (neto) su neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene pozicije aktive.

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija po veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj banaka	Banke klasificirane po veličini bilančne aktive						Ukupan broj štedionica	Štedionice klasificirane po veličini bilančne aktive		
			Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn		Manje od 10 mil. kn	Od 10 do manje od 100 mil. kn	100 i više mil. kn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1994.	prosinac	50	13	21	6	6	2	2	33	22	9	2
1995.	prosinac	53	15	20	7	7	2	2	21	7	13	1
1996.	prosinac	57	10	26	6	9	4	2	22	10	11	1
1997.	prosinac	60	4	28	9	8	9	2	33	12	18	3
1998.	prosinac	60	3	26	8	11	10	2	33	4	25	4
1999.	prosinac	53	4	23	7	7	10	2	30	5	21	4
2000.	prosinac	45	3	15	9	6	10	2	29	5	19	5
2001.	prosinac	44	3	13	7	7	10	4	21	4	12	5
2002.	prosinac	46	4	13	7	9	8	5	10	3	5	2
2003.	prosinac	42	2	13	8	5	8	6	7	3	2	2
2004.	prosinac	39	1	12	9	6	5	6	6	3	3	–
2005.	svibanj	37	1	11	9	5	5	6	3	2	1	–
	lipanj	36	1	10	8	6	5	6	3	2	1	–
	srpanj	36	–	11	9	5	5	6	3	2	1	–
	kolovoz	36	1	10	9	5	5	6	3	2	1	–
	rujan	36	1	10	9	5	5	6	3	2	1	–
	listopad	36	1	10	9	5	5	6	3	2	1	–
	studenj	36	1	10	9	5	5	6	3	2	1	–
	prosinac	36	1	10	6	8	5	6	3	2	1	–
2006.	siječanj	36	1	10	8	6	5	6	3	2	1	–
	veljača	36	2	9	7	7	5	6	3	2	1	–
	ožujak	36	2	9	8	6	5	6	3	2	1	–
	travanj	36	2	9	7	7	5	6	3	2	1	–

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

U tablici se iskazuje ukupan broj banaka i štedionica u prijelaznom razdoblju, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci banaka. Monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji, a do veljače 2005. godine i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije.

Posebna pravila izvješćivanja vrijedila su za štedionice do lipnja

1995. godine. Štedionice nisu bile obvezne izvješćivati središnju banku o svom poslovanju, tako da su u podacima do lipnja 1995. obuhvaćene samo štedionice koje su o svom poslovanju dragovoljno izvješćivale Hrvatsku narodnu banku. Od srpnja 1995. godine podacima su obuhvaćene sve registrirane štedionice. Štedionice koje su dobile odobrenje za rad kao banke, dužne su do 31. prosinca 2006. uskladiti svoje poslovanje s odredbama Zakona o bankama.

U tablici se također iskazuje klasifikacija banaka i štedionica prema veličini bilančne aktive.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.				
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.	
AKTIVA											
1. Inozemna aktiva	39.308,9	42.058,8	50.118,6	49.373,4	52.061,3	54.862,5	56.135,8	57.978,2	59.236,6	59.824,7	
1.1. Zlato	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
1.2. Posebna prava vučenja	905,8	17,4	5,0	4,8	6,3	6,3	8,8	5,9	5,2	8,7	
1.3. Pričuvna pozicija kod MMF-a	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
1.4. Efektivna i depoziti po viđenju u stranim bankama	6,1	6,4	5,8	5,7	5,8	7,7	8,2	9,6	8,3	8,4	
1.5. Oročeni depoziti u stranim bankama	25.565,9	28.183,2	25.580,7	24.337,7	26.830,3	28.274,1	29.480,1	30.903,6	32.260,2	33.440,1	
1.6. Plasmani u vrijednosne papire u devizama	12.829,3	13.850,0	24.525,5	25.023,7	25.217,4	26.573,0	26.637,3	27.057,6	26.961,5	26.366,1	
1.7. Nekonvertibilna devizna aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2. Potraživanja od središnje države	–	0,5	1,4	3,3	0,5	1,4	0,2	0,6	–	0,0	
2.1. Potraživanja u kunama	–	0,5	1,4	3,3	0,5	1,4	0,2	0,6	–	0,0	
2.2. Potraživanja u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	229,2	110,6	93,6	82,9	77,4	73,4	73,4	73,4	73,4	73,4	
4. Potraživanja od banaka	18,5	17,9	972,0	408,9	2.356,1	4.215,6	725,2	14,4	564,1	1.003,7	
4.1. Krediti bankama	16,6	17,6	968,9	408,9	2.356,1	4.215,6	725,2	14,4	564,1	1.003,7	
Lombardni krediti	–	–	954,4	–	–	–	–	–	–	–	
Kratkoročni kredit za likvidnost	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Ostali krediti	16,6	17,6	14,5	15,0	14,8	14,5	14,5	14,4	14,5	14,4	
Obratne repo transakcije	–	–	–	394,0	2.341,3	4.201,1	710,6	0,0	549,6	989,4	
4.2. Dospjela nenaplaćena potraživanja	1,9	0,3	3,1	–	–	–	–	–	–	–	
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Ukupno (1+2+3+4+5)	39.556,6	42.187,7	51.185,6	49.868,5	54.495,3	59.153,0	56.934,6	58.066,6	59.874,1	60.901,9	
PASIVA											
1. Primarni novac	17.803,2	23.027,9	30.586,2	33.924,4	35.658,2	40.390,8	36.629,2	36.484,1	37.767,9	38.079,2	
1.1. Gotov novac izvan banaka	8.507,4	9.680,9	10.573,1	10.955,6	12.247,4	12.163,8	11.688,1	11.794,2	12.091,2	12.725,9	
1.2. Blagajna banaka	538,8	1.214,8	1.683,2	1.871,0	2.021,7	2.210,7	1.835,4	1.971,3	1.942,0	2.059,2	
1.3. Depoziti banaka	8.741,5	12.109,4	18.329,3	21.082,6	21.389,1	26.016,3	23.105,7	22.718,6	23.734,7	23.294,1	
Računi za namirenje banaka	2.450,1	3.923,4	5.616,0	6.408,2	4.366,0	8.411,1	5.983,4	5.153,3	5.740,0	5.357,8	
Izdvojena obvezna pričuva	6.291,4	8.186,0	12.603,9	14.674,4	16.943,1	17.605,2	17.081,3	17.103,3	17.354,7	17.854,4	
Obvezno upisani blagajnički zapisi HNB-a	–	–	109,4	–	–	–	–	–	–	–	
Prekonoćni depoziti	–	–	–	–	80,0	–	41,0	462,0	640,0	82,0	
1.4. Depoziti ostalih bankarskih institucija	15,5	19,1	–	–	–	–	–	–	–	–	
1.5. Depoziti ostalih domaćih sektora ^b	0,1	3,5	0,6	15,1	–	–	–	–	–	–	
2. Ograničeni i blokirani depoziti	6.030,5	7.091,2	6.699,2	10.777,1	12.752,4	13.551,8	14.697,8	16.127,7	17.366,6	18.346,5	
2.1. Izdvojena devizna obvezna pričuva	5.705,1	7.042,3	6.686,6	10.764,7	12.739,4	13.495,9	14.634,9	16.052,6	17.306,0	18.326,7	
2.2. Ograničeni depoziti	325,4	49,0	12,6	12,4	13,0	55,9	62,9	75,1	60,6	19,8	
2.3. Blokirani devizni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
3. Inozemna pasiva	1.597,5	195,7	2.798,0	18,1	14,9	18,9	17,2	16,1	14,8	13,1	
3.1. Krediti MMF-a	1.025,5	2,8	0,0	–	0,0	–	–	–	0,0	–	
3.2. Obveze prema međunarodnim organizacijama	12,2	12,6	19,6	18,1	14,9	18,9	17,2	16,1	14,7	13,1	
3.3. Obveze prema stranim bankama ^a	559,8	180,2	2.778,5	–	–	–	–	–	0,0	–	
4. Depoziti središnje države	1.752,1	768,1	1.551,1	263,2	1.132,8	332,2	926,7	852,4	162,7	538,7	
4.1. Depozitni novac	1.752,1	608,3	600,2	228,0	1.125,9	319,0	605,1	847,4	159,1	535,2	
Depozitni novac Republike Hrvatske	1.564,8	569,5	548,5	123,0	770,6	246,3	579,3	743,8	117,2	475,7	
Depozitni novac republičkih fondova	187,3	38,7	51,7	105,0	355,3	72,7	25,8	103,5	41,8	59,5	
4.2. Devizni depoziti Republike Hrvatske	–	–	950,9	35,2	6,9	13,2	321,6	5,0	3,6	3,5	
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	–	159,9	–	–	–	–	–	–	–	–	
5. Blagajnički zapisi HNB-a	6.372,3	6.212,4	4.920,2	–	–	–	–	–	–	–	
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	3.458,9	4.986,2	–	–	–	–	–	–	–	–	
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	2.913,4	1.226,3	4.920,2	–	–	–	–	–	–	–	
6. Kapitalni računi	6.425,2	5.353,5	5.039,0	5.096,5	5.406,9	5.357,4 [*]	5.158,9	5.084,9	5.060,0	4.436,2	
7. Ostalo (neto)	–424,2	–461,1	–408,1	–210,8	–469,8	–498,2 [*]	–495,3	–498,7	–497,8	–511,9	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	39.556,6	42.187,7	51.185,6	49.868,5	54.495,3	59.153,0	56.934,6	58.066,6	59.874,1	60.901,9	

^a Od listopada 2001. do svibnja 2003. Obveze prema stranim bankama obuhvaćaju i obveze po osnovi blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kod nerezidenata.^b Od prosinca 2002. računi SDA kod HNB za bruto i neto namire kupovine vrijednosnih papira reklasificirani su iz sektora "središnja država" u sektor "ostale financijske organizacije".

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države su krediti i dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od travnja 2001. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se u okviru te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa, te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama. Do travnja 2001. godine u kunske kredite državnog proračunu bili su svrstavani kratkoročni krediti odobreni za premošćivanje neusklađenosti između pritjecanja prihoda i izvršavanja rashoda državnog proračuna, dugoročni krediti odobreni na osnovi posebnih uredaba Vlade Republike Hrvatske i dospjela potraživanja od državnog proračuna, dok je stavka Devizni kredit državnog proračunu bila protustavka obvezi prema Međunarodnome monetarnom fondu nastaloj na osnovi sukcesije članstva u toj instituciji.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora su krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora, uključujući banke u stečaju.

Potraživanja od banaka su krediti bankama i dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka. Krediti bankama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti bankama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. godine zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999. godine, također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti jesu: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti banaka odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti banaka kod HNB-a. Od travnja 2005. godine obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namirenje (do polovice 1994.) te neurednosti banaka pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih domaćih sektora uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenih od banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Pri

reklasifikaciji štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Potraživanja od banaka i Potraživanja od ostalih bankarskih institucija.

Primarni novac čine gotov novac izvan banaka, novčana sredstva u blagajnama banaka, depoziti banaka kod Hrvatske narodne banke, depoziti ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke. Depozite banaka čine novčana sredstva na računima za namirenje banaka, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonoćni depoziti banaka. Depoziti ostalih bankarskih institucija su do rujna 2003. godine novčana sredstva na računima za namirenje stambenih štedionica. Depoziti ostalih domaćih sektora su novčana sredstva na žiroračunima ostalih domaćih sektora, koji se na temelju zakona i drugih pravnih propisa uključuju u depozit kod Hrvatske narodne banke.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuću obračunatu kamatu, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava banke izdvajaju na posebne račune HNB-a deviznu obveznu pričuvu, a od kolovoza 2004. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na osnovi propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama.

Depoziti središnje države su depozitni novac i devizni računi Republike Hrvatske i republičkih fondova kod Hrvatske narodne banke, te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i troškova.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjene za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

Radi reklasifikacije štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Gotov novac izvan banaka, Blagajne banaka, Depoziti banaka i Depoziti ostalih bankarskih institucija.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
AKTIVA										
1. Pričuve banaka kod središnje banke	15.002,7	20.373,5	26.783,7	33.718,2	36.156,3	41.775,2	39.627,7	40.786,9	43.030,5	43.686,0
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	9.306,2	13.340,0	20.103,4	22.962,9	23.421,8	28.283,1	24.997,3	24.738,9	25.730,7	25.363,5
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	5.696,5	7.033,5	6.680,2	10.755,3	12.734,5	13.492,1	14.630,4	16.048,0	17.299,8	18.322,5
2. Inozemna aktiva	32.807,6	25.977,8	35.382,9	43.551,0	35.902,0	35.572,5	33.197,6	31.505,8	27.119,1	27.608,4
3. Potraživanja od središnje države	20.059,9	21.917,7	21.543,6	21.051,3	29.229,4	28.877,2	28.401,1	28.851,8	31.084,2	31.048,8
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	74.283,8	96.218,4	110.374,3	125.707,9	138.861,6	147.340,9	148.605,4	150.418,8	154.418,1	157.035,6
4.1. Potraživanja od lokalne države	1.280,0	1.422,4	1.563,1	1.787,9	1.685,3	1.767,2	1.645,9	1.630,1	1.608,7	1.607,1
4.2. Potraživanja od trgovačkih društava	42.882,0	51.723,4	53.809,8	58.643,3	62.206,3	67.017,9	67.668,2	69.141,6	71.420,1	72.631,8
4.3. Potraživanja od stanovništva	30.121,9	43.072,6	55.001,4	65.276,7	74.969,9	78.555,7	79.291,4	79.647,1	81.389,3	82.796,6
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	170,2	219,5	431,8	624,0	702,4	592,2	587,9	574,8	493,7	519,5
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	281,4	915,3	761,8	893,9	1.106,9	1.161,8	1.278,0	1.568,7	1.594,5	1.454,7
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	142.605,6	165.622,2	195.278,0	225.546,2	241.958,5	255.319,8	251.697,7	253.706,9	257.740,1	261.352,9
PASIVA										
1. Depozitni novac	15.180,6	21.166,2	23.315,0	23.591,3	24.460,9	26.653,3	25.528,6	25.375,4	26.095,3	26.496,8
2. Štedni i oročeni depoziti	10.213,1	13.001,1	18.370,7	22.479,2	27.459,9	27.992,1	27.809,2	29.818,4	31.554,5	32.425,8
3. Devizni depoziti	71.836,9	72.054,6	76.035,3	81.742,9	86.863,8	86.760,8	85.800,5	83.282,9	82.426,5	81.700,6
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	317,8	216,3	598,4	1.163,5	577,3	1.077,0	1.174,2	1.448,8	1.406,1	1.724,0
5. Inozemna pasiva	21.857,8	35.023,5	49.932,0	61.163,7	60.821,4	67.112,3	69.030,8	71.805,7	73.363,8	75.775,2
6. Depoziti središnje države	5.634,7	6.094,9	5.283,3	6.821,8	8.407,9	9.287,0	8.857,7	8.845,7	8.904,6	8.799,6
7. Krediti primljeni od središnje banke	16,6	17,6	968,9	408,9	2.356,1	4.215,6	725,2	14,4	564,1	1.003,8
8. Ograničeni i blokirani depoziti	1.600,8	1.680,5	1.709,0	2.054,6	2.026,9	2.036,4	2.129,2	2.317,4	2.318,6	2.264,1
9. Kapitalni računi	25.455,1	26.323,2	27.389,5	28.666,4	31.290,7	32.665,7	32.994,5	33.220,9	33.276,9	33.692,9
10. Ostalo (neto)	-9.507,8	-9.955,6	-8.324,2	-2.546,3	-2.306,4	-2.480,4	-2.352,2	-2.422,7	-2.170,2	-2.529,9
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	142.605,6	165.622,2	195.278,0	225.546,2	241.958,5	255.319,8	251.697,7	253.706,9	257.740,1	261.352,9

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka

U konsolidiranu bilancu banaka uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama banaka. Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između banaka.

Pričuve banaka kod središnje banke su kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva banaka u blagajnama i kunska novčana sredstva banaka na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države su sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite.

Stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju obveze banaka prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim insti-

tucijama te nebankarskim financijskim institucijama.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na žiroračunima i tekućim računima te obveze banaka po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslana na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti su kunski štedni depoziti po viđenju te kunski oročeni depoziti i kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, oročeni devizni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze banaka po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: žiroračune i tekuće račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države su svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) banaka prema središnjoj državi.

Krediti primljeni od središnje banke su krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vri-

jednosti i posebne rezerve za neidentificirane gubitke.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost deriviranih financijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12

Ovaj skup tablica (osim Tablice D5) razrađeni je prikaz odgovarajućih pozicija aktive i pasive Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Devizna inozemna aktiva	32.763,6	25.924,4	35.261,9	43.428,1	35.781,4	35.457,9	33.106,0	31.413,4	26.999,3	27.188,9
1.1. Potraživanja od stranih banaka	31.660,3	21.333,5	31.877,6	35.911,0	27.510,5	27.228,5	24.791,2	22.848,6	18.877,5	18.943,6
Efektivni strani novac	7.324,7	1.019,8	1.268,6	1.190,0	1.046,2	1.136,1	945,5	890,4	1.006,8	1.089,0
Tekući računi	1.231,9	757,7	1.057,0	906,2	934,1	860,2	890,1	916,5	761,9	865,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	21.765,2	17.569,8	27.969,4	30.943,7	21.452,3	20.874,6	18.519,1	16.597,7	12.623,9	12.600,9
Vrijednosni papiri	1.008,5	1.690,2	1.364,2	2.674,1	3.988,7	4.197,0	4.278,6	4.292,8	4.224,2	4.161,5
Kredit	290,3	278,7	203,1	189,0	81,4	152,9	150,1	143,4	253,0	219,4
Dionice stranih banaka	39,7	17,2	15,4	8,1	7,8	7,8	7,7	7,7	7,7	7,7
1.2. Potraživanja od stranaca	1.103,3	4.590,8	3.384,4	7.517,1	8.270,8	8.229,4	8.314,8	8.564,9	8.121,7	8.245,4
Potraživanja od stranih država	596,2	3.855,5	2.905,0	7.066,6	7.798,4	7.735,7	7.842,6	8.062,1	7.600,0	7.723,5
Potraživanja od stranih osoba	505,5	733,7	478,9	450,2	471,9	493,1	471,7	502,3	521,2	521,5
Vrijednosni papiri	72,1	191,3	32,1	77,4	37,2	68,0	75,0	75,3	74,9	73,5
Kredit	433,4	542,4	446,8	372,8	434,7	425,2	396,6	427,1	446,3	448,1
Dionice stranih osoba	1,6	1,6	0,4	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3
2. Kunska inozemna aktiva	44,1	53,4	120,9	122,9	120,7	114,6	91,5	92,4	119,9	419,4
2.1. Potraživanja od stranih banaka	29,2	19,6	99,1	77,8	76,5	71,3	51,7	52,6	80,1	325,8
2.2. Potraživanja od stranaca	14,8	33,8	21,9	45,1	44,1	43,4	39,8	39,8	39,7	93,7
U tome: Kredit	13,9	33,0	21,0	44,3	43,3	42,6	39,0	38,9	38,8	92,9
Ukupno (1+2)	32.807,6	25.977,8	35.382,9	43.551,0	35.902,0	35.572,5	33.197,6	31.505,8	27.119,1	27.608,4

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka

U tablici se iskazuju potraživanja banaka od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu aktivnu i kunsku inozemnu aktivnu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih banaka i potraživanja od stranaca (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Kunska potraživanja	17.778,7	18.444,4	18.007,1	16.270,2	20.874,4	20.532,7	20.174,8	20.704,3	20.324,0	20.473,6
1.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	16.230,2	16.443,4	16.032,6	14.465,6	17.005,7	17.352,6	17.228,6	17.771,9	17.383,5	17.138,4
Vrijednosni papiri	15.403,2	13.989,1	11.770,0	11.779,1	15.650,7	16.037,7	15.488,9	15.947,1	15.920,9	15.535,7
U tome: Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana	3.420,1	2.473,5	1.531,9	532,0	21,1	20,6	22,1	21,5	21,3	21,8
Kredit	826,9	2.454,3	4.262,6	2.686,5	1.355,0	1.314,9	1.739,8	1.824,8	1.462,6	1.602,7
1.2. Potraživanja od republičkih fondova	1.548,5	2.001,0	1.974,5	1.804,6	3.868,6	3.180,1	2.946,2	2.932,5	2.940,5	3.335,2
Vrijednosni papiri	560,1	560,7	723,6	621,1	619,2	-	-	-	-	-
Kredit	988,4	1.440,3	1.250,9	1.183,5	3.249,4	3.180,1	2.946,2	2.932,5	2.940,5	3.335,2
2. Devizna potraživanja	2.281,2	3.473,3	3.536,4	4.781,1	8.355,0	8.344,5	8.226,3	8.147,4	10.760,2	10.575,1
2.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	1.390,9	2.359,1	3.196,9	3.548,4	7.179,0	7.241,0	7.129,9	7.058,7	9.693,9	9.528,2
Vrijednosni papiri	1.065,5	1.733,4	1.805,4	1.117,0	1.072,4	1.248,1	1.175,4	1.138,2	826,4	762,9
Kredit	325,5	625,7	1.391,5	2.431,3	6.106,6	5.992,8	5.954,5	5.920,5	8.867,5	8.765,3
2.2. Potraživanja od republičkih fondova	890,3	1.114,2	339,5	1.232,8	1.176,0	1.103,5	1.096,4	1.088,7	1.066,3	1.046,9
Vrijednosni papiri	75,4	195,0	96,4	163,1	144,3	144,2	151,1	149,7	126,1	114,2
Kredit	814,8	919,2	243,1	1.069,7	1.031,7	959,3	945,3	939,0	940,2	932,7
Ukupno (1+2)	20.059,9	21.917,7	21.543,6	21.051,3	29.229,4	28.877,2	28.401,1	28.851,8	31.084,2	31.048,8

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od središnje države. U kuskim potraživanjima od Republike Hrvatske

stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana izdane na osnovi Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.				2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Kunska potraživanja	66.626,8	85.418,7	100.365,0	114.635,7	115.132,8	119.920,6	126.225,5	133.603,5	137.075,3	136.339,5	140.195,6	142.838,9
1.1. Instrumenti tržišta novca	544,7	1.394,7	1.314,1	2.510,0	1.600,3	1.635,3	1.560,3	2.329,9	2.313,6	2.347,5	2.513,3	2.544,4
1.2. Obveznice	7,7	72,4	56,2	559,8	554,1	457,0	277,2	361,6	355,0	349,1	412,9	455,0
1.3. Kredit	72.180,6	80.887,6	96.081,7	109.523,9	110.959,3	115.787,9	122.336,3	128.882,3	132.398,6	131.588,4	135.172,6	137.701,1
1.4. Dionice	3.893,8	3.064,0	2.912,9	2.042,0	2.019,1	2.040,4	2.051,7	2.029,6	2.008,1	2.054,5	2.096,8	2.138,3
2. Devizna potraživanja	7.657,0	10.799,8	10.009,3	11.072,2	11.160,9	12.090,0	12.636,0	13.737,4	11.530,1	14.079,3	14.222,5	14.196,6
2.1. Vrijednosni papiri	126,6	243,2	130,6	213,5	265,5	295,8	318,6	307,6	333,9	340,8	331,6	345,7
2.2. Kredit	7.530,5	10.556,6	9.878,7	10.858,6	10.895,4	11.794,1	12.317,4	13.429,8	11.196,2	13.738,6	13.890,9	13.850,9
Ukupno (1+2)	74.283,8	96.218,4	110.374,3	125.707,9	126.293,7	132.010,6	138.861,6	147.340,9	148.605,4	150.418,8	154.418,1	157.035,6

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumenti-

ma: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004. godine), krediti (uključujući akceptne kredite i kupljena potraživanja) i dionice.

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
KUNSKI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi	1.815,4	3.894,6	5.513,5	3.870,0	4.604,4	4.495,0	4.686,0	4.757,3	4.403,1	4.937,9
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	826,9	2.454,3	4.262,6	2.686,5	1.355,0	1.314,9	1.739,8	1.824,8	1.462,6	1.602,7
1.2. Krediti republičkim fondovima	988,4	1.440,3	1.250,9	1.183,5	3.249,4	3.180,1	2.946,2	2.932,5	2.940,5	3.335,2
2. Krediti lokalnoj državi	1.069,1	1.202,9	1.485,1	1.701,9	1.586,6	1.613,9	1.577,0	1.562,9	1.541,0	1.520,9
3. Krediti trgovačkim društvima	31.049,4	36.708,1	39.777,4	42.844,7	46.163,0	49.105,9	51.856,6	50.780,4	52.667,1	53.769,9
4. Krediti stanovništvu	30.062,1	42.976,6	54.819,3	64.977,2	74.586,7	78.162,4	78.965,0	79.245,1	80.964,6	82.410,3
U tome: Stambeni krediti	9.450,0	12.363,4	16.896,2	21.397,9	25.701,3	27.571,1	28.119,3	28.514,0	29.498,7	30.214,0
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	34,7	17,6	82,3	154,5	150,9	46,5	31,9	30,9	36,4	91,0
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	240,9	521,3	427,9	558,0	619,4	591,8	630,5	729,1	1.100,6	943,6
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	64.271,6	85.321,1	102.105,4	114.106,4	127.711,1	134.015,6	137.747,0	137.105,7	140.712,7	143.673,6
DEVIZNI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi	1.140,3	1.544,9	1.634,7	3.501,0	7.138,3	6.952,1	6.899,8	6.859,5	9.807,8	9.698,0
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	325,5	625,7	1.391,5	2.431,3	6.106,6	5.992,8	5.954,5	5.920,5	8.867,5	8.765,3
1.2. Krediti republičkim fondovima	814,8	919,2	243,1	1.069,7	1.031,7	959,3	945,3	939,0	940,2	932,7
2. Krediti lokalnoj državi	179,1	152,3	47,1	31,9	63,4	63,0	18,7	18,6	18,6	18,5
3. Krediti trgovačkim društvima	7.291,7	10.308,3	9.649,4	10.527,3	11.870,8	12.973,5	10.851,1	13.318,0	13.447,6	13.446,1
4. Krediti stanovništvu	59,7	96,0	182,1	299,5	383,2	393,3	326,4	402,0	424,7	386,3
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	–	1,2	174,3	52,9	70,0	19,9	–	14,6	–	–
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	–	28,3	58,8	255,3	430,6	512,3	589,0	746,5	396,0	435,3
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	8.670,7	12.131,0	11.746,4	14.667,8	19.956,3	20.914,1	18.685,0	21.359,3	24.094,7	23.984,3
UKUPNO (A+B)	72.942,3	97.452,1	113.851,8	128.774,2	147.667,3	154.929,7	156.432,0	158.465,0	164.807,5	167.657,8

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima

U tablici se iskazuju podaci o kuskim i deviznim kreditima ba-

naka domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstva i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. godine i faktoring i forfaiting.

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Lokalna država	907,0	1.910,4	2.006,2	2.020,7	1.837,4	1.688,7	1.507,7	1.408,7	1.300,2	1.561,3
2. Trgovačka društva	8.981,6	12.344,5	12.872,9	12.036,9	11.674,5	13.344,2	12.365,7	11.880,8	12.381,7	12.199,8
3. Stanovništvo	4.872,0	6.307,4	7.873,1	8.773,0	10.317,2	10.728,3	10.717,6	11.058,9	11.395,0	11.836,4
4. Ostale bankarske institucije	17,0	42,1	98,9	245,4	163,5	322,1	282,8	343,1	360,8	307,1
5. Nebankarske financijske institucije	407,1	568,1	468,1	517,5	469,9	571,3	656,0	685,2	658,5	593,5
6. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-4,2	-6,4	-4,2	-2,2	-1,6	-1,3	-1,2	-1,3	-0,9	-1,2
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	15.180,6	21.166,2	23.315,0	23.591,3	24.460,9	26.653,3	25.528,6	25.375,4	26.095,3	26.496,8

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka

U tablici se iskazuje depozitni novac kod banaka, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na žiroračunima i

tekućim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu). Obveze banaka po izdanim kuskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Štedni depoziti	2.006,8	2.236,2	2.527,9	2.233,9	2.412,9	2.493,6	2.524,0	2.576,5	2.580,3	2.584,8
1.1. Lokalna država	118,3	14,8	14,4	4,6	5,0	2,7	3,3	3,1	4,1	3,8
1.2. Trgovačka društva	88,0	213,3	190,5	38,8	96,0	101,6	114,3	110,5	120,4	125,4
1.3. Stanovništvo	1.712,2	1.996,3	2.288,8	2.190,5	2.311,8	2.388,3	2.406,4	2.462,9	2.455,9	2.455,6
1.4. Ostale bankarske institucije	20,8	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5. Nebankarske financijske institucije	67,5	11,8	34,2	0,0	–	1,0	0,0	–	–	–
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	8.206,3	10.764,9	15.842,9	20.245,4	25.047,1	25.498,4	25.285,2	27.241,9	28.974,2	29.841,0
2.1. Lokalna država	340,7	482,8	551,6	550,8	779,1	508,7	665,1	712,8	778,5	774,0
2.2. Trgovačka društva	3.618,3	4.633,6	7.165,3	8.698,5	9.303,0	8.222,5	7.517,1	9.508,9	9.887,6	10.189,4
2.3. Stanovništvo	2.554,1	3.793,8	6.194,5	9.321,4	12.180,5	13.254,9	13.739,6	14.033,3	14.507,4	14.898,3
2.4. Ostale bankarske institucije	24,7	58,4	129,3	215,9	839,5	931,9	1.058,4	597,7	935,9	758,4
2.5. Nebankarske financijske institucije	1.668,5	1.796,3	1.802,2	1.458,8	1.944,9	2.580,4	2.304,9	2.389,3	2.864,7	3.221,0
Ukupno (1+2)	10.213,1	13.001,1	18.370,7	22.479,2	27.459,9	27.992,1	27.809,2	29.818,4	31.554,5	32.425,8

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija kod banaka.

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Štedni depoziti	23.748,8	21.074,4	21.547,0	22.144,6	23.555,7	22.641,0	22.376,0	22.084,2	21.770,9	21.336,6
1.1. Lokalna država	13,2	12,2	14,7	15,6	13,3	11,9	10,6	11,3	10,7	10,5
1.2. Trgovačka društva	2.884,2	3.346,7	3.620,2	4.273,2	4.727,1	4.408,3	4.274,5	4.282,1	4.083,8	3.720,3
1.3. Stanovništvo	20.688,3	17.537,3	17.690,2	17.708,9	18.504,4	17.933,6	17.673,0	17.555,1	17.500,3	17.329,3
1.4. Ostale bankarske institucije	23,9	34,7	9,0	15,4	26,7	116,0	126,1	79,3	33,5	36,2
1.5. Nebankarske financijske institucije	139,2	143,5	212,9	131,6	284,3	171,3	291,9	156,4	142,5	240,3
2. Oročeni depoziti	48.088,1	50.980,3	54.488,4	59.598,3	63.308,1	64.119,7	63.424,5	61.198,7	60.655,7	60.364,0
2.1. Lokalna država	1,7	9,5	3,8	0,3	33,1	3,2	3,1	2,1	2,0	2,0
2.2. Trgovačka društva	4.619,1	6.009,6	7.154,0	8.518,6	8.265,8	8.154,2	7.725,7	5.916,9	5.807,5	5.772,2
2.3. Stanovništvo	42.705,4	44.159,2	46.805,1	50.636,0	53.913,8	55.036,1	54.966,0	54.645,2	54.312,5	54.038,9
2.4. Ostale bankarske institucije	11,5	41,5	21,7	20,7	258,5	242,0	233,4	242,0	137,8	105,6
2.5. Nebankarske financijske institucije	750,3	760,5	503,7	422,7	836,9	684,2	496,3	392,5	395,7	445,4
Ukupno (1+2)	71.836,9	72.054,6	76.035,3	81.742,9	86.863,8	86.760,8	85.800,5	83.282,9	82.426,5	81.700,6

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju štedni i oročeni devizni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finan-

cijskih institucija kod banaka. Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po videnju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a oročeni devizni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	–	5,1	–	–	–	–	–	–	–	0,8
2. Obveznice (neto)	104,4	92,8	151,9	170,5	160,8	164,9	170,4	603,4	593,9	529,2
3. Primljeni krediti	213,4	118,4	446,5	993,0	416,5	912,1	1.003,8	845,4	812,1	1.194,0
3.1. Lokalna država	–	–	0,9	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Trgovačka društva	158,1	46,3	92,7	40,3	74,8	40,8	51,4	44,0	41,0	41,0
3.3. Ostale bankarske institucije	4,6	10,0	222,1	842,8	317,7	828,1	675,6	547,4	652,6	849,1
3.4. Nebankarske financijske institucije	50,7	62,0	130,9	109,9	24,0	43,2	276,8	254,0	118,6	303,9
Ukupno (1+2+3)	317,8	216,3	598,4	1.163,5	577,3	1.077,0	1.174,2	1.448,8	1.406,1	1.724,0

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca

U tablici se iskazuju neto obveze banaka na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Instrumenti tržišta novca (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih

mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira.

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica, te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani su prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Devizna inozemna pasiva	21.692,7	34.198,5	44.574,3	54.536,7	49.145,4	52.073,3	53.283,7	55.352,2	55.271,5	56.502,4
1.1. Obveze prema stranim bankama	16.407,4	28.662,3	38.623,1	48.967,5	42.943,1	45.747,7	47.018,3	49.027,6	48.921,5	50.229,2
Tekući računi	147,1	130,9	266,6	127,6	133,6	156,3	101,6	121,8	113,0	125,3
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.208,3	9.002,9	12.885,2	16.056,8	10.454,4	12.523,1	12.139,7	12.472,9	13.456,2	14.052,7
Kredit	15.052,1	19.528,5	25.471,4	29.369,5	29.025,7	29.775,6	31.482,7	33.161,4	32.073,1	32.786,0
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	2.558,3	2.801,4	2.949,2	2.399,4	1.820,6	1.167,4	1.164,8	1.156,6	1.159,1	935,3
Obveznice	–	–	–	3.413,6	3.329,4	3.292,6	3.294,3	3.271,5	3.279,2	3.265,2
1.2. Obveze prema strancima	5.285,2	5.536,2	5.951,2	5.569,2	6.202,3	6.325,6	6.265,4	6.324,7	6.350,0	6.273,2
Štedni i oročeni depoziti	3.777,8	4.160,2	4.753,2	5.002,2	5.718,3	5.846,3	5.851,9	5.912,9	5.940,7	5.867,0
Depoziti po viđenju	873,7	875,6	898,6	1.052,5	1.195,7	1.172,9	1.158,2	1.209,8	1.246,6	1.217,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	2.904,1	3.284,6	3.854,6	3.949,6	4.522,6	4.673,4	4.693,8	4.703,2	4.694,2	4.649,8
Kredit	1.507,4	1.376,0	1.198,0	567,1	484,0	479,3	413,5	411,7	409,3	406,2
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	39,3	39,7	39,1	0,2	0,0	–	–	–	–	–
2. Kunska inozemna pasiva	165,1	825,0	5.357,7	6.627,0	11.676,0	15.039,1	15.747,1	16.453,5	18.092,3	19.272,7
2.1. Obveze prema stranim bankama	46,9	690,9	5.087,8	6.103,9	10.822,6	14.099,6	14.802,8	15.495,0	17.265,4	18.394,3
Depozitni novac	38,2	53,6	86,4	145,1	163,6	179,6	172,1	298,4	353,1	338,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	4,2	635,8	2.664,1	2.846,9	5.312,0	6.979,5	7.557,4	8.176,2	8.788,0	8.879,2
Kredit	4,5	1,5	2.337,3	3.111,9	5.347,0	6.940,5	7.073,3	7.020,4	8.124,3	9.176,4
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	–	–	–	–	223,2	405,7	404,8	401,9	402,8	401,0
2.2. Obveze prema strancima	118,2	134,1	269,9	523,1	853,4	939,5	944,3	958,4	826,9	878,5
Depozitni novac	60,1	56,2	76,8	95,9	147,1	180,3	185,9	212,5	221,7	252,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	58,1	77,9	191,4	419,2	702,3	755,2	754,4	742,0	601,3	621,6
Kredit	–	–	1,7	8,0	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0	3,9
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	–	–	1,7	8,0	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0	3,9
Ukupno (1+2)	21.857,8	35.023,5	49.932,0	61.163,7	60.821,4	67.112,3	69.030,8	71.805,7	73.363,8	75.775,2

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka

U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze banaka prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu pasivu i

kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim bankama i obveze prema strancima (ukupno i po financijskim instrumentima). Stavke Krediti obuhvaćaju i izdane podređene i hibridne instrumente koje su upisali inozemni investitori.

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Kunski depoziti	3.335,1	4.036,8	4.104,4	5.627,2	6.912,1	7.596,1	7.379,5	7.502,7	7.717,3	7.870,8
1.1. Depoziti Republike Hrvatske	295,9	634,3	506,4	445,1	710,9	605,0	565,4	508,0	549,3	496,1
Depozitni novac	33,9	476,4	448,0	373,3	529,8	458,1	420,5	381,6	419,4	368,2
Štedni depoziti	41,6	3,3	3,0	4,2	2,1	1,8	1,3	1,3	1,3	1,6
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	217,6	153,6	54,2	66,5	178,0	144,0	142,5	124,1	127,6	125,3
Krediti	2,8	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
1.2. Depoziti republičkih fondova	3.039,2	3.402,5	3.598,0	5.182,2	6.201,2	6.991,1	6.814,1	6.994,7	7.168,0	7.374,6
Depozitni novac	214,6	553,2	294,8	266,3	541,1	580,2	520,4	552,8	512,4	464,7
Štedni depoziti	10,8	0,0	0,3	3,5	1,9	1,9	1,9	12,0	10,2	10,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	195,2	144,3	156,2	262,3	177,2	251,7	156,5	117,0	232,1	239,6
Krediti	2.618,6	2.705,0	3.146,7	4.650,0	5.481,1	6.157,3	6.135,3	6.312,8	6.413,3	6.660,1
2. Devizni depoziti	2.299,6	2.058,1	1.178,9	1.194,6	1.495,7	1.690,9	1.478,2	1.343,0	1.187,3	928,8
2.1. Depoziti Republike Hrvatske	2.275,0	1.938,9	1.158,2	891,0	915,5	906,2	656,5	706,4	768,7	695,3
Štedni depoziti	329,8	263,0	198,5	189,7	370,2	340,6	213,4	263,1	287,7	233,0
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	55,8	293,1	–	23,2	23,6	38,7	37,1	32,6	77,0	75,3
Refinancirani krediti	1.889,5	1.382,8	959,6	678,1	521,6	527,0	406,1	410,7	404,1	387,0
2.2. Depoziti republičkih fondova	24,5	119,2	20,8	303,6	580,3	784,7	821,7	636,6	418,6	233,5
Štedni depoziti	22,9	114,1	20,8	156,5	177,1	139,4	107,8	104,6	126,4	138,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1,6	5,0	–	147,1	180,0	25,8	–	–	–	21,9
Krediti	–	–	–	–	223,2	619,6	713,9	532,0	292,2	72,9
Ukupno (1+2)	5.634,7	6.094,9	5.283,3	6.821,8	8.407,9	9.287,0	8.857,7	8.845,7	8.904,6	8.799,6

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze banaka prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod banaka.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti Republi-

ke Hrvatske i republičkih fondova. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te refinancirane kredite.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
1. Ograničeni depoziti	830,6	1.361,2	1.541,2	2.014,6	2.105,2	2.036,4	2.129,2	2.317,4	2.318,6	2.264,1
1.1. Kunski depoziti	100,3	789,6	730,1	1.267,4	1.179,0	1.277,1	1.216,0	1.384,9	1.338,1	1.359,4
1.2. Devizni depoziti	730,3	571,6	811,1	747,2	926,2	759,3	913,2	932,5	980,5	904,7
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	770,2	319,3	167,8	40,0	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	1.600,8	1.680,5	1.709,0	2.054,6	2.105,2	2.036,4	2.129,2	2.317,4	2.318,6	2.264,1

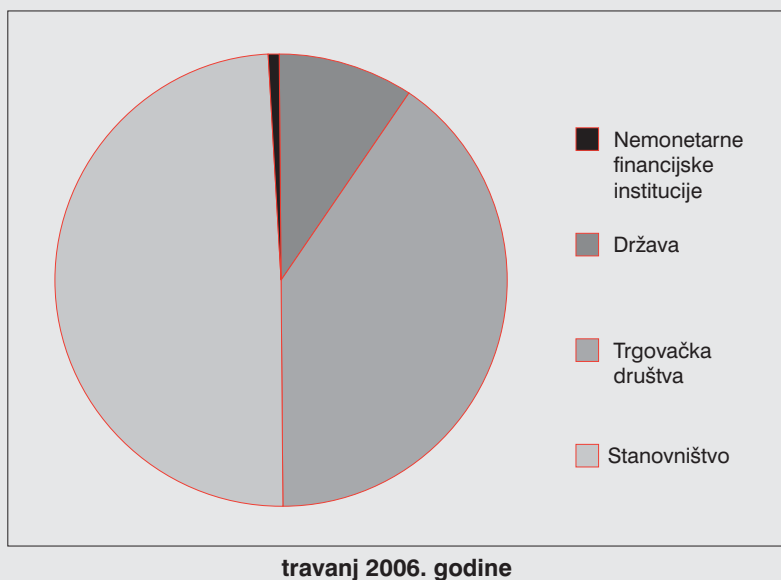
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

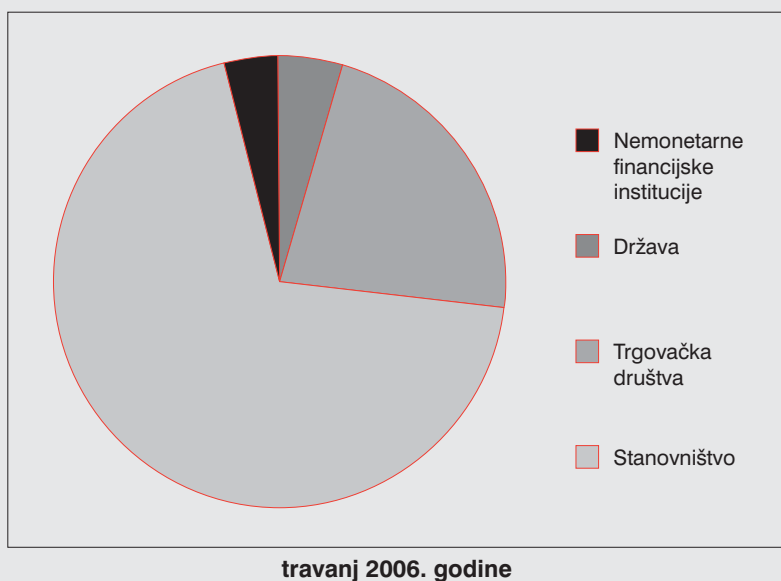
Slika D1.

**DISTRIBUCIJA KREDITA BANAKA
PO INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA**

Slika D2.

**DISTRIBUCIJA DEPOZITA KOD BANAKA
PO INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA**

Napomena:

Sektor "Država" obuhvaća središnju i lokalnu državu.

Sektor "Nemonetarne financijske institucije" obuhvaća ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije.

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
AKTIVA										
1. Pričuve kod središnje banke	15,5	19,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Potraživanja od središnje države	1.208,8	1.983,9	3.033,5	3.779,1	3.842,0	4.274,3	4.387,3	4.744,1	4.631,6	4.516,5
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	11,6	93,3	187,9	373,2	673,0	575,5	606,7	655,7	718,3	779,5
u tome: Potraživanja od stanovništva	11,6	91,3	187,9	373,2	518,8	575,5	606,7	655,7	718,3	779,5
4. Potraživanja od banaka	18,1	37,2	247,2	824,2	693,7	994,4	827,3	247,1	187,3	139,1
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	1.254,0	2.133,6	3.468,6	4.976,6	5.208,7	5.844,2	5.821,3	5.646,8	5.537,3	5.435,1
PASIVA										
1. Oročeni depoziti	1.137,5	2.012,9	3.265,2	4.728,2	4.878,2	5.514,7	5.521,4	5.372,6	5.326,5	5.287,9
2. Obveznice i instrumenti tržišta novca	10,0	–	11,1	10,7	10,4	10,3	10,3	10,2	10,3	10,2
3. Kapitalni računi	124,0	141,1	159,7	206,7	286,0	258,0	252,0	247,4	202,0	159,0
4. Ostalo (neto)	–17,5	–20,4	32,6	30,8	34,1	61,1	37,5	16,5	–1,4	–22,0
Ukupno (1+2+3+4)	1.254,0	2.133,6	3.468,6	4.976,6	5.208,7	5.844,2	5.821,3	5.646,8	5.537,3	5.435,1

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

U agregiranu bilancu stambenih štedionica uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama stambenih štedionica. Sva potraživanja i sve obveze stambenih štedionica odnose se isključivo na domaće sektore.

Pričuve stambenih štedionica kod središnje banke su novčana sredstva stambenih štedionica u blagajnama, a do rujna 2003. godine i kunska novčana sredstva stambenih štedionica na računima kod središnje banke.

Potraživanja od središnje države su kunska potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju prije svega kunske kredite dane lokalnoj državi i stanovništvu.

Potraživanja od banaka obuhvaćaju kredite dane bankama kao i depozite kod banaka, uključujući, od listopada 2003. godine, raču-

ne za redovno poslovanje kod banaka.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju plasmane u investicijske fondove.

Stavka Oročeni depoziti su oročeni depoziti lokalne države i stanovništva.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze stambenih štedionica na osnovi izdanih obveznica i primljeni krediti.

Kapitalni računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za neidentificirane gubitke. Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1994.	prosinac	8,50	–	18,00	19,00	17,00	14,00	19,00	22,00
1995.	prosinac	8,50	–	25,49	19,00	17,00	–	19,00	22,00
1996.	prosinac	6,50	–	11,00	19,00	17,00	–	19,00	18,00
1997.	prosinac	5,90	–	9,50	19,00	17,00	–	19,00	18,00
1998.	prosinac	5,90	–	12,00	19,00	7,00	14,00	19,00	18,00
1999.	prosinac	7,90	–	13,00	19,00	–	14,00	19,00	18,00
2000.	prosinac	5,90	–	12,00	18,00	–	13,00	18,00	18,00
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	svibanj	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	lipanj	4,50	3,61	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	srpanj	4,50	3,52	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	kolovoz	4,50	3,50	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	rujan	4,50	3,50	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	listopad	4,50	3,50	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	studenj	4,50	3,50	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	siječanj	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
	veljača	4,50	3,51	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
	ožujak	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
	travanj	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu.

^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a.

^c Od 14. prosinca 2005.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunavala i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalog za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadrže određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazane su vagane kamatne stope vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 se do rujna 1994. godine odnose na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za

plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, a od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se, za razdoblje do prosinca 1994. godine, na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, a od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na obvezno upisane blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospeljeća ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospeljeća					Kamatne stope na prekonocne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1994.	prosinac	5,15	–	9,00	12,00	14,00	–	–	–	–	–	–	–
1995.	prosinac	5,50	16,50	12,00	25,54	27,00	–	–	–	–	–	–	–
1996.	prosinac	5,50	–	–	8,00	9,50	–	–	–	–	–	–	–
1997.	prosinac	4,50	–	–	8,00	9,00	10,00	–	–	–	–	–	–
1998.	prosinac	5,90	–	–	9,50	10,50	11,00	–	4,60	3,12	3,08	–	–
1999.	prosinac	5,90	–	–	10,50	11,55	12,50	–	4,83	3,56	–	–	–
2000.	prosinac	4,50	–	–	6,65	7,00	7,70	–	5,51	4,83	–	–	–
2001.	prosinac	2,00	–	–	3,36	4,26	4,85	–	2,62	3,06	–	–	–
2002.	prosinac	1,75	–	–	2,08	–	–	2,30	2,68	–	–	–	–
2003.	prosinac	1,25	0,50	–	–	–	–	1,75	1,48	–	–	–	–
2004.	prosinac	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005.	svibanj	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	lipanj	0,75 ^b	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	srpanj	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	kolovoz	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	rujan	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	listopad	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	studenj	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2006.	siječanj	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	veljača	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	ožujak	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
	travanj	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a. ^b Od 8. lipnja 2005.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja obvezne pričuve u prosjeku, izdvajaju na račune za namirenje banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namirenje neto pozicije iz Nacionalnoga kliničkog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske

narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke.

Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospeljeća od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se prosječne vagane kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonocni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10	11
1994.	prosinac	26,20	1.826,0	1.826,0	–	188,3	1.779,2	–	5,63	–
1995.	prosinac	30,90	2.431,8	2.431,8	–	826,5	2.215,9	–	7,93	–
1996.	prosinac	35,91	3.652,9	3.652,9	–	–	3.312,0	–	4,99	–
1997.	prosinac	32,02	4.348,8	4.348,8	–	–	3.914,2	–	4,05	–
1998.	prosinac	29,57	13.112,7	3.967,2	9.145,4	57,4	3.469,8	1.467,6	5,28
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	svibanj	18,00	34.619,1	20.713,2	13.905,9	2.426,0	14.496,1	10.542,8	0,87	1,24
	lipanj	18,00	34.918,4	22.506,3	12.412,1	3.447,3	15.751,4	9.427,2	0,61	0,86
	srpanj	18,00	35.414,2	23.365,0	12.049,2	3.921,7	16.352,7	9.151,9	0,52	0,74
	kolovoz	18,00	35.792,5	23.710,5	12.082,0	4.024,6	16.594,8	9.150,1	0,52	0,68
	rujan	18,00	36.249,8	24.107,1	12.142,7	3.710,2	16.873,6	9.130,9	0,52	0,75
	listopad	18,00	36.832,9	24.483,3	12.349,6	3.542,4	17.137,4	9.233,1	0,52	0,74
	studeni	18,00	37.147,1	24.741,3	12.405,8	3.631,8	17.318,0	9.254,3	0,52	0,68
	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	siječanj	17,32	36.676,0	24.644,6	12.031,4	5.047,4	17.250,3	8.988,8	0,52	0,74
	veljača	17,00	36.313,4	24.426,5	11.886,9	6.560,7	17.097,8	8.918,7	0,52	0,67
	ožujak	17,00	36.422,3	24.514,4	11.907,9	7.993,3	17.159,5	8.990,3	0,52	0,61
	travanj	17,00	36.824,5	24.924,1	11.900,4	8.978,4	17.446,3	9.026,1	0,52	0,79

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati u prosjeku na svojim računima za namirenje i u blagajni, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuve, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuve u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u stra-

noj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati u prosjeku na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovništva s preostalim rokom dospijeca do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koji su banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. godine posebnu obveznu pričuvu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvu (od kolovoza 2004. godine).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve je fiksni i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1994.	prosinac	119,5	1,72	393,7	210,2	–	–
1995.	prosinac	49,4	0,63	199,4	218,7	–	–
1996.	prosinac	267,9	2,63	98,5	780,9	–	183,8
1997.	prosinac	396,3	2,92	32,7	728,9	–	260,7
1998.	prosinac	221,9	1,65	445,5	850,4	1.377,4	141,3
1999.	prosinac	179,6	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	0,0	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	0,0	0,0	4.581,7
2005.	svibanj	542,2	18.697,5	0,92	0,0	0,0	0,0	7.253,5
	lipanj	577,5	19.221,1	0,95	0,0	0,0	0,0	5.476,5
	srpanj	504,7	20.669,4	0,80	0,0	0,0	0,0	4.370,8
	kolovoz	605,3	21.540,2	0,94	0,0	0,0	0,0	3.639,2
	rujan	424,6	21.862,5	0,64	0,0	0,0	0,0	4.666,5
	listopad	409,1	21.124,8	0,61	0,0	0,0	0,0	4.721,6
	studen	354,4	20.976,2	0,52	0,0	0,0	0,0	5.014,3
	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	0,0	0,0	4.163,3
2006.	siječanj	579,6	18.833,0	0,80	0,1	0,0	0,0	5.954,5
	veljača	465,0	16.852,9	0,63	0,0	0,0	0,0	6.439,9
	ožujak	375,8	13.813,2	0,51	0,0	0,0	0,0	6.927,0
	travanj	394,7	13.090,1	0,52	0,1	0,0	0,0	5.864,8

obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunkskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti uključujući sredstva granične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. godine). Od lipnja 2005. godine Hrvatska narodna banka plaća naknadu po stopi koja je za izdvojena sredstva u američkim dolarima jednaka 50% *U.S. Federal Funds Target Rate*, a u eurima 50% *ECB Minimum Bid Refinance Rate* na dan izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

Stupac 3 iskazuje slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao ukupna novčana sredstva banke (na računu za namirenje i u blagajni) umanjena za minimalno prosječno stanje na računu za namirenje i u blagajni, propisano instrumentima Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valu-

ti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnoga prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovaljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjeno za dio dragovaljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na tržištu novca		Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule									
		Na prekononočne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite						Na dugoročne kredite		
					Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	
1	2	3	4	5			6	7	8				9
1994.	prosinac	8,50	17,76	15,39	15,43	13,82
1995.	prosinac	27,26	27,15	22,32	22,56	22,23	23,81	23,75	25,58	13,48	13,39	14,38	
1996.	prosinac	9,66	10,72	18,46	19,35	19,18	20,18	19,90	23,12	11,51	11,29	14,28	
1997.	prosinac	8,46	9,49	14,06	14,12	13,17	19,26	19,34	18,11	13,24	12,98	13,75	
1998.	prosinac	10,00	15,91	16,06	16,22	14,89	20,77	20,80	19,92	11,73	11,48	13,16	
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16	
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97	
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14	
2002.	prosinac	1,58	1,89	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88	
2003.	prosinac	5,47	7,02	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69	
2004.	prosinac	3,55	6,02	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16	
2005.	svibanj	0,77	4,50	11,38	11,44	7,95	13,43	14,15	6,96	10,66	6,13	11,63	
	lipanj	1,96	5,01	11,21	11,26	8,19	13,00	13,86	6,59	10,71	6,75	11,74	
	srpanj	3,38	4,50	11,42	11,52	8,16	13,39	13,89	7,51	10,21	7,43	11,25	
	kolovoz	5,55	5,19	11,17	11,32	7,85	13,32	13,88	7,26	9,38	5,38	11,34	
	rujan	1,83	4,21	10,66	10,72	8,01	12,04	13,86	5,47	9,98	6,26	11,32	
	listopad	2,12	3,84	10,95	10,98	7,98	12,35	13,92	5,41	10,30	6,89	11,22	
	studenj	2,29	3,95	10,54	10,56	7,71	11,96	13,77	5,37	10,08	7,61	11,02	
	prosinac	2,29	4,03	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35	
2006.	siječanj	1,60	3,30	11,16	11,23	7,86	12,84	13,51	6,59	10,01	7,14	10,91	
	veljača	0,88	3,15	10,62	10,81	7,76	12,48	13,31	6,01	8,67	5,94	10,66	
	ožujak	0,91	3,23	9,83	9,98	7,16	11,75	13,68	5,29	8,62	6,21	10,04	
	travanj	1,09	3,37	10,10	10,26	6,85	12,37	13,64	5,71	8,72	5,77	10,12	
Relativna važnost ^a		–	–	68,64	61,81	23,69	38,13	32,02	6,10	6,83	2,19	4,64	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u kolonama 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovačkim društvima isključeni su, između ostaloga, međubankovni krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosi novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a čiji je relativan udio novim obuhvatom porastao.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazuju se kamatne stope na međubankovnom tržištu novca, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine nadalje iskazuju se kamatne

stope na tržištu novca izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih posebno u trgovini prekononočnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na prekononočnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a. U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijecem na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroračunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunavani na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom									Kamatne stope na kredite u eurima			
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite					Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite	
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu						
								Ukupni prosjek	Stambeni	Ostali				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1994.	prosinac	11,99	12,38	11,65
1995.	prosinac	19,56	21,62	21,09	18,10	14,33	15,79	10,48	17,18	19,06	12,27
1996.	prosinac	18,97	22,56	22,40	27,00	12,12	13,15	11,30	19,50	21,46	10,77
1997.	prosinac	14,40	16,92	17,00	14,02	12,25	13,00	11,02	13,61	14,95	9,71
1998.	prosinac	13,04	14,28	14,25	13,64	11,15	10,55	12,12	6,95	8,37	5,71
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	6,75	7,43	6,07
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	7,70	7,49	8,05
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	5,94	5,70	7,27
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83
2005.	svibanj	6,71	6,73	6,62	7,54	6,70	5,24	7,43	5,30	8,34	5,31	5,33	5,25
	lipanj	6,60	6,56	6,49	6,94	6,62	5,47	7,22	5,14	8,21	5,20	5,62	4,64
	srpanj	6,29	6,09	5,96	7,16	6,36	5,22	7,06	5,02	8,05	5,13	5,14	5,09
	kolovoz	6,67	6,78	6,77	6,84	6,63	5,40	7,22	5,03	8,51	4,71	6,10	4,15
	rujan	6,68	6,69	6,59	7,37	6,68	5,42	7,40	5,14	8,56	5,01	5,78	4,33
	listopad	6,46	6,27	6,22	6,87	6,54	5,09	7,27	5,04	8,36	4,94	5,28	4,38
	studeni	6,49	6,73	6,64	7,38	6,42	5,36	7,12	5,01	8,20	4,84	4,94	4,70
	prosinac	6,17	6,48	6,34	7,65	6,07	5,18	6,95	5,00	8,10	5,29	5,28	5,30
2006.	siječanj	6,38	6,18	6,01	7,59	6,44	5,54	7,03	4,93	8,23	4,81	5,37	4,51
	veljača	6,40	6,26	6,29	6,04	6,43	5,47	7,06	4,92	8,18	5,27	5,80	5,00
	ožujak	6,43	6,70	6,69	6,74	6,36	5,64	6,78	4,92	7,85	5,38	5,68	5,10
	travanj	6,38	6,37	6,21	7,41	6,38	5,55	6,93	4,87	8,09	5,61	5,62	5,60
	Relativna važnost ^a	27,19	5,88	5,08	0,80	21,31	8,49	12,82	4,60	8,22	4,17	1,85	2,32

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijanjem na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima, prikazane u stupcima 12, 13 i 14, odnose se do prosinca 2001. godine na kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule									
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Ukupni prosjek	Na oročene depozite						
					Na kratkoročne depozite			Na dugoročne depozite			
					Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1994.	prosinac	5,03	3,55	9,65
1995.	prosinac	6,10	3,88	13,65	13,80	10,56	14,28	9,88	10,67	9,62	
1996.	prosinac	4,15	2,19	10,19	10,11	9,84	10,26	12,36	15,49	9,88	
1997.	prosinac	4,35	2,19	9,10	9,08	9,30	8,96	9,48	11,24	8,06	
1998.	prosinac	4,11	2,31	7,73	7,63	9,47	7,15	10,19	10,72	9,56	
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18	
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63	
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70	
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23	
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82	
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30	
2005.	svibanj	1,66	0,72	3,34	3,31	3,94	3,17	4,53	5,17	4,01	
	lipanj	1,72	0,70	3,55	3,54	4,01	3,45	4,04	4,88	3,34	
	srpanj	1,68	0,62	3,92	3,91	4,00	3,90	4,18	5,29	2,93	
	kolovoz	1,83	0,63	4,78	4,79	3,99	4,90	4,09	4,97	2,95	
	rujan	1,73	0,63	3,93	3,93	4,01	3,92	4,04	5,03	2,94	
	listopad	1,69	0,64	3,66	3,65	3,98	3,60	3,91	4,95	3,01	
	studenj	1,71	0,63	3,60	3,56	3,97	3,47	4,86	5,73	3,70	
	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49	
2006.	siječanj	1,56	0,61	3,20	3,17	4,00	2,98	4,35	5,09	3,50	
	veljača	1,56	0,59	3,38	3,35	3,93	3,14	3,99	4,79	3,40	
	ožujak	1,60	0,58	3,43	3,41	4,07	3,12	3,80	4,77	3,09	
	travanj	1,64	0,58	3,34	3,29	4,02	3,03	4,50	5,23	3,53	
Relativna važnost ^a		47,52	35,46	8,29	7,99	2,13	5,86	0,30	0,17	0,13	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim

računima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovačkih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosjeka.

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom				Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite	Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju					
						Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		
							EUR	USD	EUR	USD	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1994.	prosinac	6,95	
1995.	prosinac	12,69	11,46	19,36	4,57	2,82	3,53	4,20	1,10	1,53	
1996.	prosinac	9,46	9,56	8,80	5,09	1,44	1,32	1,95	1,47	1,39	
1997.	prosinac	7,63	7,24	11,77	4,77	1,75	1,89	2,43	0,83	1,40	
1998.	prosinac	7,47	7,67	5,58	3,98	2,09	2,38	2,40	0,72	0,74	
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30	
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29	
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40	
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38	
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15	
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21	
2005.	svibanj	4,13	3,66	4,64	2,67	0,29	0,30	0,21	0,27	0,41	
	lipanj	3,86	3,54	3,82	2,55	0,30	0,30	0,21	0,31	0,47	
	srpanj	4,00	3,41	4,53	2,53	0,27	0,27	0,18	0,31	0,47	
	kolovoz	4,05	3,59	4,83	2,53	0,28	0,27	0,18	0,33	0,50	
	rujan	4,03	3,54	4,66	2,45	0,26	0,26	0,18	0,29	0,59	
	listopad	4,01	3,51	4,71	2,54	0,26	0,26	0,18	0,25	0,58	
	studen	4,06	3,71	4,68	2,50	0,30	0,32	0,17	0,30	0,59	
	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76	
2006.	siječanj	3,97	3,50	4,75	2,65	0,26	0,25	0,17	0,32	0,63	
	veljača	4,23	3,55	4,97	2,59	0,25	0,25	0,17	0,28	0,58	
	ožujak	4,14	3,60	4,61	2,67	0,26	0,25	0,17	0,31	0,50	
	travanj	3,93 ^b	3,72	4,67	2,69	0,26	0,25	0,17	0,32	0,63	
Relativna važnost ^a		2,71	2,00	0,69	49,77	28,63	20,58	3,20	4,15	0,69	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici); ^b Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 26,90 posto odnosi se na trgovačka društva.

Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovačkih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4 i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnose se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite prim-

ljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunavane po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3), od siječnja 2002. godine sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosječna kamatna stopa na ukupne devizne depozite, prikazana u stupcu 6, odnosi se na vagani prosjek mjesečnih kamatnih stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene depozite s valutnom klauzulom, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne štedne depozite po viđenju (stupac 7) su stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) su iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjeke mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na devizne depozite											
		Na oročene depozite											
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite				Ukupni prosjek	Na dugoročne depozite					
			Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		
12	13	EUR		USD	EUR	USD	18		19	USD	EUR	USD	
1994.	prosinac
1995.	prosinac	6,83	6,66	7,10	6,97	5,86	6,68	8,73	8,78	8,81	3,27	4,50	
1996.	prosinac	7,77	6,95	5,65	6,21	9,86	5,47	12,24	7,71	7,97	19,92	1,50	
1997.	prosinac	6,36	6,07	6,03	6,42	5,09	7,10	7,32	7,87	8,71	5,09	6,76	
1998.	prosinac	4,89	4,49	5,42	6,16	2,84	5,37	7,29	7,68	8,59	4,93	6,92	
1999.	prosinac	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77	
2000.	prosinac	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53	
2001.	prosinac	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23	
2002.	prosinac	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30	
2003.	prosinac	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64	
2004.	prosinac	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65	
2005.	svibanj	3,02	2,87	3,05	1,70	2,69	3,04	4,60	4,78	3,00	3,71	5,95	
	lipanj	2,86	2,79	3,02	1,74	2,42	3,12	3,61	3,91	1,62	3,65	2,20	
	srpanj	2,93	2,79	3,04	1,75	2,40	3,32	3,63	4,05	1,54	3,47	3,20	
	kolovoz	2,99	2,91	3,11	1,73	2,44	3,60	3,71	4,01	1,52	3,40	0,79	
	rujan	2,88	2,84	3,02	1,71	2,36	3,72	3,22	3,26	2,64	3,31	4,02	
	listopad	2,95	2,84	3,04	1,93	2,40	3,96	3,47	4,08	0,91	3,67	4,01	
	studenj	2,91	2,86	3,02	1,80	2,51	3,98	3,45	3,48	3,05	3,13	4,31	
prosinac	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	-		
2006.	siječanj	3,22	2,99	2,97	1,77	2,62	4,46	4,34	4,30	1,38	4,77	2,25	
	veljača	3,08	2,98	3,05	1,82	2,69	4,62	3,92	4,26	2,24	1,83	-	
	ožujak	3,16	3,06	3,00	1,86	2,97	5,10	4,02	4,37	2,05	3,52	5,77	
	travanj	3,25	3,21	3,02	1,85	3,17	5,12	3,59	4,33	1,16	2,21	5,06	
Relativna važnost ^a		21,14	18,82	9,54	0,94	6,61	1,73	2,32	1,68	0,54	0,03	0,07	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

u milijunima EUR, tekuci tečaj

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.				
					IX.	XII.	I.	II.	III. ^b	IV. ^b	V. ^a
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja											
1. Pravne osobe	5.012,4	4.727,8	6.433,1	7.465,3	723,4	1.137,9	737,2	1.065,2	750,2	705,1	1.073,2
2. Fizičke osobe	3.339,9	3.342,6	3.571,6	3.934,4	505,7	484,2	527,4	401,7	584,6	427,9	476,1
2.1. Domaće fizičke osobe	2.684,5	2.842,0	3.103,3	3.586,1	475,2	478,2	521,3	396,9	576,8	–	–
2.2. Strane fizičke osobe	655,4	500,7	468,2	348,3	30,5	6,0	6,1	4,8	7,9	–	–
3. Domaće banke	3.985,8	4.104,5	6.324,4	10.799,3	695,6	1.122,5	616,9	1.024,7	1.131,8	997,5	734,5
4. Strane banke	–	697,9	1.430,6	1.426,2	173,9	234,5	148,1	180,9	347,9	270,7	159,5
5. Hrvatska narodna banka	481,7	294,3	438,3	33,0	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	12.819,8	13.167,1	18.197,9	24.110,1	2.098,7	2.979,1	2.029,6	2.672,5	2.814,5	2.401,1	2.443,3
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja											
1. Pravne osobe	8.534,2	9.029,3	10.852,4	11.280,3	1.283,0	1.239,9	1.075,3	1.164,8	1.213,3	1.119,5	1.318,2
2. Fizičke osobe	1.253,5	1.333,6	1.403,1	1.671,1	329,2	317,2	286,1	244,9	404,8	211,5	282,9
2.1. Domaće fizičke osobe	1.252,3	1.329,7	1.393,1	1.654,5	325,9	315,1	283,3	243,8	400,8	–	–
2.2. Strane fizičke osobe	1,2	3,9	10,0	16,6	3,3	2,1	2,8	1,1	4,1	–	–
3. Domaće banke	3.985,8	4.104,5	6.324,4	10.799,3	695,6	1.122,5	616,9	1.024,7	1.131,8	997,5	734,5
4. Strane banke	–	334,3	765,3	1.001,1	55,6	238,0	163,6	117,3	114,8	135,3	174,7
5. Hrvatska narodna banka	915,7	745,3	84,5	543,2	–	161,9	–	118,6	–	–	184,6
Ukupno (1+2+3+4+5)	14.689,2	15.547,0	19.429,7	25.295,0	2.363,6	3.079,5	2.141,9	2.670,4	2.864,7	2.463,9	2.694,9
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)											
1. Pravne osobe	–3.521,8	–4.301,5	–4.419,4	–3.815,1	–559,6	–102,1	–338,1	–99,7	–463,1	–414,4	–245,0
2. Fizičke osobe	2.086,4	2.009,0	2.168,4	2.263,3	176,5	167,1	241,3	156,8	179,8	216,4	193,2
2.1. Domaće fizičke osobe	1.432,2	1.512,3	1.710,2	1.931,6	149,3	163,1	238,0	153,1	176,0	–	–
2.2. Strane fizičke osobe	654,2	496,7	458,2	331,7	27,2	3,9	3,3	3,7	3,8	–	–
3. Strane banke	–	363,6	665,3	425,1	118,3	–3,5	–15,5	63,5	233,1	135,3	–15,1
4. Hrvatska narodna banka	–434,0	–451,0	353,8	–510,2	–	–161,9	–	–118,6	–	–	–184,6
Ukupno (1+2+3+4)	–1.869,4	–2.379,9	–1.231,8	–1.636,9	–264,9	–100,4	–112,3	2,1	–50,2	–62,7	–251,6
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke											
Kupnja stranih sredstava plaćanja	536,8	197,5	570,9	145,1	–	–	–	–	–	–	–
Prodaja stranih sredstava plaćanja	2,6	3,4	94,9	239,3	–	–	–	10,1	–	3,8	–

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Napomena: U razdoblju od siječnja 1994. do rujna 2001. godine sve transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja u izvješćima banaka dostavljenim HNB-u evidentirane su na osnovi realiziranih kupoprodaja bez obzira koliki je bio ugovoreni rok realizacije i u cijelosti su prenesene u sadržaj tablice o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja. Promjenom obuhvata izvješćivanja od 1. listopada 2001. izvješća sadrže podatke o ugovorenim kupoprodajama stranih sredstava plaćanja podijeljenim u promptne poslove, terminske poslove i swap-poslove. Na osnovi toga revidirani su podaci za 2002., 2003. i 2004. godinu, koji sada obuhvaćaju samo podatke o ugovorenim promptnim transakcijama kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja i u kojima strane

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor podataka su izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja i podaci iz statistike platnog prometa s inozemstvom.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-814,3	-2.093,9	-1.874,0	-1.404,4	-1.960,2	-1.543,8	-1.151,6	2.259,9	-1.524,7	-1.993,3
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-1.913,7	-3.246,1	-3.118,5	-2.596,2	-3.136,5	-1.843,4	-1.472,7	1.990,4	-1.810,8	-2.283,7
1.1. Prihodi	11.275,4	11.586,8	13.585,2	14.897,2	15.963,1	2.308,3	3.874,1	6.709,9	3.070,8	2.801,9
1.2. Rashodi	-13.189,1	-14.832,9	-16.703,7	-17.493,4	-19.099,6	-4.151,8	-5.346,8	-4.719,5	-4.881,6	-5.085,5
2. Roba i usluge (3+4)	-1.301,0	-2.675,6	-2.041,2	-1.958,9	-2.165,0	-1.565,0	-956,9	2.118,9	-1.762,1	-1.906,0
2.1. Prihodi	10.800,1	11.125,4	13.137,6	14.239,8	15.296,9	2.176,1	3.682,2	6.542,0	2.896,6	2.647,0
2.2. Rashodi	-12.101,1	-13.801,0	-15.178,7	-16.198,8	-17.461,9	-3.741,1	-4.639,1	-4.423,1	-4.658,6	-4.553,0
3. Roba	-4.603,8	-5.960,3	-6.974,2	-6.727,8	-7.482,9	-1.569,2	-2.084,8	-1.849,0	-1.979,9	-1.863,2
3.1. Prihodi	5.318,8	5.293,1	5.571,7	6.603,1	7.244,3	1.523,5	1.891,2	1.871,2	1.958,4	1.983,7
3.2. Rashodi	-9.922,6	-11.253,5	-12.545,9	-13.330,9	-14.727,1	-3.092,7	-3.975,9	-3.720,3	-3.938,3	-3.846,9
4. Usluge	3.302,8	3.284,8	4.933,0	4.768,9	5.317,9	4,2	1.127,9	3.968,0	217,8	-42,9
4.1. Prihodi	5.481,3	5.832,3	7.565,9	7.636,7	8.052,6	652,6	1.791,1	4.670,8	938,2	663,2
4.2. Rashodi	-2.178,5	-2.547,5	-2.632,8	-2.867,8	-2.734,7	-648,4	-663,2	-702,8	-720,3	-706,1
5. Dohodak	-612,7	-570,5	-1.077,3	-637,3	-971,5	-278,4	-515,9	-128,5	-48,7	-377,6
5.1. Prihodi	475,3	461,4	447,6	657,4	666,2	132,3	191,8	167,9	174,3	154,9
5.2. Rashodi	-1.088,0	-1.031,9	-1.525,0	-1.294,6	-1.637,8	-410,7	-707,7	-296,4	-223,0	-532,5
6. Tekući transferi	1.099,5	1.152,2	1.244,5	1.191,8	1.176,3	299,6	321,1	269,5	286,1	290,4
6.1. Prihodi	1.333,3	1.453,2	1.538,7	1.584,6	1.624,6	401,1	427,1	388,0	408,3	401,0
6.2. Rashodi	-233,8	-301,1	-294,2	-392,8	-448,3	-101,5	-106,0	-118,5	-122,3	-110,6
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	1.060,0	2.742,8	2.981,8	2.337,3	3.001,4	1.182,6	1.284,5	-513,0	1.047,3	1.533,6
B1. Kapitalne transakcije	154,1	501,2	72,4	23,1	50,9	2,3	2,0	3,8	42,8	-1,3
B2. Financijske transakcije, isklj. med. pričuve	2.454,9	2.983,5	4.144,9	2.357,2	3.772,3	1.368,4	1.564,9	-584,3	1.423,4	2.207,4
1. Izravna ulaganja	1.324,9	598,9	1.682,8	704,0	1.198,4	175,1	643,4	313,0	67,0	249,2
1.1. U inozemstvo	-177,5	-597,5	-107,6	-282,2	-183,0	-35,4	-77,3	-24,4	-45,9	-7,7
1.2. U Hrvatsku	1.502,4	1.196,4	1.790,4	986,1	1.381,4	210,4	720,7	337,4	112,9	256,8
2. Portfeljna ulaganja	665,9	-440,2	869,0	244,5	-1.077,3	-433,8	-165,9	-415,5	-62,1	-479,2
2.1. Sredstva	-143,2	-650,6	121,6	-752,5	-513,2	24,6	-174,5	-301,6	-61,7	-31,2
2.2. Obveze	809,2	210,4	747,5	997,1	-564,1	-458,4	8,6	-113,9	-0,4	-448,0
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	0,0	-88,4	-88,4	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostala ulaganja	464,1	2.824,7	1.593,1	1.408,7	3.739,5	1.715,5	1.087,4	-481,8	1.418,5	2.437,5
4.1. Sredstva	405,2	461,0	-2.216,2	-420,9	983,9	1.005,5	296,9	-261,6	-56,9	1.075,7
4.2. Obveze	58,9	2.363,8	3.809,3	1.829,5	2.755,6	710,0	790,4	-220,2	1.475,4	1.361,7
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-1.549,0	-741,9	-1.235,5	-43,0	-821,8	-188,1	-282,4	67,6	-418,9	-672,6
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-245,7	-648,9	-1.107,8	-932,9	-1.041,2	361,2	-132,9	-1.746,9	477,4	459,7

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Napomena: U poziciji neto pogreška i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca

Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom vremenskom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priručnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1995.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kada nije poznat datum transakcije,
- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijed-

nosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slažu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjuju se podacima o popravcima robe i opskrbi brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim lukama. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata istraživanja o potrošnji inozemnih

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Roba	-4.603,8	-5.960,3	-6.974,2	-6.727,8	-7.482,9	-1.569,2	-2.084,8	-1.849,0	-1.979,9	-1.863,2
1. Prihodi	5.318,8	5.293,1	5.571,7	6.603,1	7.244,3	1.523,5	1.891,2	1.871,2	1.958,4	1.983,7
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	5.214,1	5.188,2	5.464,4	6.453,8	7.097,1	1.492,8	1.845,5	1.832,3	1.926,5	1.950,4
1.2. Prilagodbe za obuhvat	104,7	105,0	107,3	149,3	147,2	30,7	45,6	38,9	31,9	33,4
2. Rashodi	-9.922,6	-11.253,5	-12.545,9	-13.330,9	-14.727,1	-3.092,7	-3.975,9	-3.720,3	-3.938,3	-3.846,9
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-10.244,8	-11.327,0	-12.538,0	-13.354,4	-14.937,9	-3.097,1	-4.054,0	-3.778,3	-4.008,5	-3.937,3
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-405,3	-348,9	-475,6	-474,7	-346,4	-111,1	-73,1	-82,9	-79,3	-56,4
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	727,4	422,5	467,7	498,1	557,2	115,5	151,2	140,9	149,5	146,9
Usluge	3.302,8	3.284,8	4.933,0	4.768,9	5.317,9	4,2	1.127,9	3.968,0	217,8	-42,9
1. Prijevoz	186,1	172,0	252,2	299,3	376,3	71,0	107,4	127,1	70,9	79,7
1.1. Prihodi	658,6	622,8	696,3	791,3	880,3	172,6	237,7	265,4	204,6	196,6
1.2. Rashodi	-472,5	-450,8	-444,1	-492,0	-504,0	-101,7	-130,4	-138,2	-133,7	-117,0
2. Putovanja – turizam	3.072,9	3.138,6	4.976,6	4.822,3	5.394,9	53,4	1.128,3	3.889,9	323,3	74,4
2.1. Prihodi	3.749,3	3.960,8	5.572,7	5.505,6	5.998,9	214,4	1.274,3	4.075,5	434,7	187,5
2.1.1. Poslovni razlozi	305,8	341,2	260,9	328,2	504,0	43,5	157,7	211,3	91,5	47,9
2.1.2. Osobni razlozi	3.443,6	3.619,7	5.311,8	5.177,4	5.494,9	170,9	1.116,6	3.864,3	343,2	139,5
2.2. Rashodi	-676,5	-822,2	-596,1	-683,3	-604,1	-161,0	-146,0	-185,6	-111,4	-113,0
2.2.1. Poslovni razlozi	-322,7	-482,6	-292,3	-297,3	-267,4	-66,2	-72,7	-77,2	-51,3	-50,0
2.2.2. Osobni razlozi	-353,8	-339,6	-303,8	-386,0	-336,7	-94,8	-73,3	-108,5	-60,1	-63,1
3. Ostale usluge	43,9	-25,9	-295,8	-352,7	-453,3	-120,1	-107,8	-49,1	-176,3	-197,0
3.1. Prihodi	1.073,4	1.248,6	1.296,9	1.339,8	1.173,4	265,6	279,0	329,9	298,9	279,1
3.2. Rashodi	-1.029,5	-1.274,5	-1.592,7	-1.692,5	-1.626,6	-385,7	-386,8	-378,9	-475,2	-476,1

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza su u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Kod usluge prijevoza robe rashodi se dopunjuju dijelom troškova prijevoza i osiguranja koji se odnosi na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovice 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavaka na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova o ukupnom broju stranih i domaćih putnika te s podacima o

distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance.

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja i komunikacijske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimaju se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja, odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi plaćenog dohotka iz evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i plaćanja koja se odnose na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća sva plaćanja i naplate kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom.

Tekući transferi odvojeno se prikazuju za sektor države i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristi se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora. Osim poreza i trošarina, mirovina, te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere oba sektora, sektor države obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadrže i podatke

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Dohodak	-612,7	-570,5	-1.077,3	-637,3	-971,5	-278,4	-515,9	-128,5	-48,7	-377,6
1. Naknade zaposlenima	143,1	167,6	183,9	233,9	259,7	61,1	68,5	59,8	70,3	67,3
1.1. Prihodi	157,4	187,2	217,3	268,3	289,2	66,1	74,0	71,7	77,4	76,5
1.2. Rashodi	-14,3	-19,5	-33,4	-34,4	-29,5	-5,0	-5,5	-11,9	-7,1	-9,2
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-354,4	-352,0	-847,8	-431,8	-730,4	-109,4	-460,6	-125,3	-35,0	-214,3
2.1. Prihodi	25,6	24,9	34,8	174,7	104,8	7,8	58,8	19,9	18,4	-0,1
Od čega: Zadržana dobit	19,8	8,5	31,7	165,8	58,7	7,1	35,7	-1,0	17,0	-1,8
2.2. Rashodi	-380,0	-376,9	-882,6	-606,5	-835,2	-117,3	-519,4	-145,2	-53,3	-214,2
Od čega: Zadržana dobit	-187,8	-161,5	-587,8	-291,6	-568,7	-82,9	-408,5	-70,9	-6,4	-52,6
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-241,8	-214,8	-239,6	-256,6	-306,4	-190,4	-53,8	-35,7	-26,5	-183,2
3.1. Prihodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2. Rashodi	-241,9	-214,9	-239,6	-256,6	-306,4	-190,4	-53,8	-35,7	-26,5	-183,2
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-159,6	-171,3	-173,9	-182,8	-194,5	-39,6	-70,0	-27,4	-57,5	-47,4
4.1. Prihodi	292,2	249,3	195,5	214,3	272,2	58,3	59,0	76,3	78,6	78,5
4.2. Rashodi	-451,8	-420,6	-369,4	-397,1	-466,7	-98,0	-129,0	-103,6	-136,1	-126,0
Tekući transferi	1.099,5	1.152,2	1.244,5	1.191,8	1.176,3	299,6	321,1	269,5	286,1	290,4
1. Država	65,3	32,2	70,5	2,6	2,2	35,8	0,6	-18,8	-15,5	-1,1
1.1. Prihodi	142,7	143,4	213,1	180,1	215,8	80,3	49,9	44,4	41,2	47,3
1.2. Rashodi	-77,4	-111,2	-142,6	-177,5	-213,6	-44,5	-49,3	-63,2	-56,6	-48,4
2. Ostali sektori	1.034,2	1.120,0	1.174,0	1.189,2	1.174,1	263,9	320,5	288,2	301,5	291,5
2.1. Prihodi	1.190,6	1.309,8	1.325,6	1.404,5	1.408,8	320,8	377,2	343,5	367,2	353,8
2.2. Rashodi	-156,4	-189,8	-151,6	-215,3	-234,6	-56,9	-56,7	-55,3	-65,6	-62,3

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

o radničkim doznakama. U tekuće se transfere kod sektora države također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništva. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun zasniva se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom, i to na onom njegovom dijelu koji se odnosi na transfere iseljenika. Osim toga, u kapitalni račun se uključuju i transferi koji se ne mogu klasificirati u tekuće transfere, kao što su alokacija zlata bivše SFRJ ili ulaganja u prava i patente.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine kada su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz tog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugo-

ročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2005. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijecom dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti koje koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore države i banaka je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na os-

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006. 1.tr. ^a
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	
Izravna ulaganja	1.324,9	598,9	1.682,8	704,0	1.198,4	175,1	643,4	313,0	67,0	249,2
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-177,5	-597,5	-107,6	-282,2	-183,0	-35,4	-77,3	-24,4	-45,9	-7,7
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-143,6	-590,3	-103,4	-259,6	-109,5	-17,8	-46,2	-10,7	-34,8	-50,3
1.1.1. Sredstva	-143,6	-592,8	-103,9	-260,0	-110,8	-17,8	-46,2	-11,7	-35,0	-52,1
1.1.2. Obveze	0,0	2,6	0,5	0,4	1,3	0,0	0,0	1,0	0,2	1,8
1.2. Ostala ulaganja	-33,9	-7,2	-4,3	-22,6	-73,4	-17,5	-31,1	-13,7	-11,1	42,6
1.1.1. Sredstva	7,9	-9,9	-16,5	-27,3	-63,0	-8,6	-31,0	-14,3	-9,1	31,3
1.2.2. Obveze	-41,7	2,7	12,2	4,7	-10,4	-8,9	-0,1	0,6	-2,0	11,3
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	1.502,4	1.196,4	1.790,4	986,1	1.381,4	210,4	720,7	337,4	112,9	256,8
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	1.087,7	873,5	1.351,0	600,8	1.311,9	384,4	552,7	216,0	158,8	140,1
2.1.1. Sredstva	-8,0	0,0	-1,2	-25,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
2.1.2. Obveze	1.095,7	873,5	1.352,3	626,0	1.311,9	384,4	552,7	216,0	158,8	140,1
2.2. Ostala ulaganja	414,6	322,9	439,4	385,3	69,5	-173,9	168,0	121,4	-46,0	116,8
2.2.1. Sredstva	0,1	-0,3	-1,5	-17,4	1,5	-34,5	0,0	36,0	0,0	-0,6
2.2.2. Obveze	414,5	323,3	440,9	402,7	68,0	-139,4	168,0	85,4	-46,0	117,4
Portfeljna ulaganja	665,9	-440,2	869,0	244,5	-1.077,3	-433,8	-165,9	-415,5	-62,1	-479,2
1. Sredstva	-143,2	-650,6	121,6	-752,5	-513,2	24,6	-174,5	-301,6	-61,7	-31,2
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	0,3	-78,4	-57,8	-32,9	-178,2	-13,8	-60,8	-65,9	-37,7	-52,1
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	-2,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	0,3	-75,6	-58,1	-32,9	-178,2	-13,8	-60,8	-65,9	-37,7	-52,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	-143,5	-572,2	179,4	-719,6	-335,0	38,4	-113,8	-235,7	-24,0	20,9
1.2.1. Obveznice	-128,8	-586,9	165,9	-585,0	-359,1	30,9	-127,4	-229,5	-33,1	-2,3
1.2.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Banke	-128,8	-566,6	180,1	-592,9	-322,8	25,6	-113,7	-201,6	-33,0	-9,2
1.2.1.3. Ostali sektori	0,0	-20,3	-14,1	7,9	-36,3	5,3	-13,6	-27,9	-0,1	6,9
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	-14,8	14,7	13,5	-134,6	24,1	7,5	13,6	-6,2	9,1	23,2
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	-14,8	20,9	7,3	-134,7	24,1	7,5	13,6	-6,2	9,1	23,2
1.2.2.3. Ostali sektori	0,0	-6,2	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	809,2	210,4	747,5	997,1	-564,1	-458,4	8,6	-113,9	-0,4	-448,0
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	15,1	44,2	13,5	141,6	89,2	45,1	10,2	10,9	23,0	19,2
2.1.1. Banke	-7,7	3,9	-2,1	-0,4	-13,6	-10,3	-6,5	4,0	-0,8	-0,1
2.1.2. Ostali sektori	22,7	40,3	15,6	142,0	102,7	55,4	16,7	6,8	23,8	19,3
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	794,1	166,2	734,0	855,5	-653,3	-503,5	-1,6	-124,7	-23,4	-467,1
2.2.1. Obveznice	774,2	197,2	700,0	889,3	-653,3	-503,5	-1,6	-124,7	-23,4	-467,1
2.2.1.1. Država	774,2	67,2	527,3	417,8	-654,1	-513,9	8,1	-114,7	-33,7	-467,9
2.2.1.2. Banke	0,0	0,0	0,0	444,4	3,3	2,5	2,0	0,0	-1,2	1,2
2.2.1.3. Ostali sektori	0,0	130,0	172,6	27,2	-2,5	7,8	-11,7	-10,1	11,5	-0,4
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	19,9	-30,9	34,0	-33,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	19,9	-30,9	34,0	-33,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

novi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadrži samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, dok se podaci u četvrtom tromjesečju 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose na efekt promjene valuta država članica EMU-a u euro.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Ostala ulaganja, neto	464,6	2.824,6	1.593,0	1.408,7	3.739,6	1.715,5	1.087,4	-481,8	1.418,5	2.437,5
1. Sredstva	405,9	461,0	-2.216,2	-420,9	983,9	1.005,5	296,9	-261,6	-56,9	1.075,7
1.1. Trgovinski krediti	58,4	-79,2	-168,5	-188,7	-134,6	37,6	-16,9	-113,7	-41,6	-8,0
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0
1.1.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0
1.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	58,4	-79,2	-168,5	-188,7	-134,3	37,6	-16,9	-113,5	-41,6	-8,0
1.1.2.1. Dugoročni krediti	0,0	-6,5	-24,4	17,4	14,0	13,4	4,2	-1,8	-1,7	-2,5
1.1.2.2. Kratkoročni krediti	58,4	-72,7	-144,1	-206,1	-148,3	24,2	-21,1	-111,6	-39,9	-5,5
1.2. Krediti	50,2	-54,7	-85,6	43,9	-115,0	3,5	-19,1	-21,3	-78,1	-36,3
1.2.1. Država	-3,4	0,6	-1,0	-1,7	-1,5	0,1	0,0	0,8	-2,3	0,4
1.2.1.1. Dugoročni krediti	-3,4	0,6	-1,0	-1,7	-1,5	0,1	0,0	0,8	-2,3	0,4
1.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Banke	1,7	-21,8	3,6	3,8	-22,0	1,3	-7,8	-6,5	-8,9	-23,7
1.2.2.1. Dugoročni krediti	3,8	-20,3	4,4	-0,1	-14,0	1,3	-6,7	0,4	-8,9	-11,4
1.2.2.2. Kratkoročni krediti	-2,1	-1,5	-0,8	3,9	-8,0	0,0	-1,1	-6,9	0,0	-12,3
1.2.3. Ostali sektori	51,9	-33,4	-88,2	41,9	-91,5	2,1	-11,3	-15,5	-66,8	-13,0
1.2.3.1. Dugoročni krediti	51,9	-33,3	-88,2	43,2	-92,8	1,8	-11,6	-15,7	-67,2	-13,0
1.2.3.2. Kratkoročni krediti	0,0	-0,1	0,1	-1,3	1,2	0,3	0,3	0,2	0,4	0,0
1.3. Gotovina i depoziti	297,3	594,9	-1.962,1	-276,1	1.233,5	964,4	332,9	-126,6	62,8	1.120,0
1.3.2. Država	-18,1	-24,2	30,3	72,7	-44,4	-68,6	53,3	-9,7	-19,4	13,8
1.3.3. Banke	-1.790,9	1.516,5	-1.964,5	-368,7	1.313,5	1.019,2	339,2	-113,7	68,8	1.106,2
1.3.4. Ostali sektori	2.106,3	-897,4	-27,9	19,8	-35,6	13,7	-59,5	-3,3	13,5	0,0
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	58,7	2.363,6	3.809,2	1.829,5	2.755,6	710,0	790,4	-220,2	1.475,4	1.361,7
2.1. Trgovinski krediti	96,3	501,3	-226,9	-54,5	12,8	-6,2	106,5	-77,7	-9,8	32,6
2.1.1. Država	1,2	-0,1	1,5	-0,3	0,4	0,8	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
2.1.1.1. Dugoročni krediti	1,2	-0,1	1,5	-0,3	0,4	0,8	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
2.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	95,1	501,4	-228,4	-54,3	12,4	-7,0	106,6	-77,5	-9,7	32,8
2.1.2.1. Dugoročni krediti	-22,1	-1,2	-47,4	-16,7	26,5	7,7	3,8	10,0	5,1	0,4
2.1.2.2. Kratkoročni krediti	117,2	502,6	-181,0	-37,5	-14,1	-14,6	102,9	-87,5	-14,8	32,5
2.2. Krediti	-260,5	653,8	2.896,1	1.636,5	2.372,6	543,5	782,0	123,6	923,4	888,6
2.2.1. Hrvatska narodna banka	-4,1	-177,2	354,2	-369,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1. Krediti i zajmovi MMF-a	-34,3	-129,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.2. Otplate	-34,3	-129,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.2. Kratkoročni krediti	30,3	-47,6	354,2	-369,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	-212,2	433,9	502,9	411,7	241,8	0,6	119,3	70,6	51,2	129,6
2.2.2.1. Dugoročni krediti	185,4	433,9	502,9	411,7	241,8	0,6	119,3	70,6	51,2	129,6
2.2.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	363,2	598,2	697,8	706,8	484,5	60,1	180,4	131,8	112,2	196,5
2.2.2.1.2. Otplate	-177,8	-164,3	-194,9	-295,1	-242,8	-59,5	-61,1	-61,2	-61,0	-67,0
2.2.2.2. Kratkoročni krediti	-397,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.3. Banke	87,2	79,3	1.005,7	647,4	842,1	327,1	306,3	-231,3	440,0	494,6
2.2.3.1. Dugoročni krediti	93,0	81,6	927,2	737,9	276,5	8,8	109,6	-166,0	324,1	451,6
2.2.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	829,3	656,9	1.644,7	1.165,8	1.135,6	250,8	407,8	53,3	423,6	541,7
2.2.3.1.2. Otplate	-736,3	-575,3	-717,5	-427,8	-859,1	-242,0	-298,3	-219,3	-99,6	-90,1
2.2.3.2. Kratkoročni krediti	-5,8	-2,3	78,5	-90,6	565,7	318,3	196,7	-65,3	116,0	43,0
2.2.4. Ostali sektori	-131,5	317,8	1.033,4	947,0	1.288,7	215,8	356,4	284,3	432,2	264,4
2.2.4.1. Dugoročni krediti	-133,6	335,4	983,0	909,0	1.082,6	173,0	287,2	168,3	454,1	189,5
2.2.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	818,1	1.326,0	1.962,1	2.046,4	2.255,1	345,8	541,2	478,4	889,7	504,6
2.2.4.1.2. Otplate	-951,7	-990,7	-979,1	-1.137,4	-1.172,5	-172,8	-254,0	-310,1	-435,6	-315,0
2.2.4.2. Kratkoročni krediti	2,1	-17,6	50,4	38,0	206,0	42,8	69,2	116,0	-21,9	74,9
2.3. Gotovina i depoziti	223,0	1.209,4	1.140,7	244,5	367,5	172,0	-98,8	-266,9	561,2	439,9
2.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	50,0	-50,0	0,0	0,0	7,0
2.3.2. Banke	223,0	1.209,4	1.140,7	244,5	367,5	122,0	-48,8	-266,9	561,2	432,9
2.4. Ostale obveze	-0,1	-0,9	-0,7	3,0	2,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica

u milijunima kuna

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-6.057,5	-15.484,7	-14.270,4	-10.617,9	-14.339,5	-11.486,5	-8.376,2	16.686,6	-11.163,4	-14.553,5
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-14.250,5	-24.261,5	-23.975,8	-19.903,4	-23.427,3	-13.830,3	-10.830,5	14.605,4	-13.371,9	-16.792,2
1.1. Prihodi	84.105,0	85.586,5	102.446,3	111.108,2	117.793,9	17.331,8	28.439,4	49.347,0	22.675,7	20.572,2
1.2. Rashodi	-98.355,5	-109.848,0	-126.422,1	-131.011,7	-141.221,2	-31.162,1	-39.269,9	-34.741,6	-36.047,6	-37.364,4
2. Roba i usluge (3+4)	-9.950,0	-20.004,4	-15.694,7	-15.110,6	-16.248,0	-11.740,5	-7.038,5	15.542,8	-13.011,8	-13.994,6
2.1. Prihodi	80.321,0	82.188,2	99.169,2	106.198,2	112.870,2	16.337,8	27.032,0	48.112,0	21.388,4	19.434,8
2.2. Rashodi	-90.270,9	-102.192,6	-114.863,9	-121.308,8	-129.118,2	-28.078,3	-34.070,5	-32.569,2	-34.400,2	-33.429,3
3. Roba	-34.323,1	-44.135,8	-52.782,7	-50.354,9	-55.309,3	-11.768,2	-15.306,8	-13.614,3	-14.620,0	-13.678,1
3.1. Prihodi	39.695,8	39.198,3	42.167,2	49.480,4	53.574,2	11.439,2	13.893,7	13.780,0	14.461,3	14.565,1
3.2. Rashodi	-74.018,9	-83.334,1	-94.949,9	-99.835,3	-108.883,5	-23.207,4	-29.200,5	-27.394,2	-29.081,4	-28.243,1
4. Usluge	24.373,1	24.131,4	37.088,0	35.244,3	39.061,3	27,7	8.268,3	29.157,1	1.608,2	-316,5
4.1. Prihodi	40.625,2	42.989,9	57.002,0	56.717,8	59.296,0	4.898,7	13.138,3	34.332,0	6.927,0	4.869,7
4.2. Rashodi	-16.252,1	-18.858,5	-19.914,0	-21.473,5	-20.234,7	-4.870,9	-4.870,0	-5.174,9	-5.318,8	-5.186,2
5. Dohodak	-4.300,5	-4.257,1	-8.281,1	-4.792,8	-7.179,2	-2.089,8	-3.791,9	-937,4	-360,1	-2.797,6
5.1. Prihodi	3.784,1	3.398,3	3.277,1	4.910,0	4.923,7	994,0	1.407,4	1.235,0	1.287,4	1.137,4
5.2. Rashodi	-8.084,5	-7.655,4	-11.558,2	-9.702,8	-12.103,0	-3.083,8	-5.199,4	-2.172,4	-1.647,4	-3.935,1
6. Tekući transferi	8.192,9	8.776,7	9.705,4	9.285,6	9.087,7	2.343,8	2.454,2	2.081,2	2.208,5	2.238,7
6.1. Prihodi	9.934,0	10.761,2	11.639,9	11.872,9	12.018,6	3.010,9	3.136,6	2.856,6	3.014,5	2.944,2
6.2. Rashodi	-1.741,1	-1.984,4	-1.934,6	-2.587,4	-2.930,9	-667,1	-682,4	-775,4	-805,9	-705,5
B. KAPITALNE I FINACIJSKE TRANSAKCIJE	7.387,4	20.289,1	22.741,0	17.692,0	22.328,2	8.920,6	9.447,7	-3.749,2	7.709,1	11.329,4
B1. Kapitalne transakcije	1.145,1	3.695,6	546,9	172,8	375,8	17,5	14,7	27,6	315,9	-9,8
B2. Financijske transakcije, isključujući međunarodne pričuve	17.739,3	22.082,0	31.546,5	17.855,7	28.027,8	10.313,8	11.506,6	-4.279,9	10.487,3	16.277,6
1. Izravna ulaganja	9.800,7	4.447,0	12.733,3	5.300,3	8.825,2	1.293,6	4.735,4	2.311,6	484,5	1.838,6
1.1. U inozemstvo	-1.290,5	-4.415,6	-823,6	-2.100,9	-1.346,6	-265,2	-563,2	-179,5	-338,7	-56,9
1.2. U Hrvatsku	11.091,2	8.862,6	13.556,9	7.401,2	10.171,8	1.558,8	5.298,6	2.491,1	823,3	1.895,5
2. Portfeljna ulaganja	4.978,8	-3.227,3	6.671,5	1.747,5	-7.926,7	-3.202,8	-1.215,2	-3.048,3	-460,4	-3.540,6
2.1. Sredstva	-1.081,8	-4.839,8	938,5	-5.688,0	-3.760,5	185,7	-1.277,3	-2.213,5	-455,4	-232,6
2.2. Obveze	6.060,6	1.612,6	5.733,0	7.435,4	-4.166,2	-3.388,5	62,1	-834,9	-5,0	-3.308,0
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	0,0	-659,4	-659,4	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostala ulaganja	2.959,8	20.862,2	12.141,6	10.807,9	27.788,7	12.882,4	7.986,4	-3.543,2	10.463,2	17.979,6
4.1. Sredstva	2.650,7	3.329,3	-16.852,4	-3.088,0	7.436,7	7.585,3	2.186,4	-1.919,5	-415,7	7.897,5
4.2. Obveze	309,0	17.532,9	28.994,0	13.895,9	20.352,1	5.297,1	5.799,9	-1.623,8	10.878,8	10.082,1
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-11.497,0	-5.488,5	-9.352,4	-336,5	-6.075,4	-1.410,8	-2.073,6	503,1	-3.094,1	-4.938,5
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.329,8	-4.804,3	-8.470,6	-7.074,1	-7.988,6	2.565,9	-1.071,5	-12.937,4	3.454,3	3.224,2

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima EUR

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Ukupno	Devize	Obveznice i zadužnice	
1994.	prosinac	1.145,7	3,7	–	–	1.142,0	1.142,0	–	716,6
1995.	prosinac	1.479,0	109,1	–	–	1.369,9	1.288,4	81,4	1.038,1
1996.	prosinac	1.867,7	101,3	0,0	–	1.766,3	1.627,6	138,7	1.549,2
1997.	prosinac	2.303,7	133,4	0,1	–	2.170,2	1.825,2	345,0	2.078,9
1998.	prosinac	2.400,2	197,1	0,1	–	2.203,0	1.642,6	560,4	1.607,0
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9	1.344,7
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	svibanj	6.990,6	0,6	0,2	–	6.989,8	3.640,3	3.349,5	2.937,7
	lipanj	7.065,7	0,7	0,2	–	7.064,8	3.654,5	3.410,3	2.974,7
	srpanj	7.061,6	1,4	0,2	–	7.060,0	3.690,7	3.369,3	3.051,0
	kolovoz	7.064,3	0,8	0,2	–	7.063,2	3.686,2	3.377,0	3.084,6
	rujan	6.998,7	0,8	0,2	–	6.997,7	3.607,6	3.390,0	3.064,9
	listopad	7.128,5	1,2	0,2	–	7.127,1	3.709,2	3.417,9	2.864,8
	studen	7.220,4	0,8	0,2	–	7.219,3	3.781,1	3.438,2	3.242,7
	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	siječanj	7.627,8	1,2	0,2	–	7.626,4	4.006,9	3.619,5	2.680,5
	veljača	7.934,0	0,8	0,2	–	7.933,0	4.230,3	3.702,7	2.446,1
	ožujak	8.088,5	0,7	0,2	–	8.087,6	4.406,1	3.681,5	1.926,8
	travanj	8.205,0	1,2	0,2	–	8.203,6	4.587,5	3.616,1	1.941,6
	svibanj ^b	8.502,2	0,7	0,2	–	8.501,3	4.718,2	3.783,1	1.783,4

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a; ^b Preliminarni podaci.**Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka**

Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sas-

toje se od posebnih prava vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

na kraju razdoblja, u milijunima EUR

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII. ^b	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.	II.	III.	IV.
I. Službene međunarodne pričuve i ostale devizne pričuve (približna tržišna vrijednost)										
A. Službene međunarodne pričuve	5.333,6	5.651,3	6.554,1	6.436,2	6.998,7	7.438,4	7.627,8	7.934,0	8.088,5	8.205,0
(1) Devizne pričuve (u konvertibilnoj stranoj valuti)	3.877,9	4.246,9	5.740,1	6.235,4	6.797,7	7.337,3	7.126,5	7.520,7	7.487,6	7.502,2
(a) Dužnički vrijednosni papiri	1.740,7	1.861,0	3.207,2	3.262,0	3.390,0	3.602,8	3.619,5	3.702,7	3.681,5	3.616,1
Od toga: Izdavatelji sa sjedištem u zemlji o kojoj se izvještava, ali locirani u inozemstvu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(b) Ukupno valuta i depoziti kod:	2.137,2	2.385,9	2.532,9	2.973,3	3.407,6	3.734,5	3.506,9	3.818,0	3.806,1	3.886,1
(i) ostalih središnjih banaka, BIS-a i MMF-a	461,3	325,1	271,1	233,1	205,5	407,3	208,1	207,1	205,4	201,3
(ii) banaka sa sjedištem u zemlji o kojoj se izvještava	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: Locirane u inozemstvu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(iii) banaka sa sjedištem izvan zemlje o kojoj se izvještava	1.675,9	2.060,8	2.261,8	2.740,3	3.202,1	3.327,2	3.298,9	3.610,9	3.600,7	3.684,9
Od toga: Locirane u zemlji o kojoj se izvještava	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2) Pričuvna pozicija u MMF-u	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
(3) Posebna prava vučenja (SDR)	122,9	2,3	0,7	0,6	0,8	0,9	1,2	0,8	0,7	1,2
(4) Zlato	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(5) Ostale devizne pričuve	1.332,6	1.401,9	813,1	200,0	200,0	100,0	500,0	412,3	600,0	701,3
- obratni repo poslovi	1.332,6	1.401,9	813,1	200,0	200,0	100,0	500,0	412,3	600,0	701,3
B. Ostale devizne pričuve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- oročeni depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Ukupno (A+B)	5.333,6	5.651,3	6.554,1	6.436,2	6.998,7	7.438,4	7.627,8	7.934,0	8.088,5	8.205,0
II. Obvezatni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (nominalna vrijednost)										
1. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (ukupni neto odljevi do 1 godine)	-1.350,7	-740,9	-1.538,0	-988,6	-934,8	-899,7	-859,6	-685,2	-415,1	-414,1
(a) Hrvatska narodna banka	-443,4	-167,4	-646,9	-1,8	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,6	-1,2
Do 1 mjesec	Glavnica -196,1	-136,9	-355,9	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-3,2	-2,2	-1,9	-1,8	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,6	-1,2
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica -203,7	-26,5	-0,7	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-2,1	-0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica -34,5	-1,6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-3,8	-0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
(b) Središnja država (bez republičkih fondova)	-907,4	-573,5	-891,1	-986,8	-933,7	-898,6	-858,6	-684,1	-413,5	-412,9
Do 1 mjesec	Glavnica -101,7	-98,1	-85,9	-76,5	-2,9	-77,9	-176,6	-263,6	-2,7	-1,6
Kamate	-55,6	-42,8	-34,4	-13,8	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica -351,6	-8,6	-9,3	-510,1	-141,8	-603,0	-418,2	-114,7	-84,5	-144,6
Kamate	-125,7	-148,1	-168,3	-169,0	-	-	-2,5	0,0	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica -170,8	-176,2	-495,2	-143,7	-682,5	-160,2	-203,2	-207,8	-186,5	-118,5
Kamate	-102,0	-99,7	-98,0	-73,8	-106,4	-57,5	-58,1	-98,1	-139,8	-148,2
2. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova, deviznih ročnica i međuvalutnih swapova u odnosu na domaću valutu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(a) Kratke pozicije (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Do 1 mjesec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(b) Duge pozicije (+)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Do 1 mjesec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ostalo	-75,2	-21,5	-363,5	-	-	-	-	-	-	-
- odljevi s osnove repo poslova (-)	-75,2	-21,5	-363,5	-	-	-	-	-	-	-
Do 1 mjesec	Glavnica -75,1	-21,5	-363,1	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-0,1	0,0	-0,4	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica -	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica -	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)	-1.426,0	-762,4	-1.901,5	-988,6	-934,8	-899,7	-859,6	-685,2	-415,1	-414,1
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)										
1. Potencijalne devizne obveze	-1.088,8	-1.631,0	-1.300,4	-1.772,9	-2.087,6	-2.273,1	-2.441,4	-2.652,7	-2.817,2	-2.961,5
(a) Izdane garancije s dospeljećem od 1 godine	-315,9	-685,9	-426,8	-370,9	-375,6	-443,8	-453,3	-456,6	-455,0	-448,6
- Hrvatska narodna banka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Središnja država (bez republičkih fondova)	-315,9	-685,9	-426,8	-370,9	-375,6	-443,8	-453,3	-456,6	-455,0	-448,6
Do 1 mjesec	-49,4	-52,3	-55,8	-62,7	-28,8	-59,6	-13,2	-26,1	-41,4	-17,0

Preko 1 do 3 mjeseca	-24,7	-35,2	-94,9	-33,9	-73,9	-53,0	-80,4	-64,4	-67,1	-114,4
Preko 3 mjeseca do 1 godine	-241,7	-598,3	-276,1	-274,4	-272,9	-331,2	-359,7	-366,1	-346,5	-317,2
(b) Ostale potencijalne obveze	-772,9	-945,1	-873,6	-1.402,0	-1.711,9	-1.829,3	-1.988,2	-2.196,1	-2.362,2	-2.512,9
– Hrvatska narodna banka	-772,9	-945,1	-873,6	-1.402,0	-1.711,9	-1.829,3	-1.988,2	-2.196,1	-2.362,2	-2.512,9
Do 1 mjesec	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Preko 1 do 3 mjeseca	-772,9	-945,1	-873,6	-1.402,0	-1.711,9	-1.829,3	-1.988,2	-2.196,1	-2.362,2	-2.512,9
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država (bez republičkih fondova)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:	170,8	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– BIS (+)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– MMF (+)	170,8	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)	-918,0	-1.631,0	-1.300,4	-1.772,9	-2.087,6	-2.273,1	-2.441,4	-2.652,7	-2.817,2	-2.961,5
IV. Bilješke										
(a) kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
U tome: Središnja država (bez republičkih fondova)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(b) devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(c) založena imovina	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(d) repo poslovi s vrijednosnim papirima	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.	-70,0	-20,0	-351,0	–	–	–	–	–	–	–
– posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.	1.235,1	1.330,3	785,1	180,7	176,6	88,5	488,4	394,4	576,8	694,2
(e) financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(f) valutna struktura službenih međunarodnih pričuva ^a	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– SDR i valute koje čine SDR	5.333,6	5.651,3	6.554,1	6.436,2	6.998,7	7.438,1	7.627,5	7.933,7	8.088,2	8.204,7
– valute koje ne čine SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
– po pojedinim valutama:										
USD	1.738,4	1.600,8	1.937,6	1.609,1	1.100,5	1.104,5	1.151,1	1.178,9	1.160,9	1.118,6
EUR	3.471,6	4.047,9	4.615,6	4.826,3	5.897,1	6.332,5	6.475,0	6.753,7	6.926,3	7.084,7
Ostale	123,6	2,6	0,9	0,8	1,1	1,3	1,7	1,4	1,2	1,7

^a Do siječnja 2001.: valutna struktura međunarodnih i ostalih deviznih pričuva; ^b Prema preporuci MMF-a od 31. prosinca 2001. u službene međunarodne pričuve (I.A) uključuju se i oročeni depoziti s dospeljem dužim od tri mjeseca. Do tada su ti depoziti bili uključeni u Ostale devizne pričuve (I.B).

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nalazi se u materijalu MMF-a “International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template, 2001”.

Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A) prikazuju one oblike imovine koje HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, oročene devizne depozite koji se mogu razročiti prije dospelja, oročene devizne depozite s preostalim rokom dospelja do godine dana, pričuvenu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvenu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospelja izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (pred-

znak –) koje rezultiraju iz međuvalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predloška prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuvene banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuvene zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuvene, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak –) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predloška prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. (a)) prikazuje obveze na osnovi Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospeljem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B, koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obrnutih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predlošku. Valutna struktura međunarodnih i ostalih deviznih pričuva odnosila se

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	HRK/EUR	HRK/ATS	HRK/FRF	HRK/100 ITL	HRK/CHF	HRK/GBP	HRK/USD	HRK/DEM
1994.		7,087400	0,524804	1,079560	0,371475	4,381763	9,166192	5,995300	3,692018
1995.		6,757758	0,518734	1,047969	0,321342	4,425311	8,252950	5,229967	3,649342
1996.		6,804708	0,513722	1,062735	0,352150	4,404976	8,479850	5,433800	3,614536
1997.		6,959708	0,505322	1,056355	0,361942	4,246962	10,081567	6,157050	3,555932
1998.		7,136608	0,514421	1,079581	0,366683	4,395149	10,539883	6,362292	3,619321
1999.		7,579622	0,550834	1,155501	0,391455	4,738375	11,504100	7,112441	3,875409
2000.		7,634973	0,554855	1,163944	0,394313	4,901679	12,529639	8,276819	3,903700
2001.		7,468966	0,542791	1,138637	0,385740	4,946376	12,010492	8,339074	3,818822
2002.		7,406773				5,050089	11,788895	7,863712	
2003.		7,563414				4,977823	10,945665	6,701390	
2004.		7,495169				4,855608	11,048232	6,035494	
2005.		7,400185				4,780459	10,819398	5,947999	
2005.	svibanj	7,327121				4,743797	10,714655	5,758623	
	lipanj	7,313364				4,755423	10,937565	6,006567	
	srpanj	7,304871				4,690760	10,635671	6,062091	
	kolovoz	7,348095				4,732522	10,723305	5,975191	
	rujan	7,431614				4,799039	10,960855	6,051621	
	listopad	7,386248				4,767000	10,830645	6,136078	
	studenj	7,374972				4,775183	10,863376	6,251617	
	prosinac	7,388962				4,774591	10,879743	6,234090	
2006.	siječanj	7,378288				4,760963	10,749050	6,102424	
	veljača	7,327217				4,705472	10,728176	6,128945	
	ožujak	7,325490				4,670118	10,638179	6,098252	
	travanj	7,312936				4,643976	10,531547	5,973759	
	svibanj	7,272786				4,670000	10,633607	5,697553	

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	HRK/EUR	HRK/ATS	HRK/FRF	HRK/100 ITL	HRK/CHF	HRK/GBP	HRK/USD	HRK/DEM
1994.		6,902400	0,516285	1,052510	0,346500	4,288893	8,784200	5,628700	3,632100
1995.		6,812200	0,526742	1,085365	0,335800	4,618693	8,234500	5,316100	3,705900
1996.		6,863600	0,506253	1,055662	0,362600	4,098835	9,359000	5,539600	3,562200
1997.		6,947200	0,499445	1,050510	0,357700	4,332003	10,475600	6,303100	3,511000
1998.		7,329100	0,531546	1,114954	0,377700	4,567584	10,451000	6,247500	3,739700
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2005.	svibanj	7,307220				4,728980	10,648820	5,837370	
	lipanj	7,310503				4,728045	11,003165	6,062782	
	srpanj	7,296747				4,679202	10,588807	6,040353	
	kolovoz	7,378355				4,762380	10,804444	6,042879	
	rujan	7,438696				4,773291	10,897592	6,170631	
	listopad	7,381207				4,773772	10,829236	6,075067	
	studenj	7,400190				4,783575	10,803197	6,264446	
	prosinac	7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.	siječanj	7,359333				4,733603	10,752970	6,092667	
	veljača	7,307577				4,674157	10,725931	6,164651	
	ožujak	7,323554				4,648695	10,548112	6,065055	
	travanj	7,291280				4,638514	10,498603	5,807934	
	svibanj	7,264151				4,659494	10,601505	5,650837	

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi 2001. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator	
			Indeks cijena pri proizvođačima	Indeks potrošačkih cijena
1997.	prosinac	87,73	93,01	98,79
1998.	prosinac	91,08	95,99	95,39
1999.	prosinac	99,23	102,76	102,08
2000.	prosinac	101,51	99,96	101,79
2001.	prosinac	99,07	98,63	98,89
2002.	prosinac	95,97	95,63	96,24
2003.	prosinac	94,09	94,46	94,62
2004.	prosinac	90,43	90,61	90,85
2005.	svibanj	89,01	90,27	89,13
	lipanj	89,91	91,63	90,22
	srpanj	90,06	91,73	90,66
	kolovoz	90,08	92,10	90,97
	rujan	91,16	93,58	92,34
	listopad	91,72	94,12	91,10
	studen	91,47	93,96	91,59
	prosinac	91,52	94,33	90,98
2006.	siječanj	90,88	94,24	89,97
	veljača	90,53	93,11	89,20
	ožujak	90,38	93,16 ^a	89,42 ^a
	travanj	89,75	93,23 ^a	89,08 ^a
	svibanj	88,27		

^a Preliminarni podaci.

Napomena: od 1.1.2001. serija cijena koja se odnosi na eurozonu uključuje i Grčku.

do prosinca 2000. godine na valutnu strukturu ukupne devizne imovine HNB-a (dio I.). Od siječnja 2001. godine valutna se struktura odnosi na službene međunarodne pričuve (dio I.A).

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema euru, američkom dolaru, švicarskom franku, funti sterlinga i slovenskom tolaru. Počevši od Biltena HNB-a broj 94 (lipanj 2004.) prikazane serije indeksa efektivnih tečajeva kune izračunate su u skladu s modifikacijama osnovne metodologije HNB-a za izračunavanje indeksa nominalnoga i realnoga efektivnog tečaja kune, koja je objavljena u Okviru 2. Biltena HNB-a broj 64 (listopad 2001.). Ponderi su određeni na osnovi prosječnog udjela pojedine inozemne valute u strukturi tekućeg dijela devizne bilance platnog prometa s inozemstvom u razdoblju od siječnja 2000. do prosinca 2003. godine (prije od srpnja 1996. do siječnja 2000.). Tako novi ponder pripisan euru iznosi 70,6% (prije 66,2%), američkom dolaru 27,2% (prije 30,7%), funti sterlinga 1,0% (prije 1,2%), švicarskom franku 1,0%

(prije 1,6%) te slovenskom tolaru 0,2% (kao i prije). Bazno razdoblje za izračunavanje indeksa efektivnih tečajeva kune je 2001. godina (prije 1995. godina). Indeks nominalnoga efektivnog tečaja je agregatni pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja je ponderirani geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena (odnos indeksa cijena u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se koriste indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima i indeksi potrošačkih cijena, odnosno ukupni harmonizirani indeks potrošačkih cijena za zemlje članice eurozone. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine koriste indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Podaci za posljednja dva mjeseca su preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka koje objavljuju statistički uredi zemalja čije cijene ulaze u izračun indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima

u milijunima EUR

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.*	II.*	III.*	IV.
1. Država	5.942,4	5.900,3	6.600,6	7.251,8	6.982,3	7.047,4	7.051,6	6.886,5	6.604,0	6.523,6
Kratkoročni	0,3	0,9	0,9	2,6	1,8	2,1	5,9	2,3	2,3	2,7
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,3	0,9	0,9	2,6	1,8	2,1	5,9	2,3	2,3	2,7
Kašnjenja otplate glavnice	0,3	0,9	0,9	2,4	1,5	1,7	5,6	2,0	1,9	2,3
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	5.942,1	5.899,5	6.599,6	7.249,2	6.980,5	7.045,3	7.045,7	6.884,1	6.601,7	6.520,9
Obveznice	4.268,2	3.947,6	4.310,9	4.648,1	4.064,9	4.065,5	3.982,2	3.780,6	3.496,1	3.475,9
Kredit	1.672,7	1.950,8	2.286,4	2.599,0	2.912,8	2.977,2	3.061,1	3.101,1	3.103,2	3.042,6
Trgovinski kredit	1,3	1,1	2,3	2,1	2,7	2,6	2,4	2,4	2,4	2,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka (HNB)	215,5	23,2	365,7	2,4	2,0	2,6	2,3	2,2	2,0	1,8
Kratkoročni	75,1	21,5	363,1	0,0	2,0	2,6	2,3	2,2	2,0	1,8
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	75,1	21,5	363,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,6	2,3	2,2	2,0	1,8
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	140,3	1,7	2,6	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	138,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1,7	1,7	2,6	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Banke	2.547,1	3.789,6	6.121,1	7.701,6	7.974,3	8.993,5	9.245,2	9.714,6	9.906,6	10.319,5
Kratkoročni	18,0	14,3	617,1	1.964,8	2.030,9	2.512,0	2.567,8	2.759,2	2.865,9	2.998,5
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	2,6	0,3	604,2	513,6	963,1	1.079,7	1.127,2	1.245,2	1.107,1	1.192,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	1.438,9	1.064,8	1.429,3	1.440,1	1.513,9	1.758,7	1.806,3
Ostale obveze	15,4	14,0	12,9	12,4	3,0	3,0	0,5	0,0	0,1	0,1
Kašnjenja otplate glavnice	15,4	14,0	12,9	12,4	3,0	3,0	0,5	0,0	0,0	0,1
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	2.529,1	3.775,3	5.503,9	5.736,7	5.943,3	6.481,5	6.677,4	6.955,4	7.040,7	7.321,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	444,4	453,1	456,7	459,5	461,0	462,7	464,3
Kredit	1.810,8	1.878,4	2.767,7	3.512,3	3.512,7	3.844,8	4.021,4	4.185,4	4.312,3	4.529,7
Gotovina i depoziti	718,3	1.896,9	2.736,2	1.780,1	1.977,5	2.180,0	2.196,5	2.309,1	2.265,8	2.327,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	3.661,8	3.934,7	4.878,4	5.809,2	6.772,4	7.156,4	7.153,7	7.260,9	7.448,9	7.488,9
Kratkoročni	434,9	460,7	523,2	530,3	895,6	856,2	858,1	867,3	906,1	954,2
Instrumenti tržišta novca	31,1	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	53,9	27,2	70,1	100,2	322,3	291,2	311,1	324,3	338,1	355,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	40,4	47,5	22,2	23,2	29,2	27,8	26,8	29,2	36,5	44,1
Ostale obveze	309,6	386,0	397,4	407,0	544,0	537,2	520,2	513,7	531,5	554,8
Kašnjenja otplate glavnice	293,0	365,4	369,9	376,6	506,2	490,6	481,8	475,1	490,0	511,1
Kašnjenja otplate kamata	16,6	20,7	27,6	30,3	37,8	46,6	38,3	38,6	41,5	43,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.226,9	3.474,0	4.355,3	5.278,8	5.876,8	6.300,1	6.295,5	6.393,7	6.542,9	6.534,7
Obveznice	31,2	161,2	345,3	380,6	371,5	378,1	381,5	384,2	391,2	368,6
Kredit	2.969,0	3.103,0	3.858,3	4.769,7	5.353,1	5.764,1	5.756,8	5.851,8	5.996,3	6.024,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	226,7	209,9	151,7	128,5	152,2	158,0	157,3	157,7	155,4	141,2
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

5. Izravna ulaganja	1.091,4	1.407,0	1.844,8	2.015,7	2.376,2	2.340,9	2.387,2	2.411,4	2.467,7	2.513,6
Kratkoročni	49,0	73,2	124,0	120,3	178,6	206,2	213,0	229,9	242,4	264,9
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	4,4	30,0	43,9	36,1	53,1	59,8	64,8	60,5	64,2	77,5
Trgovinski kredit	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	43,0	43,1	80,1	84,2	125,5	146,4	148,2	169,4	178,2	187,4
Kašnjenja otplate glavnice	41,7	41,0	75,9	76,5	114,5	132,6	134,6	155,8	163,9	172,6
Kašnjenja otplate kamata	1,3	2,1	4,2	7,6	11,0	13,8	13,7	13,6	14,3	14,8
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.042,4	1.333,8	1.720,8	1.895,5	2.197,6	2.134,7	2.174,1	2.181,4	2.225,3	2.248,8
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1.020,9	1.300,0	1.689,7	1.866,5	2.165,1	2.104,0	2.144,3	2.151,8	2.195,7	2.219,5
Trgovinski kredit	21,5	33,8	31,1	28,9	32,5	30,7	29,8	29,7	29,6	29,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	13.458,3	15.054,8	19.810,6	22.780,6	24.107,1	25.540,8	25.840,1	26.275,5	26.429,3	26.847,4

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima

Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospeljeću, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospeljećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana).

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima identično kao u financijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak, Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih fi-

nancijskih institucija, trgovačkih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banaka raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor

Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku te javna i mješovita poduzeća. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog

sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor

u milijunima EUR

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	IX.	XII.	I.*	II.*	III.*	IV.
1. Bruto inozemni dug javnog sektora	7.486,1	7.215,3	8.334,0	8.560,2	8.396,9	8.428,2	8.388,7	8.228,9	8.007,0	7.896,6
Kratkoročni	170,3	54,8	409,5	26,8	172,7	69,0	74,5	70,3	80,8	87,1
Instrumenti tržišta novca	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	98,3	21,9	390,9	0,7	111,6	48,1	50,7	50,7	61,5	59,4
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,6	2,3	2,2	2,0	1,8
Trgovinski kredit	25,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	20,5	32,9	18,6	26,1	59,1	18,3	21,4	17,3	17,3	25,9
Kašnjenja otplate glavnice	20,5	32,9	18,6	25,8	58,3	16,9	20,9	16,8	16,6	25,2
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,1	0,3	0,8	1,3	0,5	0,5	0,7	0,7
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	7.315,2	7.160,0	7.924,2	8.533,2	8.224,0	8.359,2	8.314,2	8.158,5	7.926,1	7.809,5
Obveznice	4.268,2	3.947,6	4.310,9	4.648,1	4.064,9	4.065,5	3.982,2	3.780,6	3.496,1	3.475,9
Kredit	2.954,4	3.130,2	3.560,7	3.829,0	4.068,6	4.188,7	4.227,1	4.271,8	4.316,6	4.238,3
Gotovina i depoziti	1,7	1,7	2,6	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0
Trgovinski kredit	91,0	80,5	50,0	53,7	90,5	105,1	104,9	106,2	106,4	95,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,6	0,5	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	565,8	500,1	428,6	320,0	304,8	306,1	254,4	256,6	254,3	252,0
Kratkoročni	9,1	22,3	32,0	26,5	36,8	39,9	23,8	24,0	24,6	24,4
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	9,1	22,3	32,0	26,5	36,8	39,9	23,8	24,0	24,6	24,4
Kašnjenja otplate glavnice	7,0	16,7	23,3	18,8	27,7	30,5	17,1	17,3	18,0	17,7
Kašnjenja otplate kamata	2,1	5,6	8,7	7,7	9,1	9,4	6,7	6,7	6,7	6,7
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	556,8	477,8	396,6	293,5	268,0	266,2	230,6	232,6	229,7	227,5
Obveznice	31,2	31,2	31,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	519,7	442,6	362,9	292,0	266,0	264,4	229,0	231,0	228,2	226,2
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	5,9	4,0	2,5	1,5	2,0	1,8	1,6	1,6	1,5	1,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	5.406,4	7.339,4	11.048,1	13.900,4	15.405,4	16.806,5	17.197,0	17.790,0	18.168,0	18.698,8
Kratkoročni	348,9	420,3	1.062,9	2.444,5	2.720,8	3.264,1	3.336,0	3.536,6	3.670,8	3.845,6
Instrumenti tržišta novca	5,6	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	33,3	27,1	646,6	613,0	1.173,8	1.322,8	1.387,6	1.518,8	1.383,6	1.488,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	1.438,9	1.064,8	1.429,3	1.440,1	1.513,9	1.758,7	1.806,3
Trgovinski kredit	14,5	47,5	22,2	23,2	29,2	27,8	26,8	29,2	36,5	44,1
Ostale obveze	295,5	345,7	360,7	369,4	452,9	484,2	481,5	474,8	491,9	507,2
Kašnjenja otplate glavnice	281,1	330,6	341,8	346,8	424,6	448,0	449,9	443,0	457,3	470,6
Kašnjenja otplate kamata	14,4	15,1	18,9	22,6	28,3	36,3	31,5	31,8	34,6	36,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.966,7	5.512,6	8.140,6	9.440,4	10.308,6	11.201,5	11.473,8	11.842,1	12.029,5	12.339,6
Obveznice	0,0	130,0	314,1	824,9	824,6	834,8	841,0	845,2	853,8	832,9
Kredit	3.117,0	3.359,3	4.988,8	6.760,0	7.444,0	8.132,9	8.383,3	8.635,5	8.860,0	9.132,8
Gotovina i depoziti	718,3	1.896,9	2.736,2	1.780,1	1.977,5	2.180,0	2.196,5	2.309,1	2.265,8	2.327,1
Trgovinski kredit	131,4	126,4	101,5	75,4	62,5	53,8	53,1	52,3	49,9	46,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	1.090,9	1.406,5	1.844,6	2.015,5	2.376,0	2.340,9	2.387,1	2.411,4	2.467,7	2.513,6
Ukupno (1+2+3)	13.458,3	15.054,8	19.810,6	22.780,6	24.107,1	25.540,8	25.840,1	26.275,5	26.429,3	26.847,4

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima

u milijunima EUR

	Stanje duga 30.4.2006.	Trenutačno dospijeće	Projekcija otplate glavnice												
			2.tr.06.	3.tr.06.	4.tr.06.	1.tr.07.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	Ostalo
1. Država	6.523,6	2,7	112,0	114,9	82,9	94,8	309,8	671,9	727,0	1.041,9	823,8	1.409,8	216,9	168,9	1.150,8
Kratkoročni	2,7	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	2,7	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	2,3	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.520,9	0,0	112,0	114,9	82,9	94,8	309,8	671,9	727,0	1.041,9	823,8	1.409,8	216,9	168,9	1.150,8
Obveznice	3.475,9	0,0	33,4	54,4	0,0	27,0	87,8	333,0	243,0	725,3	558,7	1.032,0	17,0	0,0	479,2
Kredit	3.042,6	0,0	78,5	60,3	82,8	67,7	221,6	338,2	483,5	316,5	265,0	377,7	199,8	168,8	671,4
Trgovinski kredit	2,3	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,4	0,7	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka (HNB)	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Banke	10.319,5	0,1	3.340,6	327,1	406,9	261,1	4.074,6	1.524,3	1.099,4	1.052,3	543,1	398,0	126,7	58,1	1.442,9
Kratkoročni	2.998,5	0,1	2.528,7	189,8	117,8	117,8	2.836,3	162,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1.192,1	0,0	1.179,6	12,5	0,0	0,0	1.192,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1.806,3	0,0	1.349,1	177,3	117,8	117,8	1.644,2	162,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	7.321,0	0,0	811,9	137,3	289,1	143,3	1.238,2	1.362,2	1.099,4	1.052,3	543,1	398,0	126,7	58,1	1.442,9
Obveznice	464,3	0,0	15,5	0,0	0,0	0,0	15,5	0,0	0,0	448,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	4.529,7	0,0	750,9	65,3	209,7	63,9	1.026,0	837,3	742,7	530,0	543,1	398,0	126,7	58,1	267,8
Gotovina i depoziti	2.327,1	0,0	45,5	71,9	79,4	79,4	196,7	524,9	356,7	73,6	0,0	0,0	0,0	0,0	1.175,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	7.488,9	554,8	308,4	341,6	521,0	239,0	1.171,0	1.066,7	973,3	882,9	748,2	410,3	254,3	212,2	1.215,1
Kratkoročni	954,2	554,8	63,6	144,0	168,7	22,7	376,2	23,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	355,3	0,0	63,6	144,0	124,6	22,7	332,2	23,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	44,1	0,0	0,0	0,0	44,1	0,0	44,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	554,8	554,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	511,1	511,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	43,6	43,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.534,7	0,0	244,8	197,6	352,4	216,2	794,8	1.043,6	973,3	882,9	748,2	410,3	254,3	212,2	1.215,1
Obveznice	368,6	0,0	7,6	0,0	0,0	0,0	7,6	187,1	6,1	6,1	7,0	7,0	8,7	8,7	130,5
Kredit	6.024,9	0,0	215,4	188,1	326,0	196,5	729,4	816,0	947,4	858,4	737,2	403,1	245,5	203,4	1.084,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	141,2	0,0	21,8	9,6	26,4	19,8	57,8	40,5	19,8	18,4	4,1	0,3	0,1	0,1	0,1
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

5. Izravna ulaganja	2.513,6	187,4	106,8	51,5	280,3	126,6	438,6	296,5	225,3	229,1	294,6	124,1	38,7	42,1	637,2
Kratkoročni	264,9	187,4	39,1	12,0	9,0	15,3	60,0	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	77,5	0,0	39,1	12,0	9,0	15,3	60,0	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	187,4	187,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	172,6	172,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	14,8	14,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	2.248,8	0,0	67,7	39,5	271,3	111,2	378,6	279,1	225,3	229,1	294,6	124,1	38,7	42,1	637,2
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	2.219,5	0,0	67,0	38,6	270,1	110,0	375,7	274,3	220,9	222,6	288,0	122,5	37,7	41,5	636,3
Trgovinski krediti	29,3	0,0	0,7	0,9	1,3	1,3	2,9	4,7	4,4	6,6	6,7	1,6	1,0	0,6	0,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	26.847,4	744,9	3.869,5	835,2	1.291,2	721,4	5.995,8	3.559,4	3.025,1	3.206,2	2.409,7	2.342,2	636,6	481,3	4.446,0
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			2,9	132,8	178,9	213,7	314,5	637,8	543,3	470,8	341,2	259,8	151,2	148,0	492,8

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima

Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice gotovine i depozita nerezidenata izrađena je na temelju dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospelju.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na depozite

nerezidenata, repo poslove te hibridne i podređene instrumente niti zatezne kamate s tih osnova. Buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu.

Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H15: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-4.623,95	-7.837,84	-11.563,7	-15.398,7	-18.474,6	-17.095,7	-16.892,7	-17.549,3	-18.474,6	-20.370,5
2. Sredstva	12.797,74	12.571,37	14.804,7	14.909,9	15.562,8	14.366,8	14.844,9	15.162,9	15.562,8	15.056,3
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	1.083,25	1.750,47	1.621,9	1.586,3	1.798,0	1.690,2	1.796,6	1.864,5	1.798,0	1.788,6
2.2. Portfeljna ulaganja	253,04	812,19	605,5	1.317,5	1.666,8	1.324,5	1.448,9	1.630,3	1.666,8	1.664,2
2.2.1. Vlasnička ulaganja	25,53	41,32	43,0	39,8	42,2	41,0	42,3	43,2	42,2	41,9
2.2.2. Dužnička ulaganja	227,52	770,87	562,5	1.277,7	1.624,6	1.283,5	1.406,6	1.587,1	1.624,6	1.622,3
Obveznice	196,43	760,95	560,0	1.142,5	1.508,4	1.151,8	1.286,2	1.462,8	1.508,4	1.528,5
Instrumenti tržišta novca	31,08	9,92	2,4	135,1	116,2	131,7	120,4	124,3	116,2	93,8
2.3. Izvedeni financijski instrumenti	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostala ulaganja	6.127,85	4.357,42	6.023,2	5.570,0	4.659,7	4.651,7	4.533,7	4.669,3	4.659,7	3.515,0
2.4.1. Trgovinski krediti	249,34	222,52	213,1	183,5	190,0	177,3	183,5	185,6	190,0	189,7
2.4.2. Krediti	95,63	108,88	101,0	100,9	143,0	105,7	116,5	131,5	143,0	170,7
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.782,88	4.026,02	5.709,2	5.285,6	4.326,7	4.368,7	4.233,8	4.352,2	4.326,7	3.154,6
2.4.4. Ostala aktiva	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	5.333,59	5.651,30	6.554,1	6.436,1	7.438,4	6.700,5	7.065,7	6.998,7	7.438,4	8.088,5
3. Obveze	17.421,70	20.409,21	26.368,4	30.308,5	34.037,4	31.462,5	31.737,6	32.712,2	34.037,4	35.426,8
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	4.889,95	6.587,77	8.230,3	9.260,2	10.577,8	10.128,7	9.519,5	10.694,0	10.577,8	11.211,7
3.2. Portfeljna ulaganja	4.495,24	4.282,29	4.862,0	5.756,5	5.160,0	5.190,1	5.233,6	5.176,8	5.160,0	4.652,9
3.2.1. Vlasnička ulaganja	164,85	173,58	172,3	283,4	259,7	308,5	250,4	287,3	259,7	337,1
3.2.2. Dužnička ulaganja	4.330,39	4.108,71	4.689,7	5.473,1	4.900,3	4.881,6	4.983,2	4.889,5	4.900,3	4.315,8
Obveznice	4.299,31	4.108,71	4.656,2	5.473,1	4.900,3	4.881,6	4.983,2	4.889,5	4.900,3	4.315,8
Instrumenti tržišta novca	31,08	0,00	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Izvedeni financijski instrumenti	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4. Ostala ulaganja	8.036,51	9.539,14	13.276,1	15.291,8	18.299,6	16.143,8	16.984,5	16.841,4	18.299,6	19.562,1
3.4.1. Trgovinski krediti	268,39	258,44	176,1	153,8	188,3	170,1	176,8	184,1	188,3	186,2
3.4.2. Krediti	6.722,92	6.981,19	9.949,9	11.494,7	13.957,0	12.185,5	12.993,9	13.064,1	13.957,0	14.800,9
3.4.3. Gotovina i depoziti	719,94	1.898,62	2.738,7	3.221,4	3.611,9	3.349,9	3.317,6	3.044,4	3.611,9	4.026,6
3.4.4. Ostala pasiva	325,26	400,90	411,3	421,9	542,4	438,2	496,1	548,8	542,4	548,5

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Tablica H15: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica

Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (Balance of Payments Manual, peto izdanje, 1993.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesečnog srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,
- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima preuzimaju se iz statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke. Stanja vlasničkih ulaganja prate se od početka 2001. godine i korigiraju se za promjene službenog indeksa Zagrebačke burze (CROBEX).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor države obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Pozicija Portfeljna dužnička ulaganja – Sredstva i obveze obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje se izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u

dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke, u kojem se nalaze i potraživanja i obveze za obveznice i instrumente tržišta novca.

Pozicija Ostala ulaganja – Trgovinski krediti – Sredstva i obveze obuhvaća potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Krediti – Sredstva i obveze obuhvaća podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti – Sredstva pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora države od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti – Obveze pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu po osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadrži podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Izravna ulaganja, neto	-3.806,7	-4.837,3	-6.608,4	-7.673,9	-8.779,8	-8.438,5	-7.722,9	-8.829,5	-8.779,8	-9.423,1
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	1.083,3	1.750,5	1.621,9	1.586,3	1.798,0	1.690,2	1.796,6	1.864,5	1.798,0	1.788,6
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	1.050,2	1.712,8	1.583,2	1.526,9	1.683,8	1.616,8	1.697,4	1.758,9	1.683,8	1.694,7
1.1.1. Sredstva	1.050,2	1.712,8	1.583,2	1.526,9	1.683,8	1.616,8	1.697,4	1.758,9	1.683,8	1.694,7
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	33,0	37,7	38,8	59,5	114,2	73,4	99,2	105,6	114,2	93,9
1.1.1. Sredstva	43,4	49,9	62,3	87,4	132,3	92,6	118,6	125,6	132,3	123,2
1.2.2. Obveze	10,4	12,2	23,5	28,0	18,1	19,3	19,4	20,0	18,1	29,3
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	4.889,9	6.587,8	8.230,3	9.260,2	10.577,8	10.128,7	9.519,5	10.694,0	10.577,8	11.211,7
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	3.714,7	5.227,4	6.553,4	7.446,8	8.354,8	8.213,8	7.399,5	8.460,0	8.354,8	8.914,5
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	3.714,7	5.227,4	6.553,4	7.446,8	8.354,8	8.213,8	7.399,5	8.460,0	8.354,8	8.914,5
2.2. Ostala ulaganja	1.175,3	1.360,3	1.676,9	1.813,4	2.223,0	1.914,9	2.120,0	2.234,0	2.223,0	2.297,2
2.2.1. Sredstva	0,0	0,3	1,8	19,2	17,8	53,8	53,8	17,8	17,8	18,4
2.2.2. Obveze	1.175,3	1.360,6	1.678,7	1.832,6	2.240,8	1.968,7	2.173,8	2.251,8	2.240,8	2.315,5
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Portfeljna ulaganja, neto	-4.242,2	-3.470,1	-4.256,6	-4.436,7	-3.493,2	-3.865,6	-3.784,7	-3.546,5	-3.493,2	-2.988,7
1. Sredstva	253,0	812,2	605,5	1.319,8	1.666,8	1.324,5	1.448,9	1.630,3	1.666,8	1.664,2
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	25,5	41,3	43,0	42,1	42,2	41,0	42,3	43,2	42,2	41,9
1.1.1. Banke	8,0	8,1	4,2	4,5	4,6	4,5	4,7	4,8	4,6	3,7
1.1.2. Ostali sektori	17,5	33,2	38,7	37,6	37,6	36,5	37,6	38,5	37,6	38,2
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	227,5	770,9	562,5	1.277,7	1.624,6	1.283,5	1.406,6	1.587,1	1.624,6	1.622,3
2. Obveze	4.495,2	4.282,3	4.862,0	5.756,5	5.160,0	5.190,1	5.233,6	5.176,8	5.160,0	4.652,9
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	164,8	173,6	172,3	283,4	259,7	308,5	250,4	287,3	259,7	337,1
2.1.1. Banke	41,1	36,2	40,4	44,4	39,2	45,1	38,7	44,1	39,2	52,4
2.1.2. Ostali sektori	123,8	137,3	132,0	239,1	220,5	263,4	211,7	243,1	220,5	284,7
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	4.330,4	4.108,7	4.689,7	5.473,1	4.900,3	4.881,6	4.983,2	4.889,5	4.900,3	4.315,8
2.2.1. Obveznice	4.299,3	4.108,7	4.656,2	5.473,1	4.900,3	4.881,6	4.983,2	4.889,5	4.900,3	4.315,8
Država	4.268,2	3.947,6	4.310,9	4.648,1	4.065,5	4.036,2	4.163,0	4.064,9	4.065,5	3.465,4
Banke	0,0	0,0	0,0	444,4	456,7	446,9	448,8	453,1	456,7	462,6
Ostali sektori	31,2	161,2	345,3	380,6	378,1	398,5	371,3	371,5	378,1	387,8
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	31,1	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali sektori	31,1	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja

u milijunima EUR

	2001. ^b	2002. ^b	2003. ^b	2004. ^b	2005. ^b	2005.				2006.
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^a
Ostala ulaganja, neto	-1.907,7	-5.180,7	-7.250,9	-9.720,1	-13.637,9	-11.490,6	-12.448,8	-12.170,7	-13.637,9	-16.045,8
1. Sredstva	6.127,1	4.356,7	6.022,6	5.569,4	4.659,1	4.651,1	4.533,1	4.668,7	4.659,1	3.514,4
1.1. Trgovinski krediti	249,3	222,5	213,1	183,5	190,0	177,3	183,5	185,6	190,0	189,7
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
1.1.2. Ostali sektori	249,3	222,5	213,0	183,5	189,7	177,3	183,5	185,3	189,7	189,5
Dugoročni krediti	243,3	216,3	208,4	179,1	184,9	172,7	178,7	180,5	184,9	184,7
Kratkoročni krediti	6,0	6,2	4,6	4,4	4,8	4,6	4,8	4,8	4,8	4,8
1.2. Krediti	94,9	108,2	100,4	100,3	142,4	105,1	115,8	130,9	142,4	170,0
1.2.1. Država	6,1	4,8	5,2	6,8	8,6	6,8	7,0	6,2	8,6	8,1
Dugoročni krediti	6,1	4,8	5,2	6,8	8,6	6,8	7,0	6,2	8,6	8,1
1.2.2. Banke	83,4	97,5	86,6	81,0	105,9	80,7	90,0	96,4	105,9	128,9
Dugoročni krediti	58,3	72,9	62,6	61,9	78,0	61,4	69,2	68,6	78,0	88,8
Kratkoročni krediti	25,1	24,6	23,9	19,0	27,9	19,3	20,9	27,8	27,9	40,0
1.2.3. Ostali sektori	5,4	5,9	8,6	12,5	27,9	17,6	18,8	28,3	27,9	33,1
Dugoročni krediti	5,4	5,8	8,6	11,2	27,8	16,6	18,1	27,8	27,8	33,0
Kratkoročni krediti	0,0	0,1	0,0	1,3	0,1	1,0	0,7	0,5	0,1	0,1
1.3. Gotovina i depoziti	5.782,9	4.026,0	5.709,2	5.285,6	4.326,7	4.368,7	4.233,8	4.352,2	4.326,7	3.154,6
1.3.2. Država	94,7	115,7	81,9	8,9	54,2	77,8	25,0	34,6	54,2	39,8
1.3.3. Banke	4.438,8	2.754,3	4.551,9	4.317,0	3.110,4	3.333,8	3.049,4	3.159,6	3.110,4	1.976,0
1.3.4. Ostali sektori	1.249,4	1.156,0	1.075,4	959,7	1.162,1	957,2	1.159,4	1.158,0	1.162,1	1.138,7
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	8.034,9	9.537,5	13.273,6	15.289,5	18.296,9	16.141,7	16.981,9	16.839,4	18.296,9	19.560,1
2.1. Trgovinski krediti	268,4	258,4	176,1	153,8	188,3	170,1	176,8	184,1	188,3	186,2
2.1.1. Država	1,3	1,1	2,3	2,1	2,6	3,0	2,9	2,7	2,6	2,4
Dugoročni krediti	1,3	1,1	2,3	2,1	2,6	3,0	2,9	2,7	2,6	2,4
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	267,1	257,4	173,8	151,7	185,7	167,1	173,9	181,4	185,7	183,8
Dugoročni krediti	226,7	209,9	151,7	128,5	158,0	137,4	143,2	152,2	158,0	155,5
Kratkoročni krediti	40,4	47,5	22,2	23,2	27,8	29,7	30,8	29,2	27,8	28,3
2.2. Krediti	6.722,9	6.981,2	9.949,9	11.494,7	13.957,0	12.185,5	12.993,9	13.064,1	13.957,0	14.800,9
2.2.1. Hrvatska narodna banka	213,8	21,5	363,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit i zajmovi MMF-a	138,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	1.672,7	1.950,8	2.286,4	2.599,0	2.977,2	2.690,1	2.835,4	2.912,8	2.977,2	3.092,2
Dugoročni krediti	1.672,7	1.950,8	2.286,4	2.599,0	2.977,2	2.690,1	2.835,4	2.912,8	2.977,2	3.092,2
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.3. Banke	1.813,5	1.878,7	3.372,0	4.025,8	4.924,5	4.390,3	4.718,5	4.475,8	4.924,5	5.419,4
Dugoročni krediti	1.810,8	1.878,4	2.767,7	3.512,3	3.844,8	3.558,1	3.688,8	3.512,7	3.844,8	4.296,4
Kratkoročni krediti	2,6	0,3	604,2	513,6	1.079,7	832,1	1.029,7	963,1	1.079,7	1.123,0
2.2.4. Ostali sektori	3.022,9	3.130,1	3.928,5	4.869,9	6.055,3	5.105,2	5.440,0	5.675,4	6.055,3	6.289,3
Dugoročni krediti	2.969,0	3.103,0	3.858,3	4.769,7	5.764,1	4.963,4	5.234,3	5.353,1	5.764,1	5.954,2
Kratkoročni krediti	53,9	27,2	70,1	100,2	291,2	141,8	205,7	322,3	291,2	335,1
2.3. Gotovina i depoziti	718,3	1.896,9	2.736,2	3.219,0	3.609,2	3.347,9	3.315,0	3.042,4	3.609,2	4.024,5
2.3.1. Banke	718,3	1.896,9	2.736,2	3.219,0	3.609,2	3.347,9	3.315,0	3.042,4	3.609,2	4.024,5
2.4. Ostale obveze	325,3	400,9	411,3	421,9	542,4	438,2	496,1	548,8	542,4	548,5

^a Preliminarni podaci. ^b Revidirani podaci.

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti

u milijunima kuna

	2004.	2005.				2005.				2006.
		1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. PRIHODI (A + B)	87.019,3	19.761,0	22.706,4	24.552,4	25.625,1	7.041,1	7.698,8	8.261,9	10.074,2	7.043,6
A) Državni proračun	80.463,5	18.435,9	21.171,0	22.386,4	23.661,7	6.623,4	7.167,6	7.624,4	9.350,9	6.732,4
B) Izvanproračunski korisnici	6.555,8	1.325,1	1.535,4	2.166,1	1.963,4	417,7	531,1	637,5	723,3	311,2
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	129,9	9,6	10,4	9,1	9,4	1,7	3,0	2,4	5,4	35,2
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	663,1	192,1	159,9	225,8	286,1	88,7	58,2	77,3	128,1	77,5
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	15,5	5,1	5,4	4,1	4,2	2,4	2,0	2,3	2,1	0,5
4. Hrvatske vode	1.224,4	213,9	246,0	321,3	445,0	34,6	107,2	102,3	158,0	99,9
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	170,7	40,2	66,7	57,1	50,8	15,6	22,4	16,7	16,6	17,2
6. Hrvatske autoceste	2.295,4	470,9	580,8	822,7	674,2	163,4	208,3	259,9	258,7	62,8
7. Hrvatske ceste	1.417,8	292,4	351,2	438,6	392,5	99,8	126,5	151,4	134,1	3,0
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	575,9	95,0	85,9	94,5	92,0	10,8	1,4	7,3	14,3	8,4
9. Hrvatski fond za privatizaciju	62,9	5,9	29,1	192,9	9,2	0,7	2,3	17,8	6,0	6,9
2. RASHODI (A + B)	86.941,4	24.229,0	21.731,6	21.951,8	24.418,2	8.835,2	7.249,4	7.194,9	8.807,1	7.530,0
A) Državni proračun	81.861,2	23.089,4	20.397,5	20.581,6	22.648,3	8.516,9	6.816,1	6.723,6	7.991,4	7.122,7
B) Izvanproračunski korisnici	5.080,3	1.139,6	1.334,2	1.370,2	1.769,8	318,3	433,2	471,3	815,7	407,3
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	587,4	87,8	92,1	91,9	109,3	30,5	31,5	31,2	47,4	27,9
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	831,3	209,0	214,3	222,3	268,8	74,9	-82,2	66,8	104,4	69,6
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	141,3	34,5	33,9	36,5	41,0	11,0	10,9	10,2	14,1	13,3
4. Hrvatske vode	1.426,3	254,6	243,7	369,8	628,3	48,3	97,5	144,2	304,8	105,1
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	32,4	76,4	19,9	39,5	35,2	12,1	6,9	12,3	24,6	11,0
6. Hrvatske autoceste	752,3	206,5	251,0	260,5	368,3	79,5	85,0	98,0	161,3	75,9
7. Hrvatske ceste	934,6	244,1	287,7	282,3	248,6	50,7	110,6	102,5	89,5	94,3
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	314,5	3,9	66,2	51,9	52,0	1,7	63,4	1,0	62,0	5,5
9. Hrvatski fond za privatizaciju	60,1	22,7	125,5	15,6	18,4	9,5	109,6	5,2	7,7	4,7
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	77,8	-4.468,0	974,8	2.600,6	1.206,9	-1.794,0	449,4	1.067,0	1.267,1	-486,4
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	77,8	-4.468,0	974,8	2.600,6	1.206,9	-1.794,0	449,4	1.067,0	1.267,1	-486,4
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	8.373,5	1.464,0	1.585,3	1.784,8	1.823,0	821,2	472,2	489,9	1.008,1	222,6
Nabava	8.648,4	1.528,0	1.693,2	1.863,2	1.896,8	844,6	529,6	529,5	1.035,8	252,2
A) Državni proračun	1.663,9	341,1	290,2	439,2	758,3	137,4	85,7	127,8	363,9	58,6
B) Izvanproračunski korisnici	6.984,5	1.186,9	1.403,0	1.424,0	1.138,5	707,2	443,9	401,7	671,9	193,6
Prodaja	274,9	64,0	107,9	78,4	73,8	23,4	57,4	39,6	27,7	29,6
A) Državni proračun	244,4	60,3	90,6	53,9	70,4	20,8	54,3	15,7	27,3	19,8
B) Izvanproračunski korisnici	30,5	3,7	17,3	24,6	3,4	2,6	3,1	23,9	0,3	9,7
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-8.295,6	-5.932,1	-610,5	815,8	-616,0	-2.615,2	-22,9	577,1	259,0	-709,0
TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBAVEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	8.295,6	5.932,1	610,5	-815,8	616,0	2.615,2	22,9	-577,1	-259,0	709,0
3.2. PROMJENA NETO FINANCIJSKE IMOVINE	28,4	915,9	-91,7	853,5	-24,1	152,8	-21,3	464,4	-291,9	252,9
3.2.1. Tuzemna imovina	18,6	923,5	-94,4	853,5	-24,1	152,8	-24,0	464,4	-291,9	252,9
A) Državni proračun	138,6	330,0	390,1	837,5	191,9	-358,0	30,8	550,4	595,8	242,6
B) Izvanproračunski korisnici	-120,0	593,4	-484,6	16,0	-216,1	510,8	-54,9	-86,1	-887,7	10,3
3.2.2. Inozemna imovina	9,8	-7,6	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	9,8	-7,6	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0
B) Izvanproračunski korisnici	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBEVA	8.324,0	6.848,0	518,8	37,7	591,9	2.768,1	1,5	-112,7	-550,9	961,9
3.3.1. Tuzemne obveze	4.107,7	10.843,6	424,7	206,3	567,1	6.319,4	32,6	-249,0	-394,3	528,2
A) Državni proračun	4.038,7	9.775,5	288,7	-47,6	575,0	5.533,2	-63,2	-299,4	-6,3	528,7
B) Izvanproračunski korisnici	69,0	1.068,1	136,0	254,0	-7,9	786,2	95,8	50,4	-388,0	-0,5
3.3.2. Inozemne obveze	4.216,3	-3.995,6	94,1	-168,6	24,8	-3.551,4	-31,1	136,2	-156,6	433,7
A) Državni proračun	270,3	-4.266,3	-230,0	-328,8	-255,5	-3.775,3	-159,5	125,0	-195,1	398,7
B) Izvanproračunski korisnici	3.946,0	270,7	324,1	160,2	280,3	223,9	128,4	11,2	38,6	35,0

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija.
Napomena: Na gotovinskom načelu. Izvor: Ministarstvo financija.

Tablica 12: Operacije državnog proračuna

u milijunima kuna

	2004.	2005.				2005.				2006.
		1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. PRIHODI	80.463,5	18.435,9	21.171,0	22.386,4	23.661,7	6.623,4	7.167,6	7.624,4	9.350,9	6.732,4
1.1. Porezi	47.149,9	10.330,1	12.996,1	13.917,6	13.443,7	3.897,0	4.384,7	4.789,7	4.657,9	3.912,6
1.2. Socijalni doprinosi	29.477,6	7.466,2	7.702,6	7.945,6	8.186,9	2.516,9	2.619,3	2.634,5	2.972,8	2.622,4
1.3. Pomoći	10,1	3,3	10,8	6,5	6,9	3,2	0,9	3,3	0,1	0,9
1.4. Ostali prihodi	3.825,9	636,2	461,5	516,6	2.024,2	206,4	162,8	196,9	1.720,1	196,6
2. RASHODI	83.131,1	23.341,7	20.628,5	20.787,1	23.100,1	8.622,7	6.879,7	6.787,5	8.217,0	7.378,5
2.1. Naknade zaposlenima	22.268,3	5.617,4	5.665,7	5.921,4	5.978,0	1.880,7	1.879,4	1.883,8	2.111,5	1.998,5
2.2. Korištenje dobara i usluga	4.358,7	1.435,8	1.063,4	1.100,9	1.351,8	621,6	368,0	353,9	642,5	453,6
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	3.972,5	1.913,9	915,1	826,8	731,2	971,3	271,9	303,7	217,6	352,3
2.5. Subvencije	4.968,1	1.815,5	943,5	969,6	1.520,1	831,0	286,1	235,6	545,6	336,4
2.6. Pomoći	3.420,3	1.021,5	677,1	773,1	1.325,1	293,6	202,2	253,3	597,5	534,0
2.7. Socijalne naknade	39.730,9	10.241,9	10.469,8	10.305,8	10.340,9	3.612,3	3.571,3	3.528,1	3.503,1	3.446,7
2.8. Ostali rashodi	4.412,4	1.295,7	893,8	889,5	1.852,9	412,1	300,8	229,2	599,1	257,1
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	-2.667,6	-4.905,9	542,5	1.599,3	561,6	-1.999,3	288,0	836,9	1.133,9	-646,1
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	1.419,5	280,8	199,6	385,3	687,9	116,6	31,4	112,1	336,6	38,7
3.1.1. Dugotrajna imovina	1.384,6	276,1	192,9	377,4	670,6	115,6	30,0	107,8	322,0	38,6
3.1.2. Zalihe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	7,5	2,7	2,0	0,8	1,8	0,9	0,5	0,1	0,1	0,2
3.1.4. Neproizvedena imovina	27,3	2,1	4,7	7,1	15,6	0,1	0,9	4,1	14,5	0,0
3.2. Promjena neto financijske imovine	222,0	322,5	401,5	837,5	193,2	-358,0	33,9	550,4	595,8	242,6
3.2.1. Tuzemna imovina	212,2	330,0	398,8	837,5	193,2	-358,0	31,2	550,4	595,8	242,6
3.2.2. Inozemna imovina	9,8	-7,6	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	4.309,0	5.509,2	58,7	-376,4	319,5	1.757,9	-222,7	-174,4	-201,5	927,4
3.3.1. Tuzemne obveze	4.038,7	9.775,5	288,7	-47,6	575,0	5.533,2	-63,2	-299,4	-6,3	528,7
3.3.2. Inozemne obveze	270,3	-4.266,3	-230,0	-328,8	-255,5	-3.775,3	-159,5	125,0	-195,1	398,7

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija.
Napomena: Na gotovinskom načelu. Izvor: Ministarstvo financija.

Tablica I3: Dug središnje države

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.		2006.			
	XII.	XII. ^a	XII.	XII.	IX.	XII.	I.*	II.*	III.*	IV.
1. Unutarnji dug središnje države	24.907,3	31.421,5	34.736,4	41.517,0	53.870,4	55.028,8	55.329,0	56.936,8	58.911,7	59.028,1
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	21.467,9	23.320,0	28.160,8	37.223,7	47.583,2	50.559,5	50.941,7	52.572,7	54.563,3	54.306,1
Trezorski zapisi	4.892,3	5.632,7	6.548,1	9.022,5	12.820,5	12.533,4	12.646,2	12.470,7	12.518,7	12.372,2
Instrumenti tržišta novca	7,4	0,1	0,3	–	0,7	0,9	1,0	–	–	–
Obveznice	15.415,8	15.887,9	17.422,0	23.080,1	27.299,9	30.716,0	30.600,1	32.356,1	31.714,5	31.565,8
Krediti Hrvatske narodne banke	–	0,5	1,4	3,3	0,5	1,4	0,2	0,6	–	0,0
Krediti banaka	1.152,4	1.798,8	4.189,1	5.117,8	7.461,6	7.307,8	7.694,2	7.745,3	10.330,2	10.368,0
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	3.439,4	8.101,5	6.575,5	4.293,3	6.287,2	4.469,2	4.387,2	4.364,0	4.348,4	4.722,0
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	1.636,1	4.460,7	3.616,4	2.040,1	1.851,9	176,9	183,8	182,4	157,3	145,4
Krediti banaka	1.803,3	3.640,7	2.959,1	2.253,2	4.435,3	4.292,3	4.203,4	4.181,7	4.191,1	4.576,6
2. Inozemni dug središnje države	43.319,1	43.517,5	50.137,9	55.384,4	51.716,5	51.760,6	51.704,2	50.133,7	48.179,5	47.381,1
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	39.487,3	37.388,3	41.048,8	42.095,7	36.884,0	36.433,6	36.603,2	35.084,1	32.891,9	32.395,1
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	30.746,7	28.694,2	32.144,8	32.899,3	27.335,0	27.112,3	26.433,9	24.871,2	22.803,5	22.532,7
Krediti	8.740,6	8.694,1	8.904,1	9.196,4	9.549,0	9.321,2	10.169,3	10.212,9	10.088,4	9.862,3
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	3.831,8	6.129,2	9.089,1	13.288,7	14.832,4	15.327,0	15.101,1	15.049,6	15.287,6	14.986,0
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	709,7	684,6	820,6	2.757,7	2.902,8	2.873,3	2.872,5	2.755,7	2.800,1	2.811,3
Krediti	3.122,1	5.444,6	8.268,6	10.531,0	11.929,7	12.453,7	12.228,5	12.293,9	12.487,4	12.174,7
3. Ukupno (1+2)	68.226,4	74.939,0	84.874,3	96.901,5	105.586,8	106.789,4	107.033,2	107.070,5	107.091,2	106.409,2
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske										
– domaća	6.025,6	7.528,1	6.895,4	4.632,4	5.138,1	5.345,9	5.431,2	5.485,0	5.720,9	6.215,4
– inozemna	8.813,6	8.261,9	8.618,5	7.671,4	7.323,4	7.179,6	6.680,2	6.690,0	6.725,7	6.692,3

^a Iznimno od napomene u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama", u ovoj tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklasificiran je iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od (uključujući) prosinca 1998. godine, a u

Tablica I3: Dug središnje države

Podaci o dugu središnje države sastavljeni su iz raspoloživih podataka i nisu usklađeni s Ministarstvom financija Republike Hrvatske. Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga. Izvori podataka za unutarnji dug središnje države su Mjesečni statistički prikaz Ministarstva financija, Bilanca Hrvatske narodne

banke i Konsolidirana bilanca banaka. Izvor podataka za inozemni dug središnje države je statistika inozemnog duga, koju sastavlja Hrvatska narodna banka. U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor podataka o domaćim jamstvima su banke, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga, koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2001. = 100			Lančani indeksi			Godišnji mjesečni indeksi					
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena ^a			Cijene pri proizvođačima	Indeksi potrošačkih cijena ^b				Cijene pri proizvođačima
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge		
1994.	prosinac	100,2	100,1	100,8	100,2	97,0	95,0	108,1	94,5	
1995.	prosinac	100,2	100,2	99,8	100,5	103,7	102,4	109,3	101,6	
1996.	prosinac	100,0	100,2	99,5	100,3	103,4	102,3	108,7	101,5	
1997.	prosinac	100,7	100,3	102,3	99,9	103,8	102,7	108,2	101,6	
1998.	prosinac	89,6	90,6	86,2	100,3	100,4	100,0	100,0	105,4	104,3	109,2	97,9	
1999.	prosinac	93,1	93,4	91,8	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1	106,5	105,9	
2000.	prosinac	98,2	98,5	96,9	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2	
2001.	prosinac	100,5	99,8	103,5	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9	
2002.	prosinac	102,4	100,9	108,3	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3	
2003.	prosinac	104,1	102,5	110,6	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0	
2004.	prosinac	106,9	105,0	114,6	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8	
2005.	svibanj	109,0	107,2	116,2	100,0	99,9	100,4	100,1	102,8	102,9	102,4	102,3	
	lipanj	108,8	106,8	116,8	99,9	99,7	100,5	99,8	102,9	103,1	102,2	102,4	
	srpanj	108,6	106,1	118,1	99,8	99,4	101,1	100,8	103,1	103,4	102,1	102,3	
	kolovoz	108,7	106,2	118,2	100,1	100,1	100,1	100,1	103,1	103,4	102,1	101,5	
	rujan	109,2	107,3	117,0	100,5	101,0	99,0	100,8	103,8	104,5	101,8	102,1	
	listopad	110,0	108,0	117,8	100,7	100,7	100,7	100,5	104,1	104,4	103,1	101,8	
	studen	110,2	108,1	118,7	100,2	100,1	100,7	100,0	103,8	103,8	103,8	102,3	
	prosinac	110,8	108,7	119,3	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7	
2006.	siječanj	111,5	109,1	120,8	100,6	100,4	101,3	100,5	103,9	103,6	105,2	103,2	
	veljača	112,4	109,8	122,4	100,8	100,7	101,3	100,7	103,6	102,8	106,2	103,6	
	ožujak	112,5	110,0	122,4	100,1	100,2	100,0	100,3	103,0	102,1	106,1	103,6	
	travanj	112,8	110,3	122,3	100,2	100,3	99,9	100,1	103,5	102,8	105,6	103,4	
	svibanj	113,3	111,0	122,7	100,5	100,6	100,4	100,4	104,0	103,5	105,6	103,7	

^a Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo. ^b Od siječnja 1992. do prosinca 1998. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo.
Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Početak 2004. godine Državni zavod za statistiku je uveo indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa pot-

rošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2001. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1998.	prosinac	93,2	93,7	90,6	99,9	99,9	100,0
1999.	prosinac	95,9	96,4	93,3	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	99,1	99,3	98,0	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	100,3	100,1	101,8	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	101,5	101,1	104,2	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	102,7	102,0	107,3	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	105,1	104,2	110,4	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	svibanj	106,8	105,9	112,6	100,4	100,3	100,9	103,5	103,6	103,0
	lipanj	107,2	106,1	113,7	100,4	100,2	101,0	103,5	103,7	102,6
	srpanj	107,3	105,8	116,4	100,1	99,7	102,3	103,4	103,5	103,1
	kolovoz	107,1	105,6	116,7	99,9	99,8	100,3	102,7	102,6	103,3
	rujan	107,3	106,2	114,1	100,2	100,6	97,7	103,0	103,1	102,6
	listopad	107,8	106,9	113,9	100,5	100,6	99,9	103,0	102,9	103,7
	studen	108,2	107,3	114,0	100,3	100,4	100,0	103,1	103,0	103,6
	prosinac	108,3	107,2	114,5	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	siječanj	107,7	106,5	114,8	99,5	99,3	100,3	102,8	102,7	103,8
	veljača	108,0	106,9	115,3	100,3	100,3	100,4	102,7	102,5	103,6
	ožujak	108,4	107,4	114,5	100,3	100,5	99,3	102,6	102,4	103,4
	travanj	108,9	107,9	114,9	100,5	100,5	100,3	102,3	102,2	102,9
	svibanj	109,5	108,5	115,8	100,6	100,6	100,8	102,6	102,5	102,9

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključe cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih deri-

vata). Ukupno je isključeno 111 dobara i usluga, čiji udio u košarici za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2005. godini iznosi 30,06% (od toga 6,93 postotnih bodova otpada na poljoprivredne proizvode, a 23,13 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1994.	prosinac	1.646,0	119,0	153,4	233,2
1995.	prosinac	1.883,0	99,4	114,4	145,7
1996.	prosinac	2.217,0	104,4	117,7	111,8
1997.	prosinac	2.544,0	100,8	114,8	116,9
1998.	prosinac	2.935,0	104,6	115,4	112,8
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	svibanj	4.436,0	103,5	106,4	105,0
	lipanj	4.432,0	99,9	104,9	104,9
	srpanj	4.352,0	98,2	103,4	104,7
	kolovoz	4.417,0	101,5	105,7	104,8
	rujan	4.352,0	98,5	105,3	104,9
	listopad	4.339,0	99,7	105,1	104,9
	studen	4.595,0	105,9	105,6	105,0
	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	siječanj	4.458,0	99,7	105,2	105,2
	veljača	4.405,0	98,8	105,0	105,1
	ožujak	4.602,0	104,5	104,8	105,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	travanj	-20,4	-4,3	-26,6	-24,5	-3,0	-27,9	-5,6	9,9	-27,3	-63,0
	srpanj	-18,6	-1,8	-20,8	-20,0	-1,1	-22,0	-2,5	12,6	-20,4	-58,0
	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	siječanj	-10,5	11,4	-12,5	-12,3	11,2	-12,1	11,6	5,5	-13,0	-59,2
	travanj	-23,0	-4,0	-22,8	-20,6	-3,0	-20,2	-4,9	20,4	-27,6	-63,6
	srpanj	-21,7	-5,8	-22,4	-19,6	-2,8	-23,4	-8,8	16,4	-24,3	-58,8
	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	siječanj	-19,4	-1,9	-22,4	-17,9	0,2	-27,1	-4,0	15,6	-22,3	-58,2
	travanj	-27,2	-10,7	-29,3	-26,6	-6,0	-36,1	-15,3	25,1	-25,3	-62,3
	svibanj	-26,4	-13,1	-28,6	-20,8	-7,1	-37,8	-19,1	25,0	-27,1	-54,4
	lipanj	-26,2	-11,7	-29,1	-23,8	-7,2	-36,7	-16,1	23,9	-26,8	-57,6
	srpanj	-28,1	-15,4	-27,7	-20,3	-7,3	-38,7	-23,5	25,6	-24,2	-56,1
	kolovoz	-27,4	-13,6	-27,0	-19,3	-7,9	-35,2	-19,2	26,7	-26,5	-55,8
	rujan	-29,4	-14,7	-28,7	-19,9	-7,8	-38,8	-21,6	34,3	-27,4	-54,0
	listopad	-22,9	-9,1	-24,7	-19,1	-4,3	-29,2	-13,9	23,6	-25,8	-49,8
	studen	-23,0	-9,1	-23,1	-17,0	-4,0	-28,8	-14,1	23,1	-23,5	-50,6
	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	siječanj	-23,7	-8,4	-23,6	-14,5	-3,7	-26,6	-13,0	19,7	-29,6	-58,2
	veljača	-26,4	-11,6	-25,3	-20,3	-6,7	-29,5	-16,5	24,8	-26,0	-57,4
	ožujak	-25,3	-13,0	-25,4	-18,7	-5,9	-33,4	-20,0	22,1	-24,0	-53,3
	travanj	-23,8	-11,1	-26,6	-19,4	-7,1	-30,5	-15,0	20,3	-30,0	-52,7
	svibanj	-23,7	-11,4	-25,3	-18,7	-6,1	-32,8	-16,7	18,9	-24,3	-52,9

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

HNB-ova anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. godine prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. Ovo se HNB-ovo anketno istraživanje do travnja 2005. godine provodilo jednom u tromesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. godine Hrvatska narodna banka anketno istraživanje provodi svakoga mjeseca, u suradnji s Europskom komisijom, koristeći njezinu tehničku i financijsku pomoć. Za izradu i provedbu Ankete odgovorna je jedino Hrvatska narodna banka.

Upitnik sadrži ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (*I*), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: *r* vrijednost odgovora, *w* udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), *i* pitanje iz upitnika, *z* ponudeni/oda-

brani odgovor, *k* broj ponuđenih odgovora na pojedino pitanje.

Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacije u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za domaćinstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7 × (-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I5, I8

Popis banaka i štedionica

1. lipnja 2006.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banka Brod d.d., Slavonski Brod
2. Banka Kovanica d.d., Varaždin
3. Banka Sonic d.d., Zagreb
4. Banka Splitsko-Dalmatinska d.d., Split
5. Centar banka d.d., Zagreb
6. Credo banka d.d., Split
7. Croatia banka d.d., Zagreb
8. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
9. Gospodarsko kreditna banka d.d., Zagreb
10. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
11. HVB Splitska banka d.d., Split
12. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
13. Imex banka d.d., Split
14. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
15. Jadranska banka d.d., Šibenik
16. Karlovačka banka d.d., Karlovac
17. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
18. Kvarner banka d.d., Rijeka
19. Međimurska banka d.d., Čakovec
20. Nava banka d.d., Zagreb
21. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
22. Partner banka d.d., Zagreb
23. Podravska banka d.d., Koprivnica
24. Požeška banka d.d., Požega
25. Primorska banka d.d., Rijeka
26. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
27. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
28. Samoborska banka d.d., Samobor
29. Slatinska banka d.d., Slatina
30. Slavonska banka d.d., Osijek
31. Štedbanka d.d., Zagreb
32. VABA d.d. banka Varaždin, Varaždin
33. Volksbank d.d., Zagreb
34. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ Stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije koje imaju odobrenje za rad i veliko ovlaštenje

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb

Predstavništva inozemnih banaka

1. Bank für Kärnten und Steiermark AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb

4. Komercijalna banka a.d., Zagreb
5. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb
6. San Paolo IMI S.p.A., Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Adria štedionica d.o.o., Zagreb	12.10.2000.
2. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.06.2000.
3. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.05.2002.
4. Cibalae banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.04.1999.
6. Gospodarska štedionica d.d., Vrbovec	03.04.2003.
7. Gradska banka d.d., Osijek	03.05.1999.
8. Građanska štedionica d.o.o., Karlovac	03.11.1998.
9. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.04.2000.
10. Ilirija banka d.d., Zagreb	06.04.1999.
11. Invest štedionica d.o.o., Zagreb	30.06.1999.
12. Kaptol banka d.d., Zagreb	25.11.2002.
13. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.04.1999.
14. Međimurska štedionica d.d., Čakovec	17.03.2004.
15. Neretvansko gospodarska banka d.d., Ploče	10.05.1999.
16. Slavonska štedionica d.d., Zagreb	04.12.2002.
17. Štedionica Groš banak d.o.o., Zagreb	23.04.2001.
18. Štedionica Mediteran d.o.o., Split	05.12.2001.
19. Štedionica za razvoj i obnovu d.o.o., Zagreb	02.07.2001.
20. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	08.09.2000.
21. Županjska banka d.d., Županja	03.05.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.05.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	03.01.2005.
3. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
4. Štedionica Dora d.d., Zagreb	01.01.2002.
5. Štedionica SA-GA d.d., Zagreb	31.12.2001.
6. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	07.03.2001.
2. Marvil štedionica d.d., Zagreb	08.06.2001.
3. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.03.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. lipnja 2006.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	dr. sc. Željko Rohatinski
Članovi Savjeta	prof. dr. sc. Mate Babić dr. sc. Alen Belullo prof. dr. sc. Božidar Jelčić dr. sc. Branimir Lokin Čedo Maletić Relja Martić mr. sc. Adolf Matejka mr. sc. Damir Novotny prof. dr. sc. Silvije Orsag mr. sc. Tomislav Presečan dr. sc. Sandra Švaljek dr. sc. Boris Vujčić dr. sc. Branko Vukmir

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	dr. sc. Željko Rohatinski
Zamjenik guvernera	dr. sc. Boris Vujčić
Viceguverner	Čedo Maletić
Viceguverner	Relja Martić
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Marija Mijatović-Jakšić
Sektor plana, analize i računovodstva	mr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	mr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

Kratice i znakovi

BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BZ	– blagajnički zapisi
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
DZS	– Državni zavod za statistiku
EMU	– Europska monetarna unija
EU	– Europska unija
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
ILO	– Međunarodna dopozitarna agencija
ind.	– industrijski
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
pr.	– proizvodi
RH	– Republika Hrvatska

SDR	– posebna prava vučenja
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
tromjes.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Kratice za valute

HRK	– hrvatska kuna
ATS	– austrijski šiling
FRF	– francuski franak
DEM	– njemačka marka
CHF	– švicarski franak
GBP	– funta sterlinga
ITL	– talijanska lira
USD	– američki dolar
SIT	– slovenski tolar
EUR	– euro

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
∅	– prosjek
a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

